

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

GODIŠNJI IZVEŠTAJ 2025

Priština,
Jun 2026

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Godišnji izveštaj 2025

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

SADRŽAJ

1. Reč predsednika Odbora Centralne banke	13
2. Uvodna reč Guvernera	15
3. Izvršni rezime	17
4. Misija, vizija i vrednosti CBK-a	19
5. Strateški plan 2024-2028	20
6. Organizaciona struktura CBK-a, na snazi od 31. decembra 2025. godine	21
I. Ekonomija Kosova u 2025. godini	23
1. Makroekonomski pregled	23
1.1. Evrozona	23
1.2. Zapadni Balkan	25
1.3. Realni sektor	26
1.4. Fiskalni sektor	30
1.5. Spoljni sektor	31
II. Aktivnost CBK-a u 2025. godini	34
1. Finansijska stabilnost	34
1.1. Finansijski sektor	34
2. Finansijski nadzor	35
2.1. Nadzorne aktivnosti bankarskog sistema	35
2.2. Nadzorne aktivnosti sektora osiguranja	47
2.3. Nadzorne aktivnosti penzionog sektora	53
2.4. Nadzorne aktivnosti tržišnog sektora, MFI, NBFi, PI i IEN	56
2.5. Aktivnosti u oblasti finansijske stabilnosti, ekonomskih istraživanja i analiza	60
2.6. Nadzorne aktivnosti za sprečavanje pranje novca i BFT	63
2.7. Nadzorne aktivnosti IT sistema finansijskih institucija	64
2.8. Ponovno razmatranje zahteva finansijskih institucija	66
2.9. Kreditni registar	67
3. Licenciranje i regulisanje finansijskih institucija	69
3.1. Licenciranje	69
3.2. Regulisanje finansijskih institucija	76
4. Platni sistem	85
4.1. Operiranje Međubankarskog platnog sistema	85
4.2. Registar bankovnih računa	88
4.3. Nadzor i analiza platnih sistema	88
4.4. Platni instrumenti i bankarska infrastruktura za platne usluge	89
4.5. Uloga CBK-a kao katalizatora za platni sistem	92
4.6. Saradnja sa drugim domaćim i međunarodnim institucijama	93

5. Finansijska edukacija i zaštita potrošača.....	95
5.1. Promovisanje finansijskog obrazovanja i finansijske inkluzije	95
5.2. Zaštita potrošača.....	97
6. Aktivnosti u oblasti statistike.....	100
7. Upravljanje rezervama i bankarske operacije	102
7.1. Upravljanje imovinom i rezervama	102
7.2. Gotovinske operacije i upravljanje gotovinom	107
III. Upravljanje i unutrašnja dešavanja u CBK-u	119
1. Upravni Odbor Centralne banke i njegovi odbori.....	119
1.1. Odbor za reviziju (OR).....	120
1.2. Odbor za upravljanje, etiku i ljudske resurse	121
2. Izvršni odbor	124
3. Interna revizija.....	125
4. Funkcija upravljanja rizikom	127
4.1. Upravljanje operativnim rizikom	128
4.2. Upravljanje finansijskim rizicima	129
4.3. Aktivnost usklađenosti CBK.....	132
5. Ljudski resursi.....	133
6. Informacione tehnologije i informaciona bezbednost.....	135
7. Komunikacija sa javnošću i institucionalna transparentnost	136
7.1 Okrugli sto sa ekonomskim novinarima	137
7.2. Konferencija sa medijima na kraju godine	138
7.3. Nagrada za najbolje pisanje i izveštavanje u novinarstvu za finansijski sektor	138
8. Međunarodna saradnja i evropske integracije	139
8.1. Saradnja sa međunarodnim institucijama i tehničke pomoći	139
8.2. Aktivnosti u vezi sa evropskim integracijama	142
8.3. Međunarodne i regionalne konferencije.....	143
8.4. Nova članstva i sporazumi	148
8.5. Bilateralne posete partnerskim institucijama.....	149
9. Finansijska održivost CBK-a	151
IV. Finansijski izveštaji	153
V. Statistički prilog	215

SPISAK SKRAĆENICA

ACH	Automatski sistemi za individualno plaćanje (Automated Clearing House)
AID	Agencija za informaciono društvo
AMIK	Asocijacija mikrofinansijskih institucija Kosova
ASK	Agencija za statistiku Kosova
ATM	Bankomat (eng. Automated Teller Machine)
ATN	Agencije za transfer novca
BDP	Bruto domaći proizvod
BEC	Glavne ekonomske kategorije (eng. Broad Economic Categories)
BEEP	Projekat unapređenja poslovnog okruženja (eng. Business Environment Enhancement Project)
BIC	Business Identifier Code
BIS	Banka za međunarodna poravnanja (eng. Bank for International Settlements)
CBK	Centralna banka Republike Kosovo
CEFTA	Sporazum o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi (eng. Central European Free Trade Agreement)
COREP	Common Reporting Framework (EBA)
DJI	Dow Jones Industrial Average
EACHA	Evropsko udruženje klirinških kuća
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
ECB	Evropska centralna banka
EFSE	Evropski fond za Jugoistočnu Evropu (eng. European Fund for Southeastern Europe)
ESCB	Evropski sistem centralnih banaka (eng. European System of Central Banks)
ESMK	Elektronski sistem međubankarskog kliringa
EU	Evropska unija
EULEX	Misija Evropske unije za vladavinu prava
EUROSTAT	Generalni direktorat za evropsku statistiku
FINREP	Financial Reporting framework (EBA)
FOJ	Finansijsko-obaveštajna jedinica
GBP	Britanska funta (eng. Great Britain Pound)
HHI	Herfindahl-Hirschman indeks
IAIS	Međunarodno udruženje supervizora u osiguranju (eng. International Association for Insurance Supervisors)

ICAAP	Proces interne procene adekvatnosti kapitala (eng. the Internal Capital Adequacy Assessment Process)
ICP	Indeks cena proizvođača
IO	Izvršni odbor CBK-a
IOPS	Međunarodna organizacija nadzornika penzijskih fondova (eng. International Organisation of Pension Supervisors)
IPC	Indeks potrošačkih cena
IR	Interna revizija
IUC	Indeks uvoznih cena
JIE	Jugoistočna Evropa
KAP	Kosovska agencija za privatizaciju
KFKJ	Kosovski fond za kreditno jemstvo
KPŠF	Kosovski penzijski štedni fond
KR	Komisija za reviziju
KRK	Kreditni registar Kosova
KUO	Kosovski ured osiguranja
MFI	Mikrofinansijske institucije
MFRT	Ministarstvo rada, finansija i transfera
MIP	Međunarodna investiciona pozicija
MMF	Međunarodni monetarni fond
MTPL	Osiguranje od autoodgovornosti
NBFI	Nebankarske finansijske institucije
NNK	Nenaplativi krediti
NPISD	Neprofitne institucije koje služe domaćinstvima
NSA	Neto strana aktiva
NSPP	Nacionalni promet za platni promet
ODK	Ostale depozitne korporacije
ORZ	Odeljenje za rad i zapošljavanje
PAK	Pokazatelji adekvatnosti kapitala
PAK	Poreska administracija Kosova
PDV	Porez na dodatnu vrednost
POS	Prodajno mesto (eng. Point of Sale)
pp	Procentni poen
PPA	Prosečan prinos na aktivu
PPK	Prosečan prinos na kapital
REKR	Realni efektivni kurs razmene
RPA	Rizikom ponderisana aktiva

RTGS	Vršenje uplata u realnom vremenu (eng. Real Time Gross Settlement)
SB	Svetska banka
SDI	Strane direktne investicije
SEPA	Jedinstveno područje plaćanja u evrima (eng. Single Euro Payments Area)
SFR	Švajcarski franak (Swiss Franc)
SKPF	Slovensko-kosovski penzijski fond
SPV	Specijalna prava vučenja
SREP	Proces Supervizorskog preispitivanja i ocene (engl. Supervisory Review and Evaluation Process)
SRR	Sistem računovodstvenih registara
SWIFT	Društvo za svetske međubankarske finansijske telekomunikacije (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication)
TIPS	TARGET Instant Payment Settlement
TPL	Odgovornost prema trećim licima (eng. Third Party Liability)
UBK	Udruženje banaka Kosova
USAID	Američka agencija za međunarodni razvoj (eng. United States Agency for International Development)
VPN	Tehnologija šifrovanja virtuelne privatne mreže

SPISAK GRAFIKONA

1.	Inflacija u evrozoni po glavnim kategorijama	24
2.	Godišnji rast BDP-a na Zapadnom Balkanu	25
3.	Realna stopa rasta BDP-a	26
4.	Inflacija na Kosovu po glavnim kategorijama	27
5.	Bazna i ukupna inflacija	28
6.	Domaća i uvezena inflacija	28
7.	Poslovni registar	29
8.	Struktura novih preduzeća	29
9.	Izvoz, uvoz i trgovinski bilans robe	31
10.	Izvoz robe po kategorijama	31
11.	Uvoz robe po kategorijama	32
12.	Doznake	32
13.	Strane direktne investicije	33
14.	Vrednost aktive finansijskog sistema Kosova	34
15.	Glavne stavke aktive bankarskog sektora	40
16.	Kreditni preduzeća i domaćinstava	41
17.	Udeo kredita po ekonomskim sektorima	41
18.	Stanje kredita po ekonomskim sektorima	42
19.	Novi krediti, godišnja promena	42
20.	Struktura depozita	43
21.	Prosečna kamatna stopa na kredite i depozite	44
22.	Prosečna kamatna stopa na kredite za domaćinstva i preduzeća	44
23.	Prosečna kamatna stopa na depozite	44
24.	Prosečna kamatna stopa na depozite preduzeća	44
25.	Prosečna kamatna stopa na depozite domaćinstava	44
26.	Stanje kredita, po fiksnim ili varijabilnim kamatnim stopama	45
27.	Neto profit bankarskog sektora	45
28.	Prihodi i rashodi bankarskog sektora	45
29.	Indikatori profitabilnosti bankarskog sektora	46
30.	Indikatori kvaliteta kreditnog portfolija i stopa rasta NNK-a	46
31.	Aktiva sektora osiguranja	49
32.	Obračunate premije i isplaćena šteta	51
33.	Aktiva penzionog sektora	54
34.	Učinak KPŠF-a	54
35.	Učešće u investicijama penzijskih fondova	54
36.	Investicije KPŠF	55
37.	Investicije SKPF-a	55
38.	Aktiva mikrofinansijskog i bankarskog sektora	57

39.	Vrednost kredita domaćinstava i preduzeća i godišnji rast kredita	58
40.	Rast kreditna nefinansijskih korporacija	58
41.	Lizinzi	58
42.	Prosečna kamatna stopa na kredite u mikrofinansijskom i nebankarskom sektoru	58
43.	Prosečna kamatna stopa na kredite	58
44.	Prihodi i rashodi mikrofinansijskog i nebankarskog sektorar	59
45.	Indikatori profitabilnosti mikrofinansijskog i nebankarskog sektora	59
46.	Indikatori kvaliteta kreditnog portfolija	60
47.	Broj istraživanja u sistemu KRK-a	67
48.	Broj odobrenih kredita u sistemu KRK-a	67
49.	Broj zahteva za kreditne izveštaje	68
50.	Bankarska mreža po broju filijala/ekspozitura	70
51.	Rasprostranjenost stanovništva na Kosovu po regionima	72
52.	Mreža osiguravača	73
53.	Broj transakcija po sesijama u KIPS	86
54.	Vrednost transakcija po sesijama u KIPS	86
55.	Godišnji obim transakcija elektronskih instrumenata plaćanja	86
56.	Godišnja vrednost transakcija elektronskih instrumenata plaćanja	86
57.	Prosečan dnevni broj transakcija u KIPS	86
58.	Prosečna godišnja vrednost transakcija u KIPS	86
59.	Broj transakcija po sesijama u KIPS	87
60.	Vrednost transakcija po sesijama u KIPS	87
61.	Odnos dnevnog kredita i ukupne izmirene vrednosti u RTGS	88
62.	Broj debitnih kartica po vrsti	89
63.	Broj kreditnih kartica po vrsti	89
64.	Broj bankomata	89
65.	Broj POS terminala	89
66.	Broj elektronskih kreditnih transfera u odnosu na transfere u papirnom obliku	90
67.	Godišnji obim transakcija elektronskim instrumentima plaćanja	90
68.	Godišnja vrednost transakcija elektronskim instrumentima plaćanja	90
69.	Broj računa sa pristupom internetu u odnosu na ukupan broj računa	90
70.	Portfolio rezervi (EUR) CBK-a	102
71.	Konačan saldo sredstava u evrima	103
72.	Konačan saldo uložениh sredstava u američkim dolarima	104
73.	Izveštaj o raspodeli investicionog portfolija CBK-a u evrima	104
74.	Izveštaj o raspodeli investicionog portfolija CBKa u američkim dolarima	104
75.	Raspodela investicionog portfolija na kraju svake godine	105
76.	Struktura hartija od vrednosti po roku dospeća	105
77.	Struktura investitora u aukcijama hartija od vrednosti	106

78.	Prosečne godišnje stope prinosa za 2024. i 2025. godinu	106
79.	Aukcije hartija od vrednosti tokom 2025. godine	106
80.	Snabdevanje gotovinom - vrednost	108
81.	Snabdevanje gotovinom – obim	108
82.	Snabdevanje evro novčanicama po apoenima	108
83.	Snabdevanje evro kovanicama po apoenima	108
84.	Prijem gotovine – vrednost	109
85.	Prijem gotovine - obim	109
86.	Prijem evro novčanica po apoenima	109
87.	Prijem evro kovanica po apoenima	109
88.	Izvoz gotovine – vrednost	110
89.	Izvoz gotovine – obim	110
90.	Uvoz gotovine – vrednost	110
91.	Uvoz gotovine – obim	110
92.	Nepodobne novčanice povučene iz opticaja – obim	111
93.	Nepodobne novčanice povučene iz opticaja od ukupno primljenih	111
94.	Nepodobne novčanice povučene iz opticaja – broj komada	111
95.	Nepodobne novčanice povučene iz opticaja od ukupno primljenih	111
96.	Nove novčanice puštene u opticaj – obim	111
97.	Nove novčanice puštene u opticaj u odnosu na ukupno ponuđene – obim	111
98.	Nove novčanice izdate u opticaj	112
99.	Nove novčanice izdate u opticaj u odnosu na ukupno ponuđene	112
100.	Falsifikovane evro novčanice zaplenjene u opticaju	112
101.	Falsifikovane evro novčanice zaplenjene u opticaju, po apoenima	112
102.	Falsifikovane evro kovanice zaplenjene u opticaju	113
103.	Falsifikovane evro kovanice zaplenjene u opticaju, po apoenima	113
104.	Obim domaćih izlaznih transakcija	116
105.	Vrednost domaćih izlaznih transakcija	116
106.	Obim domaćih ulaznih transakcija	117
107.	Vrednost domaćih ulaznih transakcija	117
108.	Obim međunarodnih izlaznih transakcija	117
109.	Vrednost međunarodnih izlaznih transakcija	117
110.	Obim međunarodnih ulaznih transakcija	118
111.	Vrednost međunarodnih ulaznih transakcija	118
112.	Izvori rizika	128
113.	Struktura rezervi CBK-a, na dan 31. decembar 2024	129
114.	Struktura rezervi CBK-a, na dan 31. decembar 2025	129
115.	Kreditna klasifikacija rezervi CBK-a, 31. decembar 2025	130
116.	Kreditna klasifikacija rezervi CBK-a, 31. decembar 2024	130
117.	Očekivani kreditni gubici po vrsti izloženosti	130
118.	Očekivani kreditni gubici u odnosu na izloženu vrednost po vrsti izloženosti ECL/EAD	130
119.	Sastav rezervi po valuti, 31. decembar 2025	131
120.	Sastav rezervi po valuti, 31. decembar 2024	131

121. Rezerve po dospeću -----	131
122. Struktura po obrazovanju -----	133
123. Raspodela osoblja po stubovima -----	134
124. Neto finansijski rezultat i raspodela raspoloživog prihoda državnom budžetu (period 2016 - 2025) -----	152
Slika 1. Struktura finansijskih institucija koje posluju na finansijskom tržištu na Kosovu -----	70
Slika 2. Organizacione jedinice – nosioci procesa -----	127

SPISAK TABELA

1. Osnovni makroekonomski indikatori u Evrozoni -----	24
2. Osnovni makroekonomski indikatori u BP -----	26
3. Broj kontrola u bankama -----	35
4. Struktura aktive bankarskog sektora -----	41
5. Struktura obaveza bankarskog sektora -----	43
6. Broj pregleda u sektoru osiguranja -----	48
7. Aktiva sektora osiguranja -----	50
8. Obaveze i kapital sektora osiguranja -----	50
9. Bruto fakturisane premije po klasama biznisa -----	51
10. Isplaćena šteta, po klasama biznisa -----	52
11. Finansijski rezultati -----	52
12. Broj pregleda u penzionom sektoru -----	53
13. Broj pregleda u sektoru MFI, NBFi, IS i IPE -----	57
14. Broj pregleda sa pranje novca -----	63
15. Broj finansijskih institucija -----	70
16. Geografska rasprostranjenost filijala i ekspozitura banaka -----	73
17. Geografska rasprostranjenost filijala osiguravača -----	73
18. Mreža MFI po geografskoj rasprostranjenosti -----	74
19. Mreža NBFi (kancelarije i agenti) po geografskoj rasprostranjenosti -----	74
20. Struktura zahteva finansijskog sistema koje je odobrila/odbila CBK -----	75
21. Indikatori koncentracije za transakcije koje su pokrenute/poslate u -----	87
22. Obrađeni predmeti u registar bankovnih računa -----	88
23. Broj računa -----	91
24. Broj računa elektronskog novca -----	91
25. Broj i vrednost plaćanja elektronskim novcem -----	91
26. Broj žalbi tokom godina -----	98
27. Broj žalbi po kanali prijema -----	99
28. Broj žalbi po statusu -----	99
29. Iznos i obim opštih aktivnosti operacijama gotovinom -----	107
30. Iznos transakcija po glavnim vrstama plaćanja -----	116
31. Nivo depozita glavnih klijenata -----	118

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

1. Reč predsednika Odbora Centralne banke

Sa zadovoljstvom vam se obraćam u okviru Godišnjeg izveštaja za 2025. godinu Centralne banke Republike Kosovo, u ime Upravnog odbora Centralne banke. Ovaj izveštaj odražava rad, glavna dešavanja i institucionalnu posvećenost CBK-a tokom 2025. godine u ispunjavanju svog mandata za očuvanje finansijske stabilnosti, bezbedno funkcionisanje sistema plaćanja i podršku održivom ekonomskom razvoju zemlje.

Tokom 2025. godine, Upravni odbor Centralne banke je vršio svoju nadzornu i stratešku ulogu sa visokom institucionalnom odgovornošću. U okviru svog zakonskog mandata, Upravni odbor je razmatrao glavna finansijska i institucionalna dešavanja, dao strateške orijentacije za prioritete Centralne banke i podržao donošenje odluka koje imaju za cilj jačanje stabilnosti, transparentnosti, unutrašnjeg upravljanja i usklađivanja sa evropskim i međunarodnim standardima.

2025. godina bila je godina dalje konsolidacije finansijskog sistema Kosova. Finansijski sektor je nastavio da se širi na stabilnim osnovama, dok je bankarski sektor zadržao dobar nivo kapitalizacije, likvidnosti i kvaliteta kreditnog portfolija. Ova dešavanja dokazuju da je finansijski sistem nastavio da podržava realnu ekonomiju, građane i preduzeća, čuvajući poverenje javnosti i otpornost na spoljne izazove.

Odbor je snažno podržao unapređenje regulatornog i nadzornog okvira, sa fokusom na nadzor zasnovan na riziku, pripreme za FINREP, COREP i SREP standarde, jačanje sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, sajber bezbednost, finansijske inovacije, zaštitu potrošača i finansijsku inkluziju. Ovi prioriteti su od suštinskog značaja za uspostavljanje bezbednijeg i transparentnijeg finansijskog sistema koji je usklađeniji sa najboljim međunarodnim praksama.

Posebna važnost je tokom godine posvećena modernizaciji sistema plaćanja i evropskim finansijskim integracijama. Pripreme za SEPA, unapređenje projekta za instant plaćanja i rast upotrebe elektronskih instrumenata plaćanja predstavljaju značajne korake ka povećanju efikasnosti, smanjenju troškova i proširenju pristupa modernim finansijskim uslugama.

Gledajući napred, Odbor ostaje posvećen podršci Centralnoj banci u daljem jačanju finansijske stabilnosti, unapređenju integracije u evropsku finansijsku infrastrukturu, povećanju sajber otpornosti, razvoju ljudskih kapaciteta, poboljšanju institucionalne transparentnosti i jačanju odgovornosti. Ove oblasti će i dalje biti važni ciljevi za budući razvoj institucije.

U ime Upravnog odbora Centralne banke, zahvaljujem se Guverneru, Izvršnom odboru i celokupnom osoblju CBK-a na njihovoj posvećenosti, profesionalizmu i radu tokom 2025. godine. Isto tako, izražavam zahvalnost institucijama Republike Kosovo, međunarodnim partnerima i javnosti na stalnoj saradnji i poverenju.

S poštovanjem,

Bashkim Nurboja, Dr. Sc.,

Predsednik Odbora
Centralna banka Republike Kosovo

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

2. Uvodna reč Guvernera

Poštovani čitaoci, građani, institucionalni lideri i predstavnici, međunarodni partneri,

Sa visokim poštovanjem i institucionalnom posvećenošću, sa zadovoljstvom predstavljam Godišnji izveštaj Centralne banke Republike Kosovo za 2025. godinu. Ovaj izveštaj odražava rad, donošenje odluka i zalaganje Centralne banke u ispunjavanju njenog ustavnog i zakonskog mandata za očuvanje finansijske stabilnosti, jačanje poverenja javnosti i podršku održivom ekonomskom razvoju zemlje.

Godina 2025. bila je godina dalje institucionalne konsolidacije i unapređenja reformi u međunarodnom ekonomskom i finansijskom okruženju koje je bilo karakterisano neizvesnostima, spoljnim pritiscima i brzim tehnološkim razvojem. U tom kontekstu, Centralna banka je delovala mudro, odgovorno i sa jasnom strateškom orijentacijom, očuvajući stabilnost finansijskog sistema i unapređujući regulativne, nadzorne i operativne okvire u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima, uz snažnu podršku međunarodnih partnera.

Tokom ove godine, finansijski sistem Kosova pokazao je stabilnost i visoke kapacitete za podršku realnoj ekonomiji. Uloga CBK-a bila je usredsređena na jačanje nadzora zasnovanog na riziku, unapređenje makroprudencijalnih procena i analiza, kao i na rast održivosti finansijskih institucija na potencijalne rizike. Ovaj pristup bio je od suštinskog značaja za očuvanje poverenja u finansijski sistem i za garantovanje sigurnog funkcionisanja finansijskog tržišta.

Značajan deo našeg angažovanja tokom 2025. godine odnosi se na napredak u usklađivanju pravnog i regulatornog okvira sa standardima Evropske unije. Pripreme za primenu naprednih nadzornih standarda, uključujući SREP, FINREP i COREP, kao i jačanje okvira za oporavak i zatvaranje kao novih funkcija, predstavljaju značajne korake ka održivijem, transparentnijem i finansijskom sistemu koji je usklađeniji sa najboljim međunarodnim praksama. Upravo u tu svrhu je pokrenut projekat ekvivalentnosti naše regulative sa regulativom Evropske unije, odnosno sa standardima i zahtevima Evropskog bankarskog organa.

U oblasti plaćanja i evropskih finansijskih integracija, CBK je nastavila pripreme za članstvo u SEPA i unapredila projekat za instant plaćanja u evrima kroz inicijativu TIPS Clone. Ova dešavanja predstavljaju više od tehničke modernizacije; to su strateški koraci ka unapređenju kritične državne infrastrukture sa partnerima iz EU, smanjenju troškova za transakcije, rastu efikasnosti plaćanja, jačanju bezbednosti i zaštite podataka, podsticanju konkurencije i postepenoj integraciji Kosova u evropsku finansijsku infrastrukturu.

CBK je posvetila posebnu pažnju i finansijskim inovacijama i novim tehnološkim razvojjima. Izrada regulatornog okvira za licenciranje operatera u oblasti kripto-imovine, unapređenje sajber bezbednosti u CBK-u i u finansijskom sektoru, pripreme za otvoreno bankarstvo i dalja digitalizacija finansijskih usluga tretirani su uravnoteženim pristupom, podržavajući inovacije, ali istovremeno štiteći finansijsku stabilnost, potrošače i integritet sistema.

Zaštita potrošača i finansijska inkluzija ostali su među glavnim prioritetima Centralne banke. Kroz jačanje nadzora nad tržišnim praksama, razmatranje žalbi potrošača, unapređenje finansijske edukacije i funkcionalizaciju platforme za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga, CBK nastoji da osnaži građane u odnosima sa finansijskim institucijama i da poveća transparentnost na tržištu.

U aspektu finansijskog integriteta, Centralna banka je nastavila da preduzima mere za zaštitu evra, borbu protiv falsifikovanog novca, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i za jačanje saradnje sa domaćim i međunarodnim institucijama. Pripreme i aktivnosti za osnivanje Nacionalnog centra za borbu protiv falsifikovanja novca, kao i saradnja sa Evropskom

centralnom bankom i partnerskim centralnim bankama, dokaz su naše posvećenosti očuvanju kredibiliteta novca u opticaju i monetarnog integriteta zemlje. U tom pravcu, novi projekat sa Evropskom unijom, koji se realizuje u saradnji sa Centralnom bankom Hrvatske, omogućio je i potpisivanje istorijskog sporazuma sa Evropskom centralnom bankom.

Unutrašnje institucionalne reforme bile su isto tako značajan deo našeg rada tokom godine. Jačanje unutrašnjeg upravljanja, upravljanja rizikom, revizije, usklađenosti, ljudskih resursa, sajber bezbednosti i upravljanja projektima, pomoglo je u podizanju institucionalne efikasnosti i pripremi CBK-a za buduće izazove. Ove reforme čine Centralnu banku savremenijom, transparentnijom i sposobnijom za ispunjavanje svog mandata u sve složenijem okruženju. Kodeks transparentnosti MMF-a za centralne banke visoko je ocenio ove aspekte, pružajući istovremeno preporuke za dalji napredak u skladu sa najboljim međunarodnim praksama.

Na međunarodnom planu, 2025. godina označila je dalje jačanje kredibiliteta Kosova i Centralne banke. Saradnja sa Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, Evropskom centralnom bankom, EBRD-om, IFC-om i partnerskim centralnim bankama proširena je na značajne oblasti kao što su finansijska stabilnost, plaćanja, upravljanje rezervama, sajber bezbednost, nadzor i institucionalni razvoj. Isto tako, obezbeđivanje nastavka likvidnosne linije EUREP od strane Evropske centralne banke, uklanjanje Kosova sa liste Svetske banke za zemlje u situacijama krhkosti i konflikta, kao i potvrđivanje suverenog kreditnog rejtinga „BB-“, predstavljaju dešavanja od posebnog značaja za finansijski kredibilitet zemlje.

CBK je nastavila da obezbeđuje svoju finansijsku i budžetsku održivost, kao preduslov za očuvanje institucionalne nezavisnosti. Pažljivo upravljanje resursima, jačanje rezervi i doprinos budžetu Republike Kosovo, dokazuju da Centralna banka nastavlja da deluje odgovorno, efikasno i sa posvećenošću prema javnom interesu. Stoga će, treću godinu zaredom, CBK raspodeliti raspodelivu dobit u državni budžet, u skladu sa zakonskim odredbama.

Gledajući napred, naši prioriteti ostaju jasni: unapređenje očuvanja finansijske stabilnosti, integracija u evropski finansijski sistem kroz inicijative kao što je SEPA, modernizacija infrastrukture plaćanja putem TIPS Clone, osnaživanje zaštite potrošača, razvoj bezbednih finansijskih inovacija, povećanje sajber otpornosti i jačanje institucionalnih kapaciteta. U ispunjavanju ovih ciljeva, CBK će nastaviti da deluje uvek kao nezavisna ustavna, profesionalna i transparentna institucija, u službi građana i ekonomije Republike Kosovo. Na kraju, želim da se zahvalim osoblju i rukovodiocima Centralne banke na zalaganju i pokazanom profesionalizmu tokom 2025. godine, Odboru Centralne banke na saradnji, podršci i strateškoj orijentaciji. Takođe, zahvaljujem se institucijama Republike Kosovo na međuinstitucionalnoj saradnji, našim međunarodnim partnerima na stalnoj podršci, kao i javnosti, medijima, civilnom društvu i akademiji na doprinosu jačanju transparentnosti i poverenja javnosti.

Uz stalnu posvećenost stabilnosti, integritetu, transparentnosti i sveobuhvatnom razvoju, CBK će nastaviti da bude garant finansijske stabilnosti i aktivni doprinosilac u ekonomskom, institucionalnom i evropskom razvoju zemlje.

S poštovanjem,

Ahmet Ismaili,

Guverner

Predsedavajući Izvršnog odbora

3. Izvršni rezime

2025. godinu karakterisao je održiv kontinuitet ekonomskog razvoja i dalja konsolidacija finansijske stabilnosti u Republici Kosovo, u izazovnijem međunarodnom okruženju i sa umerenijim tempom ekonomskih aktivnosti. Ekonomija je beležila realan rast od 3.6%, podržan uglavnom potrošnjom i investicijama, dok je inflacija ubrzana na 3.9%, odražavajući pritiske od cena hrane i energije.

Finansijski sistem je nastavio sa stabilnim proširenjem, sa aktivom koja je dostigla oko 14.6 milijardi evra. Bankarski sektor je ostao dominantan, dok su penzioni sektor, sektor osiguranja i mikrofinansijski sektor doprineli produblivanju finansijskog posredovanja i diversifikaciji izvora finansiranja.

Bankarski sektor je nastavio da bude stabilan, likvidan i dobro kapitalizovan. Stanje kredita dostiglo je oko 6.7 milijardi evra, sa godišnjim rastom od 14.7%, dok su depoziti nastavili stabilno proširenje, odražavajući visoko poverenje javnosti. Stopa nenaplativih kredita ostala je niska, oko 2%, dok su indikatori likvidnosti i kapitalizacije ostali iznad regulatornih zahteva. Koeficijent adekvatnosti kapitala (CAR) dodatno je ojačan makroprudencijalnim dodacima, čime je povećana otpornost sistema na moguće udare.

Paralelno s tim, unapređen je sistem osiguranja depozita kroz povećanje doprinosa banaka putem premija u FODK, koje variraju od 0.75% do 1.5%, doprinoseći daljoj kapitalizaciji FODK-a, tržišnoj disciplini i finansijskoj stabilnosti.

Ostali finansijski sektori beležili su pozitivan učinak. Aktiva penzionog sektora dostigla je oko 3.8 milijardi evra, podržana solidnim prinosima od investicija, dok su sektor osiguranja i mikrofinansijski sektor nastavili rast, pružajući podršku preduzećima i domaćinstvima.

CBK je intenzivirala nadzorne aktivnosti u svim segmentima finansijskog sistema. Tokom 2025. godine sprovedeno je ukupno 30 terenskih kontrola, uključujući bankarski sektor, sektor osiguranja, penzioni sektor, mikrofinansijske i nebankarske institucije, kao i oblasti kao što su informacione tehnologije i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Poseban fokus je posvećen proceni rizika, korporativnom upravljanju, sajber bezbednošću i regulatornoj usklađenošću.

U regulatornom i institucionalnom aspektu, CBK je unapredila usklađivanje sa okvirom Evropske unije, uključujući primenu FINREP/COREP standarda i postepenu primenu SREP modela. Ojačana je istraživačka funkcija i usvojena je Investiciona politika CBK-a, čime je poboljšano upravljanje rezervama i otvoren put za aktivno upravljanje rezervama.

U okviru razvoja finansijskog tržišta, usvojeni su važni dokumenti, kao što su Metodološki vodič za izveštavanje u Kreditnom registru, Savetodavno pismo o sindiciranim kreditima i Trogodišnja strategija za upravljanje klimatskim rizicima.

U oblasti zaštite potrošača, tokom 2025. godine unapređeni su procesi nadzora nad tržišnim praksama i razmatranja žalbi, gde je tretirano 1.188 žalbi, dok se najveći deo njih odnosio na banke i osiguravajuća društva, naglašavajući važnost nadzora nad tržišnim praksama.

U oblasti transparentnosti, usvojena je Uredba o Platformi za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga, i takođe su preduzeti koraci za njenu funkcionalizaciju, uporedo sa aktivnostima finansijske edukacije i proširenja pristupa finansijama.

Sistem plaćanja je beležio značajan napredak ka digitalizaciji, uz pripreme za razvoj nove infrastrukture. Međubankarski kliring sistem (KIPS) procesuirao je preko 21 milion transakcija,

u vrednosti od preko 27 milijardi evra, dok je upotreba elektronskih instrumenata i digitalnih usluga, uključujući ApplePay i GooglePay, značajno porasla.

Strateški razvoj predstavljao je unapređenje projekta za instant plaćanja putem TIPS Clone, kao i pripreme za članstvo u SEPA, koji predstavljaju važne korake ka evropskoj finansijskoj integraciji. Ograničenja u neproglašavanju zakona zbog ustavnog razmatranja, onemogućila su konačnu primenu u SEPA, i shodno tome, gubitak mogućnosti da budemo u trendu sa susednim zemljama, u procesu koji bi doneo veoma velike koristi za zemlju.

U oblasti finansijskih inovacija, usvojen je prvi regulatorni okvir za digitalnu imovinu, čime je uspostavljena osnova za licenciranje i nadzor operatera, u skladu sa međunarodnim standardima.

U aspektu finansijske bezbednosti i integriteta, pokrenuta je inicijativa za Jedinicu protiv falsifikovanja i potpisan je memorandum o saradnji sa Evropskom centralnom bankom, kao istorijski sporazum ovog nivoa, upravo po pitanju očuvanja integriteta evro valute na Kosovu.

Na međunarodnom planu, ojačana je saradnja sa strateškim partnerima. Obezbeđena je linija likvidnosti EUREP od 100 miliona evra, od strane ECB-a, dok je MMF odobrio četvrtu reviziju SBA i RSF aranžmana.

Važno dešavanje predstavljalo je uklanjanje Kosova sa liste Svetske banke za zemlje u situacijama krhkosti, sukoba i nasilja (FCS/FCV), kao i potvrđivanje suverenog kreditnog rejtinga „BB-“ od strane agencije Fitch Ratings, što odražava makroekonomsku stabilnost i rast međunarodnog poverenja.

U fiskalnom i spoljnom aspektu, javni dug je ostao na niskom nivou, od oko 16.4% BDP-a, dok su doznake i direktne strane investicije nastavile da imaju ulogu stabilizacije.

Takođe, tokom 2025. godine preduzete su mere za formalizaciju ekonomije, uključujući povlačenje iz opticaja novčanica od 500 evra, odnosno 169.5 hiljada komada, u vrednosti od 84.75 miliona evra, kao i regulisanje prekograničnog transporta gotovine, putem licenciranja 5 institucija i izdavanja 266 ovlašćenja za izvoz.

Uprkos pozitivnim dešavanjima, perspektiva i dalje ostaje praćena neizvesnošću iz spoljnog okruženja, posebno zbog geopolitičkih tenzija i fluktuacija cena energije. U tom kontekstu, CBK ostaje posvećena očuvanju finansijske stabilnosti, unapređenju regulatornog okvira i produbljivanju integracije u evropski finansijski sistem, u funkciji održivog ekonomskog razvoja.

4. Misija, vizija i vrednosti CBK-a

Misija

Misija CBK-a je da obezbedi i da sačuva finansijsku i stabilnost cena, da obezbedi efikasan sistem plaćanja, kao i da podrži održivi ekonomski razvoj u Republici Kosovo.

Vizija

CBK ima za cilj da nastavi da bude nezavisna, pouzdana i transparentna institucija, koja deluje odgovorno prema javnosti, kao i da bude sinonim za profesionalizam, inovativnost i inkluzivnost.

Vrednosti

CBK se zasniva na sledećim vrednostima:

- **Integritet i etika** – Zaposleni u CBK-u su posvećeni poštenom radu u skladu sa najvišim standardima integriteta i profesionalnog ponašanja u korist građana Republike Kosovo.
- **Nezavisnost, kompetentnost i profesionalizam** - Da bi ostvarila svoje ciljeve, CBK obezbeđuje da se njena delatnost vodi kroz nezavisan pristup, stručnost i profesionalizam.
- **Timski rad i inovacije** – CBK podstiče saradnju i promovisanje novih ideja za suočavanje sa izazovima i održivim rešenjima.
- **Promovisanje javnog interesa** – CBK deluje transparentno u odlučivanju i najboljem zajedničkom interesu.
- **Delotvornost i efikasnost** – Postizanje ciljeva kroz efikasno korišćenje resursa sa merljivim rezultatima.
- **Kvalitet i posvećenost** – CBK zapošljava kvalifikovano osoblje koje pruža visokokvalitetan rad i stalnu posvećenost.

5. Strateški plan 2024-2028

Strateški plan 2025-2028 zasnovan je na Politici za strateško planiranje u Centralnoj banci Republike Kosovo. On je izraz vizije Centralne banke Republike Kosovo i dinamičan okvir koji odražava našu posvećenost stabilnosti finansijskog sistema, inovacijama u cilju povećanja efikasnosti finansijskih usluga i blagostanja građana Republike Kosovo.

Ovaj Strateški plan je izrađen uz doprinos i sveobuhvatno učešće osoblja CBK-a. On uzima u obzir sve neophodne zahteve današnjeg vremena i služi kao vodič za rešavanje pitanja koja se odnose na: (a) finansijsku održivost i stabilnost, (b) modernizaciju infrastrukture finansijskog tržišta, (c) finansijske edukaciju i inkluziju, (č) unapređenje zaštite potrošača, kao i (d) proširenje saradnje i uticaja u oblastima odgovornosti.

Strateški plan je podvrgnut reviziji koja sadrži tri dodatna elementa koja su odražavana u strateškim ciljevima broj 2 i 3, i to: integraciju tehnologija veštačke inteligencije, digitalne valute centralne banke, kao i regulisanje i nadzor digitalne imovine.

U nastavku je navedeno pet strateških ciljeva plana:

Cilj 1: Jačanje finansijske održivosti i stabilnosti

Unapređenje regulatornog i nadzornog okvira radi identifikacije i blagovremenog reagovanja na rizike finansijskih institucija radi očuvanja finansijske stabilnosti.

Cilj 2: Izgradnja kapaciteta, posvećenost osoblju, digitalizacija i modernizacija procesa

Modernizacija Centralne banke Republike Kosovo u funkciji povećanja nivoa korporativnog upravljanja, ljudskih kapaciteta, interne kontrole, upravljanja rizicima, transparentnosti, radnih procesa i operacija.

Cilj 3: Modernizacija infrastrukture finansijskog tržišta i konkurentnost

Unapređenje infrastrukture za poravnanje plaćanja i Hartija od vrednosti i za digitalizaciju platnih usluga uz funkciji podsticanja konkurencije i razvoja tržišta.

Cilj 4: Unapređenje zaštite potrošača, finansijska edukacija i inkluzija

Promovisanje finansijske edukacije, pristupa finansijama i finansijske inkluzije, kao i najboljih praksi u pružanju usluga od strane finansijskih institucija.

Cilj 5: Proširenje saradnje, inkluzije i uticaja u oblastima odgovornosti

Povećanje nivoa saradnje sa spoljnim zainteresovanim stranama, finansijskim institucijama, regulatornim telima, međunarodnim finansijskim institucijama i drugim relevantnim institucijama od zajedničkog interesa.

Ceo dokument možete pronaći na linku zvanične internet stranice CBK-a: [SRB_StrateskiPlan 2024-2028 \(bqk-kos.org\)](#)

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

I. Ekonomija Kosova u 2025. godini

1. Makroekonomski pregled

Ekonomija Kosova je tokom 2025. godine nastavila da raste umerenijim tempom. Prema ASK-u, realni BDP je beležio rast od 3.6 odsto, podržan uglavnom potrošnjom i investicijama, dok je neto izvoz imao negativan uticaj zbog visokog rasta uvoza. Potrošnja je doprinela ekonomskom rastu sa 3.9 procentnih poena, dok su investicije doprinele sa 2.9 procentnih poena. Uvoz je značajno porastao, produbljujući trgovinski deficit, dok je izvoz usluga bio podržan potrošnjom dijaspore. Za 2026. godinu, CBK predviđa realni rast BDP-a od 3.5 odsto, podržan uglavnom privatnom potrošnjom i oporavkom izvoza robe, kao i usporavanjem rasta uvoza. Međutim, neizvesnosti i dalje ostaju visoke, posebno zbog eskalacije sukoba na Bliskom istoku, što povećava rizike po cene energije, hrane i tempo ekonomskog rasta.

Tokom 2025. godine, prosečna inflacija je dostigla 3.9 odsto, sa 1.6 odsto u 2024. godini, uglavnom kao rezultat rasta cena hrane i električne energije. Bazna inflacija je usporena na 1.9 odsto. Projekcije CBK-a za 2026. godinu ukazuju na ubrzanje inflacije na 6.7 odsto, ali rizici i dalje ostaju visoki zbog geopolitičkih tenzija i dešavanja na Bliskom istoku, što može uticati na cene energije i hrane.

Sektor preduzeća je beležio rast prometa od 6.9 odsto i veći broj registrovanih novih preduzeća, što odražava poboljšanje poslovne klime. U fiskalnom sektoru, budžetski prihodi su porasli za 7.6 odsto, dok su rashodi porasli za 9.9 odsto, dok je javni dug ostao na održivom nivou od 16.4 odsto BDP-a. U spoljnom sektoru, deficit tekućeg računa je produbljen usled rasta uvoza robe, iako su bilans usluga, doznake i direktne strane investicije beležili rast.

1.1. Evrozona

Ekonomija Evrozone je porasla ubrzanim tempom u 2025. godini, i premašila je projekcije Eurostata za ovu godinu. Prema preliminarnim podacima, ekonomski rast je iznosio 1.5 odsto, u odnosu na 0.9 odsto u prethodnoj godini. Rast je prvobitno bio podržan izvozom, koji je prethodio novim tarifama od strane SAD-a. Investicije su takođe ostvarile bolji učinak nego što se očekivalo u mnogim zemljama, posebno u Irskoj. Pozitivna kretanja tokom cele godine svedoče o održivosti ekonomije Evrozone u upravljanju neočekivanim događajima.

Istraživanja Evropske komisije objavljene u oktobru sugerišu da se očekuje nastavak ovog tempa i u narednim tromesečjima. Rast je podržan stabilnim tržištem rada, usporavanjem inflacije i dobrim uslovima finansiranja. Takođe, politike podrške i kontinuirano finansiranje od strane EU pomogli su u ublažavanju efekata restriktivnih fiskalnih politika u nekoliko zemalja članica.

Dinamika ekonomskog rasta bila je uglavnom pozitivna za zemlje članice. Austrija, koja je predviđala smanjenje ekonomije za 0.3 odsto, zapravo je beležila rast od 0.6 odsto. Takođe, Nemačka, Francuska i Španija su premašile projekcije, i beležile su od 0.2, 0.8 odnosno 2.9 odsto.

Pre početka rata na Bliskom istoku, ekonomija Evrozone je pokazala stabilnost i održivost. Međutim, sa početkom rata sa Iranom, projekcije ECB-a su revidirane naniže i sugerišu ekonomski rast od 0.9 odsto u 2026. godini, u odnosu na 1.2 odsto koliko je bilo predviđeno u decembru 2025. godine. Takođe, u zavisnosti od daljih ratnih dešavanja, ECB je pripremila alternativne scenarije u kojima ekonomski rast dostiže 0.6 odsto ili i 0.4 odsto u pogoršanom scenariju. Ovi scenariji odražavaju uticaj rata na međunarodna tržišta, realne prihode domaćinstava i poverenje potrošača. Sa druge strane, niska nezaposlenost, stabilan privatni sektor i javna potrošnja na odbranu i bezbednost podržaće rast.

Tržište rada je nastavilo da se karakteriše pozitivnim kretanjima tokom 2025. godine. Stopa nezaposlenosti je nastavila da se održava na 6.3 odsto, ostajući na istorijski niskom nivou. Rast zaposlenosti, zasnovan na očekivanjima za oporavak ekonomske aktivnosti i rast realnih plata, iznosio je 0.7 odsto u 2025. godini, u odnosu na 0.6 odsto u prethodnoj godini. Ovaj razvoj događaja signalizira stabilizaciju na tržištu rada nakon perioda snažnog rasta zaposlenosti, s obzirom da se očekuje da će se ciklična dinamika koja je podstakla zapošljavanje postepeno ublažiti, kao i da će doći do usporavanja na 0.5 odsto u 2026. godini.

Tabela 1. Osnovni makroekonomski indikatori u evrozoni

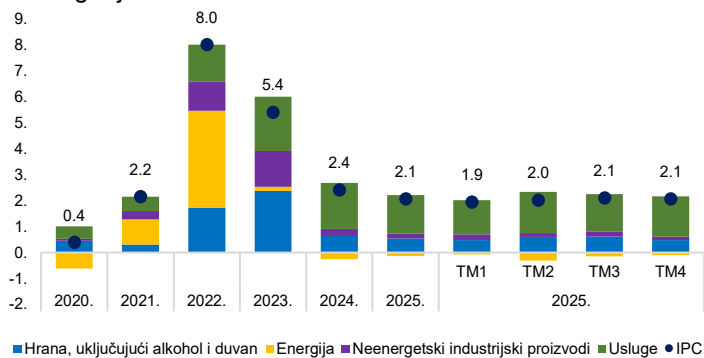
Opis	Realni BDP (%)					Inflacija (%)					Nezaposlenost (%)				
	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
Evrozona	3.5	0.4	0.9	1.5	0.9	8.4	5.4	2.4	2.1	2.6	6.8	6.6	6.4	6.3	6.2
Austrija	5.4	-0.7	-0.8	0.6	0.8	8.6	7.7	2.9	3.6	2.4	4.8	5.1	5.2	5.6	5.5
Francuska	2.8	1.6	1.1	0.8	1.0	5.9	5.7	2.3	0.9	1.3	7.3	7.3	7.4	7.6	8.0
Nemačka	1.9	-0.7	-0.5	0.2	0.6	8.7	6.0	2.5	2.3	2.2	3.2	3.1	3.4	3.6	3.5
Grčka	5.5	2.1	2.1	2.1	2.1	9.3	4.2	3.0	2.8	2.1	12.5	11.1	10.1	9.3	8.6
Italija	5.0	1.1	0.5	0.6	0.6	8.7	5.9	1.1	1.7	1.4	8.1	7.7	6.5	6.2	6.1
Španija	6.4	2.5	3.5	2.9	2.2	8.3	3.4	2.9	2.7	2.1	13.0	12.2	11.4	10.4	9.8

Izvor: ECB (februar 2026) i Evropska komisija (januar 2026).

Podaci su prema procenama i projekcijama ECB-a i Evropske komisije.

Inflacija je nastavila sa usporavanjem u 2025. godini, padajući na 2.1 odsto sa 2.4 odsto u prethodnoj godini. Pad cena energije zajedno sa usporavanjem cena hrane, kao i ublažavanje bazne inflacije, doprineli su ovom razvoju događaja. Međutim, uprkos usporavanju, inflacija u sektoru usluga ostala je relativno visoka, podstaknuta uglavnom rastom plata (vidi Grafikon 1).

Grafikon 1. Inflacija u evrozoni prema glavnim kategorijama

Izvor: Eurostat (2026.)

Projekcije ECB-a sugerišu da se očekuje da će inflacija premašiti srednjoročne ciljeve ove institucije, dostižući prosečnu stopu od oko 2.6 odsto za 2026. godinu, a nakon toga će se stabilizovati na 2.0 odsto u 2027. godini. Projekcije su revidirane naviše usled rasta cena energije izazvanog sukobima na Bliskom istoku. Predviđa se da će bazna inflacija dostići prosečnu stopu od 2.3 odsto u 2026. godini i 2.2 odsto u 2027. godini. Ove projekcije su više od onih iz decembra 2025. godine, uglavnom zbog rasta cena energije koje indirektno utiču i na baznu inflaciju.

Tokom 2025. godine, ECB je preduzela korake za ublažavanje monetarne politike. U junu 2025. godine, ključne kamatne stope, uključujući stopu na depozite, refinansiranja i kreditiranja, koje su utvrđene na 2.0 odsto, 2.15 odsto odnosno 2.4 odsto, ostale su nepromenjene do kraja godine.

Prema Anketama o bankarskom kreditiranju ECB-a, tokom 2025. godine standardi kreditiranja su nastavili da se generalno pooštavaju, uz određene tendencije ublažavanja u specifičnim sektorima. Standardi kreditiranja za preduzeća i potrošačke kredite su pooštreni, usled povećane percepcije rizika od strane banaka. Dok, standardi kreditiranja za hipotekarne kredite su ublaženi, kao rezultat povećane konkurencije u bankarskom sektoru. Potražnja za kreditima od strane preduzeća bila su slaba u prvoj polovini godine, ali se poboljšala od trećeg tromesečja (TM3) nadalje. Sa druge strane, potražnja domaćinstava ostala je visoka tokom cele godine, odražavajući nisku stopu nezaposlenosti i relativno umerene kamatne stope za ovaj sektor.

1.2. Zapadni Balkan

U zemljama Zapadnog Balkana, procenjuje se da je ekonomski rast u 2025. godini iznosio u proseku oko 2.9 odsto, i beležio je usporavanje u odnosu na 3.7 odsto u 2024. godini, prema proceni MMF-a. Međutim, kretanja unutar regiona nisu bila jednaka. Na Kosovu, usporavanje rasta privatne potrošnje kao i pogoršanje neto izvoza uticali su na tempo rasta. U Albaniji, slabljenje spoljne potražnje, uglavnom kao posledica sporijeg oporavka zemalja trgovinskih partnera, posebno Italije, kao i apresijacija leka koja je povećala

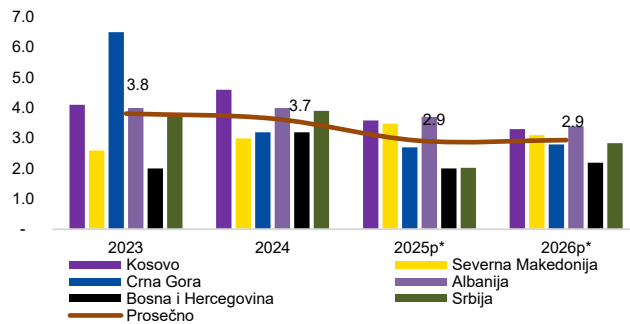
troškove proizvodnje smanjujući konkurentnost izvoza, zajedno sa usporavanjem potrošnje domaćinstava, uticali su na sporiji tempo ekonomskog rasta. U Srbiji, pad aktivnosti u građevinarstvu, slabiji učinak u poljoprivredi i niži prilivi SDI negativno su uticali na rast. Sa druge strane, u Severnoj Makedoniji i Crnoj Gori, ekonomska aktivnost je bila podržana domaćom potražnjom, sektorom usluga i javnim investicijama. Posebno su turizam i građevinarstvo nastavili da daju značajan doprinos ekonomskom rastu zemalja regiona.

Projekcije MMF-a za 2026. godinu pokazuju da se očekuje da će ekonomski rast u regionu ostati uglavnom nepromenjen u odnosu na prethodnu godinu, stabilizujući se na stopu od oko 2.9 odsto. Međutim, ova perspektiva ostaje osetljiva na spoljne i unutrašnje rizike. Političke neizvesnosti, kako na domaćem tako i na regionalnom nivou, mogu negativno uticati na poverenje investitora i na tempo strukturnih reformi. Isto tako, moguća slaba potražnja iz zemalja EU mogla bi smanjiti izvoz, doznake i prilive SDI. Dodatni rizici su povezani sa fluktuacijama međunarodnih cena nafte i osnovne robe, posebno zbog sukoba na Bliskom istoku, pooštavanja globalnih finansijskih uslova i relativno visoke zavisnosti pojedinih ekonomija od specifičnih sektora, kao što su turizam ili građevinarstvo.

Prosečna stopa inflacije u zemljama regiona u 2025. godini ubrzala se na 3.8 odsto, sa 3.1 odsto u 2024. godini. Najviša stopa inflacije bila je u Severnoj Makedoniji (4.3 odsto), dok je Albanija imala najnižu stopu od 2.3 odsto (vidi Tabelu 2). Domaća potrošnja, rast cena hrane i stalni strukturni izazovi, kao što su nedostatak radne snage i visoki troškovi energije, izvršili su dodatne pritiske na cene.

Kreditna aktivnost je beležila ubrzani rast u većini zemalja regiona. Najveći rast kreditiranja je beležen u Severnoj Makedoniji (16.6 odsto), zatim slede Srbija (15.3 odsto) i Kosovo (14.7 odsto) (vidi Tabelu 2). Nenaplativi krediti su nastavili da održavaju nizak nivo u svim zemljama regiona. Međutim, Albanija i dalje ima njihov najviši nivo, zatim sledi Crna Gora, dok je Severna Makedonija beležila najnižu stopu nenaplativih kredita (vidi Tabelu 2).

Grafikon 2. Godišnji rast BDP-a u Zapadnom Balkanu

Izvor: Evrostat i statističke agencije zemalja Zapadnog Balkana (2026).

*Projekcije MMF-a (WEO april 2026).

Tabela 2. Osnovni makroekonomski pokazatelji u BDP-u

Opis	Inflacija (%)				Bilans tekućeg računa (% BDP-a)				Rast kreditiranja (%)				Nekvalitetni krediti (%)				Nezaposlenost (%)			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Kosovo	11.6	4.9	1.6	3.9	(9.4)	(7.2)	(8.7)	(9.2)	16.0	13.0	18.3	14.7	1.9	1.9	1.9	2.1	12.6	10.9	10.8	n/a
Severna Makedonija	14.0	9.0	4.2	4.3	(6.1)	0.3	(2.2)	(4.4)	10.0	4.8	10.8	16.6	2.8	2.7	2.6	1.9	14.4	13.1	12.4	11.5
Crna Gora	11.9	8.7	3.6	4.1	(12.9)	(11.2)	(17.1)	(20.5)	8.9	11.9	13.3	14.2	6.3	5.8	4.1	3.0	n/a	n/a	n/a	n/a
Albanija	6.6	5.3	2.6	2.3	(5.8)	(1.2)	(2.4)	(2.0)	6.4	2.8	12.8	12.9	4.8	4.6	4.0	3.8	10.8	9.5	8.8	8.7
Bosna i Hercegovina	14.0	6.1	1.7	4.0	(4.4)	(2.1)	(3.5)	(3.2)	4.7	6.6	9.8	11.1	4.5	3.8	3.2	2.4	15.4	13.2	12.6	12.6
Srbija	11.7	12.1	4.8	4.1	(6.5)	(2.3)	(4.5)	(4.9)	7.1	1.1	8.8	15.3	3.0	3.2	2.5	2.1	9.5	9.4	8.6	8.7

Izvor: Eurostat, Međunarodni monetarni fond, agencije za statistiku i centralne banke zemalja Zapadnog Balkana (2026).

U 2025. godini, devizno tržište je imalo fluktuacije. Euro je apresirao u odnosu na tursku liru, američki dolar i britansku funtu. U isto vreme, on je depresirao u odnosu na albanski lek i švajcarski franak, dok je ostao gotovo nepromenjen u odnosu na makedonski denar.

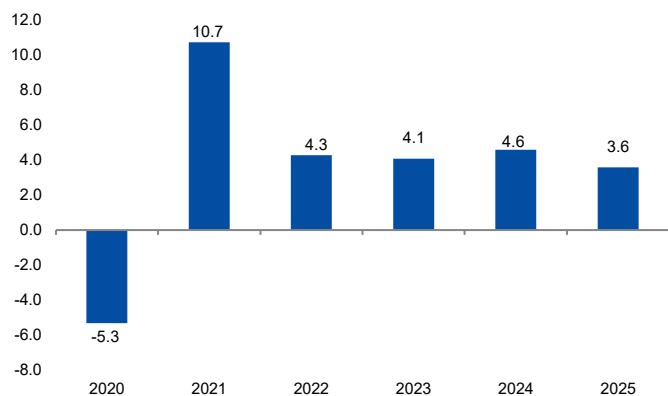
1.3. Realni sektor

1.3.1 Bruto domaći proizvod

Ekonomija Kosova je nastavila da raste tokom 2025. godine, ali usporenim tempom u odnosu na prethodni period. Prema tromesečnim procenama Agencije za statistiku Kosova (ASK), realni BDP je beležio rast od 3.6 odsto tokom 2025. godine (vidi Grafikon 3). Iako je rast bio pozitivan, on odražava umerenost ekonomske aktivnosti, pod uticajem kretanja u spoljnom sektoru, odnosno negativnog doprinosa uvoza robe i usluga. Sa druge strane, potrošnja, investicije i izvoz usluga nastavili su da podržavaju ekonomski rast.

Potrošnja, kao glavna komponenta domaće potražnje, doprinela je sa 3.9 procentnih poena realnom rastu BDP-a, u odnosu na 4.8 procentnih poena u 2024. godini. Rezultati pokazuju da je rast potrošnje bio podržan rastom glavnih izvora finansiranja, kao i usporavanjem rasta cena. Investicije su doprinele sa 2.9 procentnih poena realnom rastu BDP-a, u odnosu na 2.1 procentnih poena u 2024. godini, uglavnom kao rezultat rasta javnih investicija.

Grafikon 3. Realna stopa rasta BDP-a

Izvor: ASK (2026)

Što se tiče spoljnog sektora, neto izvoz je negativno uticao na ekonomski rast sa -3.1 procentnih poena. Izvoz robe i usluga doprineo je pozitivno sa 3.2 procentnih poena, dok je uvoz imao negativan uticaj od 6.4 procentnih poena. Rast trgovinskog deficita bio je rezultat rasta uvoza robe i usluga za 8.8 odsto. Uvoz robe beležio je realni rast od 10.4 odsto, dok je uvoz usluga beležio usporeni rast od 3.0 odsto, u odnosu na 15.9 odsto u 2024. godini. Sa druge strane, rast poseta dijaspore Kosovu rezultirao je realnim rastom izvoza usluga od 11.5 odsto. U međuvremenu, izvoz robe beležio je realni pad od 5.5 odsto.

Za 2026. godinu, projekcije CBK-a sugerišu da će ekonomska aktivnost beležiti rast od 3.5 odsto. Očekuje se da će rast uglavnom biti podržan domaćom tražnjom, odnosno potrošnjom i izvozom, dok bi izazovi u međunarodnoj trgovini i globalne neizvesnosti mogli imati stalni negativan uticaj na tempo ekonomskog rasta. Faktori za koje se očekuje da će uticati na ovaj rast su prihodi od dijaspore i stabilizacija cena na međunarodnim tržištima, koje mogu uticati na povećanje

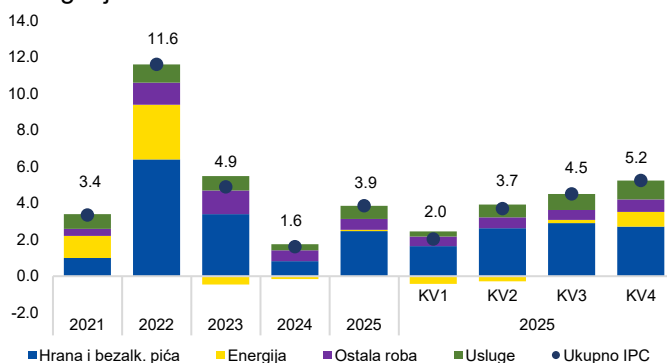
poverenja potrošača i investitora. Očekuje se da će domaća tražnja doprineti sa 3.0 procentna poena rastu BDP-a. Očekuje se da će privatna potrošnja doprineti sa 3.3 procentna poena, podržana rastom doznaka, nadoknade zaposlenih i ličnih kredita. Očekuje se da će investicije doprineti negativno sa 1.0 procentnim poenom. Očekuje se da će izvoz robe i usluga pozitivno uticati sa 2.9 procentnih poena, posebno kao rezultat rasta potrošnje dijaspore, dok uvoz robe i usluga se očekuje da će doprineti negativno sa 1.5 procentnih poena, čime će neto izvoz imati pozitivan doprinos ekonomskom rastu, u stopi od 1.4 procentna poena.

Međutim, ekonomska perspektiva ostaje izložena rizicima i neizvesnostima koje mogu negativno uticati na ekonomsku aktivnost. Geopolitičke tenzije mogu uticati na cene energije i lance snabdevanja, sa mogućim negativnim efektima na trgovinu i investicije. Isto tako, moguće usporavanje ekonomske aktivnosti u EU predstavlja faktor neizvesnosti za ekonomski rast Kosova, uzimajući u obzir bliske trgovinske i finansijske veze.

1.3.2 Cene

Tokom 2025. godine, dinamiku cena na Kosovu karakterisao je povratak inflatornih pritisaka, nakon relativno niske stope inflacije u 2024. godini (1.6 odsto). Godišnja inflacija je pratila uzlaznu putanju tokom godine, dostižući u proseku 3.9 odsto, prema ASK-u (vidi Grafikon 4). Ubrzanje inflacije bilo je podstaknuto uglavnom rastom cena hrane i bezalkoholnih pića, koje su beležile prosečan rast od 7.6 odsto (1.4 odsto u 2024. godini). Dodatni inflatorni pritisci generisani su rastom cena električne energije i usluga, kao i sporijim padom cena nafte u odnosu na prethodnu godinu. U međuvremenu, cene ostale robe ostale su relativno stabilne.

Grafikon 4. Inflacija na Kosovu prema glavnim kategorijama

Izvor: ASK (2026) i proračuni CBK-a.

Cene hrane i bezalkoholnih pića bile su glavni doprinosilac inflacije u 2025. godini, sa 2.5 procentnih poena (0.8 p.p. u prethodnoj godini). Ubrzani rast je evidentiran u gotovo svim kategorijama hrane, osim ribe i mlečnih proizvoda, gde je rast bio umereniji. Najveći godišnji rast beležen je kod cena voća (11.5 odsto) i mesa (11.0 odsto), dok što se tiče bezalkoholnih pića, cene kafe beležile su godišnji rast od 15.2 odsto. Kretanja na domaćem tržištu hrane odražavala su kao i fluktuacije na međunarodnim tržištima, posebno za cene mesa i kafe, tako i na rast domaćih inflatornih pritisaka. Konkretno, troškovi poljoprivrednih inputa porasli su za 1.7 odsto, dok su cene poljoprivrednih proizvoda beležile rast od 5.3 odsto u 2025. godini, intenzivirajući inflatorne pritiske u segmentu hrane.

Rast cena električne energije doprineo je pozitivno sa 0.1 p.p. inflaciji u 2025. godini, u odnosu na negativni doprinos od -0.1 p.p. u prethodnoj godini. Cene električne energije beležile su rast od 11.5 odsto usled povećanja tarifa za potrošače na regulisanom tržištu. Sa druge strane, cene nafte beležile su pad od 4.6 odsto (-4.9 odsto u prethodnoj godini), doprinoseći negativno inflaciji. Inflatorni pritisci su evidentirani i kod cena usluga, čiji je doprinos inflaciji povećan na 0.7 p.p. (+0.3 p.p. u odnosu na prethodnu godinu), uglavnom kao rezultat rasta cena u restoranima i klinikama. U međuvremenu, doprinos ostale robe ostao je na 0.6 p.p., jer su blage fluktuacije cena različite robe neutralisale ukupan efekat na inflaciju.

Ubrzanje ukupne inflacije nije se odrazilo na baznu inflaciju, koja je usporila na 1.9 odsto u 2025. godini, naspram 2.6 odsto u 2024. godini (vidi Grafikon 5). Ovaj trend odražava strukturu indeksa cena, s obzirom da je ukupna inflacija bila diktirana uglavnom od cena hrane i energije, dok su cene ostale robe i usluga beležile ograničeniji rast, doprinoseći usporavanju bazne inflacije.

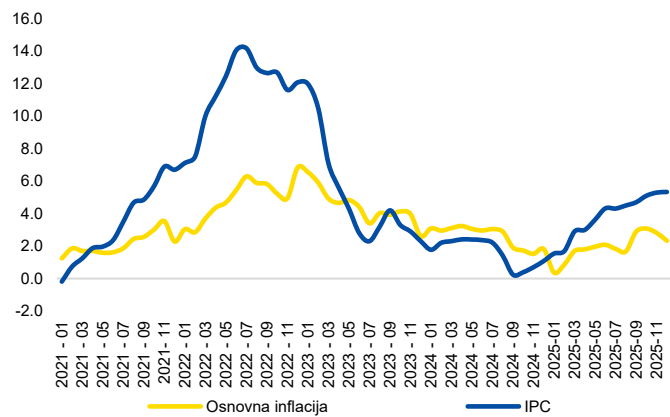
Zavisnost ekonomije Kosova od uvoza prehrambene i energetske robe, kao i visoko učešće ove robe u potrošačkoj korpi, utiču na to da stopa inflacije na Kosovu bude u velikoj meri određena cenama uvozne robe (vidi Grafikon 6). U 2025. godini, oko 3.0 p.p. ukupne inflacije poticalo je od uvoznih cena, dok je 0.9 p.p. generisano unutar zemlje.

Prema indeksu uvoznih cena (IUC) ASK-a, cene uvozne robe beležile su blagi pad od 0.5 odsto do kraja trećeg tromesečja 2025. godine. Ovaj pad bio je podržan padom cena mineralnih proizvoda (-3.6 odsto), baznih metala (-4.0 odsto), kao i proizvoda od plastike, papira i drugih. Sa druge strane, evidentiran je rast cena životinjskih proizvoda (5.4 odsto), biljnih proizvoda (3.5 odsto) i prerađenih prehrambenih proizvoda (1.4 odsto).

Sa druge strane, u 2025. godini evidentirano je ubrzanje rasta indeksa koji signaliziraju troškove domaće proizvodnje, kao što su indeks proizvođačkih cena (IPC) i indeks troškova izgradnje (ITI). IPC je rezultirao rastom od 7.7 odsto, naspram rasta od 4.5 odsto u 2024. godini. Glavni faktor bio je rast cena u sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom (26.1 odsto), uprkos sporijem rastu ili padu u pojedinim sektorima prerađivačke industrije i rudarstva. Isto tako, ITI je beležio rast od 4.4 odsto (3.4 odsto u prethodnoj godini), uglavnom kao rezultat rasta cena građevinskog materijala od 3.2 odsto, zarada od 8.9 odsto, energije od 17.1 odsto i, u manjoj meri, rasta cena transporta, mehanizacije i ostalih troškova. Pored toga, indeks cena stanova prema ASK-u beležio je godišnji rast od 4.8 odsto do trećeg tromesečja 2025. godine (3.6 odsto u istom periodu prethodne godine).

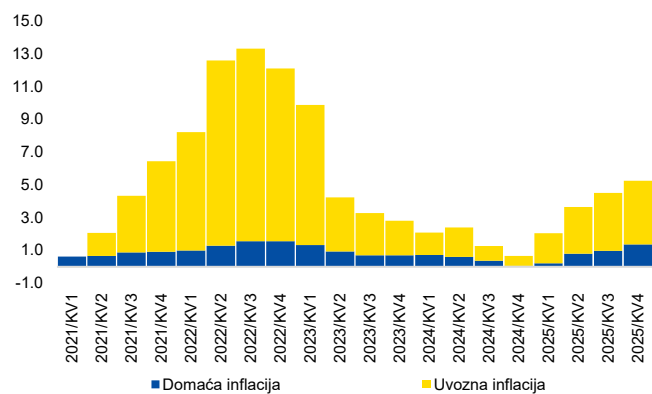
Prema projekcijama CBK-a, očekuje se da će inflacija tokom 2026. godine dostići godišnju prosečnu stopu od oko 6.7 odsto, pre nego što se postepeno uspori na 4.5 odsto u 2027. godini, kao rezultat popuštanja spoljnih pritisaka. Delimično smanjenje inflacije moglo bi se materijalizovati u drugoj polovini 2026. godine, podržano usporavanjem inflacije hrane i povoljnim baznim efektima tarifa električne energije. Međutim, perspektiva i dalje ostaje praćena značajnom neizvesnošću, povezanim sa kretanjima na globalnim tržištima energije, geopolitičkim tenzijama i mogućnošću preliivanja inflatornih pritisaka na cene robe i ostalih usluga.

Grafikon 5. Osnovna i ukupna inflacija

Izvor: ASK i proračuni CBK-a (2026)

Grafikon 6. Domaća i uvozna inflacija

Izvor: ASK i proračuni CBK-a (2026)

1.3.3 Preduzeća

Promet preduzeća, prema podacima PAK-a, beležio je rast od 6.9 odsto u 2025. godini. Dva sektora sa najvećim učešćem u prometu preduzeća i dalje su trgovina i prerađivačka industrija, koje predstavljaju 42.2 odnosno 10.5 odsto ukupnog prometa. Tokom 2025. godine, promet u ova dva sektora beležio je rast. U sektoru trgovine, prosečan rast iznosio je 5.9 odsto, dok je u sektoru prerađivačke industrije rast iznosio 9.1 odsto.

Što se tiče registracije preduzeća, u 2025. godini je registrovano više novih preduzeća i zatvoreno manje preduzeća u odnosu na 2024. godinu, što ukazuje na poboljšanje poslovne klime i stabilnost privatnog sektora. Broj registrovanih novih preduzeća iznosio je 13.123, što predstavlja rast od 8.9 odsto u odnosu na 2024. godinu, dok je zatvoreno 1.350 preduzeća, odnosno 17.5 odsto manje nego u 2024. godini (vidi Grafikon 7).

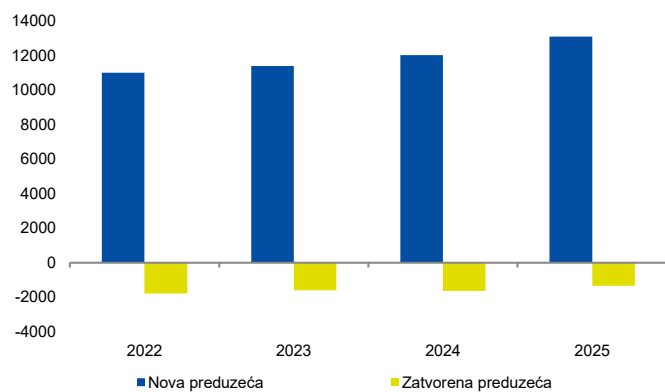
Sektor trgovine i dalje je na čelu po broju novih preduzeća, predstavljajući 23.8 odsto ukupnog broja registrovanih novih preduzeća, a zatim slede sektor proizvodnje sa 11.0 odsto, sektor građevinarstva sa 10.7 odsto, profesionalne delatnosti sa 10.4 odsto, ugostiteljstvo sa 9.4 odsto, itd. (vidi Grafikon 8). U odnosu na 2024. godinu, u sektoru ugostiteljstva registrovano je 211 preduzeća više, u sektoru profesionalnih delatnosti 167 i u sektoru informacija i komunikacija 166 preduzeća više. Sa druge strane, jedini sektor sa manjim brojem registrovanih preduzeća u odnosu na 2024. godinu bio je sektor poljoprivrede sa 38 preduzeća manje.

1.3.4. Tržište rada¹

Stopa učešća u radnoj snazi u 2024. godini iznosila je 43.2 odsto, i beleži rast od 2.5 procentnih poena u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, ova stopa se procenjuje kao relativno niska, zbog značajnog dela stanovništva u relativno mlađem dobu (učenici, studenti), kao i obeshrabrenih radnika i lica koja nisu aktivna u traženju posla.

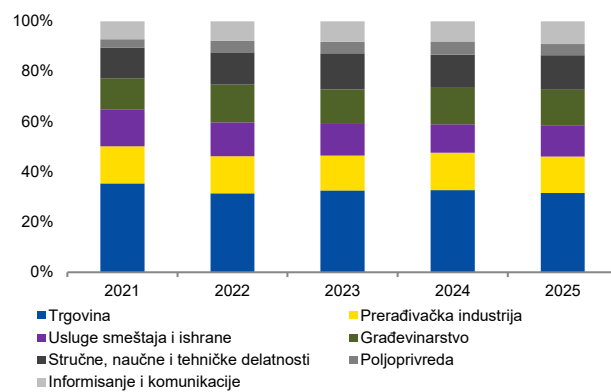
Prema Anketi o radnoj snazi ASK-a, prosečna stopa zaposlenosti u 2024. godini iznosila je 38.6 odsto, što predstavlja godišnji rast od 2.3 procentna poena. Stopa zaposlenosti bila je viša kod muškaraca, sa 55.9 odsto, što ukazuje na godišnji rast od 2.5 procentnih poena u odnosu na

Grafikon 7. Registar privrednih subjekata

Izvor: ASK (2026)

Grafikon 8. Struktura novoosnovanih preduzeća

Izvor: ASK (2026)

¹ Najnoviji podaci o tržištu rada koje je objavila Agencija za statistiku Kosova (ASK) odnose se na 2024. godinu.

prethodnu godinu. U međuvremenu, procenat zaposlenih žena iznosio je 21.2 odsto, i beleži godišnji rast od 1.4 procentna poena u odnosu na 2023. godinu.

Takođe, prema podacima iz gore navedene ankete, stanovništvo starosne grupe 35–44 godine ima najvišu stopu zaposlenosti (51.1 odsto), dok starosna grupa 15–24 godine (prema kategorizaciji ASK-a) ima najnižu stopu zaposlenosti (19.4 odsto). Prema obrazovnom nivou, najviša stopa zaposlenosti zabeležena je među radnom snagom sa visokim obrazovanjem, a slede oni sa srednjim obrazovanjem.

Diktirana i samom strukturom ekonomije, stopa zaposlenosti bila je najviša u sektoru trgovine (19.5 odsto zaposlenih), zatim slede sektor građevinarstva (12.6 odsto), sektor proizvodnje (10.6 odsto), sektor obrazovanja (8.8 odsto), itd. U odnosu na 2023. godinu, podaci ukazuju na rast učešća zaposlenih u sektorima građevinarstva i proizvodnje, dok je učešće zaposlenih u sektoru trgovine bilo niže.

Zvanična statistika tržišta rada pokazuje da je prosečna stopa nezaposlenosti u 2024. godini iznosila 10.8 odsto, što je blago niži nivo nego u prethodnoj godini (10.9 odsto). Na rodnoj osnovi, tržište rada na Kosovu karakteriše viša stopa nezaposlenosti kod žena (18.0 odsto) nego kod muškaraca (7.7 odsto). Međutim, obrazovanje je poboljšalo perspektive na tržištu rada na Kosovu, gde je stopa nezaposlenosti najviša kod osoba bez obrazovanja (oko 55.9 odsto), dok je najniža kod onih sa tercijarnim obrazovanjem (6.5 odsto).

Prosečna bruto plata na Kosovu za 2024. godinu iznosila je 639 evra, sa 570 evra koliko je iznosila prethodne godine. U javnom sektoru, prosečna plata iznosila je 755 evra, dok je u privatnom sektoru iznosila 598 evra. Prema ekonomskoj delatnosti, sektori sa najvišim platama su Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom (1105 evra) i Informisanje i komunikacije (1090 evra). Sa druge strane, najniža prosečna plata beležena je u sektoru Smeštaja i uslužnih delatnosti hrane (389 evra).

1.4. Fiskalni sektor

Tokom 2025. godine, fiskalni sektor karakterisao je značajan rast budžetskih prihoda i rashoda. Budžetski prihodi² dostigli su 3.3 milijarde evra, i beleže godišnji rast od 7.6 odsto. Ovaj rast je bio podržan od poboljšanja procesa naplate prihoda i jačanja borbe protiv utaje poreza. Kao rezultat toga, primarni budžetski deficit iznosio je 0.3 odsto BDP-a.

Poreski prihodi beležili su rast u gotovo svim komponentama. Najveći rast beležen je kod indirektnih poreskih prihoda, koji su dostigli iznos od 2.5 milijardi evra, što predstavlja rast od 8.4 odsto u odnosu na 2024. godinu. Direktni poreski prihodi beležili su rast od 8.1 odsto, i dostigli iznos od 559.3 miliona evra. U međuvremenu, neporeski prihodi beležili su blagi rast od 0.5 odsto, i dostigli iznos od 339.6 miliona evra.

Budžetski rashodi³ beležili su rast od 9.9 odsto, i dostigli iznos od 3.4 milijarde evra. Tekući rashodi beležili su najveći rast, od 9.5 odsto, i dostigli iznos od 2.7 milijardi evra. Unutar ove kategorije, rashodi za plate beležili su rast od 7.9 odsto, i dostigli iznos od 910.6 miliona evra, dok su rashodi za robu i usluge (uključujući i komunalne usluge) beležili rast od 8.8 odsto, i dostigli iznos od 502,4 miliona evra. Subvencije i transferi beležili su rast od 10.6 odsto, i dostigli iznos od 1.2 milijarde evra. Sa druge strane, kapitalni rashodi dostigli su iznos od 729.4 miliona evra, i beležili rast od 11.4 odsto u odnosu na 2024. godinu.

²U okviru budžetskih prihoda nisu uključena primanja od državnih dugova.

³U okviru budžetskih rashoda nisu uključene isplate za finansiranje.

Javni dug za 2025. godinu dostigao je vrednost od 1.82 milijarde evra, i beleži rast od 4.5 odsto u odnosu na isti period prethodne godine. Međutim, odnos javnog duga prema BDP-u smanjen je na 16.4 odsto, sa 16.8 odsto koliko je iznosio na kraju 2024. godine. Kao rezultat povećanja likvidnosti Vlade, unutrašnji javni dug beležio je blagi pad od 0.1 odsto, i dostigao vrednost od 961.1 milion evra, dok je spoljni javni dug beležio rast od 10.3 odsto, i dostigao vrednost od 854.6 miliona evra, odnosno 47.1 odsto ukupnog javnog duga.

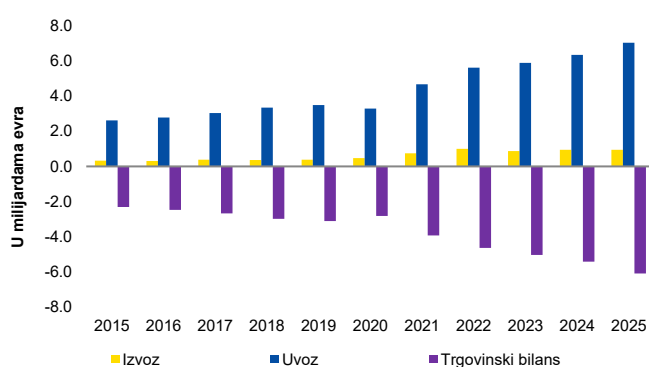
Iznos koji je objavljen na aukcijama tokom 2025. godine dostigao je vrednost od 275 miliona evra, ili 1.8 odsto više u odnosu na 2024. godinu. U međuvremenu, prihvaćeni iznos bio je 243.7 miliona evra, ili 13.3 odsto manje nego u 2024. godini. Potražnja za investicijama u vladine trezorske zapise i obveznice takođe je bila viša za 6.2 odsto u odnosu na 2024. godinu. Prosečna kamatna stopa na hartije od vrednosti Vlade Kosova beležila je pad, i dostigla 2.77 odsto, u odnosu na 3.86 odsto u 2024. godini. Slično kao i prethodne godine, strukturom hartija od vrednosti u 2025. godini dominirale su hartije od vrednosti sa rokom dospeća od pet godina, koje su činile 35.7 odsto ukupnih hartija od vrednosti.

1.5. Spoljni sektor

U 2025. godini, platni bilans karakterisalo je produbljivanje deficita tekućeg računa, dok je finansijski račun nastavio da odražava neto priliv kapitala, omogućujući finansiranje spoljnog deficita. Kapitalni račun je ostao pozitivan i beležio blagi rast u odnosu na prethodnu godinu. Deficit tekućeg računa dostigao je 908.4 miliona evra, i beleži godišnji rast od 4.1 odsto. Proširenje deficita uglavnom je uslovljeno produbljivanjem deficita trgovinskog bilansa robe i delimično padom pozitivnog bilansa primarnih prihoda. Istovremeno, poboljšanje bilansa usluga, kao i bilansa sekundarnih prihoda, doprinelo je delimičnom ublažavanju ovog produbljivanja.

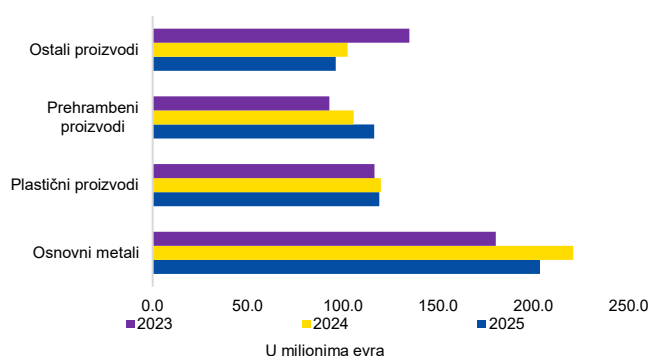
Trgovinski deficit robe beležio je rast od 12.5 odsto, i dostigao vrednost od 6.1 milijarde evra (vidi Grafikon 9). Izvoz robe dostigao je 942.1 milion evra, i beleži blagi pad od 0.2 odsto u odnosu na prethodnu godinu (vidi Grafikon 10). Na ovaj pad uglavnom su uticali bazični metali, koji su beležili pad od 7.9 odsto i doprineli sa -1.8 procentnih poena ukupnom izvozu, kao rezultat slabljenja spoljne potražnje i izazova u proizvodnji. Isto tako, ostali proizvedeni artikli beležili su pad od 6.1 odsto, sa negativnim doprinosom od -0.7 procentnih poena. Sa druge strane, prehrambeni artikli, mehanizacija (uključujući električne uređaje) i biljni proizvodi doprineli su pozitivno, delimično ublažavajući ukupan pad izvoza. Iz geografske perspektive, Zapadni Balkan ostaje glavna destinacija izvoza (sa 45.8 odsto), gde Albanija i Severna Makedonija predstavljaju glavna

Grafik 9. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans robe

Izvor: ASK (2026)

Grafikon 10. Izvoz robe po kategorijama

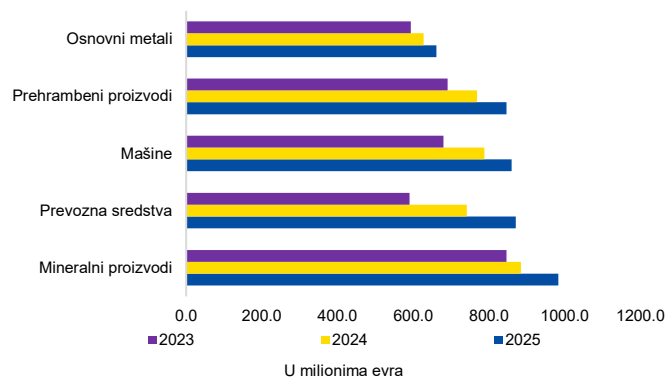
Izvor: CBK (2026)

negativnim doprinosom od -0.7 procentnih poena. Sa druge strane, prehrambeni artikli, mehanizacija (uključujući električne uređaje) i biljni proizvodi doprineli su pozitivno, delimično ublažavajući ukupan pad izvoza. Iz geografske perspektive, Zapadni Balkan ostaje glavna destinacija izvoza (sa 45.8 odsto), gde Albanija i Severna Makedonija predstavljaju glavna

tržišta. Zemlje EU čine 33.6 odsto ukupnog izvoza, sa Nemačkom kao glavnim trgovinskim partnerom.

Uvoz robe dostigao je 7.0 milijardi evra, i beleži godišnji rast od 10.6 odsto. Rast je bio podržan domaćom potražnjom, što se odrazilo na povećanje količine i težine uvezene robe, koje su beležile rast od 13.1, odnosno 8.2 odsto. Struktura uvoza ostala je uglavnom nepromenjena, a njome su dominirali mineralni proizvodi, prevozna sredstva, mašine i prehrambeni artikli (vidi Grafikon 11). Intermedijarna roba činila je 43.8 odsto ukupnog uvoza, roba široke potrošnje 34.6 odsto, dok je kapitalna roba činila 11.2 odsto, iako je ova poslednja beležila godišnji rast od 9.7 odsto. Što se tiče geografske strukture, 43.1 odsto uvoza realizovano je iz zemalja EU, 13.7 odsto iz zemalja regiona, 13.3 odsto iz Turske i 13.1 odsto iz Kine.

Grafikon 11. Uvoz robe po kategorijama

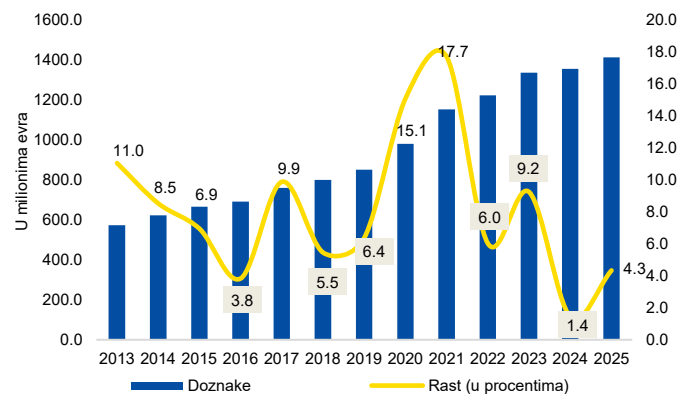
Izvor: CBK (2026)

Bilans usluga dostigao je 2.4 milijarde evra, i beleži godišnji rast od 32.2 odsto. Izvoz usluga beležio je rast od 27.9 odsto, i dostigao vrednost od 4.3 milijarde evra, uz glavni doprinos usluga putovanja, koje su dostigle 3.2 milijarde evra (rast od 32.9 odsto), koje odražavaju potrošnju dijaspora i porast broja putnika i letova u odnosu na prethodnu godinu. Isto tako, računarske, informacione i telekomunikacione usluge beležile su rast od 14.3 odsto, i dostigle vrednost od 398.2 miliona evra. Uvoz usluga beležio je rast od 22.9 odsto, uz glavni doprinos usluga putovanja i transporta.

Bilans primarnih prihoda dostigao je vrednost od 222.9 miliona evra, i beleži godišnji pad od 9.4 odsto. Nadoknade zaposlenih dostigle su vrednost od 470.4 miliona evra, uz godišnji rast od 13.0 odsto. Sa druge strane, bilans prihoda od investicija ostao je negativan na nivou od 250.6 miliona evra, uglavnom kao rezultat reinvestiranog profita od direktnih investicija.

Sekundarni prihodi su nastavili da se uglavnom oslanjaju na doznake, koje su dostigle 1.4 milijarde evra, i beleže rast od 4.3 odsto (vidi Grafikon 12). Nemačka i Švajcarska i dalje su glavni izvori, koje čine 56.4 odsto ukupnih doznaka, a zatim slede SAD i ostale zemlje EU. Doznake putem formalnih kanala, kao što su banke i agencije za transfer novca, beležile su godišnji rast od 3.3 odsto, dok su doznake putem neformalnih kanala beležile rast od 7.0 odsto, podržane češćim posetama dijaspora.

Grafikon 12. Doznake

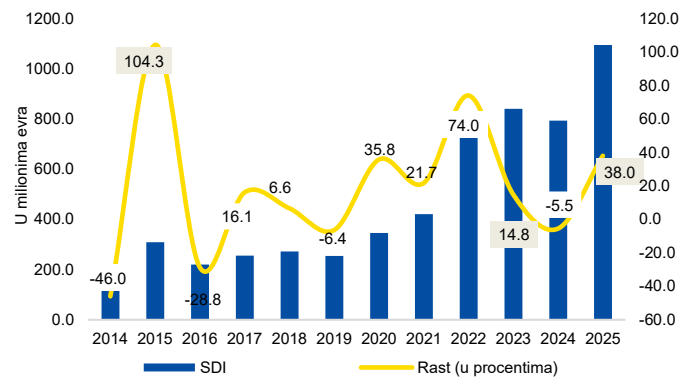

Izvor: CBK (2026)

SDI su dostigle iznos od 1.1 milijardu evra, i beleže ubrzani rast od 38.0 odsto, naspram pada od 5.5 odsto u 2024. godini (vidi Grafikon 13). Sektor nekretnina i dalje dominira, sa 70.4 odsto ukupnih SDI (771.3 miliona evra), i beleži rast od 18.9 odsto, na šta je uglavnom uticao rast cena nekretnina i stabilna potražnja za nekretninama. Glavne zemlje iz kojih dolaze SDI su Nemačka sa 25.9 odsto ukupnih SDI, Švajcarska sa 23.0 odsto i Albanija sa 9.3 odsto. Sa druge strane, direktne

investicije rezidenata sa Kosova u inostranstvu dostigle su 365.8 miliona evra (godišnji rast od 63.1 odsto), orijentisane uglavnom na nekretnine, trgovinu i izgradnju u zemljama regiona, što odražava diversifikaciju kapitala i rastuću potražnju za investicijama van Kosova.

Grafikon 13. Strane direktne investicije

Izvor: CBK (2026)

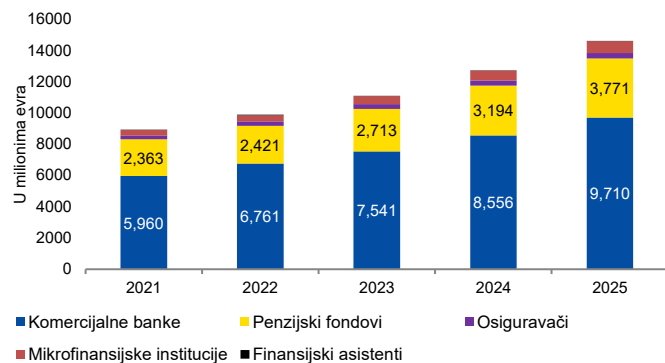
II. Aktivnost CBK-a u 2025. godini

1. Finansijska stabilnost

1.1. Finansijski sektor

Tokom 2025. godine, finansijski sistem u zemlji karakterisao je stabilan rast aktivnosti i proširenje baze aktive (vidi Grafikon 14).⁴ Krajem decembra 2025. godine, aktiva finansijskog sistema dostigla je 14,60 milijardi evra, i beleži sličnu godišnju stopu rasta kao i prethodne godine, odnosno 14.8 odsto u odnosu na 14.7 odsto u prethodnoj godini. Proširenje finansijskog sistema uglavnom je podržao bankarski sektor, koji je i dalje ostao segment sa najvećom težinom, čineći 66.5 procenata ukupne aktive u decembru 2025. godine. Penzijski fondovi, kao i mikrofinansijske i nebankarske finansijske institucije, karakterisao ih je ubrzani godišnji rast. Sektor osiguranja je nastavio da raste, ali sporijim tempom u odnosu na prethodnu godinu. Sa druge strane, sektor finansijskih asistenta beležio je pad tokom ovog perioda, ali zbog svoje male težine u finansijskom sistemu doprinos ovog sektora ukupnom padu bio je minimalan.

Grafikon 14. Vrednost aktive finansijskog sistema Kosova

Izvor: CBK (2026)

⁴ Pojedini podaci za finansijski sektor koji su prikazani u ovom izveštaju uključuju nerevidirane podatke koji se mogu promeniti nakon eventualnih ispravki, što će se odraziti na periodične publikacije CBK-a.

2. Finansijski nadzor

2.1. Nadzorne aktivnosti bankarskog sistema

Tokom 2025. godine, bankarska supervizija Centralne banke Republike Kosovo bila je usmerena na očuvanje finansijske stabilnosti, jačanje otpornosti bankarskog sektora i dalje unapređenje supervizorskog okvira u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom. Supervizorske aktivnosti sprovedene su u okviru zakonskog mandata Centralne banke za vršenje supervizije nad bankama, utvrđivanje i sprovođenje politika usmerenih na očuvanje finansijske stabilnosti, prikupljanje i analizu finansijskih podataka, kao i razvoj regulatornog i supervizorskog pristupa zasnovanog na proceni rizika.

U okruženju koje je karakterisao rast kreditne aktivnosti, pojačana konkurencija na tržištu depozita, potreba za daljim usklađivanjem sa evropskim standardima i sve veći zahtevi za supervizijom zasnovanom na podacima, Centralna banka nastavila je da primenjuje proaktivan, analitički i na ključne rizike usmeren pristup. Pravovremeno delovanje, kontinuirana komunikacija sa bankama, redovno praćenje poslovanja i efikasna primena supervizorskih mera ostali su ključni elementi očuvanja stabilnosti i kredibiliteta bankarskog sektora.

Unapređenje nadzornog pristupa zasnovanog na riziku

Tokom 2025. godine, Departman za bankarsku superviziju nastavilo je sa primenom pristupa supervizije zasnovane na proceni rizika, u skladu sa Priručnikom za superviziju banaka zasnovanu na proceni rizika. Ovakav pristup omogućava efikasnije identifikovanje, procenu i upravljanje najznačajnijim rizicima koji mogu uticati na finansijsku održivost pojedinačnih banaka i bankarskog sistema u celini.

Priručnikom su utvrđeni metodologija planiranja, sprovođenja i dokumentovanja supervizorskih kontrola, kao i postupci za određivanje odgovarajućih supervizorskih mera. U tom okviru, prioriteti supervizije utvrđivani su na osnovu profila rizika banaka, njihovog sistemskog značaja, dinamike rasta kreditne aktivnosti, kvaliteta kreditnog portfelja, strukture izvora finansiranja i sposobnosti banaka da na održiv način upravljaju rizicima.

Pored kontrola na licu mesta, tokom cele godine sprovedeno je redovno i sistematsko praćenje finansijskog poslovanja banaka, putem analize redovnih izveštaja dostavljenih CBK. Ovaj proces predstavljao je ključni instrument za rano prepoznavanje promena koje mogu uticati na profil rizika, utvrđivanje supervizorskih prioriteta i izradu godišnjih planova supervizorskih kontrola.

Kontrole na licu mesta i procena profila rizika

Tokom 2025. godine u bankama su sprovedene ukupno tri kontrole: jedna potpuna kontrola i dve fokusirane kontrole. Ispitivanja su obuhvatala procenu ukupnog stanja banaka, uključujući korporativno upravljanje, kreditni rizik, rizik likvidnosti i druge relevantne rizike, u skladu sa metodologijom i priručnikom za nadzor.

Tabela 3. Broj supervizorskih kontrola u bankama tokom 2025. godine

Institucije	Vrsta supervizorske kontrole
Banka	1 potpuna supervizorska kontrola
Banka	2 ciljane supervizorske kontrole

Izvor: CBK (2026)

Tokom supervizorskih kontrola na licu mesta analizirani su i ocenjeni ukupni profil rizika banaka, struktura i efikasnost sistema internog upravljanja, organizaciona kultura, sklonost preuzimanju rizika, kao i politike, procedure i mehanizmi za identifikovanje, merenje, praćenje i upravljanje rizicima. Istovremeno je praćeno i sprovođenje preporuka i korektivnih mera proisteklih iz prethodnih supervizorskih kontrola CBK, s ciljem jaćanja finansijske otpornosti i unapređenja sistema internih kontrola.

Fokus nadzora na kreditni rizik i kvalitet portfolija

Kreditni rizik ostao je jedna od ključnih oblasti supervizorskog fokusa tokom 2025. godine, imajući u vidu da krediti čine dominantan deo aktive banaka i predstavljaju glavni izvor izloženosti riziku u bankarskom sektoru. U tom smislu, CBK je procenila prakse banaka za identifikovanje, merenje, praćenje i upravljanje kreditnim rizikom, kao i efikasnost internih procesa za kontrolu ovog rizika.

Posebna pažnja je posvećena politikama odobravanja kredita, kvalitetu procesa odobravanja, analizi boniteta klijenata, proceni i upravljanju kolateralom, kontinuiranom nadzoru kreditnog portfolija, kao i nivou rezervisanja za očekivane gubitke. Takođe je analizirana usklađenost sa regulatornim zahtevima i efikasnost internih kontrola, sa ciljem jaćanja finansijske stabilnosti na institucionalnom nivou i ublažavanja potencijalnih sistemskih rizika.

Detaljna analiza profila kreditnog portfolija, uključujući sektorsku strukturu i izloženost prema pojedincima i preduzećima, bila je stalni deo nadzornih ispitivanja i praćenja. Ova analiza je imala za cilj da identifikuje najosetljivije sektore, proceni kvalitet kredita i izmeri spremnost banaka da se suoče sa mogućim promenama u ekonomskom okruženju.

Znaćajan razvoj događaja tokom godine bio je veći rast kreditnog portfolija u prvoj polovini 2025. godine, koji je u nekim slučajevima premašio sopstvene planove banaka. Kroz kontinuiranu komunikaciju, nadzornu analizu i direktno angažovanje sa bankama, ova dinamika rasta je stabilizovana, doprinoseći održavanju stabilnosti bankarskog sektora.

Praćenje rizika likvidnosti i strukture finansiranja

Usled ubrzanog rasta kreditnog portfelja tokom prve polovine 2025. godine, rizik likvidnosti bio je u povećanom fokusu supervizorskih aktivnosti. Brži rast kreditne aktivnosti u odnosu na rast depozita stvorio je dodatni pritisak na izvore finansiranja banaka i doveo do intenziviranja konkurencije u privlaćenju novih depozita.

Ova konkurencija se uglavnom ogleda kroz ponudu viših kamatnih stopa, posebno za oroćene depozite. CBK je pažljivo pratila uticaj ovih dešavanja na strukturu finansiranja, troškove sredstava i srednjoroćnu održivost likvidnosti u bankarskom sektoru.

U tom kontekstu, izvršena je procena kratkoroćnih i dugoroćnih pozicija likvidnosti banaka primenom pokazatelja LCR (Liquidity Coverage Ratio – koeficijent pokrća likvidnosti) i NSFR (Net Stable Funding Ratio – koeficijent neto stabilnih izvora finansiranja). Takođe, analizirani su potencijalni scenariji stresa na tržištu kako bi se procenila sposobnost banaka da se nose sa neočekivanim šokovima za izvore finansiranja. Rezultati ovih analiza pokazali su da su banke ostale stabilne i otporne čak i u stresnim uslovima.

Transformacija supervizorskog okvira ka modelu SREP

Jedan od najznaćajnijih reformskih iskoraka tokom 2025. godine bio je nastavak transformacije supervizorskog pristupa sa tradicionalne CAMELS metodologije na primenu evropskog modela

SREP (Proces supervizorskog pregleda i ocene). Ovaj proces sproveden je uz tehničku pomoć Međunarodnog monetarnog fonda i predstavlja značajnu reformu u načinu procene banaka.

Prelazak na model SREP ima za cilj uspostavljanje sveobuhvatnijeg, strukturiranijeg i na rizicima zasnovanog supervizorskog okvira, koji obuhvata procenu poslovnih modela, sistema internog upravljanja, ključnih rizika, uključujući kreditni, operativni, tržišni rizik i rizik likvidnosti, kao i procenu adekvatnosti kapitala i likvidnosti svake banke u odnosu na njen profil rizika.

Tokom 2025. godine izrađen je priručnik sa smernicama i procedurama, u skladu sa akcionim planom koji je odobrila CBK, radi obezbeđivanja potpune i ujednačene primene ovog modela. Novi supervizorski okvir usmeren je na usklađivanje sa praksom Evropskog bankarskog autoriteta i Bazelskog komiteta za bankarsku superviziju, uz unapređenje analize ključnih faktora rizika, procene adekvatnosti kapitala i likvidnosti, kao i sistematsku integraciju kvalitativnih i kvantitativnih elemenata u supervizorski proces donošenja odluka.

Proširenje izveštajnog okvira FINREP i COREP

Radi daljeg usklađivanja sa standardima Evropske unije, Centralna banka je tokom 2025. godine nastavila proces proširenja i unapređenja regulatornog izveštajnog okvira kroz implementaciju FINREP-a (Financial Reporting) i COREP-a (Common Reporting). Ovaj proces sproveden je u saradnji sa FINSAC-om (Financial Sector Advisory Centre), Savetodavnim centrom za finansijski sektor, koji deluje u okviru Svetske banke.

Tokom 2025. godine finalizovani su obrasci i izveštajni zahtevi u okviru FINREP-a, čime je postavljen temelj za unapređenje kvaliteta, sadržaja i uporedivosti finansijskih podataka. U međuvremenu, aktivnosti će biti nastavljene na razvoju i implementaciji izveštajnog okvira COREP. Planirano je da oba regulatorna izveštajna okvira stupe na snagu tokom 2027. godine.

Očekuje se da će implementacija FINREP-a i COREP-a značajno unaprediti kapacitete CBK za rano upozoravanje, napredniju analizu rizika, veću uporedivost podataka i efikasniju bankarsku superviziju. Tokom ovog procesa održavane su redovne konsultacije sa bankama radi pojašnjenja novih regulatornih zahteva, rešavanja tehničkih pitanja i obezbeđivanja strukturiranog i koordinisanog prelaska na nove standarde regulatornog izveštavanja.

Integrisanje klimatskih i ekoloških rizika u supervizorski okvir

Tokom 2025. godine CBK usvojila je Strateški plan 2025–2027 za upravljanje klimatskim i ekološkim rizicima u finansijskom sektoru. Ovaj dokument usklađen je sa Strateškim planom Centralne banke i međunarodnim obavezama Republike Kosovo, uključujući Sofijsku deklaraciju i Sporazum o otpornosti i održivosti sa MMF-om.

Cilj Strateškog plana jeste jačanje procesa identifikovanja, procene, upravljanja i kontrole klimatskih i ekoloških rizika u finansijskim institucijama, uključujući banke. U tom okviru, banke će dostavljati procene usklađenosti sa regulatornim zahtevima i akcione planove za otklanjanje utvrđenih nedostataka. Klimatski rizici biće integrisani i u metodologiju SREP-a.

CBK će nastaviti da sprovodi periodične upitnike i razvija metodologije za rešavanje uticaja klimatskih rizika na poslovne modele, upravljanje, kreditni rizik, operativni rizik i tržišni rizik. Ovakav pristup predstavlja važan korak ka jačanju supervizorskih kapaciteta za upravljanje novim i složenim rizicima povezanim sa klimatskom i ekološkom tranzicijom.

Stanje bankarskog sektora i rezultati bankarske supervizije

Kao rezultat kontinuirane supervizije, unapređenja regulatornih zahteva, usklađivanja sa međunarodnim standardima i opredeljenosti banaka za unapređenje upravljanja rizicima, bankarski sektor na Kosovu nastavio je da održava visok nivo kapitalizovanosti, visok kvalitet aktive i adekvatan nivo likvidnosti.

Supervizorske aktivnosti sprovedene tokom 2025. godine doprinele su pravovremenom identifikovanju i otklanjanju pojava od značaja za finansijsku stabilnost, posebno u oblastima kreditnog rizika, rizika likvidnosti, korporativnog upravljanja, strukture izvora finansiranja i održivosti poslovnih modela. Kontinuirana komunikacija sa bankama i supervizorski dijalog doprineli su usmeravanju finansijskih institucija ka primeni opreznijih i održivijih poslovnih praksi.

Reforme sprovedene tokom 2025. godine, uključujući unapređenje supervizorskog okvira kroz primenu modela SREP, proširenje regulatornog izveštavanja u okviru FINREP-a i COREP-a, kao i integraciju klimatskih i ekoloških rizika u supervizorski okvir, predstavljaju ključne stubove transformacije supervizorskog okvira CBK-a. Sprovedenjem ovih reformi, CBK gradi snažniji, agilniji i na podacima zasnovan supervizorski sistem, usklađen sa savremenim zahtevima bankarske supervizije i najboljom evropskom praksom.

Supervizorski pravci za naredni period

U narednom periodu, CBK nastaviće sa daljim unapređenjem regulatornog okvira i jačanjem kontinuirane supervizije, sa posebnim naglaskom na superviziju zasnovanu na proceni rizika i ranu analizu kretanja koja mogu uticati na finansijsku stabilnost.

Tokom 2026. godine, Centralna banka dodatno će unaprediti analize i procene kreditnog rizika i rizika likvidnosti, sa posebnim fokusom na sistemski značajne banke, institucije koje beleže ubrzan rast poslovanja, kao i one kod kojih su uočeni pokazatelji pogoršanja profila rizika, bilo u pogledu kvaliteta kreditnog portfelja ili strukture izvora finansiranja.

Dodatna pažnja biće posvećena jačanju korporativnog upravljanja, realističnosti finansijskih projekcija i održivosti poslovnih modela, kako bi se obezbedilo da dalji rast bankarskog sektora počiva na zdravim i održivim osnovama. U tom okviru, Centralna banka će dodatno unaprediti pristup superviziji zasnovanoj na podacima, primenom detaljnijih analiza, pokazatelja ranog upozoravanja i strukturiranog supervizorskog dijaloga sa finansijskim institucijama.

Sprovedenjem ovih aktivnosti, CBK nastoji da dodatno ojača finansijsku stabilnost, unapredi kvalitet i efikasnost supervizije i obezbedi da bankarski sektor nastavi da na održiv i odgovoran način pruža podršku ekonomskom razvoju zemlje.

2.1.1 Zatvaranje banaka

Centralna banka Republike Kosovo (CBK), u skladu sa Zakonom br. 08/L-304 o bankama biće organ za zatvaranje banaka i filijali stranih banaka koje obavljaju finansijsku i bankarsku delatnost u Republici Kosovo.

CBK, kao organ za zatvaranje, vrši ovlašćenja zatvaranja kada smatra da banka propada ili da verovatno može propasti i da je mera zatvaranja neophodna u javnom interesu.

CBK kao organ za zatvaranje, prilikom sprovođenja instrumenata za zatvaranje i vršenja ovlašćenja za zatvaranje, uzima u obzir sledeće ciljeve zatvaranja:

- Obezbeđivanje kontinuiteta kritičnih bankarskih funkcija;

- Sprečavanje značajnih negativnih efekata na finansijski sistem, posebno sprečavanjem širenja rizika, zaštitom tržišne infrastrukture i održavanjem tržišne discipline;
- Zaštita javnih sredstava minimiziranjem pomoć vanredne javne finansijske podrške;
- Zaštita deponenata, u skladu sa relevantnim zakonom o osiguranju depozita na Kosovu; i
- Zaštita sredstava i imovine klijenata.

Kada primenjuje instrumente zatvaranja, CBK preduzima odgovarajuće mere kako bi obezbedila da, kroz aktivnosti zatvaranja, akcionari budu prvi koji snose troškove potencijalnog propadanja banke, a da poverioci banke u procesu zatvaranja snose gubitke nakon akcionara, u skladu sa redom prioriteta njihovih potraživanja prema redovnim stečajnim postupcima.

Odeljenje za oporavak i zatvaranje CBK-a osnovano je u okviru organizacione strukture CBK-a, i funkcionalno je nezavisno i odvojeno od ostalih funkcija unutar CBK-a.

Tokom 2025. godine glavni fokus Odeljenja za oporavak i zatvaranje bio je na njenoj operacionalizaciji kroz uspostavljanje regulatornog i organizacionog osnova odeljenja, izradu podzakonskih akata za zatvaranje, izgradnju profesionalnih kapaciteta, kao i uspostavljanje saradnje sa relevantnim domaćim i međunarodnim institucijama.

U funkciji operacionalizacije Odeljenja za zatvaranje, tokom 2025. godine sprovedene su sledeće glavne aktivnosti:

I. Izrada internih regulatornih akata:

- *Interna uredba odeljenja* - koja utvrđuje odgovornosti i dužnosti odeljenja, njenu organizacionu strukturu, podelu funkcija kao i odgovornosti osoblja;
- *Interna uredba o saradnji i razmeni informacija* – koja utvrđuje okvir za saradnju i razmenu informacija između Odeljenja za oporavak i zatvaranje i drugih organizacionih jedinica CBK-a, u okviru funkcije CBK-a kao organa za zatvaranje banaka, u skladu sa Zakonom o bankama.

Ovi regulatorni akti su u procesu usvajanja.

II. Izrada regulative za sprovođenje odredbi Zakona o bankama koje se odnose na zatvaranje banaka.

Stupanjem na snagu Zakona o bankama, ova regulativa (uredbe) će biti prosleđena za usvajanje u skladu sa rokovima koji su utvrđeni godišnjim regulacionim planom.

III. Identifikacija oblika izveštavanja koji su neophodni za pripremu planova zatvaranja.

Identifikovani su oblici izveštavanja za potrebe zatvaranja. Izveštavanje prema ovim oblicima biće postepeno sprovedeno, u skladu sa postojećim kapacitetima i daljim razvojem regulatornog okvira za zatvaranje.

IV. Razvoj ljudskih kapaciteta unutar Odeljenja - U ovom pravcu, osoblje je učestvovalo u međunarodnim obukama i konferencijama vezanim za proces zatvaranja banaka, uključujući učešće na konferenciji povodom 10. godišnjice SRM-a (Single Resolution Mechanism) i godišnjoj konferenciji FinSAC.

V. **Međunarodna saradnja** – tokom 2025. godine započela je saradnja sa partnerskim organima drugih zemalja. U ovom pravcu, realizovana je studijska poseta Banci Albanije – Odeljenju za vanredne intervencije. Cilj posete bio je upoznavanje sa njihovim iskustvima u kreiranju i funkcionisanju funkcije zatvaranja. Takođe su uspostavljeni početni kontakti sa Centralnom bankom Crne Gore – odgovornom jedinicom za zatvaranje (organi za zatvaranje).

U ovom okviru međunarodne saradnje, redovno je odvijana komunikacija sa FinSAC-om, gde su razmatrana pitanja koje se odnose na funkcionalizaciju Odeljenja. Kao rezultat toga, započet je rad na izradi operativnog vodiča, koji će obuhvatiti neophodne korake koje treba preduzeti, kao i vremenske rokove za njihovo sprovođenje.

2025. godina označava početnu fazu u pravcu funkcionalizacije Odeljenja za zatvaranje u okviru CBK, kroz uspostavljanje internog regulatornog okvira, početak izrade podzakonskih akata koji uređuju proces zatvaranja, uspostavljanje saradnje sa partnerskim institucijama u susjednim zemljama i međunarodnim i domaćim institucijama, kao i unapređenje ljudskih i profesionalnih kapaciteta.

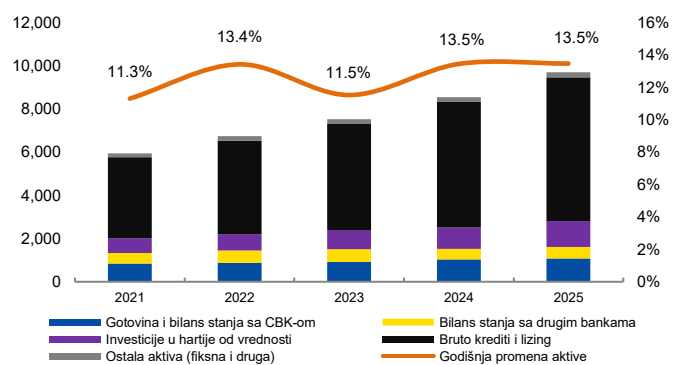
CBK ostaje posvećena daljem unapređenju ove funkcije, u cilju jačanja finansijske stabilnosti i zaštite javnog interesa.

2.1.2 Bankarski sektor

Aktiva

Na kraju 2025. godine, aktiva bankarskog sektora dostigla je 9,71 milijardu evra, i beleživ godišnji rast od 13.5 odsto, što je na istom nivou kao i prethodne godine. Kreditna aktivnost i dalje ima glavni doprinos rastu aktive bankarskog sektora, iako je ritam njenog rasta usporen (Tabela 4). Isto tako, znatno usporavanje rasta karakterisalo je gotovinu i bilans stanja kod CBK-a, uz beleženi rast od svega 3.9 odsto, u odnosu na 13.5 odsto u prethodnoj godini. Sa druge strane, kategorija hartija od vrednosti i bilans stanja kod komercijalnih banaka beležili su ubrzani godišnji rast tokom ove godine, nakon perioda usporenog rasta, odnosno smanjenja u prethodnoj godini. Konkretnije, investicije u hartije od vrednosti porasle su za 21.2 odsto u odnosu na 10.8 odsto u 2024. godini, dok je bilans stanja kod komercijalnih banaka beležio rast od 9.1 odsto, nakon pada od 18.0 odsto u prethodnoj godini (vidi Grafikon 15).

Grafikon 15. Glavne stavke aktive bankarskog sektora, u milionima evra

Izvor: CBK (2026)

Stopa koncentracije na bankarskom tržištu tokom 2025. godine beležila je blagi rast glavnih indikatora koncentracije. Aktiva pet najvećih banaka povećala je svoj udeo na 79.9 odsto ukupne aktive sektora, u odnosu na 79.5 odsto u prethodnoj godini. Isto tako, tri najveće banke beležile su rast svog učešća na tržištu, i dostigle 53.7 odsto sa 52.7 odsto u 2024. godini. Akvizicija jedne banke sa stranim kapitalom od strane domaće banke uticala je na pad učešća stranih banaka za 0.8 procentnih poena, i beleži pad na 82.7 odsto na kraju 2025. godine. Herfindal-Hiršmanov

indeks (HHI)⁵ za aktivu bankarskog sektora porastao je na 1.455 poena sa 1.413 poena u prošloj godini, odražavajući blagi rast koncentracije na tržištu.

Tabela 4. Struktura aktive bankarskog sektora

Opis	2021		2022		2023		2024		2025	
	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)
Gotovina i bilans stanja sa CBK-om	839.9	14.1%	877.4	13.0%	911.8	12.1%	1,035.2	12.1%	1,075.2	11.1%
Bilans stanja sa komercijalnim bankama	496.1	8.3%	575.2	8.5%	600.0	8.0%	492.2	5.8%	536.9	5.5%
Harije od vrednosti	685.0	11.5%	752.1	11.1%	895.0	11.9%	991.8	11.6%	1,201.7	12.4%
Bruto krediti	3,748.6	62.9%	4,348.5	64.3%	4,913.8	65.2%	5,813.8	67.9%	6,666.2	68.7%
Fiksna aktiva	127.4	2.1%	136.1	2.0%	149.5	2.0%	161.0	1.9%	164.1	1.7%
Ostala aktiva	62.7	1.1%	71.4	1.1%	71.0	0.9%	62.4	0.7%	66.0	0.7%
Ukupno	5,959.6	100%	6,760.6	100%	7,541.1	100%	8,556.4	100%	9,710.3	100%

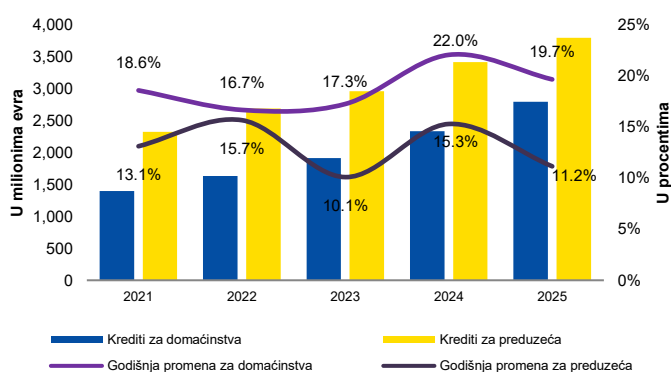
Izvor: CBK (2026)

Kreditni

Na kraju 2025. godine, ukupan iznos kredita dostigao je 6.67 milijardi evra, i beleži usporeni godišnji rast od 14.7 odsto u odnosu na 18.3 odsto u prethodnoj godini. Ovaj razvoj događaja odražava usporavanje kreditiranja, kako u segmentu domaćinstava, tako i u segmentu nefinansijskih korporacija (vidi Grafikon 16). Rezultati Ankete o bankarskom kreditiranju (ABKK) pokazuju da su na dinamiku kreditiranja tokom 2025. godine, između ostalog, uticale pooštrena kreditna ponuda, kako u pogledu kreditnih standarda, tako i u pogledu primenjenih uslova i pravila. Međutim, potražnja za kreditima je ostala visoka, što odražava kontinuiranu potrebu zajmoprimaca za finansiranjem.

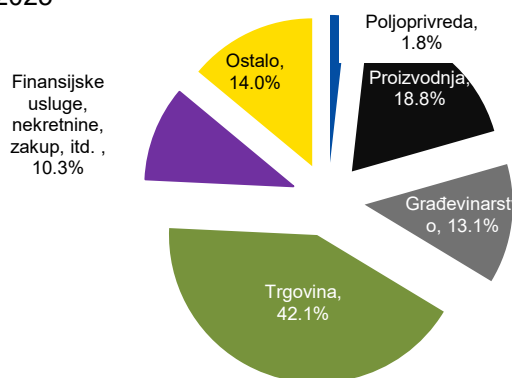
Glavni doprinos proširenju kreditiranja tokom 2025. godine imao je segment domaćinstava. Zbog bržeg tempa rasta ovog segmenta poslednjih godina, njegovo učešće u ukupnom kreditnom portfoliju poraslo je na 41.9 odsto, sa 36.3 odsto pre pet godina, rast koji je takođe praćen postepenim proširenjem iznosa kredita sa dugoročnim dospećem. Međutim, segment nefinansijskih korporacija nastavlja da dominira u strukturi ukupnih kredita, sa učešćem od 56.9 odsto u ukupnom kreditnom portfoliju. Uporedo sa rastom vrednosti kredita, broj korisnika kredita nastavio je ubrzani

Grafikon 16. Krediti preduzeća i domaćinstava

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 17. Udeo kredita po ekonomskim sektorima, 2025

Izvor: CBK (2026)

⁵ Herfindal-Hiršmanov indeks (HHI) je broj koji pokazuje koliko je tržište koncentrisano: što je broj veći, to manje kompanija kontroliše to tržište i ima manje konkurencije.

godišnji rast, što signalizira dalje produbljivanje finansijskog posredovanja. Prema Kreditnom registru Kosova (KRRK), broj novih korisnika kredita u bankarskom sektoru za period januar - decembar 2025. godine dostigao je 25.806 pojedinaca, i beleži rast od 12.1 odsto u odnosu na 6.8 odsto u istom periodu prošle godine.

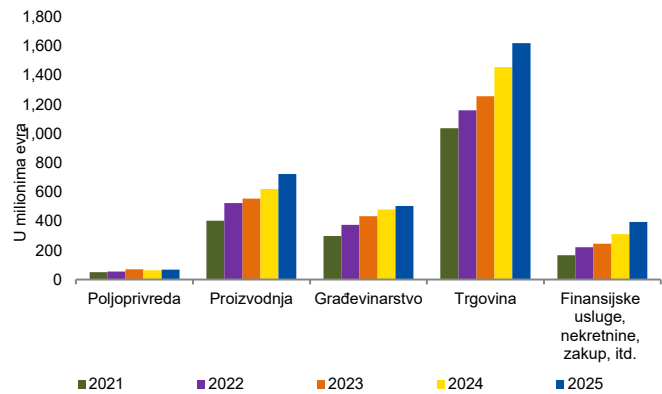
Kreditni za nefinansijske korporacije beležili su godišnji rast od 11.2 odsto, što je usporavanje za 4.1 procentni poen u odnosu na prethodnu godinu, i dostigli su vrednost od 3.79 milijardi evra. Ovaj razvoj događaja odražava sporiji rast novih kredita, koji su beležili godišnji rast od 3.4 odsto u odnosu na 18.3 odsto u istom periodu prethodne godine, i dostigli vrednost od 1.48 milijardi evra (vidi Grafikon 19). U okviru novih kredita, investicioni krediti su porasli za 9.1 odsto u odnosu na 42.2 odsto godinu dana ranije. S druge strane, novi neinvesticioni krediti beležili su pad od 6.2 odsto u odnosu na pad od 10.5 odsto u prethodnoj godini. Novi investicioni krediti okarakterisani su usporavanjem u sektoru usluga i industrije, i beleže rast od 26.8 odsto, odnosno 5.1 odsto, u odnosu na 51.4 odsto odnosno 50,5 odsto. Sa druge strane, neinvesticioni krediti u sektoru usluga beležili su pad od 11.1 odsto, za razliku od rasta od 11.1 odsto godinu dana ranije, dok su neinvesticioni krediti u sektoru industrije beležili rast od 9.9 odsto, nakon pada od 31.4 odsto u prethodnoj godini.

Prema ekonomskim sektorima, dinamika kreditiranja pokazala je različita kretanja. Konkretnije, sektor trgovine na veliko beležio je usporeni godišnji rast od 11.2 odsto u odnosu na 16.0 odsto, ali i dalje ostaje kategorija sa najvećim doprinosom u dinamici kredita za preduzeća, zbog dominantnog učešća od 42.1 odsto (vidi Grafikon 17). Sektor građevinarstva beležio je usporeni rast od 4.8 odsto u odnosu na 10.6 odsto u prethodnoj godini, dok je energetski sektor nastavio pad od 8.0 odsto u odnosu na pad od 9.2 odsto u prethodnoj godini. Sa druge strane, kreditiranje za sektora proizvodnje i poljoprivrede ubrzalo je rast na 16.6 odsto sa 11.9 odsto, odnosno na 7.1 odsto nakon pada od 9.2 odsto (vidi Grafikon 18).

Iznos kredita za domaćinstva beležio je usporeni godišnji rast od 19.7 odsto u odnosu na 22.0 odsto u prethodnoj godini. Na ovu dinamiku rasta uglavnom su uticali novi potrošački krediti, koji su beležili pad od 0.6 odsto u odnosu na rast od 27.1 odsto godinu dana ranije. Isto tako, uticaj su imali i novi hipotekarni krediti, čiji je rast usporen na 26.9 odsto sa 37.9 odsto godinu dana ranije. Kao rezultat proširenja hipotekarnih kredita za domaćinstva, struktura dospeća ukupnog kreditnog portfolija domaćinstava pretrpela je postepenu promenu, orijentišući se sve više ka kreditima sa dužim rokom dospeća, kao i većim iznosima. Konkretno, kategorija „preko 10 godina“ povećala je svoje učešće na 38.0 odsto, što je za 1.3 procentna poena više nego godinu dana ranije, a u odnosu na period od pre pet godina, beležila je rast od 15.6 procentnih poena. Ipak, dominantna kategorija je i dalje ostala ona sa rokom dospeća „od 5 do 10 godina“, sa učešćem od 42.7 odsto.

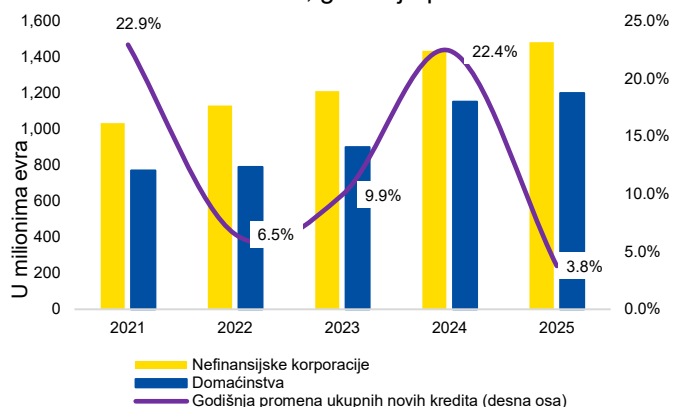
Iznos kredita za domaćinstva beležio je usporeni godišnji rast od 19.7 odsto u odnosu na 22.0 odsto u prethodnoj godini. Na ovu dinamiku rasta uglavnom su uticali novi potrošački krediti, koji su beležili pad od 0.6 odsto u odnosu na rast od 27.1 odsto godinu dana ranije. Isto tako, uticaj su imali i novi hipotekarni krediti, čiji je rast usporen na 26.9 odsto sa 37.9 odsto godinu dana ranije. Kao rezultat proširenja hipotekarnih kredita za domaćinstva, struktura dospeća ukupnog kreditnog portfolija domaćinstava pretrpela je postepenu promenu, orijentišući se sve više ka kreditima sa dužim rokom dospeća, kao i većim iznosima. Konkretno, kategorija „preko 10 godina“ povećala je svoje učešće na 38.0 odsto, što je za 1.3 procentna poena više nego godinu dana ranije, a u odnosu na period od pre pet godina, beležila je rast od 15.6 procentnih poena. Ipak, dominantna kategorija je i dalje ostala ona sa rokom dospeća „od 5 do 10 godina“, sa učešćem od 42.7 odsto.

Grafikon 18. Stanje kredita po ekonomskim sektorima

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 19. Novi krediti, godišnja promena

Izvor: CBK(2026)

Sopstvene obaveze i resursi

Finansiranje aktivnosti bankarskog sektora i dalje je uglavnom podržano depozitima klijenata i sopstvenim kapitalom. U decembru 2025. godine, depoziti su imali učešće od 80.6 odsto u ukupnoj strukturi obaveza i sopstvenog kapitala sektora, što je za 0.4 procentna poena manje nego u prethodnoj godini (Tabela 5). Sa druge strane, sopstvena sredstva, kao još jedna glavna komponenta finansiranja, beležila su blagi rast učešća na 11.8 odsto, odnosno 0.2 procentna poena više nego u prethodnoj godini, uglavnom kao rezultat rasta zadržane dobiti.

Tabela 5. Struktura obaveza bankarskog sektora

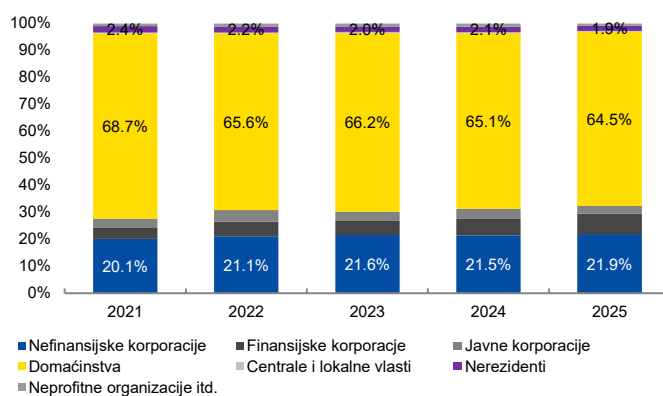
Opis	2021		2022		2023		2024		2025	
	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)	Milioni evra	Učešće (%)
Bilans stanja drugih banaka	113.2	1.9%	199.9	3.0%	183.8	2.4%	273.6	3.2%	357.5	3.7%
Depoziti	4,901.8	82.2%	5,553.3	82.1%	6,129.0	81.3%	6,923.5	80.9%	7,822.5	80.6%
Ostali krediti	39.1	0.7%	31.6	0.5%	33.3	0.4%	42.3	0.5%	25.8	0.3%
Ostale obaveze	220.1	3.7%	252.0	3.7%	287.5	3.8%	270.5	3.2%	287.5	3.0%
Subordinirani dug	42.3	0.7%	23.0	0.3%	45.0	0.6%	59.1	0.7%	75.8	0.8%
Sopstvena sredstva	643.1	10.8%	701.3	10.4%	862.4	11.4%	987.4	11.5%	1,141.2	11.8%
Ukupno obaveze i sopstvena sredstva	5,959.6	100.0%	6,760.6	100.0%	7,541.1	100.0%	8,556.4	100.0%	9,710.2	100.0%

Izvor: CBK (2026)

Depoziti

U decembru 2025. godine, ukupna vrednost depozita dostigla je 7.82 milijarde evra, zadržavajući stopu godišnjeg rasta iz prethodne godine, ili rast od 13.0 odsto. Glavni doprinos rastu ukupnih depozita imali su depoziti domaćinstava koji dominiraju u strukturi ukupnih depozita, sa učešćem od 64.5 odsto u decembru 2025. godine (vidi Grafikon 20). Ovi depoziti su ubrzali tempo rasta u odnosu na prošlu godinu, i beležili rast od 12.0 odsto u odnosu na 11.1 odsto u prethodnoj godini. Isto tako, ubrzanim rastom okarakterisani su i depoziti nefinansijskih korporacija i drugih finansijskih korporacija, sa rastom od 15.5 odsto, odnosno 38.5 odsto, u odnosu na 12.3 odsto, odnosno 34.2 odsto. Sa druge strane, depoziti javnih korporacija promenili su smer kretanja, i beleže pad od 11.4 odsto u odnosu na rast od 20.6 odsto u prethodnoj godini.

Grafikon 20. Struktura depozita, u procentima

Izvor: CBK (2026)

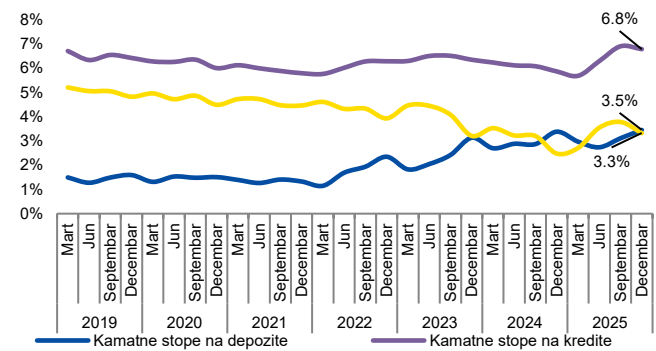
Što se tiče strukture depozita po dospeću, rast kamatnih stopa tokom poslednjih godina uticao je na to da oročeni depoziti povećaju svoje učešće u okviru ukupnih depozita. Konkretnije, krajem decembra 2025. godine, učešće oročenih depozita dostiglo je 31.3 odsto sa 28.9 odsto u prethodnoj godini. Sa druge strane, prenosivi i štedni depoziti, imali su učešće od 60.7 odsto, odnosno 8.0 odsto. Vrednost ukupnih novih depozita dostigla je 1.55 milijardi evra na kraju decembra 2025. godine, i beležili blago usporeni godišnji rast od 32.8 odsto u odnosu na 34.8 odsto godinu dana ranije, što je rezultat visoke baze iz prethodnog perioda. Na ovaj razvoj događaja uglavnom je uticao segment domaćinstava, koji je beležio usporeni godišnji rast od 33.3 odsto u odnosu na 42.0 odsto u prethodnoj godini. Sa druge strane, novi depoziti nefinansijskih korporacija ubrzali su rast na 31.6 odsto sa 20.7 odsto u prošloj godini.

Kamatne stope

Tokom 2025. godine, kamatne stope na kredite bankarskog sektora beležile su postepeni rast, sa najvišim nivoom u septembru 2025. godine. Povećana konkurencija za finansiranje iz depozita takođe je uticala na blagi rast kamatnih stopa na nove depozite.

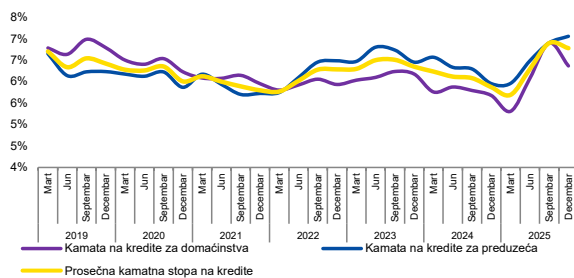
Konkretnije, u decembru 2025. godine, kamatna stopa na kredite dostigla je 6.8 odsto sa 5.9 odsto, koliko je iznosila godinu dana ranije. U međuvremenu, kamatna stopa na depozite dostigla je na 3.5 odsto sa 3.4 odsto u prethodnoj godini. Kao rezultat znatno većeg rasta kamatne stope na kredite u odnosu na rast kamatne stope na depozite, kamatna margina kredit-depozit je beležila rast, i dostigla 3.3 procentna poena u decembru 2025. godine sa 2.5 procentnih poena u decembru prethodne godine (vidi Grafikon 21).

Grafikon 21. Prosečna kamatna stopa na kredite i depozite

Izvor: CBK (2026)

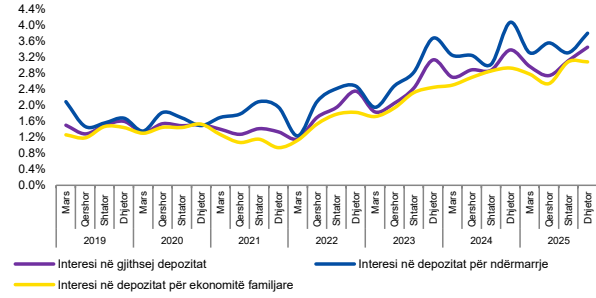
Grafikon 22. Prosečna kamatna stopa na kredite za domaćinstva i preduzeća

Izvor: CBK (2026)

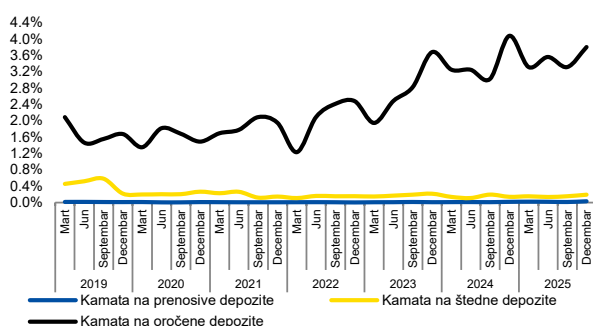
Prosečna kamatna stope na kredite beležila je rast kao za nefinansijske korporacije, tako i za domaćinstva. Konkretnije, u decembru 2025. godine, kamatna stopa na kredite za nefinansijske korporacije dostigla je na 7.1 odsto, ili rast od 1.1 procentni poen u odnosu na prethodnu godinu. Dok kamatna stopa za domaćinstva dostigla je na 6.4 odsto, ili rast od 0.7 procentnih poena u odnosu na decembar prethodne godine (vidi Grafikon 22).

Grafikon 23. Prosečna kamatna stopa na depozite

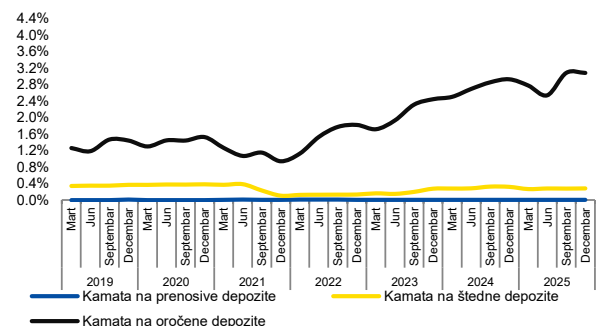
Izvor: CBK (2026)

Grafikon 24. Prosečna kamatna stopa na depozite preduzeća, po kategorijama

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 25. Prosečna kamatna stopa na depozite domaćinstava, po kategorijama

Izvor: CBK (2026)

U okviru NFK-ova, kamatna stopa za sektor usluga i industrije beležila je rast od 1.0 procentni poen, i dostigla prosek od 6.9 odsto, odnosno 7.0 odsto. Dok, za domaćinstva, napovoljnije kamatne stope, primenjene su za hipotekarne kredite, sa prosekom od 5.9 odsto, dok je za potrošačke kredite primenjena prosečna kamatna stopa od 6.6 odsto.

Kamatne stope na depozite dostigle su 3.5 odsto, i beleže rast od 0.1 procentnog poena u odnosu na godinu dana ranije. U decembru 2025. godine, prosečna kamatna stopa na depozite za domaćinstva beležila je godišnji rast od 0.2 procentna poena, i dostigla 3.1 odsto. Dok, za nefinansijske korporacije prosečna kamatna stopa beležila je godišnji pad od 0.3 procentna poena, spustivši se na 3.8 odsto (vidi Grafikon 24 i 25).

Struktura kredita prema vrsti kamatne stope beležila je trend rasta kredita sa fiksnom kamatnom stopom tokom 2025. godine. Konkretnije, u decembru 2025. godine, učešće kredita sa fiksnom kamatnom stopom dostiglo je 72.6 odsto sa 70.3 odsto u istom periodu prethodne godine (vidi Grafikon 26).

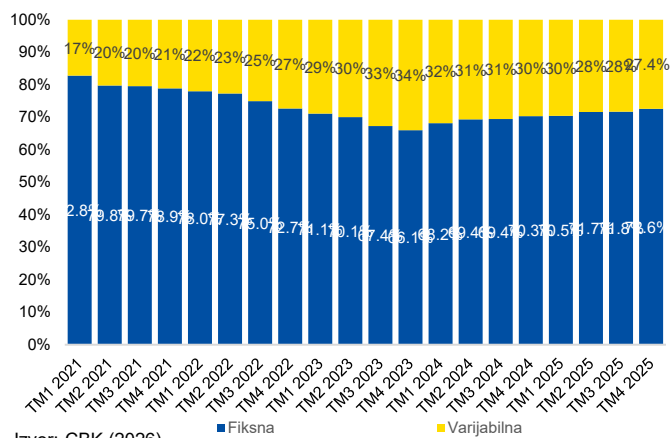
Učinak bankarskog sektora

Na kraju 2025. godine, ukupan neto profit sektora dostigao je 184.6 miliona evra, i beleži usporeni godišnji rast od 3.0 odsto sa 15.5 odsto u prethodnoj godini (vidi Grafikon 27). Ovaj razvoj događaja održava usporeniji rast prihoda u odnosu na rast rashoda (vidi Grafikon 28).

Prihodi sektora dostigli su 552.8 miliona evra, i beleže usporeni godišnji rast od 10.5 odsto sa 15.1 odsto u prethodnoj godini. Na ovo usporavanje je uticalo kretanje prihoda od kamata, koji su porasli na 10.6 odsto sa 17.2 odsto u prethodnoj godini i ujedno predstavljaju 76.0 odsto ukupnih prihoda sektora.

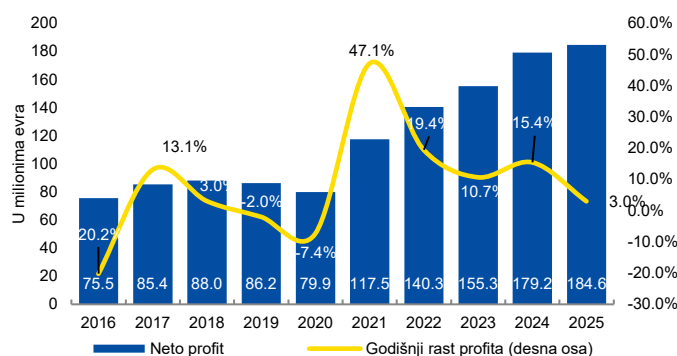
Usporeniji tempo kreditiranja, kao primarna aktivnost generisanja prihoda od banaka, odražavan je na manji godišnji rast prihoda od kamata na kredite, ili rast od 13.7 odsto sa 18.1 odsto u prethodnoj godini. Dok, prihodi od kamate na hartije od vrednosti beležili rast od 9.0 odsto u odnosu na rast od 29.6 odsto godinu dana ranije.

Grafikon 26. Stanje kredita, po fiksnim ili varijabilnim kamatnim stopama (u procentima)

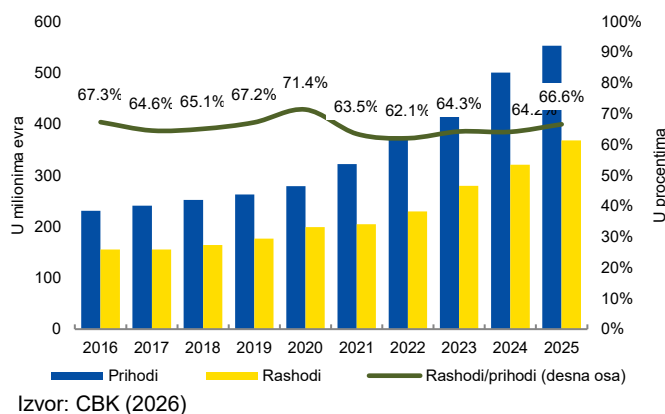
Izvor: CBK (2026)

Grafikon 27. Neto profit bankarskog sektora, u milionima evra

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 28. Prihodi i rashodi bankarskog sektora

Izvor: CBK (2026)

Nekamatni prihodi, koje uglavnom čine naknade i provizije, beležili su ubrzani rast od 14.2 odsto, u odnosu na 8.4 odsto u prethodnoj godini, i dostigli su iznos od 118.4 miliona evra na kraju decembra 2025. godine. Shodno tome, njihovo učešće u ukupnim prihodima sektora je poraslo na 21.4 odsto, sa 20.7 odsto godinu dana ranije.

Rashodi bankarskog sektora dostigli su iznos od 368.3 miliona evra, i beležili godišnji rast od 14.7 odsto, slično kao i 14.9 odsto godinu dana ranije (vidi Grafikon 28). Najveći doprinos rastu ukupnih rashoda tokom 2025. godine imali su rashodi kamate, koji su ipak beležili usporeniji rast od 36.9 odsto u odnosu na 42.2 odsto godinu dana ranije, što je rezultat visoke uporedne osnove. Istovremeno, opšti i administrativni troškovi beležili su primetno usporavanje rasta na 7.0 odsto sa 16.9

odsto u prethodnoj godini. Ipak, ova kategorija troškova i dalje ima najveće učešće u okviru rashoda, sa 53.2 odsto. Niži rast ukupnih prihoda u odnosu na rast ukupnih rashoda uticao je na to da odnos rashoda i prihoda sektora bude viši u odnosu na isti periodom prethodne godine (vidi Grafikon 28). Isto tako, pokazatelji profitabilnosti beležili su pad u odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat brže ekspanzije aktive i kapitala u odnosu na dobit. Konkretnije, pokazatelj prinosa na kapital spustio se na 17.4 odsto sa 19.6 odsto godinu dana ranije, dok je prinos na imovinu beležio godišnji pad od 0.3 procentna poena, spustivši se na 2.3 odsto (vidi Grafikon 29).

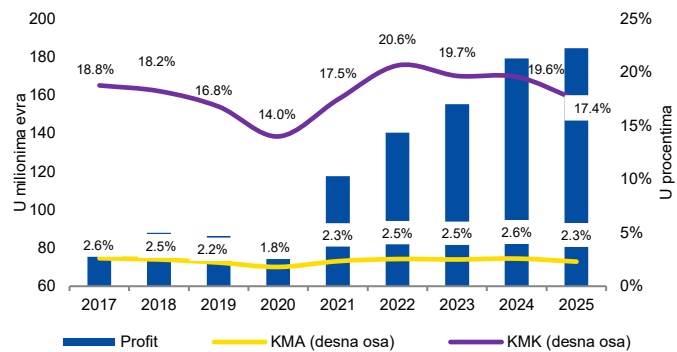
Pokazatelji finansijskog zdravlja

Tokom izveštajnog perioda, bankarski sektor u zemlji pokazao je stabilnost i održivost. Ključni pokazatelji finansijskog zdravlja ostali su iznad regulatornih minimalnih nivoa, odražavajući dovoljne kapacitete za suočavanje sa potencijalnim makroekonomskim i finansijskim udarima.

U okviru pokazatelja finansijskog zdravlja, odnos nenaplativih kredita iznosio je 2.1 odsto, i beleži rast od 0.2 procentna poena u odnosu na prethodnu godinu (vidi Grafikon 30). Rast ovog pokazatelja odražava brži tempo rasta nenaplativih kredita u odnosu na usporeni rast ukupnih kredita. Isto tako, pokrivenost provizijama za moguće gubitke po kreditima beležila je pad na 111.1 odsto sa 124.4 odsto godinu dana ranije, kao rezultat manjeg rasta vrednosti izdvojenih provizija za pokriće kredita u odnosu na brži rast vrednosti nenaplativih kredita.

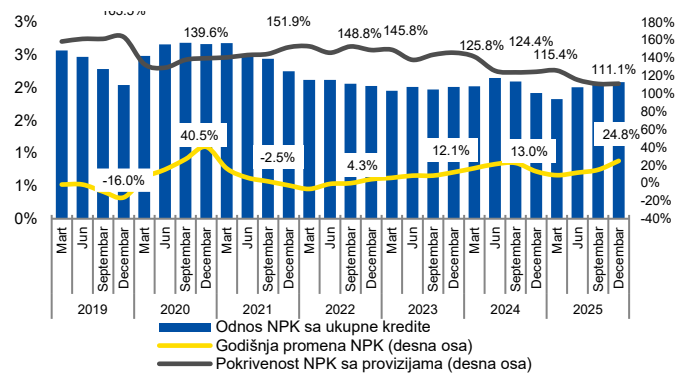
Stopa nenaplativih kredita za segment nefinansijskih korporacija beležila je rast od 0.3 procentna poena u odnosu na prethodnu godinu, dok je za segment domaćinstava ostala na istom nivou. Konkretnije, odnos nenaplativih kredita za nefinansijske korporacije dostigao je 2.5 odsto, dok je za domaćinstva ostao na 1.5 odsto. Domaćinstva su usporila tempo rasta nenaplativih

Grafikon 29. Pokazatelji profitabilnosti bankarskog sektora

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 30. Pokazatelji kvaliteta kreditnog portfolija i godišnja stopa rasta NPK

Izvor: CBK (2026)

izloženosti na 17.5 odsto sa 34.4 odsto godinu dana ranije. Sa druge strane, segment nefinansijskih korporacija ubrzao je tempo rasta nenaplative izloženosti, i beleži godišnji rast od 26.6 odsto u odnosu na 6.5 odsto prethodne godine. Najveći doprinos rastu nenaplative izloženosti u segmentu nefinansijskih korporacija imao je sektor trgovine, koji je beležio rast nivoa NNK-a za 0.8 procentnih poena, što je rezultiralo stopom od 2.3 odsto. Međutim, na ovaj rast su uglavnom uticala specifična dešavanja u jednoj instituciji i on ne predstavlja opštu dinamiku sektora. Rast odnosa NNK-a beležili su takođe i sektor građevinarstva i nekretnina, kao i sektor komunikacija, i dostigli 2.7 odsto sa 2.6 odsto, odnosno 2.8 odsto sa 1.7 odsto. Sa druge strane, u sektoru poljoprivrede i proizvodnje odnos NNK-a beležio je pad kao rezultat bržeg rasta kreditiranja u odnosu na rast nenaplativih kredita. Shodno tome, ovaj odnos je smanjen na 6.4 odsto sa 6.6 odsto za sektor poljoprivrede i na 2.6 odsto sa 2.9 odsto za sektor proizvodnje.

Pozicija kapitala na kraju 2025. godine iznosila je 17.2 odsto, i beleži blagi pad od 0.2 procentna poena u odnosu na prethodnu godinu. Na ovakav razvoj događaja pokazatelja adekvatnosti kapitala uticao je usporeniji rast regulatornog kapitala u odnosu na rast rizikom ponderisane aktive. Konkretno, regulatorni kapital sektora beležio je godišnji rast od 8.7 odsto u odnosu na 15.1 odsto od godinu dana ranije. Sa druge strane, rizikom ponderisana aktiva je beležila godišnji rast od 9.7 odsto u odnosu na 15.6 odsto u prethodnoj godini.

Jačanje pokazatelja adekvatnosti kapitala (CAR), podržano makroprudencijalnim slojevima, značajno je doprinelo povećanju stabilnosti bankarskog sektora, poboljšajući njegove kapacitete za suočavanje sa mogućim ekonomskim i finansijskim udarima. Paralelno sa tim, unapređenje sistema osiguranja depozita kroz reviziju visine premija, koje variraju od 0.75% do 1.5%, ima za cilj povećanje pokrivenosti deponenata i jačanje tržišne discipline. Ovaj razvoj događaja je dopunjen kapitalizacijom fonda za osiguranje depozita, podržanom od strane Svetske banke preko Ministarstva finansija, čime se kreira dodatni zaštitni sloj sigurnosti i direktno doprinosi dugoročnoj stabilnosti i očuvanju poverenja u finansijski sistem.

Pokazatelji likvidnosti i finansiranja beležili su rast u odnosu na prethodnu godinu. Pokazatelj pokrića likvidnosti (LCR) ostao je visoko iznad regulativnog minimuma od 100 odsto, odnosno 292.0 odsto u decembru 2025. godine, i beleži rast od 81.1 procentnog poena u odnosu na prethodnu godinu. Visok nivo LCR-a pokazuje da banke drže dovoljno likvidnih sredstava za podmirivanje izlaznih potreba (odliva gotovine) u periodu od 30 dana. Isto tako, i pokazatelj Neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR) beležio je rast na 140.8 odsto sa 136.0 odsto u decembru 2024. godine, i ostaje iznad regulativnog minimuma od 100 odsto, što ukazuje na to da banke raspoložu sa dovoljno stabilnih izvora finansiranja za pokriće dugoročnijih finansijskih potreba. Dalje, koeficijent likvidnosti – izražen kao odnos likvidnih sredstava i kratkoročnih obaveza – beležio je godišnji rast od 1.3 procentna poena, i dostigli 34.1 odsto. Ovo je rezultat većeg godišnjeg rasta ukupnih likvidnih sredstava od 18.9 odsto u odnosu na rast kratkoročnih obaveza od 14.2 odsto. Sa druge strane, brži rast kreditiranja u odnosu na depozite uticao je na dalji rast odnosa kredita i depozita, koji je dostigao 85.2 odsto sa 84.0 odsto u prethodnoj godini.

2.2. Nadzorne aktivnosti sektora osiguranja

Za 2025. godinu, CBK je nastavila svoju aktivnost u obavljanju svojih dužnosti i odgovornosti u funkciji prudencijalnog nadzora za sektor osiguranja. Nadzorne aktivnosti su sprovedene kroz nadzor na licu mesta - kontrole i nadzor spolja, odnosno sistem praćenja i analize finansijskih izveštaja. CBK je bila angažovana sa punim kapacitetima u sprovođenju potpunih i fokusiranih kontrola. Cilj kontrola na licu mesta bila je procena opšteg stanja osiguravajućih institucija u odnosu na usklađenost sa zakonima i uredbama CBK-a, profilom rizika, uvek u funkciji zaštite vlasnika polisa i održavanja finansijske stabilnosti institucija.

Klasifikacija osiguravača koji će biti predmet kontrola zasniva se na nekoliko faktora, počev od analize finansijskih izveštaja i indikatora, profila rizika osiguravača, uzimajući u obzir i prethodno sprovedene kontrole, broj nalaza i preporuka, žalbi vlasnika polisa upućenih CBK-u, mišljenja o finansijskim izveštajima spoljnog revizora, kao i drugih relevantnih faktora. Ovi faktori su uticali na određivanje prioriteta institucija sa većim rizikom koje će biti predmet sledećih kontrola od strane CBK-a i, shodno tome, na povećanje nivoa tekućeg efikasnog nadzora.

Tabela 6. Broj pregleda sektora osiguranja za 2025. godinu

Institucija	Lloj i ekzaminimit
Osiguravači	3 potpuna pregleda 2 fokusirana
Posrednici	2 potpuna pregleda 1 fokusiran

Izvor: CBK (2026)

Tokom 2025. godine, CBK je nastavila da sprovodi izmene i dopune Priručnika za nadzor osiguravača zasnovan na riziku, primenom vodiča za procenu rizika i kontrolnih funkcija, zajedno sa stopama intervencije zasnovanim na proceni rizika, dodatno dopunjujući i jačajući nadzor zasnovan na riziku. Ovaj napredak ka pristupu zasnovanom na riziku je u funkciji usklađivanja sa savremenim principima nadzora osiguranja, proširivanja i podsticanja rane identifikacije rizika kojima su osiguravači izloženi, kao i izrade razumnih nadzornih preporuka u funkciji očuvanja bezbednosti i finansijske stabilnosti osiguravača.

U cilju daljeg unapređenja nadzora na licu mesta, tokom 2025. godine pripremljeno je Interni vodič kojim se utvrđuje metodologija uzorkovanja za kontrole na licu mesta osiguravača, što će dodatno doprineti standardizaciji procesa uzorkovanja, transparentnosti i objektivnosti, kao i povećanju efikasnosti tokom procesa nadzora na licu mesta.

Tokom izveštajnog perioda, preduzet je niz nadzornih mera koje su imale za cilj jačanje održivosti sektora osiguranja i unapređenje mehanizama upravljanja rizicima. Ove aktivnosti su sprovedene kroz redovnu analizu finansijskih pokazatelja, nadzorne posete na licu mesta, procenu ključnih funkcija i pregled prateće dokumentacije osiguravajućih društava.

Iz ovog procesa, identifikovane su oblasti koje zahtevaju poboljšanje u vezi sa korporativnim upravljanjem, funkcionisanjem mehanizama interne kontrole i unapređenjem praksi upravljanja rizicima. U tom kontekstu, nadzorne mere su se fokusirale na pružanje praktičnih i primenljivih preporuka, sa ciljem povećanja efikasnosti u ključnim oblastima koje imaju za cilj ne samo da adresiraju trenutne izazove, već i uspostavljanje održivog okruženja za zdrav i dugoročan rast sektora.

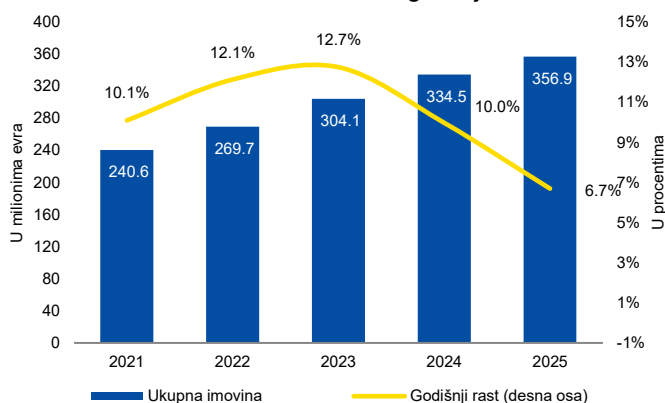
CBK je, uz podršku Tehničke pomoći Svetske banke, tokom 2025. godine intenzivno radila na pripremi procesa primene MRSI 17, procesa koji će se nastaviti i tokom 2026. godine. Primena ovog standarda se ne smatra samo zahtevom za usklađenost sa međunarodnim standardima, već se vidi kao ključni element za povećanje transparentnosti, održivosti i uporedivosti u finansijskom izveštavanju sektora osiguranja.

Isto tako, izrađen je sveobuhvatni plan 2025-2020 aktivnosti za primenu Solventnosti II, na osnovu Vodiča Svetske banke. Revidirana je Uredba o korporativnom upravljanju, u cilju daljeg usklađivanja sa zahtevima Solventnosti II (Stub II). Shodno tome, komponenta ORSA (Sopstvena procena rizika i održivosti) je uključena na prelazni i vežbovni način, kako bi se omogućila njena rana integracija u sistem upravljanja rizicima i pripremili osiguravači za punu primenu u budućnosti.

2.2.1. Sektor osiguranja

Sektor osiguranja je nastavio da raste i tokom 2025. godine, međutim sporijim tempom drugu godinu zaredom. Ukupna vrednost fakturisanih premija beležila je nižu godišnju stopu rasta u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom kao rezultat dešavanja u segmentu neživotnog osiguranja. U međuvremenu, stopa finansijskog posredovanja sektora, procenjena kroz odnos bruto fakturisanih premija i BDP-a, ostala je slična prethodnoj godini, na 1.6 odsto. S druge strane, nivo gustine osiguranja - meren kroz fakturisane premije po glavi stanovnika - povećan je na 112.9 evra sa 106.0 evra u 2024. godini.

Grafikon 31. Imovina sektora osiguranja

Izvor: CBK (2026)

Tržište osiguranja na Kosovu karakteriše niži stepen koncentracije u odnosu na bankarski i mikrofinansijski sektor. U poređenju sa prethodnom godinom, Herfindalov indeks⁶ za Bruto fakturisane premije (BFP) u 2025. godini beležio je rast na 1014 poena sa 1000 poena, koliko je iznosio godinu dana ranije. Isti ovaj indeks, obračunat uzimajući kao osnov aktivu tržišta osiguranja, beležio je pad na 945 poena sa 957 poena na kraju 2024. godine. Istovremeno, indeks CR5⁷ za 2025. godinu, obračunat u odnosu na BFP za sektor osiguranja, iznosi 60.8 odsto sa 59.1 odsto u 2024. godini, dok posmatrano u odnosu na aktivu iznosi 55.7 odsto sa 56.1 odsto u 2024. godini.

Aktiva sektora osiguranja činila je 2.4 odsto ukupne aktive finansijskog sistema na kraju 2025. godine, u odnosu na 2.6 odsto u prethodnoj godini. Njena vrednost dostigla je 356.9 miliona evra, što predstavlja godišnji rast od 6.8 odsto, što je za 3.3 procentna poena niže od stope godišnjeg rasta beležene godinu dana ranije (vidi Grafikon 31). „Neživotno“ osiguranje beležilo je godišnji rast od 6.8 odsto i činilo je 91.7 odsto ukupne aktive sektora na kraju 2025. godine. Sa druge strane, „životno“ osiguranje, koje čini preostali deo aktive, beležilo je godišnji rast od 5.7 odsto.

U strukturi ukupne aktive sektora osiguranja, depoziti koji su zadržani kod komercijalnih banaka, kao kategorija sa najvećim učešćem (50.2%), beležili su znatno usporeniji godišnji rast u odnosu na prethodnu godinu, odnosno 9.7 odsto u 2025. godini sa 16.0 odsto u 2024. godini, što odražava usporavanje rasta fakturisanih premija. Druga kategorija po učešću, investicije u hartije od vrednosti Vlade Kosova sa učešćem od 14.3 odsto, beležila je godišnji pad od 3.6 odsto sa od 4.2 odsto u prethodnoj godini. Kategorija „Zajmovi i potraživanja“ tokom ovog perioda beležila je značajan godišnji rast u odnosu na godinu dana ranije, što se prvenstveno pripisuje rastu podkategorije neplaćenih prihoda od strane vlasnika polisa (vidi Tabelu 7).

Što se tiče strukture obaveza ovog sektora, tehničke i matematičke provizije čine dominantan deo sa ukupno 65.3 odsto, zatim slede kapital sa 25.4 odsto i ostale bilansne stavke sa manjim

⁶ Herfindalov indeks se obračunava prema sledećoj formuli: $HI = \sum_{i=1}^n (s_i)^2$, gde S predstavlja učešće kompanije u ukupnoj imovini (bruto fakturisane premije) tržišta osiguranja, a n je ukupan broj institucija u relevantnom sektoru. Ukoliko se indeks kreće u rasponu od 1.000 do 1.800 jedinica, nivo koncentracije u sektoru osiguranja smatra se prihvatljivim.

⁷ Indeks CR5 (Concentration Ratio of the top 5 firms / Srpski: Odnos koncentracije top 5 kompanija) kombinuje tržišno učešće 5 osiguravajućih društava sa najvišim vrednostima aktive u odnosu na ukupnu aktivu sektora, kao i BFP u odnosu na ukupne BFP sektora.

učešćem (vidi Tabelu 8). Vrednost kapitala osiguravanja beležila je znatno veći rast u odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat profita ostvarenog tokom 2025. godine i povećanja akcionarskog kapitala. Štaviše, poslovanje sa profitom šestu godinu zaredom doprinelo je postepenom smanjenju nasleđenih gubitaka iz prethodnih godina. Shodno tome, vrednost akumuliranih gubitaka tokom godina smanjena je na 29.1 milion evra sa 36.2 miliona evra, koliko je iznosila prošle godine, čime je značajno poboljšana finansijska pozicija ovog sektora.

Tabela 7. Imovina sektora osiguranja (u milionima EUR)

Opis	2024	2025	Godišnja promena	Učešće 2024.	Učešće 2025.
Gotovina i depoziti kod CBK	4.7	5.1	8.9%	1.4%	1.4%
Depoziti kod komercijalnih banaka	163.4	179.1	9.7%	48.8%	50.2%
Hartije od vrednosti	53.0	51.1	-3.6%	15.8%	14.3%
Kreditni i potraživanja	20.8	24.8	19.6%	6.2%	7.0%
Deo reosiguravača u tehničkim rezervar	49.8	48.5	-2.8%	14.9%	13.6%
Investicije u nekretnine	4.8	5.2	8.7%	1.4%	1.5%
Ostala imovina	38.0	43.0	13.1%	11.4%	12.0%
Ukupno tržište	334.5	356.9	6.7%	100.0%	100.0%

Izvor: CBK (2026)

Ukupna vrednost fakturiranih premija beležila je godišnji rast od 6.5 odsto, što je znatno sporije u odnosu na rast od 14,7 odsto godinu dana ranije, i dostigla je 179.0 miliona evra. Strukturom fakturiranih premija i dalje dominiraju premije „neživotnog“ osiguranja, koje su činile 95.3 odsto ukupnih fakturiranih premija. Njihova vrednost dostigla je 170.5 miliona evra, što predstavlja znatno sporiji godišnji rast od 6.3 odsto u odnosu na rast od 14.7 odsto od godinu dana ranije. Na usporavanje vrednosti fakturiranih premija za 2025. godinu uticalo je i smanjenje obima prodatih polisa u odnosu na prethodnu godinu, sa 2.0 miliona u 2024. godini na 1.9 miliona, što je godišnje smanjenje od 4.8 odsto.

Tabela 8. Obaveze i kapital sektora osiguranja (u milionima EUR)

Opis	2024	2025	Godišnja promena	Učešće 2024.	Učešće 2025.
Tehničke rezerve	223.2	233.0	4.4%	66.7%	65.3%
Ostale obračunljive obaveze	23.6	26.3	11.5%	7.0%	7.4%
Ostale obaveze	5.1	7.1	37.9%	1.5%	2.0%
Ukupan akcijski kapital	82.5	90.5	9.6%	24.7%	25.4%
Ukupno tržište	334.5	356.9	6.7%	100.0%	100.0%

Izvor: CBK (2026)

Bruto fakturirane premije u segmentu „neživotnog“ osiguranja i dalje dominiraju obavezno osiguranje, koje čine 56.4 odsto ukupnih premija u ovom segmentu, dok ostatak predstavlja dobrovoljno osiguranje. Proizvodi obaveznog osiguranja beležili su godišnji rast od 8.1 odsto, uglavnom pod uticajem proizvoda „MTPL“ (tabela 9). Dok, u okviru dobrovoljnog osiguranja, kategorija „Nezgodna i zdravlje“, sa najvećim učešćem na tržištu od 21.5 odsto, beležila je godišnji pad od 0.3 odsto u odnosu na značajan rast od godinu dana ranije od 27.6 odsto, što je takođe doprinelo smanjenju učešća u ukupnim fakturiranim premijama. Ovaj razvoj događaja je rezultat značajnog smanjenja broja prodatih polisa u odnosu na prethodnu godinu, sa smanjenjem od 24.8 odsto, odnosno oko 166.6 hiljada manje polisa tokom 2025. godine. Smanjenje je uglavnom koncentrisano u potkategoriji „Zdravstveno osiguranje“, takođe pod uticajem efekta uporedne baze, odnosno visokog nivoa prodatih polisa tokom 2024. godine.

Vrednost fakturiranih premija od strane osiguravača „života“ u 2025. godini dostigla je 8.4 miliona evra, što predstavlja veću vrednost za 10.5 odsto u odnosu na 2024. godinu. Međutim, ovaj segment i dalje ima relativno nisko učešće na tržištu, i čini 4.7 odsto ukupnih bruto fakturiranih premija.

Isplaćena šteta od strane sektora osiguranja, koji uključuje štetu osiguravača i Kosovskog ureda za osiguranje (KUO), beležila je godišnji rast od 12.4 odsto u odnosu na rast od 7.8 odsto od godinu dana ranije, i dostigla 86.5 miliona evra na kraju 2025. godine. Od ovog iznosa, 79.7 miliona evra je šteta koju su isplatili osiguravači, dok je 6.8 miliona evra šteta koju je isplatio Kosovski ured za osiguranje.

Tabela 9. Bruto zaračunate premije po klasama poslovanja (u milionima EUR)

Aktivnost	2024	2025	Godišnja promena	Učešće: 2024.	Učešće: 2025.
<i>Ukupno Ne-život</i>	160.4	170.6	6.4%	95.5%	95.3%
<i>Obavezno osiguranje</i>					
MTPL	75.6	82.0	8.4%	45.0%	45.8%
TPL+	4.7	4.9	3.4%	2.8%	2.7%
Granično osiguranje	8.6	9.2	7.7%	5.1%	5.2%
<i>Dobrovoljno osiguranje</i>					
Nesreća i zdravlje	38.7	38.6	-0.3%	23.0%	21.5%
Kasko	11.4	12.1	5.8%	6.8%	6.8%
Kredit i garancije	11.0	11.1	0.6%	6.6%	6.2%
Požar i druge štete na imovini	8.3	10.6	27.3%	5.0%	5.9%
Opšta građanska odgovornost	1.9	2.1	10.2%	1.1%	1.2%
<i>Ukupno Život</i>	7.6	8.4	10.5%	4.5%	4.7%
Ukupno tržište	168.1	179.0	6.5%	100.0%	100.0%

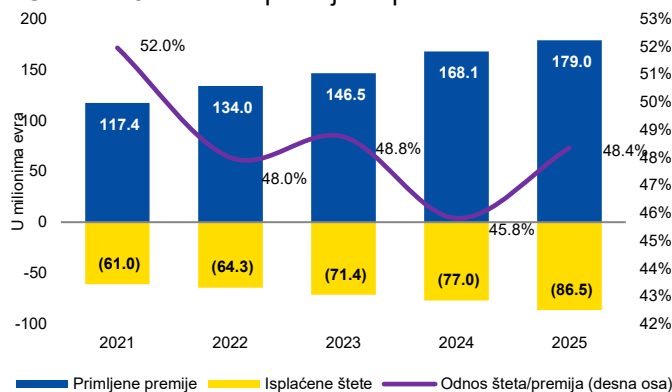
Izvor: CBK (2026)

Isplaćena šteta od strane reosiguravača dostigla je 13.6 miliona evra, i predstavlja 15.7 odsto ukupnog iznosa isplaćene štete od strane osiguravača. Ovo ukazuje na relativno stabilan nivo prenosa rizika na tržišta reosiguranja.

Šteta za neživotna osiguranja ostaje dominantna, ali sa blagim smanjenjem učešća sa 98.2 odsto prošle godine na 97.8 odsto u 2025. godini. Obavezno osiguranje „MTPL“ i dalje ima najveće učešće na tržištu, sa učešćem od 46.5 odsto. Kategorija „Nezgodna i zdravlje“ ostaje druga najvažnija kategorija po učešću sa 25.0 odsto, zatim slede „Kasko“ osiguranje i „Osiguranje imovine“ (Tabela 10).

Vrednost isplaćene štete od strane osiguravača života u 2025. godini porasla je na 1.9 miliona evra sa 1.4 miliona evra godinu dana ranije, što predstavlja godišnji rast od 37.0 odsto. Ovaj rast se pripisuje porastu isplaćenih šteta za podkategorije „Život dužnika“ (otplata obaveza u slučaju smrti vlasnika polise, što banke uglavnom primenjuju za osiguranje kredita), „Osiguranje preživljavanja“ (koje se isplaćuje samo ako je osiguranik živ do kraja perioda trajanja polise) i „Kombinovano životno osiguranje“ (kombinacija osiguranja „života“ na određeni vremenski period uz mogućnost produženja).

Grafikon 32. Pisane premije i isplaćene štete

Izvor: CBK (2026)

Odnos isplaćene štete i fakturiranih premija u 2025. godini povećan je za 2.5 procentnih poena u odnosu na prethodnu godinu, i dostigao 48.4 odsto (vid Grafikon 32). To je rezultat većeg rasta isplaćene štete u odnosu na rast fakturiranih premija (tabele 10 i 11).

Tabela 10. Isplaćene štete, po klasama poslovanja (u milionima EUR)

Aktivnost	2024	2025	Godišnja promena	Učešće: 2024.	Učešće: 2025.
Ukupno Ne-život	75.6	84.6	11.9%	98.2%	97.8%
Obavezno osiguranje					
MTPL	37.2	40.2	8.0%	48.3%	46.5%
TPL+	0.3	0.4	27.9%	0.4%	0.5%
Granično osiguranje, GF, MoU	7.6	6.8	-10.9%	9.9%	7.9%
Dobrovoljno osiguranje					
Nesreća i zdravlje	19.7	21.7	9.9%	25.6%	25.0%
Kasko	6.9	7.4	8.2%	8.9%	8.6%
Kredit i garancije	1.4	1.1	-26.6%	1.9%	1.2%
Osiguranje imovine	2.3	6.7	185.7%	3.0%	7.7%
Opšta odgovornost	0.0	0.3	1549.6%	0.0%	0.4%
Ukupno život	1.4	1.9	37.0%	1.8%	2.2%
Ukupno tržište	77.0	86.5	12.4%	100.0%	100.0%

Izvor: CBK (2026)

2.2.2 Učinak sektora osiguranja

Sektor osiguranja je u 2025. godini ostvario neto profit od 14.3 miliona evra, što je za 3.4 odsto manji nego prethodne godine (tabela 11).

Tabela 11. Finansijski rezultat (u milionima EUR)

Opis	2021	2022	2023	2024	2025
Neživotno osiguranje	5.8	2.5	10.0	13.5	13.1
Životno osiguranje	0.5	-0.4	1.0	1.2	1.2
Ukupno tržište	6.3	2.1	11.0	14.7	14.3

Izvor: CBK (2026)

Niži ostvareni profit se uglavnom pripisuje usporavanju prihoda od fakturiranih premija, kao i izraženijem povećanju isplaćenih šteta. Operativni troškovi (koji uključuju troškove zaposlenih i administrativne troškove) nisu se značajno promenili u odnosu na prethodnu godinu, te stoga nisu vršili pritisak na profitabilnost sektora.

2.2.3 Finansijski asistenti

Sektor finansijskih asistenta predstavlja samo 0.1 odsto ukupne aktive finansijskog sistema, a ipak ga karakteriše najveći broj finansijskih institucija koje posluju u zemlji. U decembru 2025. godine, sektor je bio zastupljen sa ukupno 64 licencirana subjekta, odnosno menjačnica i agencija za transfer novca, u odnosu na 65 u prethodnoj godini.

Vrednost aktive finansijskih asistenata na kraju 2025. godine smanjena je na 15.0 miliona evra, što predstavlja godišnji pad od 5.7 odsto. Strukturom aktive dominiraju fiksna i ostala aktiva, sa učešćem od 62.0 odsto. Dok se 34.0 odsto sredstava sektora drži u komercijalnim bankama, a preostali deo čini gotovina. Sektor ima nizak nivo duga, sa samo 21.8 odsto obaveza i kapitala finansiranih različitim dužničkim proizvodima kao što su krediti, potraživanja i ostale obaveze. Sa druge strane, sopstveni kapital čini 78.2 odsto ukupnih obaveza i kapitala sektora.

Sektor finansijskih asistenata je u 2025. godini ostvario neto profit od 1.0 milion evra u odnosu na 0.3 miliona evra godinu dana ranije. Značajno bolji finansijski učinak ovog sektora uglavnom je rezultat smanjenja rashoda za 6.9 odsto, dok su prihodi povećani za samo 1.9 odsto u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi skoro u potpunosti potiču od prihoda od usluga (99.8 odsto), dok su rashodi raspoređeni između troškova za osoblje (51.7 odsto) i ostalih operativnih rashoda (47,8 odsto). Troškovi za osoblje su doprineli ukupnom smanjenju rashoda, jer su smanjeni za 19.2 odsto u odnosu na rast od 48.0 odsto godinu dana ranije.

2.3. Nadzorne aktivnosti penzionog sektora

Radi održavanja stabilnosti i održivosti penzionog sektora u zemlji, tokom 2025. godine preduzete su aktivnosti na ispunjavanju nadzornih dužnosti i odgovornosti prema penzionim fondovima. Nadzorna aktivnost je sprovedena kroz nadzor na licu mesta, uključujući potpune i fokusirane kontrole, kao i kroz nadzor spolja, kroz redovno praćenje i analizu periodičnih finansijskih izveštaja penzionih fondova. Nadzor penzionih fondova je primenio pristup nadzora zasnovan na riziku, sa posebnim fokusom na investicioni rizik, upravljanje fondovima, investicione strategije, održavanje adekvatnog nivoa likvidnosti, operativni rizik, kao i druge rizike relevantne za održivo funkcionisanje sektora.

Što se tiče nadzorne aktivnosti penzionih fondova, tokom 2025. godine sprovedene su kontrole u penzionim fondovima i komercijalnim bankama u skladu sa godišnjim planom nadzora. Ukupno su sprovedene 3 kontrole, od kojih jedna potpuna kontrola u jednom penzionom fondu i dve kontrole fokusirane na komercijalne banke, u vezi sa pružanjem bankarskih usluga za postepeno povlačenje penzija kojim upravljaju banke.

Tokom kontrola, ocenjen je nivo usklađenosti penzionih fondova sa zakonskim i regulatornim zahtevima CBK-a, uključujući prakse upravljanja imovinom, okvir za upravljanje rizicima, funkcionisanje i efikasnost upravnih organa, kao i funkcionalnost sistema internih kontrola. Posebna pažnja je posvećena proceni profila rizika penzionih fondova, sa fokusom na investicioni rizik, operativni rizik i upravljački rizik.

U okviru kontrola takođe je razmotreno i sprovođenje preporuka iznetih u prethodnim izveštajima o kontroli CBK-a, sa ciljem jačanja zaštite penzijske sredstava koju su uštedeli doprinosioci i održavanja finansijske stabilnosti fondova. Štaviše, kod fokusiranih kontrola delokrug je bio usmeren na procenu sprovođenja procesa postepenog povlačenja penzijske štednje doprinosilaca, koji se sprovodi preko banaka koje pružaju ovu uslugu i sa kojima penzijski fondovi imaju ugovorne odnose.

Tabela 12. Broj pregleda sektora penzija

Institucija	Vrsta pregleda
Penzioni fondovi	1 Potpuni pregled
Banka	2 Fokusirani pregledi

Izvor: CBK (2026)

Iz procene rizika u sektoru penzionih fondova utvrđeno je da su glavni izazovi povezani sa investicionim rizikom, koji direktno utiče na učinak prinosa na uložena i investirana sredstva i na koji mogu uticati moguće fluktuacije na finansijskim tržištima.

U okviru nadzornog mandata, CBK kontinuirano se bavi jasnim i strukturiranim preporukama sa definisanim rokovima za sprovođenje, sa ciljem jačanja praksi upravljanja, poboljšanja okvira za upravljanje rizicima i održavanja integriteta i transparentnosti penzionog sistema.

Ove aktivnosti odražavaju proaktivan pristup CBK-a u obezbeđivanju održivog funkcionisanja penzionih fondova, u skladu sa dugoročnim interesima doprinosilaca. Ovim pristupom, namera je da penzijski fondovi posluju na održiv i transparentan način, u skladu sa svojim ciljevima očuvanja i povećanja vrednosti uloženi penzijskih sredstava.

2.3.1. Penzijski sektor

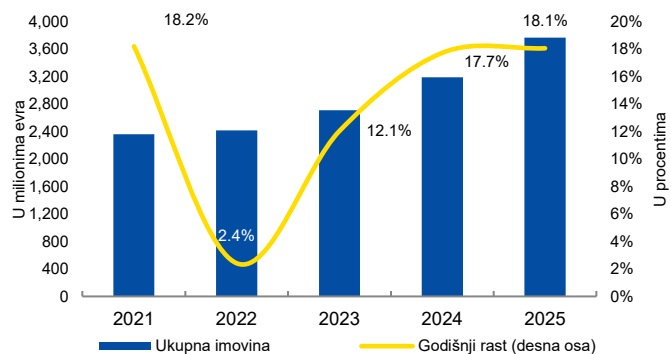
Penzijski sektor je nastavio da raste visokim tempom treću godinu zaredom. Penziona sredstva su beležila godišnji rast od 18.1 odsto i dostigla vrednost od 3.8 milijardi evra na kraju 2025. godine (vidi Grafikon 33). Tokom 2025. godine, sektor je ostvario bruto povraćaj investicija od 308.9 miliona evra, u poređenju sa 247.2 miliona evra godinu dana ranije. Naplata doprinosa je takođe značajno porasla, i dostigla 364.3 miliona evra sa 315.8 miliona evra godinu dana ranije.

Penzijskim sektorom Kosova skoro u potpunosti dominira Kosovski penzioni štedni fond (KPŠF), koji je predstavljao 99.7 odsto ukupnih penzijskih sredstava u 2025. godini. Vrednost sredstava KPŠF-a dostigla je 3.8 milijardi evra, što predstavlja godišnji rast od 18.1 odsto, slično povećanju ostvarenom u prethodnoj godini (17.8 odsto).

Bruto povraćaj investicija dostigao je 308.9 miliona evra, što predstavlja godišnji rast od 24.9 odsto (vidi Grafikon 34). Snažni finansijski učinak pripisuje se pozitivnim kretanjima na međunarodnim tržištima kapitala, akcijama i posebno u tehnološkom sektoru, uglavnom na američkom tržištu. Štaviše, olakšavajuća monetarna politika tokom 2025. godine takođe je doprinela povećanju cena finansijske imovine na glavnim svetskim berzama.

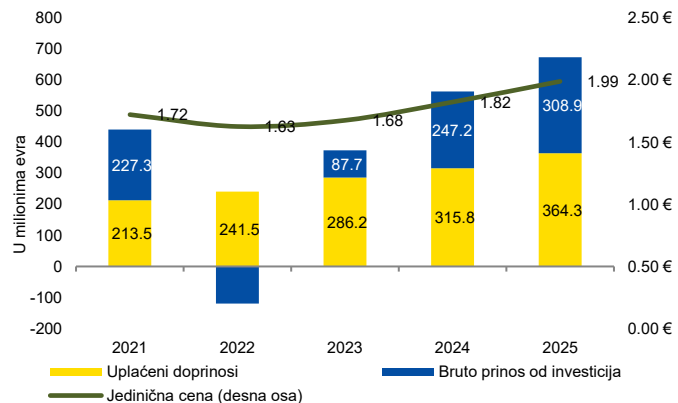
Naplate od doprinosilaca su porasle bržim ritmom u poređenju sa prethodnom godinom, odnosno godišnjim rastom od 15.3 odsto u odnosu na 10.4 odsto od godinu dana ranije. Ovaj razvoj događaja je rezultat povećanja plata u javnom sektoru tokom 2025. godine u dve faze, u januaru 2025. i julu 2025. godine. Kao rezultat toga, vrednost doprinosa koje je prikupio KPŠF dostigla je 364.3 miliona evra u 2025. godini u odnosu na 315.8 miliona evra od godinu dana ranije.

Grafikon 33. Imovina penzionog sektora, u milionima evra

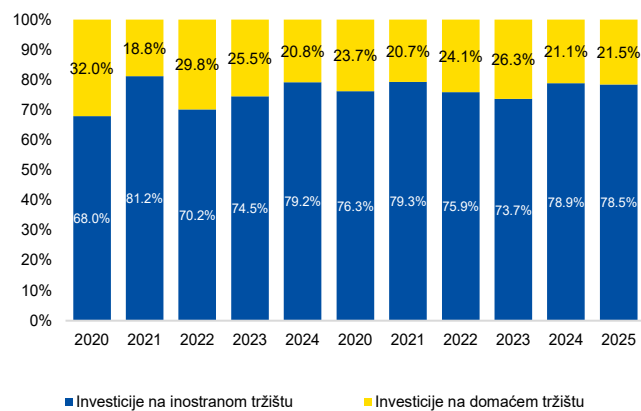
Izvor: CBK (2026)

Grafikon 34. Učinak KPŠF-a

Izvor: KPŠF (2026)

Grafikon 35. Učešće investicija penzionih fondova

Izvor: KPŠF, SKPF (2026)

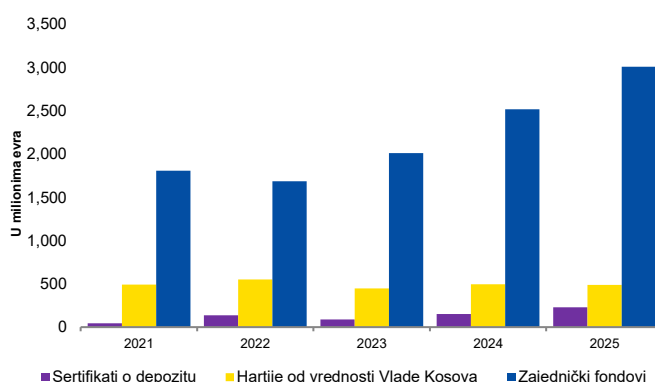
Cena akcija KPŠF-a porasla je na 1.99 evra sa 1.82 evra po jedinici, što je rezultat visokih prinosa od plasmana na stranim tržištima i finansiranja iz doprinosa prikupljenih od doprinosilaca (vidi Grafikon 34).

Slovenačko-kosovski penzioni fond (SKPF) predstavlja 0.3 odsto ukupnih penzijskih sredstava, čija je vrednost na kraju 2025. godine dostigla 11.4 miliona evra. Za razliku od KPŠF-a, SKPF je beležio usporavanje rasta sredstava na 5.8 procenata, sa 13.6 procenata u prethodnoj godini. Povraćaj investicija bio je znatno niži, na 0.7 miliona evra u 2025. godini u odnosu na 1.2 miliona evra godinu dana ranije. Iznos prikupljenih doprinosa u 2025. godini dostigao je 1.1 milion evra, što je 0.4 miliona više nego godinu dana ranije. Cena jedinice akcija SKPF-a porasla je na 2.26 evra na kraju decembra 2025. godine sa 2.15 evra u istom periodu godinu dana ranije.

Strukturom investicija ova dva fonda dominiraju investicije na stranim tržištima, koje su nastavile dalje da se šire (vidi Grafikon 35). Vrednost investicija na stranom tržištu dostigla je 3.0 milijardi evra, što predstavlja 80.1 odsto portfolija (79.2 odsto godinu dana ranije). Investicije u inostranstvu su uglavnom koncentrisane u zajedničkim fondovima sa učešćem od 99.97 odsto, dok se preostalih 0.03 odsto drži u gotovini (vidi Grafikon 36). U okviru investicija na domaćem tržištu, čija je vrednost dostigla 748.6 miliona evra, investicije u hartije od vrednosti vlade Kosova beležile su godišnji pad od 1.9 odsto u 2025. godini u odnosu na rast od 11.4 odsto godinu dana ranije. Ova kategorija čini 65.3 odsto ukupnog investicionog portfolija u zemlji. U međuvremenu, investicije u depozitne sertifikate u domaćim bankama nastavile su značajno da rastu drugu godinu zaredom, na 30.9 odsto u 2025. godini u odnosu na rast od 23.0 odsto godinu dana ranije. Preostalih 3.8 odsto čine gotovina i gotovina koja se drži u CBK-u, u ukupnom iznosu od 28.5 miliona evra.

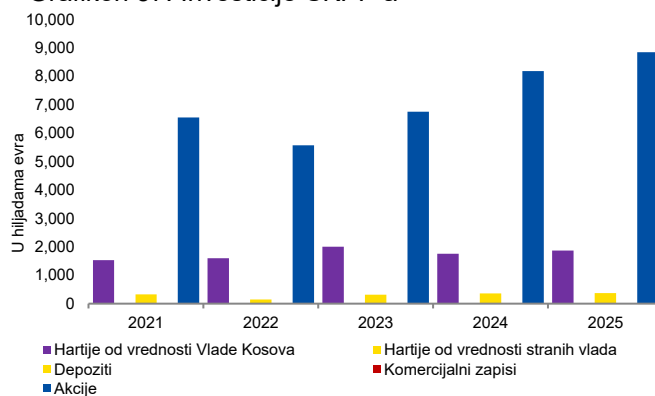
Struktura investicionog portfolija SKPF-a je slično diverzifikovana kao i struktura KPŠF-a, uglavnom orijentisana ka spoljnom tržištu (8.9 miliona evra), tačnije u akcijama koje čine 99.4 odsto investicionog portfolija u inostranstvu, a ostatak u gotovini, što čini 0.6 odsto (vidi Grafikon 37). Dok su investicije u zemlji (2.4 miliona evra) uglavnom usmerene na hartije od vrednosti Vlade Kosova, koje predstavljaju 76.8 odsto ukupnog investicionog portfolija u zemlji. Preostali deo sredstava u zemlji, koji se sastoji od gotovine i depozita u komercijalnim bankama, čini 23.2 odsto vrednosti investicije.

Grafikon 36. Investicije KPŠF-a

Izvor: KPŠF (2026)

Grafikon 37. Investicije SKPF-a

Izvor: SKPF (2026)

2.4. Nadzorne aktivnosti tržišnog sektora, MFI, NBFi, PI i IEN

Mikrofinansijske institucije (MFI) i Nebankarske finansijske institucije (NBFi) koje daju kredite, nastavile su da igraju važnu ulogu u produbljivanju finansijskog posredovanja i povećanju finansijske inkluzije u zemlji u 2025. godini. Njihova aktivnost ostaje usmerena na finansiranje domaćinstava, mikro preduzeća i pojedinačnih preduzetnika, rešavajući potrebe segmenata koji nemaju lako pristup izvorima finansiranja. Ukupni krediti na kraju 2025. godine dostigli su 629.6 miliona evra, što čini preko 9.4% ukupnih kredita u finansijskom sektoru. Isto tako, nebankarske finansijske institucije sa aktivnostima menjačnice i razmene valuta takođe su povećale ponudu svojih proizvoda u ekonomiji.

Posebna pažnja tokom 2025. godine posvećena je platnim institucijama (PI) i institucijama elektronskog novca (IEN), koje karakteriše stabilan i dinamičan razvoj. Širenje mreže mesta za platne usluge i digitalnih modela, zajedno sa pružanjem usluga po prihvatljivim i konkurentnim cenama, podržalo je rast aktivnosti i diverzifikaciju proizvoda i usluga.

U ovom kontekstu, PI i IEN značajno su doprinele razvoju tržišta kroz proširenje spektra usluga i povećanu upotrebu digitalnih instrumenata. Ovi razvoji odražavaju sve veću potražnju za efikasnijim, bržim i isplativijim uslugama, konsolidujući ulogu ovog segmenta u produbljivanju finansijskog posredovanja i unapređenju digitalizacije finansijskih usluga.

U funkciji jačanja prudencijalnog nadzora, rasta specijalizacija i unapređenja efikasnosti nadzora, Centralna banka Republike Kosovo (CBK) je tokom 2025. godine funkcionizovala Odeljenje za nadzor tržišta (ONT). Ovo odeljenje integriše nadzor mikrofinansijskih institucija (MFI), nebankarskih finansijskih institucija (NBFi), platnih institucija (PI), institucija elektronskog novca (IEN), kao i sektora digitalne imovine, primenjujući strukturiraniji i nadzorni pristup orijentisan na rizik. Ovaj institucionalni razvoj predstavlja važan korak ka harmonizaciji sa savremenim evropskim praksama finansijskog nadzora i odražava povećani fokus na razvoj u oblasti fintech-a i finansijskih inovacija, na jačanje nadzora i regulacije tržišta digitalne imovine, kao i na unapređenje prudencijalne analize kroz razvoj nadzornih kapaciteta zasnovanih na podacima.

ONT je tokom cele 2025. godine kontinuirano pratio finansijski učinak mikrofinansijskih institucija, nebankarskih finansijskih institucija, platnih institucija i institucija elektronskog novca. Nadzorna aktivnost je razvijena na osnovu pristupa orijentisanog na rizik, kombinujući kontinuirano praćenje u inostranstvu sa kontrolama u zemlji, sa posebnim fokusom na institucije sa višim profilom rizika, sa ciljem blagovremene identifikacije i efikasnog rešavanja potencijalnih slabosti. U zavisnosti od nalaza i profila rizika, preduzete su neophodne nadzorne mere, praćene konkretnim preporukama za poboljšanje.

Na osnovu izveštavanja, nadzornih analiza i procesa kontrole, sektor se tokom 2025. godine generalno čini funkcionalnim i kapitalizovanim, međutim, sa povećanom izloženošću riziku kapitala u određenim segmentima. Fluktuacije oko minimalnog regulatornog nivoa u nekim institucijama istakle su potrebu za jačanjem upravljanja kapitalom i poboljšanjem finansijskog planiranja. U tom kontekstu, institucije su preduzele korake ka jačanju kapitalne baze i povećanju usklađenosti sa regulatornim zahtevima, što odražava prilagođavanje nadzornim očekivanjima i zahtevima.

U okviru plana nadzora za 2025. godinu, uzimajući u obzir profil rizika i nadzorne procene, sprovedeno je šest potpunih kontrola. Kontrole su obuhvatile dve nebankarske finansijske institucije sa aktivnostima kreditiranja, dve mikrofinansijske institucije, jednu instituciju za elektronska plaćanja i jednu platnu instituciju.

Tabela 13. Broj pregleda sektora MFI, NBFi, IP i IPE

Institucionet	Lloji i Ekzaminimit
NBFi sa aktivnostima kreditiranja i lizinga	2 potpuni pregledi
MFI	2 potpuni pregledi
IPE	1 potpuni pregledi
IP	1 potpuni pregledi

Izvor: CBK (2026)

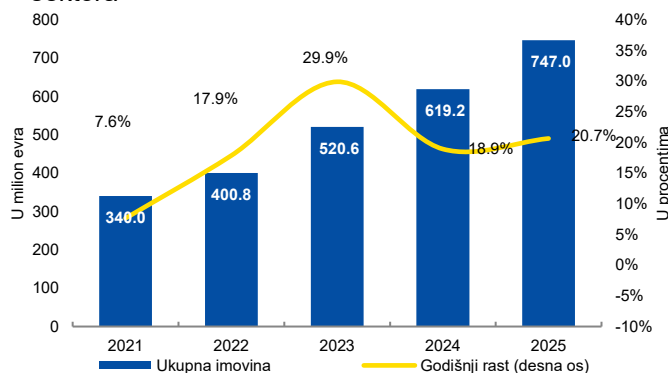
Tokom kontrola na licu mesta, CBK se fokusirala na sveobuhvatnu procenu profila rizika institucija, sa naglaskom na prakse kreditiranja, klasifikaciju i provizije kredita, kako bi procenila kvalitet portfolija i ukupno upravljanje kreditnim rizikom. Takođe su procenjeni struktura i sastav aktive i obaveza, upravljanje rizikom likvidnosti i aspekti korporativnog upravljanja, uključujući nadzornu ulogu odbora, reviziju i interne kontrole. Analiza strukture i kvaliteta kapitala, kao i njegovo planiranje u odnosu na regulatorne zahteve, takođe je bila ključni deo. Finansijsko stanje i učinak su kontrolisani u smislu održivosti institucije, dok je takođe procenjena usklađenost sa standardima zaštite potrošača i transparentnost prema klijentima.

Shodno tome, pozitivni razvoji u ovom sektoru takođe odražavaju efekte odgovarajućeg i efikasnog nadzornog pristupa od strane CBK-a, gde je kroz nadzorne procese - nadzorni dijalog, spoljni nadzor, kontrole na licu mesta i preporuka i korektivnih mera, bilo je moguće odraziti napredak u upravljanju rizicima, internim kontrolama, povećanju i jačanju kvaliteta kapitala, kao i poboljšanju regulatorne i izveštajne infrastrukture mikrofinansijskog sektora, nebankarskog finansijskog sektora, sektora platnih institucija i sektora elektronskih plaćanja, uključujući rad na regulisanju tržišta digitalne imovine.

2.4.1 Mikrofinansijski i nebankarski finansijski sektor

Mikrofinansijski i nebankarski finansijski sektor nastavili su da rastu dvocifrenim brojem četvrto godinu zaredom. Vrednost imovine dostigla je 747.0 miliona evra na kraju 2025. godine, što predstavlja godišnji rast od 20.7 odsto, što je 1.7 odsto više nego u prethodnoj godini (vidi Grafikon 38). Krediti i dalje dominiraju strukturom aktive ovog sektora sa udelom od 73.9 odsto, a zatim slede lizinzi sa 10.4 odsto. Imovina u bankarskom sektoru činila je 9.1 odsto aktive, a ostale bilansne stavke preostalih 6.6 odsto.

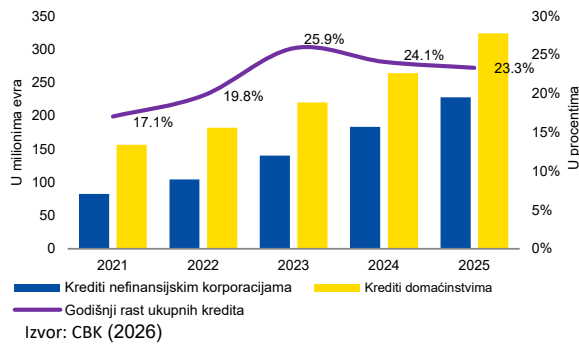
Grafikon 38. Imovina mikrofinansijskog i nebankarskog sektora

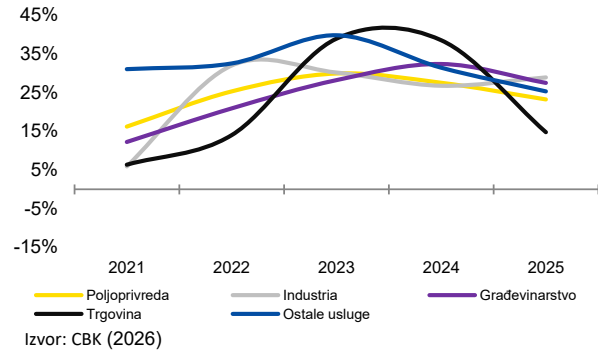
Izvor: CBK (2026)

Kreditna aktivnost mikrofinansijskog i nebankarskog finansijskog sektora nastavila je da raste, mada sporijim tempom drugu godinu zaredom, i dostigla 551.9 miliona evra, što predstavlja godišnji rast od 23.3 odsto (vidi Grafikon 39).

Grafikon 39. Vrednost kredita domaćinstvima i preduzećima i godišnji rast kredita

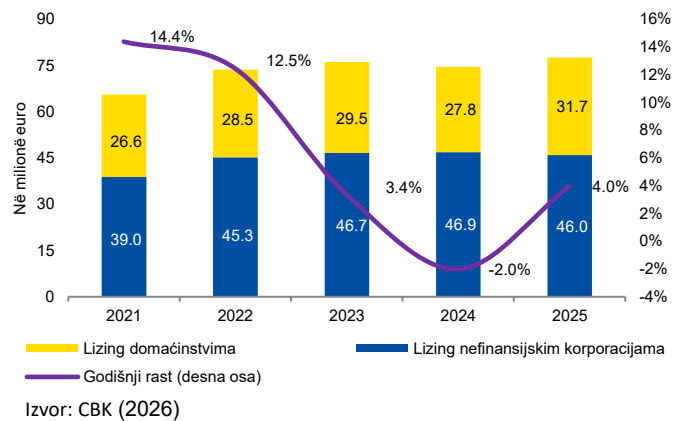
Grafikon 40. Rast kredita nefinansijskim korporacijama, po sektorima privrede

Oba segmenta privatnog sektora, nefinansijske korporacije i domaćinstva, beležila su dvocifreni rast. Krediti domaćinstvima povećani su za 22.7 odsto sa 19.9 odsto u 2024. godini, dostigavši vrednost od 324.1 milion evra. Krediti nefinansijskim korporacijama povećani su za 24.3 odsto sa 30.8 odsto u 2024. godini, dostigavši vrednost od 227.8 miliona evra na kraju perioda.

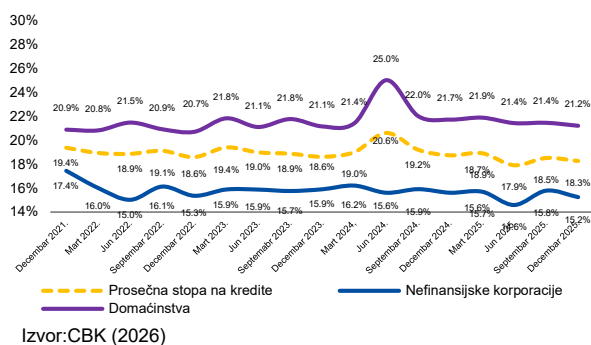
Kreditiranje nefinansijskih korporacija nastavilo je da raste visokim ritmom četvrtu godinu zaredom, ali sa trendom usporavanja u poslednje dve godine u svim ekonomskim sektorima, posebno u trgovinskom sektoru (vidi Grafikon 40). Poljoprivredni krediti imaju veći udeo (24.2 odsto), što daje najveći doprinos rastu kreditiranja nefinansijskih korporacija. Vrednost kredita poljoprivrednom sektoru dostigla je 55.0 miliona evra, što odgovara godišnjem rastu od 23.3 odsto. Značajan rast kredita poljoprivrednom sektoru godinama nastavlja da bude podržan kreditnim garancijama Kosovskog fonda za kreditno jemstvo (KFKJ).

Grafikon 41. Lizing

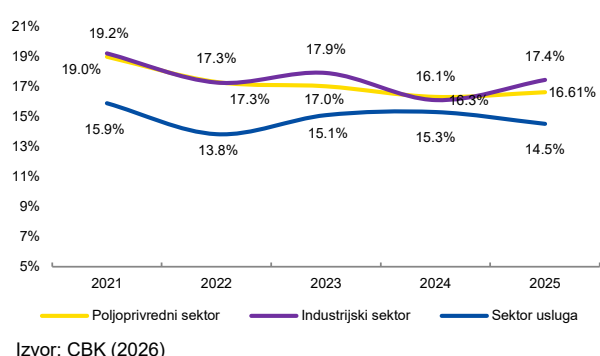

Lizinzi su druga najvažnija kategorija po udelu u strukturi aktive mikrofinansijskog i nebankarskog sektora. Za razliku od kretanja kreditne aktivnosti koja raste ubrzanim tempom, lizing aktivnost je, posebno u poslednje tri godine, značajno usporena, dok je prošlu godinu karakterisao godišnji pad. Lizing je u 2025. godini dostigao vrednost od 77.7 miliona evra, što predstavlja godišnji rast od 4.0 odsto (vidi Grafikon 41).

Grafikon 42. Prosečna kamatna stopa na kredite mikrofinansijskog i nebankarskog sektora

Grafikon 43. Prosečna kamatna stopa na kredite, po ekonomskim sektorima

Glavni doprinos rastu imao je segment domaćinstava, koji čini 40.8 odsto ukupnog lizinga. Ovaj segment je beležio godišnji rast od 14.2 odsto i dostigao vrednost od 31.7 miliona evra krajem 2025. godine. Sa druge strane, lizing za nefinansijska preduzeća, koji ima i najveći udeo od 59.2 odsto u ukupnom lizingu, karakterisao je godišnji pad od 2.0 odsto i spustio se na 46.0 miliona evra krajem 2025. godine.

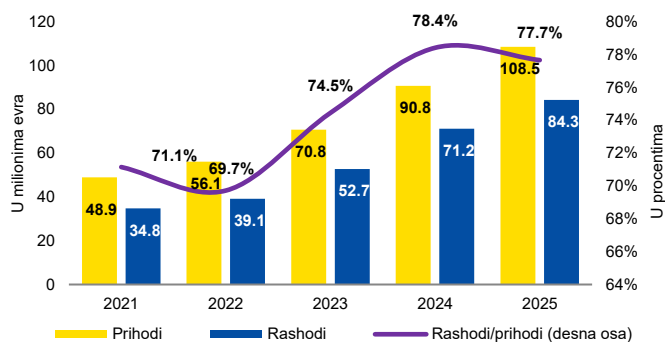
U decembru 2025. godine, prosečna kamatna stopa na kredite mikrofinansijskih i nebankarskih finansijskih institucija iznosila je 18.3 odsto, što je smanjenje za 0.5 procentnih poena u poređenju sa istim periodom prethodne godine (vidi Grafikon 42). Kamatna stopa na kredite domaćinstvima takođe je beležila pad od 0.5 procentnih poena, spustivši se na 21.2 odsto. Prosečna kamatna stopa na potrošačke kredite takođe je smanjena, i to za 1.0 procentni poen, dok je kamatna stopa na hipotekarne kredite smanjena za 2.9 procentnih poena.

Za nefinansijske korporacije, prosečna kamatna stopa na kredite smanjila se za 0.4 procentna poena, na 15.2 odsto krajem 2025. godine. Kamatna stopa na kredite sektoru usluga smanjena je za 0.7 procentnih poena, na 14.5 odsto, dok je za sektor industrije i poljoprivrede beležen rast od 1.4 odnosno 0.3 procentna poena, što je rezultiralo stopama od 17.4 i 16.6 odsto u decembru 2025. godine (vidi Grafikon 43).

Vrednost neto dobiti ovog sektora dostigla je 24,2 miliona evra, što predstavlja godišnji rast od 23,7 odsto u odnosu na rast od 8,3 odsto iz prethodne godine, a pod uticajem većeg rasta prihoda u poređenju sa rastom rashoda (vidi Grafikone 44 i 45). Prihodi sektora su porasli za 17,7 miliona evra ili za 19,9 odsto, dok su rashodi porasli za 13,1 milion evra ili za 18,4 odsto.

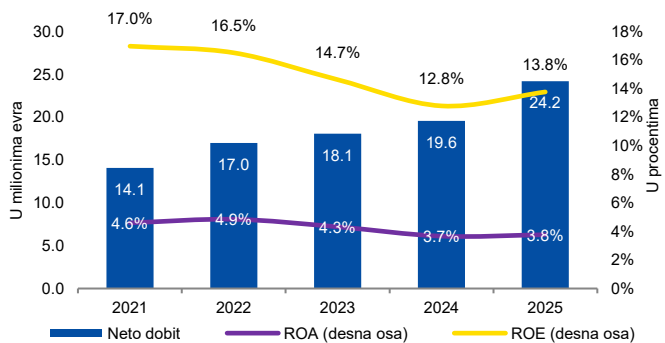
U okviru prihoda, kategorija prihoda od kamata dominira sa udelom od 84,3 odsto. Ovi prihodi su beležili godišnji rast od 19,9 odsto u 2025. godini u odnosu na 23,8 odsto iz prethodne godine, uglavnom kao rezultat rasta prihoda od kamata na kredite. Kategorija nekamatnih prihoda, koja čini 15,7 odsto ukupnih prihoda, beležila je godišnji rast od 17,7 odsto u poređenju sa rastom od 58,3 odsto iz prethodne godine. Značajan rast ove kategorije u prošloj godini bio je rezultat rasta ostalih operativnih prihoda na 8,8 miliona evra sa 3,9 miliona evra u 2023. godini, dok je u 2025. godini ova potkategorija dostigla vrednost od 10,5 miliona evra. Ovaj razvoj sa visokim efektom u prošloj godini bio je rezultat reklasifikacije jedne finansijske institucije u MFI/NBFI, koja je u prošlosti poslovala kao pomoćna finansijska institucija.

Grafikon 44. Prihodi i rashodi mikrofinansijskog i nebankarskog sektora

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 45. Pokazatelji profitabilnosti mikrofinansijskog i nebankarskog sektora

Izvor: CBK (2026)

U okviru rashoda, plaćanja kamata, koja čine 34,2 odsto ukupnih rashoda, beležila su godišnji rast od 22,9 odsto i dostigla 28,8 miliona evra. Nekamatni rashodi, koji sa 48,5 odsto predstavljaju najveći udeo, porasli su za 17,7 odsto na godišnjem nivou, dostigavši 40,9 miliona evra. Na ovaj rast je uglavnom uticalo povećanje troškova osoblja i provizija.

Odnos rashoda i prihoda smanjen je za 0,8 procentnih poena i spustio se na 77,7 odsto u decembru 2025. godine, odražavajući relativno veći rast prihoda

u odnosu na rast rashoda. Glavni indikatori profitabilnosti zabeležili su poboljšanje u decembru 2025. godine, pri čemu je prinos na prosečnu aktivnu beležio rast od 0,1 procentnog poena, a prinos na prosečni kapital rast od 1,0 procentnog poena.

Odnos nenaplativih kredita i ukupnih kredita ovog sektora krajem 2025. godine ostao je na sličnom nivou kao i prethodne godine, odnosno na 1,6 odsto, dok je pokrivenost nenaplativih kredita provozijama i dalje stabilna, iako je blago opala na 147,6 odsto sa 148,4 odsto iz prethodne godine (vidi Grafikon 46).

2.5. Aktivnosti u oblasti finansijske stabilnosti, ekonomskih istraživanja i analiza

U funkciji ostvarivanja svog primarnog cilja, očuvanja finansijske stabilnosti, CBK je dodatno unapredila svoj okvir za očuvanje finansijske stabilnosti, produbljujući analitički pristup sistemskim rizicima, jačajući institucionalne kapacitete i intenzivirajući tehničku saradnju sa međunarodnim partnerima. Aktivnosti su bile usmerene ka jačanju otpornosti finansijskog sistema, poboljšanju okvira za rano identifikovanje rizika i postepenom usklađivanju sa najboljim praksama centralnih banaka u regionu i razvijenim zemljama.

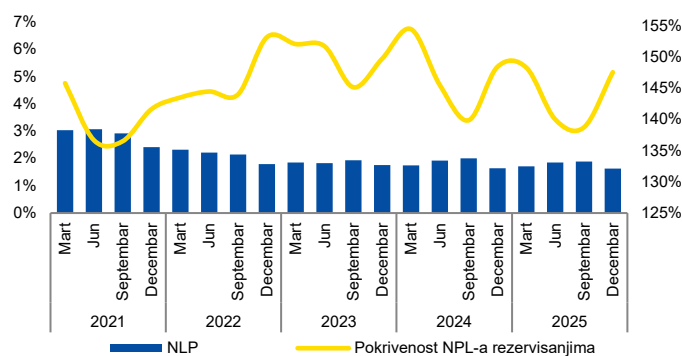
Tokom 2025. godine, CBK je unapredila svoje analitičke i modelarske kapacitete u cilju podrške kreiranju politika, očuvanja finansijske stabilnosti i poboljšanja makroekonomskih projekcija. Aktivnosti su bile fokusirane na poboljšanje okvira za rano identifikovanje sistemskih rizika, izgradnju novog makroekonometrijskog modela, reviziju okvira za kratkoročne projekcije (nowcasting), kao i na intenziviranje saradnje sa međunarodnim partnerima na modernizaciji analitičke arhitekture.

U tom kontekstu, tehnička pomoć MMF-a izvršila je potpunu procenu postojećih modela i procesa projekcija, te je zajedno sa CBK-om odlučeno da se, u skladu sa najboljim međunarodnim praksama, nastavi sa trogodišnjim projektom razvoja novog modela za generisanje kvartalnih makroekonomskih projekcija QPM (engl. Quarterly Projection Model) i daljom revizijom „nowcasting“ okvira, sa ciljem poboljšanja konzistentnosti između analiza, projekcija i komunikacije politika.

U oblasti finansijske stabilnosti, CBK je unapredila analitički okvir za procenu sistemskih rizika, poboljšavajući instrumente za analizu opterećenosti dugom dužnika, likvidnosnog rizika i rizika na tržištu nekretnina, kao i razvijajući „Zeleni panel“ za praćenje klimatskih i ekoloških rizika.

Tokom godine su po prvi put sprovedeni makroprudencijalni stres-testovi kapitala i likvidnosti, kao i analize osetljivosti na promene ključnih makroekonomskih i finansijskih parametara. Kroz ove aktivnosti intenzivirani su naponi za zatvaranje jaza u podacima i unapređeni su kapaciteti za predviđanje i upravljanje cikličnim i strukturnim rizicima.

Grafikon 46. Indikatori kvaliteta kreditnog portfolija

Uključeni su krediti i lizing

Izvor: CBK (2026)

Takođe, tokom 2025. godine, CBK je po prvi put sprovedla sveobuhvatnu anketu domaćinstava, u saradnji sa Bankom Austrije. Ova aktivnost je ojačala empirijsku bazu za makroekonomske analize i procenu finansijske održivosti sektora domaćinstava. Metodološki kvalitet i profesionalna realizacija ankete pozitivno su ocenjeni od strane austrijskog partnera.

Generalno, ovi trendovi su doprineli i očekuje se da će doprineti konsolidaciji institucionalnih i tehničkih kapaciteta CBK-a, usklađujući njenu praksu sa najboljim međunarodnim standardima u oblasti finansijske stabilnosti, makroekonomskih projekcija i analize sistemskih rizika, čime se institucija pozicionira na napredniji analitički i modelarski nivo.

Jačanje analitičkog okvira za procenu sistemskih rizika

CBK je unapredila okvir za procenu rizika, razvijajući okvir „Panel za rizike i otpornost” (engl. Risk and Resilience Dashboard), koji je izrađen kroz tehničku saradnju sa Bankom Slovenije. Ovaj okvir konsoliduje ključne ciklične makrofinansijske i strukturne indikatore u integrisanu platformu za praćenje, omogućavajući strukturiraniju i sistematičniju procenu glavnih dimenzija rizika kojima je finansijski sistem izložen, kao i njegove sposobnosti da se suoči sa potencijalnim rizicima.

Istovremeno, u saradnji sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), radilo se na unapređenju tri ključna okvira: okvira za procenu opterećenosti dugom dužnika (engl. Debt-at-Risk); okvira za procenu sistemskog rizika likvidnosti i okvira za procenu rizika na tržištu nekretnina.

U okviru analize opterećenosti dugom, radilo se na identifikaciji dela duga koji može postati ranjiv u nepovoljnim makroekonomskim scenarijima, čime se jača proaktivni/prediktivni pristup makroprudencijalne analize i podržava makroprudencijalno odlučivanje. Konkretno, razvijen je analitički okvir zasnovan na podacima iz Kreditnog registra, koji procenjuje raspodelu kreditnog portfolija prema pokazateljima otplate duga u odnosu na dohodak (engl. DSTI), kao i duga u odnosu na dohodak (engl. DTI), i klasifikuje ove izloženosti prema ključnim karakteristikama kredita (vrsti kredita, nameni, dospeća, kolateralu). Takođe, ovaj okvir identifikuje najosetljivije segmente putem kombinovanih indikatora rizika. Tokom godine postavljene su osnove za uključivanje dodatnih parametara, kao što je odnos kredita i vrednosti kolaterala (engl. LTV), kao i za postepeno proširenje analize na segment korporacija.

Što se tiče projekta za tržište nekretnina, CBK je aktivno podržala njegov razvoj kroz internu koordinaciju i usklađivanje zahteva za podacima, obezbeđujući konzistentnost i usklađenost sa analitičkim ciljevima projekta. Razvijena je tehnička infrastruktura za analizu kreditnih izloženosti prema tržištu nekretnina, uključujući indikatore koncentracije izloženosti, odnose kredita i vrednosti kolaterala (engl. LTV) i otplate duga u odnosu na dohodak (engl. DSTI), kao i raspodelu izloženosti prema različitim karakteristikama kredita. Ovaj korak predstavlja značajan napredak ka izgradnji potpunog okvira za procenu rizika na tržištu nekretnina, u periodu kada izloženost ovom tržištu raste.

U periodu avgust–decembar 2025. godine, takođe je unapređen projekat za Okvir sistemskog rizika likvidnosti, u saradnji sa MMF-om. CBK je koordinirala prikupljanje i obradu relevantnih podataka unutar i van institucije, uskladila podatke na nivou banaka i doprinela metodološkoj proceni modela. Pripremljen je nacrt vežbe stres-testiranja likvidnosti na nivou sistema, dok se model trenutno kalibriše za potrebe CBK-a sa ciljem postepenog integrisanja u redovne okvire praćenja.

Konačno, u cilju adresiranja rizika povezanih sa klimatskim promenama i tranzicijom ka zelenoj ekonomiji, tokom 2025. godine izrađen je „Zeleni panel” (engl. Green Dashboard), uz tehničku pomoć FinSAC-a. Ovaj okvir ima za cilj identifikovanje i praćenje izloženosti finansijskog sektora klimatskim i ekološkim rizicima, uključujući indikatore povezane sa finansiranjem zelenih aktivnosti i izloženostima sektorima koji su potencijalno ranjivi na tranziciju. Kroz ovaj

instrument, CBK je postavila osnove za postepeno integrisanje klimatske dimenzije u makroprudencijalnu analizu.

Stres-test kapitala i likvidnosti i analize osetljivosti

Tokom 2025. godine, CBK je po prvi put sprovela vežbu makroprudencijalnog stres-testiranja, koja je izgrađena na naprednom analitičkom pristupu (prelazak sa analize osetljivosti na makroprudencijalno stres-testiranje) koji se sastoji od dva glavna bloka: bloka satelitskih jednačina, koji modelira odnose između makroekonomskih faktora i indikatora finansijskog sektora. Ova struktura ima za cilj da obuhvati dinamičke veze između makroekonomskih varijabli (BDP, inflacija, kamatne stope) i verovatnoća neizvršenja obaveza po kreditnim izloženostima) kao i bloka efekata šokova na kapitalnu poziciju, koji obrađuje posledice promena makroekonomskih varijabli predviđenih satelitskim jednačinama na kapitalnu poziciju banaka. Ovaj makroprudencijalni stres-test koncipiran je tako da reflektuje uticaje eksternog ekonomskog šoka koji pogađa globalno tržište i kanališe se kroz makroekonomske varijable na Kosovu. Dalje, CBK je nastavila sa sprovođenjem stres-testa likvidnosne pozicije, odnosno primenom nepovoljnih scenarija na pokazatelj pokrivenosti likvidnosti.

Tokom godine je takođe podignut kapacitet za sprovođenje analiza osetljivosti primenom infrastrukture novih analitičkih okvira. Okvir za procenu duga uključuje i modul osetljivosti za simulaciju šokova na prihode i rasta kamatnih stopa, sa ciljem procene migracije izloženosti ka višim kategorijama rizika, odnosno procene održivosti duga. Takođe, okvir za sistemski rizik likvidnosti uključuje modul analize osetljivosti na promene ključnih parametara likvidnosti.

Zatvaranje jaza u podacima za procenu sistemskih rizika

CBK je intenzivirala napore za zatvaranje jaza u podacima u funkciji procene sistemskih rizika. Ovo je obuhvatilo identifikovanje potreba za poboljšanjem strukture regulatornog izveštavanja, proširenje granularnosti podataka o kreditnim izloženostima i jačanje međuinstitucionalne saradnje za razmenu relevantnih podataka. Ove inicijative imaju za cilj povećanje kvaliteta analize i usklađivanje sa međunarodnim standardima za makroprudencijalno praćenje.

Transparentnost, publikacije i komunikacija

U funkciji transparentnosti i brzog informisanja javnosti, CBK je nastavila sa objavljivanjem svojih redovnih izveštaja, skraćujući vreme objavljivanja i poboljšavajući njihovu analitičku jasnost.

Izveštaj o finansijskoj stabilnosti ostaje ključna publikacija, sa godišnjom učestalošću, koja odražava stabilnost finansijskog sistema i analizu makroekonomskih i finansijskih kretanja u zemlji. Kvartalne procene ekonomije pružaju pregled glavnih tromesečnih makroekonomskih kretanja i kretanja u finansijskom sektoru, dok Izveštaj o mesečnim informacijama o finansijskom sistemu sumira ključne indikatore finansijskog sektora i objavljuje se svakog meseca.

CBK je nastavila sa sprovođenjem Ankete o bankarskom kreditiranju na Kosovu (ABKK) na tromesečnom nivou, koja pomaže u razumevanju kretanja u bankarskom sektoru i služi kao važan input za projekcije privrednog rasta i makroekonomskih i finansijskih indikatora. U skladu sa svojim mandatom, ABKK uključuje i odeljak o očekivanjima banaka u pogledu cena u zemlji, dok se podaci o inflacionim očekivanjima objavljuju na zvaničnoj internet stranici CBK-a, zajedno sa vremenskom serijom bazne inflacije.

2.6. Nadzorne aktivnosti za sprečavanje pranje novca i BFT

CBK, na osnovu stava 4 člana 34 Zakona o sprečavanju pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma (SPN/FT), sprovodi nadzorne nadležnosti u finansijskim institucijama u pogledu usklađenosti sa ovim zakonom i relevantnim uredbama.

CBK je nastavila sa sprovođenjem nadzorne funkcije u finansijskim institucijama u pogledu obezbeđivanja usklađenosti sa SPN/FT. Delokrug nadzora obuhvatio je licencirane finansijske institucije, uključujući banke, osiguravajuća društva, usluge transfera novčanih vrednosti, nebankarske finansijske institucije, kao i menjačnice.

Tokom 2025. godine, CBK je sprovedla 10 kontrola na licu mesta, odražavajući nadzorni pristup zasnovan na riziku, koji daje prioritet institucijama i sektorima sa višim rizikom od PN/FT. Cilj sprovedenih kontrola bio je procena usklađenosti programa sa važećim zakonodavstvom, kao i procena efikasnosti sistema i internih kontrola u ovoj oblasti. Sledeća tabela prikazuje broj sprovedenih kontrola za 2025. godini.

Kontrolisane oblasti obuhvataju glavne komponente programa, uključujući upravljanje i kulturu usklađenosti, funkciju usklađenosti za SPN/BFT, sprovođenje mera dubinske analize klijenta i pojačane dubinske analize klijenata sa visokim rizikom, efikasnost procena rizika od PN/FT, praćenje i izveštavanje, kao i obuku i podizanje svesti zaposlenih.

Tabela 14. Broj pregleda sa pranje novca

Institucija	Vrsta pregleda
Banka	3 potpune kontrole
Usluge prenosa novčanih sredstava	2 potpune kontrole
Osiguravači	1 potpuna kontrola
Menjačnice	4 Fokusirane kontrole

Izvor: CBK (2026)

U cilju daljeg jačanja nadzornog pristupa zasnovanog na riziku, a u primeni metodologije za procenu rizika od PN/FT usvojene Priručnikom za nadzor zasnovan na riziku za SPN/BFT, tokom 2025. godine je u okviru nadzora iz kancelarije izvršena periodična procena rizika od PN/FT, kao i ažuriranje profila rizika za bankarske institucije i institucije koje pružaju usluge transfera novčanih sredstava.

Ova metodologija se oslanja na upitnike za procenu faktora inherentnog rizika, koji uključuju podatke o bazi klijenata, ponuđenim proizvodima i uslugama, kao i obimu i prirodi izvršenih transakcija. Takođe, upitnik za procenu mera ublažavanja rizika uključuje podatke o internim kontrolama i programu institucije u oblasti SPN/BFT. Putem matrice rizika utvrđuje se i prikazuje nivo preostalog (rezidualnog) rizika.

Tokom 2025. godine, CBK je takođe usvojila „Pravilo o utvrđivanju vremenskih rokova za preporuke u izveštajima o kontroli”. Cilj ovog Pravila je da utvrdi procedure za određivanje vremenskih rokova, kao i da obezbedi blagovremeno sprovođenje preporuka proizašlih iz izveštaja o kontroli finansijskih institucija u pogledu usklađenosti sa zakonodavstvom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Ovo pravilo je primenjivo na sve kontrole u finansijskim institucijama u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Važan deo ovog pravila je i praćenje i kontrola izvršenja preporuka. Odsek za SPN/FT mora da obezbedi efikasno i blagovremeno praćenje i kontrolu sprovođenja preporuka proizašlih iz izveštaja o kontroli finansijskih institucija.

U smislu priprema za apliciranje za SEPA, a u cilju obezbeđivanja usklađenosti sa međunarodnim standardima FATF-a i direktivama EU, usvojene su izmene i dopune važeće Uredbe CBK-a o SPN/BFT, i usvojena je Uredba o informacijama koje prate transfere novčanih sredstava i digitalne imovine, kojom se transponuje Uredba EU 2023/1113 i u potpunosti sprovode se zahtevi Preporuke 16 FATF-a za elektronske transfere.

U aspektu jačanja saradnje i povećanja brige za finansijski sektor, održani su sastanci sa Komitetom za usklađenost u okviru Udruženja banaka Kosova i sa komercijalnim bankama, na kojima su razmatrani zahtevi u vezi sa pravnim i operativnim okvirom u ovoj oblasti. Sa druge strane, u okviru zajedničkog projekta EU i Saveta Evrope protiv privrednog kriminala na Kosovu (PECK III), CBK je nastavila sa aktivnim učešćem na sastancima Upravnog odbora i drugim aktivnostima na projektu.

2.7. Nadzorne aktivnosti IT sistema finansijskih institucija

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo nastavila je da značajno jača nadzorni okvir za informacione sisteme i sajber rizik, doprinoseći povećanju stabilnosti, bezbednosti i kontinuiteta poslovanja finansijskog sektora. Nadzorne aktivnosti tokom ovog perioda bile su fokusirane na unapređenje regulatornog okvira, jačanje nadzornih praksi, podizanje institucionalnih kapaciteta i dalje usklađivanje sa međunarodnim standardima i nadzornim praksama.

Jedno od glavnih dostignuća tokom izveštajne godine bilo je uspešno sprovođenje i dalje unapređenje regulatornog okvira za upravljanje informacionim sistemima i sajber rizikom. Ovaj okvir je značajno ojačao zahteve prema finansijskim institucijama u pogledu upravljanja tehnologijom, upravljanja rizikom, reagovanja na incidente, upravljanja rizikom trećih strana, kao i obezbeđivanja kontinuiteta poslovanja i otpornosti kritičnih usluga. Štaviše, ova regulativa je po prvi put utvrdila i specifične zahteve i kriterijume koji se odnose na korišćenje sistema zasnovanih na veštačkoj inteligenciji, adresirajući aspekte upravljanja, upravljanja rizikom, transparentnosti, nadzora i kontrole ovih sistema. Uključivanje ovih odredbi predstavlja značajan i inovativan korak u regulatornom okviru, čineći ovaj pravni akt jednim od prvih koji se direktno bavi upotrebom veštačke inteligencije. To je pozicioniralo Centralnu banku Republike Kosovo među prve regulatorne organe u regionu koji su na struktuiran i proaktivan način pristupili regulisanju i nadzoru nad upotrebom veštačke inteligencije u finansijskom sektoru.

U funkciji efikasnog sprovođenja ove regulative i radi obezbeđivanja potpunog i ujednačenog razumevanja regulatornih zahteva, tokom izveštajnog perioda organizovan je i održan niz informativnih sastanaka i sastanaka za podizanje svesti sa predstavnicima finansijske industrije, uključujući banke, mikrofinansijske institucije, nebankarske finansijske institucije, osiguravajuća društva, Kosovski ured za osiguranje, kao i penzione štedne fondove. Ovi sastanci su doprineli povećanju transparentnosti, jačanju dijaloga između nadzornog organa i industrije, kao i olakšavanju primene regulatornih zahteva u praksi.

Kao rezultat uspešnog sprovođenja ove regulative i napretka postignutog u jačanju nadzora nad sajber i tehnološkim rizikom, Centralna banka je pozvana da predstavi ovaj regulatorni okvir i svoj nadzorni pristup na Godišnjoj konferenciji o sajber bezbednosti koju organizuje Međunarodni monetarni fond u Vašingtonu, što odražava međunarodno priznanje postignutog napretka i aktivnu ulogu Centralne banke u unapređenju modernih praksi nadzora nad tehnologijom i inovacijama u finansijskom sektoru.

Tokom izveštajne godine, nadzorne aktivnosti su sprovedene kroz kombinaciju kontrola na licu mesta (On-Site) i kontinuiranog posrednog praćenja (Off-Site), što je omogućilo blagovremeno identifikovanje i procenu rizika povezanih sa informacionom tehnologijom i sajber bezbednošću u

finansijskim institucijama. Sa operativnog aspekta, sprovedene su četiri (4) kontrole finansijskih institucija, u skladu sa Godišnjim planom kontrola, sa fokusom na procenu okvira upravljanja tehnologijom, bezbednosnih kontrola, upravljanja sajber rizikom i operativne stabilnosti nadziranih institucija. Paralelno s tim, posredno praćenje (Off-Site) se odvijalo u kontinuitetu na osnovu izveštavanja finansijskih institucija, uključujući izveštaje o incidentima, prekidima usluga, aktivnostima ili neočekivanim događajima koji su zahtevali procenu i reagovanje Centralne banke Republike Kosovo, čime je obezbeđen stalni nadzor i blagovremena intervencija kada se to smatralo potrebnim.

Istovremeno, održani su redovni sastanci sa finansijskim institucijama u cilju razjašnjavanja njihovih zahteva i adresiranja pitanja koja se odnose na sajber bezbednost, upravljanje sajber rizikom, kao i na sprovođenje relevantnih regulatornih zahteva. Ova zalaganja su doprinela jačanju dijaloga između nadzornog organa i industrije, povećanju transparentnosti i poboljšanju nivoa spremnosti finansijskih institucija za efikasno upravljanje tehnološkim i sajber rizicima. U celini, ove aktivnosti su doprinele jačanju praksi upravljanja rizikom i povećanju opšte stabilnosti finansijskog sektora. Značajan pomak tokom ovog perioda bilo je jačanje unutrašnjih nadzornih kapaciteta kroz zapošljavanje dva nova službenika, sa ciljem pružanja podrške širenju obima i složenosti nadzora nad informacionim sistemima i sajber rizikom. Nakon zapošljavanja, obezbeđeno je struktuirano mentorstvo i profesionalno vođenje kako bi se podržao njihov tehnički razvoj, integracija u nadzorne procese i izgradnja održivih institucionalnih kapaciteta. Ovaj proces je doprineo jačanju operativne efikasnosti Odseka i obezbeđivanju kontinuiteta nadzornih kapaciteta.

Tokom izveštajne godine, Centralna banka Republike Kosovo nastavila je da značajno jača međunarodnu saradnju i učešće u međunarodnim inicijativama i profesionalnim forumima. Učešće u važnim međunarodnim aktivnostima, uključujući Konferenciju o sajber bezbednosti koju organizuje Međunarodni monetarni fond u Vašingtonu, Forum o veštačkoj inteligenciji koji organizuje BIS u Bazelu, kao i profesionalne aktivnosti koje organizuje Deutsche Bundesbank u vezi sa rizicima digitalnog bankarstva i nadzornim metodologijama, doprinelo je jačanju institucionalnih kapaciteta i usklađivanju sa najboljim međunarodnim praksama. Takođe, predstavnici CBK-a su učestvovali na Regionalnoj konferenciji o bankarskoj regulativi i nadzoru koju organizuje Center of Excellence in Finance u Ljubljani, na Digital Innovation Summit-u u Bukureštu, na Kosovo Finance Forum-u, kao i na Konferencijama o sajber bezbednosti, gde je učešće na pomenutim događajima uključivalo i doprinos u svojstvu paneliste ili govornika.

U isto vreme, nastavljen je aktivan doprinos u radnim grupama i strateškim inicijativama na nacionalnom i institucionalnom nivou, uključujući učešće u Nacionalnom savetu za plaćanja, inicijativama za otvoreno bankarstvo (Open Banking), kao i u unutrašnjim radnim grupama za fizičku i sajber bezbednost i internu procenu institucionalne stabilnosti. Ova zalaganja su doprinela jačanju međuinstitucionalne koordinacije i daljem razvoju nadzornog i regulatornog okvira.

Saradnja sa međunarodnim partnerima i institucijama dodatno je ojačana kroz sastanke i profesionalne angažmane sa međunarodnim organizacijama, uključujući Međunarodni monetarni fond, Svetsku banku, kao i druge međunarodne partnere, što je doprinelo razmeni iskustava, unapređenju nadzornih metodologija i jačanju institucionalnih kapaciteta.

Generalno, aktivnosti koje su sprovedene tokom 2025. godine značajno su doprinele jačanju nadzornog okvira, povećanju institucionalnih kapaciteta i poboljšanju stabilnosti finansijskog sektora u pogledu rizika povezanih sa tehnologijom i sajber bezbednošću. Uspešno sprovođenje regulatornog okvira, razvoj ljudskih kapaciteta, unapređenje nadzornih metodologija i jačanje međunarodne saradnje dodatno su konsolidovali sposobnost Centralne banke Republike Kosovo da efikasno ispunjava svoj nadzorni mandat.

U nastavku, Centralna banka Republike Kosovo nastaviće da unapređuje regulatorni i nadzorni okvir, jača institucionalne kapacitete i produbljuje međunarodnu saradnju, sa ciljem obezbeđivanja stabilnog, bezbednog finansijskog sistema, spremnog za izazove sve više digitalnog i složenog okruženja.

2.8. Ponovno razmatranje zahteva finansijskih institucija

Tokom 2025. godine, proces razmatranja zahteva za ponovno razmatranje sproveden je u skladu sa zakonskim i proceduralnim okvirom CBK-a, obezbeđujući potpuno i pravedno tretiranje predmeta ponovnog razmatranja. U ovom procesu, održavana je stalna komunikacija sa finansijskim institucijama, kao i sa relevantnim odeljenjima CBK-a, kako bi se obezbedilo da su potrebna dokumentacija i objašnjenja dostupna i u potpunosti proverena.

Odsek za ponovno razmatranje koordinira svoje aktivnosti sa odeljenjima za finansijski nadzor kako bi obezbedio potpunu pripremu predmeta i na odgovarajući način ispratila svaki eventualni zahtev finansijskih institucija za ponovno razmatranje pre donošenja odluke od strane Izvršnog odbora. Ova saradnja garantuje pažljivo i pravično razmatranje, kao i podršku pri izradi izveštaja sa detaljnim preporukama za Izvršni odbor.

U vršenju svojih nadzornih ovlašćenja, Centralna banka Republike Kosovo deluje u skladu sa članom 67, stav 4 Zakona br. 03/L-209 o CBK-u, tokom sprovođenja postupaka za izricanje administrativnih kazni nadziranim subjektima/licima. U prilog ovoj zakonskoj odredbi, pre donošenja odluke o izricanju administrativnih kazni, Izvršni odbor CBK-a upućuje subjektu/licu obrazloženu i detaljnu izjavu, u kojoj su prikazane relevantne činjenice kao i pravni osnov na kojem se zasniva utvrđivanje povrede. Istovremeno, subjektu (finansijskoj instituciji) se garantuje pravo da se izjasni, iznoseći relevantne činjenice, dokaze i argumente u prilog zahtevu za neizricanje kazne.

Shodno tome, u prethodnom Obaveštenju o preduzimanju administrativnih kaznenih mera, koje upućuje CBK, uključena je i odgovarajuća pravna pouka, kojom se subjekat (finansijska institucija) obaveštava o svom pravu da, u roku od 15 kalendarskih dana od dana prijema izjave, može podneti zahtev za ponovno razmatranje Odseku za ponovno razmatranje CBK-a. U slučaju da nadzirani subjekt odluči da iskoristi ovo pravo, zahtev za ponovno razmatranje se prosleđuje Odseku za ponovno razmatranje na dalje postupanje.

2.9. Kreditni registar

Na osnovu Zakona o Centralnoj banci Republike Kosovo, CBK može da upravlja, reguliše, licencira, registruje i nadgleda kreditne informacione sisteme u cilju prikupljanja i distribucije kreditnih informacija među kreditnim institucijama, kao i da donosi uredbe za njihovo odgovarajuće sprovođenje.

Na osnovu ovog cilja, od 2006. godine, CBK upravlja sistemom Kreditnog registra Kosova (KRK), koji funkcioniše kao aplikacija zasnovana na internetu i ima za cilj prikupljanje i distribuciju pozitivnih i negativnih informacija o fizičkim i pravnim licima, u cilju poboljšanja procesa procene kreditnih klijenata, kao i realizacije nadzorne funkcije CBK-a.

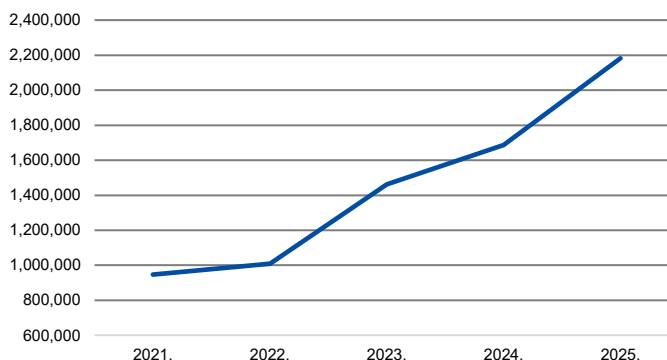
Iz opšte ekonomske perspektive, Kreditni registar olakšava proces kreditiranja, kako u pogledu obima tako i u pogledu troškova, doprinoseći istovremeno jačanju finansijske stabilnosti generalno. Kroz svoju funkciju, Registar podržava davaoce kredita u donošenju bržih, tačnijih i objektivnijih odluka, poboljšavajući kvalitet procene kreditnog rizika.

Na osnovu uredbe o Kreditnom registru, članovi KRK sistema su sve finansijske institucije koje je CBK odredila da budu davaoci kredita, uključujući sve licencirane komercijalne banke i mikrofinansijske institucije, kao i one nebankarske finansijske institucije i osiguravajuća društva koja su licencirana za obavljanje određenih kreditnih aktivnosti.

Usvajanjem novog Metodološkog vodiča za izveštavanje podataka u Kreditnom registru, poboljšan je kvalitet podataka koje izveštavaju kreditne institucije i proširen je spektar prikupljenih informacija o dužnicima. Ovaj vodič omogućava izveštavanje detaljnijih podataka, uključujući solventnost, namenu kredita, procenu kolaterala, kao i podatke razvrstane prema polu dužnika, što je važan element za analizu pristupa žena finansijama. Vodič doprinosi realizaciji efikasnijih analiza za formulisanje tačnijih politika od strane CBK-a, kao i podršci finansijskim institucijama u tačnijoj proceni kreditnog rizika.

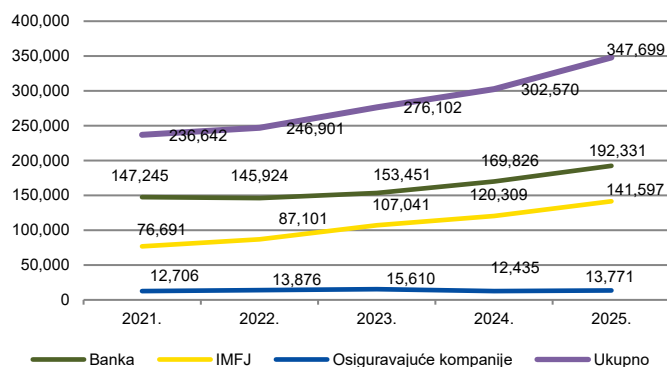
Nakon potpisivanja Memoranduma o saradnji sa Agencijom za informaciono društvo (AID) i integracije usluge Kreditnog registra u državnu platformu eKosova, građanima je omogućeno elektronsko preuzimanje individualnog kreditnog izveštaja, bez potrebe da ga fizički traže u CBK-u. Ovaj razvoj događaja je direktno uticao na smanjenje broja fizičkih zahteva podnetih CBK-u, istovremeno povećavajući efikasnost i lakoću pristupa individualnom kreditnom izveštaju.

Grafikon 47. Broj istraživanja u sistemu RKK-a

Izvor: CBK (2026.)

Grafikon 48. Broj odobrenih kredita u sistemu RKK-a

Izvor: CBK (2026.)

Na osnovu podataka iz sistema KRK-a, trenutno je registrovano 2.678 aktivnih korisnika iz kreditnih institucija, gde dominira broj korisnika iz bankarskih institucija sa 1.803 aktivna korisnika, slede mikrofinansijske i nebankarske institucije sa 845 korisnika i na kraju osiguravajuća društva sa 30 aktivnih korisnika sistema KRK-a. Tokom 2025. godine, Kreditni registar je registrovao 346 novih korisnika.

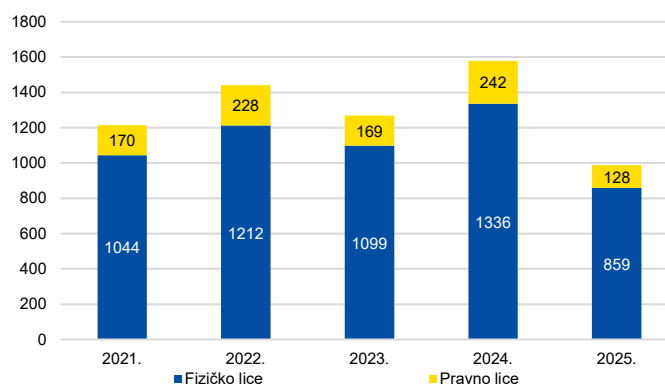
Sistem Kreditnog registra je dizajniran tako da obezbedi naprednu infrastrukturu koja podržava efikasno i stabilno funkcionisanje tržišta kredita. Ovaj sistem služi kao ključni alat za kreditne institucije, omogućavajući im da vrše tačnije procene kreditnog rizika.

Ovaj sistem je aplikacija zasnovana na internetu i osoblje kreditnih institucija joj može pristupiti direktno i u realnom vremenu radi istraživanja kreditne istorije podnosilaca zahteva za kredit. Tokom 2025. godine, broj istraživanja je dostigao 2.182.644 (Grafikon 47).

Svi davaoci kredita su u obavezi da izveštavaju KRK o svim zahtevima za kredit i izdatim kreditima za svoje klijente, u skladu sa uslovima relevantnog vodiča koji je donela CBK.

Tokom 2025. godine, u KRK-u je prijavljeno 347.699 kredita, što uključuje zajmove, kreditne kartice, prekoračenja, stambene hipotekarne kredite, kreditne linije, garancije, lizing, faktoring i ostala kreditna sredstva. U izveštavanju o odobrenim kreditima za 2025. godinu prednjače banke sa 192.331 kreditom, a slede mikrofinansijske i nebankarske institucije sa 141.597 i osiguravajuća društva sa 13.771 odobrenim kreditom (Grafikon 48).

Grafikon 49. Broj zahteva za kreditne izveštaje

Izvor: CBK (2026.)

U 2025. godini uočen je pad broja zahteva za kreditni izveštaj dužnika u CBK-u, kako za fizička tako i za pravna lica (Grafikon 49). Ova tendencija je povezana sa mogućnošću pristupa i preuzimanja elektronskog kreditnog izveštaja preko platforme eKosova, što je olakšalo pružanje ove usluge omogućavajući dužnicima da ga obezbede na direktan način sa daljine.

3. Licenciranje i regulisanje finansijskih institucija

Na osnovu Zakona o CBK-u, njen primarni cilj je podsticanje i održavanje stabilnog finansijskog sistema. CBK se angažuje na postizanju ovog cilja kroz ispunjavanje dužnosti i odgovornosti kao organ nadležan za licenciranje, nadzor i regulisanje finansijskih institucija koje posluju u Republici Kosovo.

CBK se, u sprovođenju zakonskih odgovornosti kao organ za licenciranje, regulisanje i nadzor finansijskih institucija u zemlji, angažuje na:

Regulisanju ulaska na tržište potencijalnih investitora, utvrđivanjem kriterijuma za licenciranje finansijskih institucija i onih institucija koje poseduju dovoljan kapital za podršku predviđenih aktivnosti, koje prikazuju odgovarajuću pripremljenost za procenu i praćenje rizika, održive biznis planove sa ciljem ostvarivanja uticaja i konkurentnosti u sektoru, adekvatne politike i procedure za njegovu kontrolu, kao i administratore sa visokim nivoom kvalifikacija, profesionalizma i etike, lakim pristupom, poverenjem i komunikacijom sa odgovarajućim državnim institucijama zemlje porekla investitora;

Izradi i održavanju regulatornog okvira koji se sastoji od skupa minimalnih kriterijuma i regulatornih zahteva primenjivih na finansijske institucije, u skladu sa primarnim zakonodavstvom, odgovarajućim evropskim direktivama, kao i međunarodnim standardima;

Razvijanju efektivnog nadzornog procesa primenom principa nadzora zasnovanog na riziku, putem kontrola na licu mesta, kao i kroz analizu, procenu i tumačenje podataka finansijskih institucija, procenu budućih finansijskih trendova, kao i mogućnost preduzimanja korektivnih mera za rešavanje različitih problema;

Saradnji sa finansijskim institucijama koje su licencirane i nadgledane od strane CBK-a, kao i sa stranim nadzornim organima za banke ili odgovarajućim regulatornim organima za nebankarske institucije koje posluju na teritoriji Republike Kosovo.

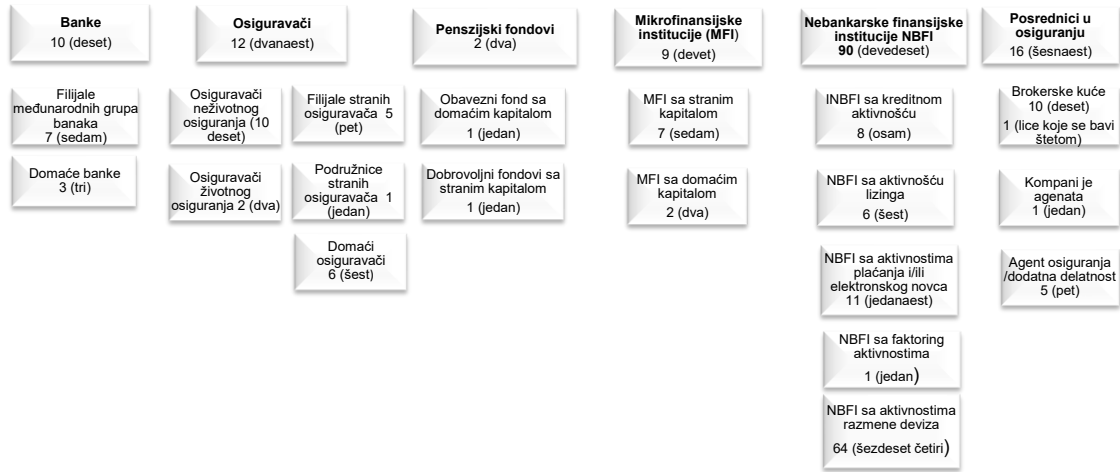
U cilju obavljanja svojih nadzornih funkcija, CBK teži najvišim nivoima integriteta, profesionalizma, efikasnosti, transparentnosti i stalnog razvoja svojih nadzornih kapaciteta.

3.1. Licenciranje

U skladu sa Zakonom o CBK-u, jedini organ nadležan za regulisanje, licenciranje/registraciju i nadzor finansijskih institucija u Republici Kosovo je Centralna banka Republike Kosovo.

CBK ima za cilj da obezbedi meritoran, transparentan i sveobuhvatan proces licenciranja, koji pomaže u obezbeđivanju sigurnog, stabilnog i konkurentnog finansijskog okruženja izgrađenog na principima pravde, poštenja i jednakosti. Uslovi i kriterijumi licenciranja su nadzornog karaktera i nemaju za cilj postavljanje barijera investitorima, bilo domaćim ili stranim; međutim, oni služe da obezbede da samo institucije koje ispunjavaju zakonske zahteve na traženom nivou, ne izlažu zemlju rizicima i donose dodatnu vrednost, mogu ući na tržište. Ulazak stranih investitora na kosovsko tržište, posebno u finansijski sektor, svedoči o otvorenoj politici CBK-a prema stranim investicijama, bez ugrožavanja zakonskih zahteva, dok je praksa u pojedinim slučajevima dokazala potrebu za njihovim preispitivanjem i unapređenjem, u skladu sa prošlim praksama i trenutnim izazovima.

Slika 1. Struktura finansijskih institucija koje posluju na finansijskom tržištu Kosova

Izvor: CBK (2026)

Tabela 15. Broj finansijskih institucija

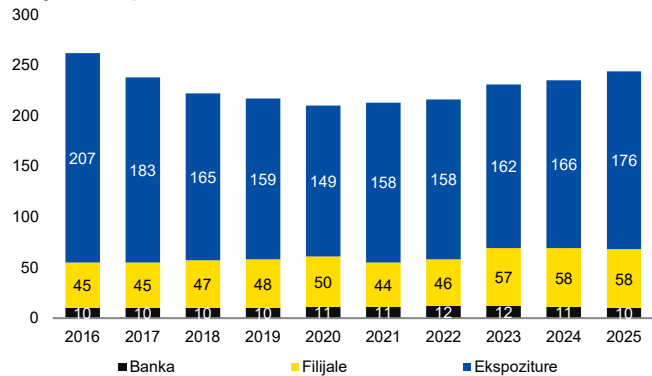
Opis	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Komercijalne banke	11	11	12	12	11	10
Osiguravači	13	12	12	12	12	12
Penzijski fondovi	2	2	2	2	2	2
Finansijski asistenti	57	53	59	61	64	64
Posrednici u osiguranju	18	19	16	16	17	16
Mikrofinansijske i nebankarske finansijske institucije	29	30	30	32	32	34

Izvor: CBK (2026)

Struktura finansijskog sistema na kraju 2025. godine, prema vrsti licenciranih i registrovanih finansijskih institucija koje pružaju finansijske usluge na Kosovu, na osnovu primenjenog zakonodavstva u Republici Kosovo i važećeg regulatornog okvira Centralne banke Republike Kosovo, poređanih prema njihovom učešću u sistemu, prikazana je na slici 48.

Na finansijskom tržištu Kosova posluje 140 licenciranih i registrovanih finansijskih institucija, koje obavljaju svoju delatnost u zemlji na osnovu primenjenog zakonodavstva u Republici Kosovo i važećeg regulatornog okvira CBK-a.

Grafikon 50. Bankarska mreža po broju filijala/ekspozitura

Izvor: CBK (2026)

Što se tiče pristupa finansijama u severnim opštinama Kosova, i tokom 2025. godine nastavljeno je proširenje prisustva licenciranih finansijskih institucija u ovom delu zemlje. Nakon stupanja na snagu Uredbe o gotovinskom poslovanju 1. februara 2024. godine, CBK je nastavila da podržava finansijsku inkluziju kroz regulatorne mere, saradnju sa finansijskim sektorom i aktivnosti finansijske edukacije. Ovi napori su doprineli povećanju pristupa građana i preduzeća formalnim finansijskim uslugama.

Povećano prisustvo banaka, mikrofinansijskih institucija, nebankarskih finansijskih institucija i osiguravajućih društava značajno je doprinelo poboljšanju dostupnosti i pristupa finansijskim uslugama u ovom regionu.

Broj finansijskih institucija koje posluju u severnim opštinama do 31. decembra 2025. godine prikazan je u sledećoj tabeli.

Tabela 1. Broj finansijskih institucija otvorenih u severnom delu Kosova do 31. decembra 2025.

Broj finansijskih institucija otvorenih u severnom delu Kosova	Upoređivanje avgust 2023. - 31. decembar 2024.				Upoređivanje avgust 2023 - 31. decembar 2025.			
	Do avgusta 2023.	Do decembra 2024.	Razlika u (broju)	Razlika u (%), povećanje od	Do avgusta 2023.	Do decembra 2025.	Razlika (broj)	Razlika u (%), povećanje od
Kancelarije finansijskih institucija								
Banke	4	9	5	125%	4	12	8	200%
Mikrofinansijske institucije	2	4	2	100%	2	3	1	50%
Kancelarije i agenti NBFI	3	5	2	67%	3	9	6	200%
Kancelarije NBFI	7	16	9	129%	7	22	15	214%
Osiguravači	1	4	3	300%	1	4	3	300%
Ukupno	17	38	21	124%	17	50	33	194%

Banke: Broj bankarskih filijala u severnim opštinama povećao se sa 4 na 12 do kraja 2025. godine, što predstavlja rast od 200%. Ovo odražava proširenje i konsolidaciju prisustva bankarskog sektora u regionu, kao i jačanje pružanja bankarskih usluga građanima i preduzećima.

Mikrofinansijske institucije: Mikrofinansijske institucije su beležile umereniji rast, sa 2 na 3 institucije (50%). Ovaj rast odražava umereno proširenje ovog segmenta u regionu. Takođe, pokazuje relativnu stabilizaciju ovog segmenta, koji i dalje igra važnu ulogu u finansiranju pojedinaca i malih preduzeća, a ukazuje i na rast potražnje građana za alternativnim finansijskim uslugama.

Kancelarije i agenti u NBFI: Broj kancelarija i agenata nebankarskih finansijskih institucija povećao se sa 3 na 9, odnosno zabeležio je rast od 200%. Ovaj razvoj pokazuje značajno proširenje mreže za pružanje alternativnih finansijskih usluga na terenu.

Kancelarije NFIO: Kancelarije nebankarskih finansijskih institucija beležile su najveći apsolutni rast, sa 7 na 22 (214%). Ovo odražava izraženije proširenje prisustva ovih institucija i poboljšanje fizičkog pristupa građana finansijskim uslugama.

Osiguravači: Broj osiguravajućih društava povećao se sa 1 na 4 (300%), odražavajući rani rast ovog segmenta, a nakon toga i stabilizaciju njihovog prisustva na tržištu.

Ukupno: Ukupan broj finansijskih institucija povećao se sa 17 na 50, što je porast za 33 jedinice ili 194%. Ovaj razvoj svedoči o još izraženijoj dinamici u proširenju finansijskog sektora na severu Kosova, odražavajući kontinuirano jačanje prisustva finansijskih institucija i poboljšanje pristupa finansijskim uslugama u ovom regionu.

Generalno, ostvareni rezultati do kraja 2025. godine pokazuju da su mere koje je preduzela Centralna banka Republike Kosovo, u saradnji sa finansijskom industrijom, značajno uticale na

proširenje mreže finansijskih institucija i na poboljšanje finansijske inkluzije u severnim opštinama.

Povećanje broja finansijskih institucija doprinelo je većem pristupu građana i preduzeća licenciranim i nadgledanim finansijskim uslugama, čime je ojačan i stabilitet i funkcionalnost finansijskog sistema u ovom delu zemlje.

Tokom 2025. godine, CBK je odobrila preuzimanje aktive i obaveza filijale „Turkiye Is Bankasi AD“ Filijala na Kosovu od strane „Banka Ekonomike“ AD, u skladu sa važećim pravnim i regulatornim okvirom. Očekuje se da će ova transakcija doprineti daljoj konsolidaciji i razvoju bankarskog sektora, podržavajući rast portfolija kredita i depozita, kao i očuvanje finansijske stabilnosti i konkurentnosti na tržištu.

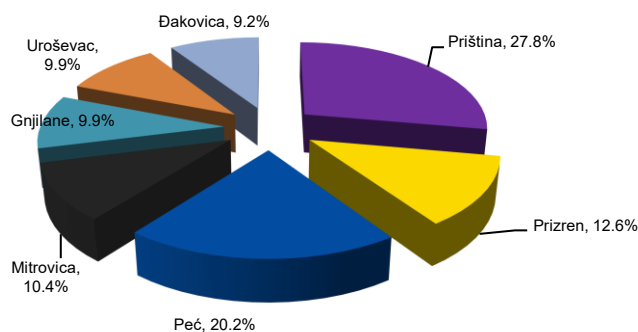
Takođe, tokom 2025. godine odobrena je transformacija filijale banke Ziraat Filijala na Kosovu u osnovanu banku, odnosno zavisno pravno lice, sa ciljem unapređenja procesa efikasnog nadzora kao i konsolidacije finansijskog sektora, u skladu sa Zakonom o bankama i Zakonom o CBK-u. Ovaj proces je u toku i očekuje se da će biti okončan u skladu sa novim Zakonom o bankama.

3.1.2 Mreža finansijskog sistema

Na kraju 2025. godine, banke su obavljale svoju delatnost u ukupno 58 filijala i 176 kancelarija unutar teritorije zemlje (vidi Grafikon 48). Tokom ove godine, uz odobrenje CBK-a, broj kancelarija banaka povećan je za deset, dok je broj filijala banaka ostao isti kao i prethodne godine.

Geografska rasprostranjenost bankarske mreže obuhvata skoro čitavu teritoriju zemlje i bila je gotovo identična kao i prethodne godine u pogledu broja filijala i kancelarija (vidi Tabelu 16). Međutim, i dalje se uočava veća koncentracija filijala i kancelarija u regionu Prištine sa 34.0 odsto, gde je i koncentracija stanovništva najveća – 27.8 odsto (vidi Grafikon 49). Petogodišnji trend pokazuje stabilnu strategiju banaka kada je reč o geografskom fokusu. Tokom ovog perioda nisu primećene značajne promene među regionima u pogledu procentualnog učešća bankarskih filijala i kancelarija; raspodela je ostala gotovo proporcionalna u svim regionima. Rastući trend primećuje se u regionu Mitrovice, kao rezultat većeg proširenja prisustva banaka i u severnom delu zemlje tokom poslednje dve godine. Ipak, ciljevi finansijske inkluzije mogu zahtevati dalje preispitivanje ove rasprostranjenosti.

Grafikon 51. Rasprostranjenost stanovništva po regionima

Izvor: ASK (podaci Popisa 2024)

Tabela 16. Geografska raspodela filijala i ekspozitura banaka

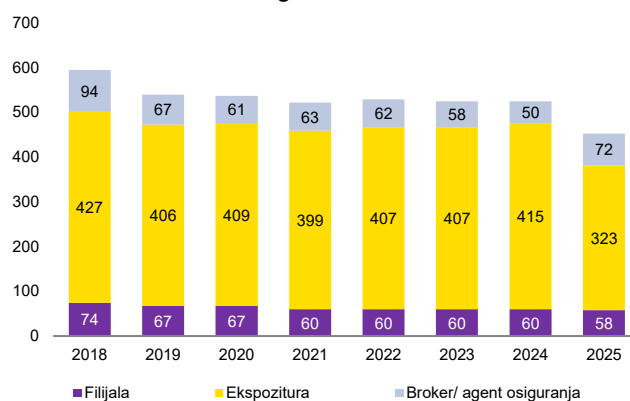
Opis	Region Prištine		Region Prizrena		Region Peći		Region Gnjilana		Region Mitrovice		Ukupno
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	
2016	95	36%	38	15%	42	16%	52	20%	35	13%	262
2017	83	35%	37	16%	39	16%	47	20%	32	13%	238
2018	74	33%	35	16%	38	17%	44	20%	31	14%	222
2019	71	33%	35	16%	37	17%	44	20%	30	14%	217
2020	70	33%	34	16%	32	15%	41	19%	34	16%	211
2021	67	33%	34	17%	28	14%	38	19%	34	17%	201
2022	67	33%	35	17%	29	14%	39	19%	33	16%	203
2023	73	33%	37	17%	33	15%	41	19%	35	16%	219
2024	79	34%	39	17%	35	15%	41	17%	41	17%	235
2025	83	34%	40	16%	35	14%	42	17%	45	18%	245

Izvor: CBK (2026)

Osiguravači su tokom 2025. godine svoju delatnost obavljali preko 58 filijala, 323 kancelarije i 72 agenta i brokera unutar teritorije zemlje (vidi Grafikon 52), gde se uočava blago proširenje ukupne mreže kancelarija osiguravača u zemlji.

Geografska rasprostranjenost mreže osiguravača obuhvata skoro čitavu teritoriju zemlje, ali se ne poklapa sa geografskom rasprostranjenosti stanovništva kao što je to slučaj sa bankama. Koncentracija mreže osiguravača, sa naglaskom na filijale osiguravača, u 2025. godini ima veću zastupljenost u regionu Peći sa 25.4%, a sledi region Gnjilana, koji kao regioni ne odražavaju geografsku rasprostranjenost stanovništva, i ova struktura je dosledna tokom poslednjih šest godina (vidi Tabelu 17).

Grafikon 52. Mreža osiguravača

Izvor: CBK (2026)

Tabela 17. Geografska raspodela filijala osiguravača

Godine	Region Prištine		Region Prizrena		Region Peći		Region Gnjilana		Region Mitrovice		Ukupno
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	
2016	11	15.3%	11	15.3%	21	29.2%	18	25.0%	11	15.3%	72
2017	13	17.8%	11	15.1%	20	27.4%	19	26.0%	10	13.7%	73
2018	14	18.9%	11	14.9%	20	27.0%	19	25.7%	10	13.5%	74
2019	13	19.4%	10	14.9%	18	26.9%	17	25.4%	9	13.4%	67
2020	13	19.4%	10	14.9%	18	26.9%	17	25.4%	9	13.4%	67
2021	12	20.0%	9	15.0%	16	26.7%	15	25.0%	8	13.3%	60
2022	12	20.0%	9	15.0%	16	26.7%	15	25.0%	8	13.3%	60
2023	12	20.0%	9	15.0%	16	26.7%	15	25.0%	8	13.3%	60
2024	12	20.0%	9	15.0%	16	26.7%	15	25.0%	8	13.3%	60
2025	13	20.6%	11	17.5%	16	25.4%	15	23.8%	8	12.7%	63

Izvor: CBK (2026)

Penzioni fondovi svoju delatnost obavljaju isključivo preko centralnih kancelarija sa sedištem u Prištini.

Mikrofinansijske institucije su na kraju 2025. godine svoju delatnost obavljale preko 152 kancelarije raspoređene unutar teritorije zemlje. Tokom 2025. godine odobreno je premeštanje jedanaest (11) kancelarija, kao i otvaranje još četiri (4) kancelarije MFI-ja. Geografska rasprostranjenost kancelarija mikrofinansijskih institucija i dalje je koncentrisana uglavnom u dva regiona na teritoriji zemlje, u regionu Prištine i Prizrena (vidi Tabelu 18).

Tabela 18. Geografska mreža MFI (mikrofinansijskih institucija) prema geografskom rasporedu

Opis	Region Prištine		Region Prizrena		Region Peći		Region Gnjilana		Region Mitrovice		Ukupno
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	
2016	27	26%	24	23%	23	22%	19	18%	12	11%	105
2017	29	26%	26	23%	24	21%	20	18%	14	12%	113
2018	32	27%	28	23%	24	20%	22	18%	14	12%	120
2019	37	29%	30	23%	24	19%	23	18%	14	11%	128
2020	38	29%	30	23%	25	19%	23	18%	14	11%	130
2021	12	14%	30	36%	5	6%	23	27%	14	17%	84
2022	28	35%	33	41%	11	14%	6	8%	2	3%	80
2023	28	35%	32	41%	11	14%	6	8%	2	3%	79
2024	45	38%	33	28%	29	25%	8	7%	3	3%	118
2025	45	30%	33	22%	30	20%	28	18%	16	11%	152

Izvor: CBK (2026)

Nebankarske finansijske institucije su na kraju 2025. godine svoju delatnost obavljale u ukupno 1026 kancelarija i agenata raspoređenih unutar teritorije zemlje. Geografska rasprostranjenost filijala i kancelarija mreže nebankarskih finansijskih institucija koncentrisana je na skoro čitavoj teritoriji zemlje, gde prednjači region Prištine sa 37 procenata, a slede region Gnjilana sa 22 procenta i region Mitrovice koji ima najniže učešće u zemlji (vidi Tabelu 19). Ovom trendu rasta novih kancelarija i agenata doprineo je ulazak na tržište i registracija novih finansijskih institucija koje se bave platnim uslugama, izdavanjem elektronskog novca i menjačkim poslovima.

Tabela 19. Geografska mreža NBFi (nebankarskih finansijskih institucija) – kancelarije i agenti prema geografskom rasporedu

Opis	Region Prištine		Region Prizrena		Region Peći		Region Gnjilana		Region Mitrovice		Ukupno
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	
2016	132	29%	85	18%	101	22%	103	22%	41	9%	462
2017	154	29%	96	18%	109	21%	115	22%	52	10%	526
2018	177	30%	111	19%	122	21%	130	22%	53	9%	593
2019	219	31%	126	18%	139	20%	160	23%	65	9%	709
2020	286	33%	150	17%	165	19%	192	22%	82	9%	875
2021	340	36%	163	17%	170	18%	197	21%	80	8%	950
2022	360	36%	177	18%	174	17%	212	21%	81	8%	1004
2023	384	37%	174	17%	177	17%	228	22%	75	7%	1038
2024	369	37%	168	17%	172	17%	223	22%	66	7%	998
2025	383	37%	173	17%	174	17%	226	22%	70	7%	1026

Izvor: CBK (2026)

3.1.3 Aktivnosti licenciranja

U okviru ispunjavanja funkcije licenciranja i obezbeđivanja redovnog funkcionisanja finansijskih delatnosti, Centralna banka Kosova (CBK) nastavila je da bude aktivna u razmatranju i rešavanju zahteva za licenciranje tokom 2025. godine. U ovom periodu, CBK je razmotrila ukupno 524 zahteva, čiji su detalji prikazani u Tabeli 20 izveštaja. Vredi napomenuti da ovaj broj ne uključuje: (i) Izražavanje interesa za licenciranje ili registraciju koji su podneti CBK-u, ali nisu prešli u formalnu fazu razmatranja, (ii) Zahteve koji su razmatrani od strane CBK-u, ali ne zahtevaju formalno odobrenje prema važećem regulatornom okviru, (iii) Upite, obaveštenja i druge procene koje su bile predmet razmatranja tokom izveštajnog perioda.

Tokom 2025. godine, CBK je uglavnom primala zahteve za registraciju nebankarskih finansijskih institucija (NBFi), što je trend sličan onom iz prethodne godine. Takođe, primećen je porast zahteva podnetih od strane bankarskog sektora, što odražava razvoj i dinamiku ovog sektora na

finansijskom tržištu Kosova. U celini, struktura zahteva za licenciranje ostala je stabilna, iako uz blagi pad ukupnog broja aplikacija u poređenju sa prethodnim godinama.

Ova analiza pruža jasan pregled trendova i dinamike u procesu licenciranja, naglašavajući posvećenost CBK-a podršci stabilnom finansijskom sistemu koji je zaštićen od operativnih rizika.

Tabela 20. Struktura zahteva finansijskog sistema odobrenih/odbijenih od CBK

Transaksije	2025					
	Banka	Penzijski fondovi	MFI & NBFI	Osiguravač	Posrednik u osiguranju/ drugo	Ukupno
Aplikacije	0	0	1	0	0	1
Glavni akcionari i promene kapitala	0	0	4	2	0	6
Direktori i viši menadžeri i delegiranje funkcija	30	0	61	30	3	124
Spoljni revizor	9	2	31	16	4	62
Izmene osnivačkog akta i/ili statuta/naziva	9	0	21	5	0	35
Prisvajanje kapitalnog učešća i prenos portfolija	1	0	1	0	0	2
Proširenje finansijskih aktivnosti	0	0	4	0	0	4
Otvaranje, preseljenje i zatvaranje filijala i ekspozitura u zemlji i inostranstvu	17	0	41	21	0	79
Licenciranje i registracija agenata/brokera	49	0	78	4	2	133
Povlačenje licence/registracije	10	0	67	1	0	78
Drugo	0	0	0	0	0	0
Ukupno	125	2	309	79	9	524

Izvor: CBK (2026)

U procesu licenciranja, pored zakonskih i regulatornih zahteva, CBK je posvetila posebnu pažnju proceni biznis plana i dodate vrednosti, kao i sprovođenju osnovnih principa i pravila za odgovorno i efikasno upravljanje, procenjujući njihove organizacione strukture, rukovođenje, kao i podelu odgovornosti.

Tokom 2025. godine donete su odluke i procesuirani zahtevi za prethodno odobrenje/odbijanje, gde je ukupno bilo 524 zahteva. Priroda odobrenih/odbijenih zahteva u 2025. godini bila je sledeća:

Prijava za licenciranje uključila je jedan zahtev za licenciranje nebankarske finansijske institucije za davanje kredita, koji, prema važećem zakonodavstvu, zahteva prethodno odobrenje od strane CBK-a;

Usvajanje 6 zahteva za promenu glavnog akcionara i kapitala izvršeno je u skladu sa važećim uredbama i standardnim procedurama licenciranja, uključujući procenu ispunjenosti zakonskih i regulatornih kriterijuma. Proces je obuhvatio razmatranje potpune i tačne dokumentacije koju su dostavili podnosioci prijave, analizu uticaja na strukturu kapitala i finansijsku stabilnost institucija. U ovoj kategoriji razmotrena su dva zahteva za osiguravače, tri za NBFI i jedan za MFI;

Usvajanje 124 zahteva za promene direktora i viših menadžera, kao i za delegiranje funkcija, realizovano je u skladu sa važećim uredbama, obezbeđujući da sve prijave ispunjavaju zakonske kriterijume i zahtevane profesionalne standarde. Ovaj proces je obuhvatio: trideset zahteva za banke, četrdeset devet zahteva za NBFI, dvanaest zahteva za MFI i NBFI, trideset zahteva za osiguravače uključujući i KUO, kao i tri zahteva za posrednike;

Usvajanje 35 zahteva za promene u osnivačkim aktima i statutu finansijskih institucija izvršeno je u skladu sa važećim uredbama, obezbeđujući usklađenost sa pravnim okvirom Centralne banke Republike Kosovo (CBK). Proces je obuhvatio razmatranje dokumentacije, procenu pravne usklađenosti, verifikaciju uticaja na funkcionisanje institucija i garantovanje da njihove strukture i ciljevi odražavaju dobro upravljanje. Ova kategorija je obuhvatila: devet banaka, sedamnaest NBFI, četiri MFI, kao i pet osiguravača;

Usvajanje jednog zahteva za proširenje finansijske delatnosti obuhvata procenu dostavljene dokumentacije, analizu adekvatnosti predloženog plana i osiguranje da su nove aktivnosti u skladu sa važećim regulatornim i pravnim okvirom;

Usvajanje jednog zahteva za sticanje učešća u kapitalu filijale strane banke i jednog prenosa portfolija jedne NBFi (sada u prinudnoj likvidaciji) na drugu NBFi;

Usvajanje 133 zahteva za licenciranje i registraciju agenata i brokera obuhvatilo je razmatranje neophodne dokumentacije, verifikaciju ispunjenosti zakonskih i regulatornih kriterijuma, kao i procenu profesionalnih sposobnosti i integriteta podnosilaca zahteva kako bi se obezbedilo ispunjavanje utvrđenih standarda. U ovoj kategoriji razmotreno je četrdeset devet zahteva za banke, sedamdeset osam zahteva za NBFi, četiri za osiguravače i dva za posrednike u osiguranju;

Usvajanje 79 zahteva za otvaranje, premeštanje i zatvaranje filijala izvršeno je nakon detaljnog procesa procene i potpune verifikacije dokumentacije. Od ovog broja, za banke je odobreno sedamnaest zahteva, četrdeset jedan za MFI i NBFi, i dvadeset jedan za osiguravače;

Usvajanje 78 zahteva za povlačenje licenciranja/registracije agenata izvršeno je nakon detaljnog procesa procene i potpune verifikacije dokumentacije. Od ovog broja, za banke je usvojeno deset zahteva, šezdeset sedam za MFI i NBFi i jedan za osiguravače;

Tokom 2025. godine, Odeljenje za licenciranje i standardizaciju je takođe razmatralo zahteve i održalo informativne sastanke sa zainteresovanim stranama za licenciranje/registraciju kao finansijske institucije.

3.2. Regulisanje finansijskih institucija

Izrada novih podzakonskih akata i revizija važećeg regulatornog okvira ima za cilj njegovo kontinuirano dopunjavanje i unapređenje, u funkciji ostvarivanja efikasnijeg nadzora i u skladu sa zakonskim zahtevima za finansijske institucije licencirane/registrovane i nadgledane od strane CBK-a, kroz usklađivanje sa regulatornim aktima Evropske unije i osnovnim principima za efikasan nadzor drugih relevantnih međunarodnih institucija.

Do sada je CBK izgradila regulatorni okvir za licenciranje, regulisanje i nadzor finansijskih institucija zasnovan na najboljim međunarodnim praksama, uz kontinuiranu podršku poznatih međunarodnih institucija, kao što su Grupa Svetske banke (SB), Međunarodni monetarni fond (MMF), USAID, FED, Američki trezor, ECB, Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), KfW, GIZ i druge međunarodne institucije. Regulatorni okvir je izrađen u skladu sa evropskim direktivama koje se bave regulisanjem finansijskih institucija, kao i sa najboljim međunarodnim standardima i praksama za regulisanje i nadzor finansijskih institucija. Takođe, CBK je nastavila sa postepenim procesom usklađivanja sa osnovnim principima za nadzor banaka koje je izdala Bank for International Settlements (BIS), kao i sa osnovnim principima za nadzor osiguravača koje je izdalo Međunarodno udruženje regulatora osiguranja (International Association for Insurance Supervision - IAIS). Budući da su direktive EU, međunarodni standardi i gore pomenuti principi koji se odnose na regulisanje finansijskih institucija i njihovu delatnost dinamične prirode, to utiče na to da izrada regulatornog okvira bude kontinuiran i kompleksan proces, jer zahteva izmene i dopune postojećeg pravnog i regulatornog okvira, kao i adekvatan pristup kako bi se pažljivo proučile specifične okolnosti na Kosovu, radi adekvatnog prilagođavanja ovih međunarodnih pravnih instrumenata potrebama finansijskog sektora na Kosovu.

Pored toga, CBK je nastavila aktivnosti na zakonu o mikrofinansijskim (nebankarskim) institucijama. Takođe, u procesu je razmatranja zakonskih izmena u oblasti osiguranja - zakona o autoodgovornosti.

3.2.1 Važeći pravni okvir za finansijske institucije

U funkciji daljeg razvoja pravnog okvira finansijskih institucija, tokom 2025. godine izrađeni su sledeći zakonski i podzakonski akti:

3.2.1.1. Nacrt zakona o nebankarskim finansijskim institucijama

Nacrt zakona o nebankarskim finansijskim institucijama (NBFI) ima za cilj stvaranje novog regulatornog okvira za licenciranje, nadzor, upravljanje i funkcionisanje NBFI-ja na Kosovu, sa fokusom na zaštitu potrošača i očuvanje finansijske stabilnosti. On će utvrditi dozvoljene delatnosti, zahteve za interno upravljanje, transparentnost, finansijsko izveštavanje, kontrolu rizika i kapitalne standarde prema profilu institucije.

Usvajanjem ovog Nacrta zakona, ukida se Poglavlje II Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama.

3.2.1.2. Nacrt zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju

Nacrt zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju reguliše zaštitu trećih lica od šteta nastalih upotrebom motornih vozila, osiguranje putnika u javnom prevozu i funkcionisanje sistema obaveznog osiguranja, usklađujući zakonodavstvo Kosova sa Direktivom 2009/103/EZ Evropske unije.

Takođe, nacrt zakona reguliše funkcionisanje Kosovskog ureda za osiguranje, fondove za kompenzaciju i garantne fondove, kao i uspostavlja kaznene mere za nepoštovanje zakonskih obaveza, sa ciljem stvaranja transparentnijeg i efikasnijeg sistema obaveznog osiguranja. Njegovim stupanjem na snagu, ukida se Zakon br. 04/L-018 o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti.

3.2.2 Regulatorni okvir za nadzor banaka

U funkciji daljeg razvoja regulatornog okvira za regulisanje banaka, tokom 2025. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

3.2.2.1. Uredba o izmenama i dopunama i izmenama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internoj kontroli i internoj reviziji, koju je Odbor Centralne banke Republike Kosovo usvojio 28. februara 2025. godine, jača profesionalne zahteve za rukovodioca funkcije interne revizije. Izmene nalažu da ovu funkciju obavljaju lica koja ispunjavaju kriterijume utvrđene Uredbom o direktorima i višim menadžerima, poseduju profesionalni sertifikat u oblasti revizije i dokazuju integritet, iskustvo i dovoljnu kompetentnost u bankarskom sektoru.

Uredba predviđa prelazni period od godinu dana za sprovođenje novih zahteva i stupila je na snagu 1. marta 2025. godine, dopunjujući Regulativu o internoj kontroli i internoj reviziji u bankama iz 2012. godine i doprinoseći jačanju unutrašnjeg upravljanja i nadzora u bankama.

3.2.2.2. Uredba o makroprudencijalnim zaštitnim slojevima kapitala

Regulativa o makroprudencijalnim zaštitnim slojevima kapitala, koju je Odbor Centralne banke Republike Kosovo usvojio 29. aprila 2025. godine, utvrđuje dodatne zahteve kapitala za banke u cilju jačanja stabilnosti finansijskog sistema. Regulativa se primenjuje na sve banke licencirane od strane CBK-a i uključuje kontraciklični zaštitni sloj kapitala, zaštitni sloj za sistemski važne

banke (O-SII), zaštitni sloj za sistemski rizik i zahtev za kombinovani dodatak kapitala, u skladu sa standardima Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) dhe European Systemic Risk Board (ESRB).

Uredba takođe utvrđuje ograničenja za raspodelu kapitala i obavezuje banke koje ne ispunjavaju zahteve da izrade plan za očuvanje kapitala radi odobrenja od strane CBK-a. Uredba je stupila na snagu 1. maja 2025. godine.

Uredba o makroprudencijalnim zaštitnim slojevima kapitala, koju je CBK usvojila 29. aprila 2025. godine, ima za cilj utvrđivanje makroprudencijalnih kapitalnih mehanizama koje banke moraju održavati radi jačanja stabilnosti finansijskog sistema. Ona se primenjuje na sve banke licencirane od strane CBK-a i uključuje pet vrsta zaštitnih slojeva: kontraciklični zaštitni sloj, specifični kontraciklični zaštitni sloj za banku, zaštitni sloj za sistemski važne banke (O-SII), zaštitni sloj za sistemski rizik i zahtev za kombinovani zaštitni sloj kapitala.

Kontraciklični zaštitni sloj kapitala se uvodi radi rešavanja prekomernog rasta kreditiranja i utvrđuje se u rasponu od 0% do 2.5%, uz mogućnost povećanja iznad ovog nivoa u vanrednim okolnostima. CBK periodično procenjuje njegovu stopu oslanjajući se na pokazatelje kreditnog ciklusa, odnos kredita i BDP-a, kao i na smernice BCBS-a i ESRB-a. Za izloženosti u inostranstvu koriste se stope dotičnih jurisdikcija, osim u slučajevima kada CBK odredi drugačije. Banke koje ne ispunjavaju ovaj zahtev podležu ograničenjima dividendi.

Zaštitni sloj O-SII se primenjuje na sistemski važne banke, koje CBK identifikuje svake godine prema metodologiji usklađenoj sa standardima Evropskog bankarskog regulatora. Stope O-SII mogu dostići do 3.5% rizikom ponderisanih izloženosti i moraju se pokriti osnovnim akcionarskim kapitalom (CET1). Takođe, CBK može uvesti zaštitni sloj za sistemski rizik od 1% do 3%, uz mogućnost prekoračenja kada je to potrebno radi rešavanja širokih makroprudencijalnih rizika koji nisu obuhvaćeni drugim instrumentima.

Uredba takođe predviđa detaljna ograničenja raspodele kapitala za banke koje ne ispunjavaju zahtev za kombinovani zaštitni sloj, uključujući obračun Maksimalnog iznosa raspodele (MIR) prema nivou slobodnog kapitala i neraspoređene dobiti. Banke koje ne ispunjavaju zahteve moraju pripremiti plan za očuvanje kapitala radi odobrenja od strane CBK-a. Uredba je stupila na snagu 1. maja 2025. godine.

3.2.2.3. Uredba o platformi za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga

Uredba o platformi za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga, koju je Odbor Centralne banke usvojio 29. avgusta 2025. godine, utvrđuje zahteve za izveštavanje, obelodanjivanje, ažuriranje i poređenje informacija o stopama i tarifama finansijskih proizvoda i usluga za individualne potrošače. Njen cilj je povećanje transparentnosti, uporedivosti ponuda i zaštite finansijskog potrošača putem CBK-ove Platforme za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga.

Uredba se primenjuje na sve finansijske institucije koje su licencirane, registrovane ili ovlašćene od strane CBK-a za pružanje finansijskih proizvoda i usluga, obezbeđujući jednak pristup informisanju i sprovođenju standarda utvrđenih ovom uredbom i relevantnim vodičima CBK-a.

Odbor Centralne banke, na sednici održanoj 29. avgusta 2025. godine, usvojio je ovu uredbu. Cilj ove uredbe je utvrđivanje pravila i zahteva za izveštavanje, obelodanjivanje, ažuriranje i upoređivanje informacija o stopama i tarifama finansijskih proizvoda i usluga za individualne potrošače u svrhu informisanja i uporedivosti tarifa koje nude finansijske institucije, obezbeđujući transparentnost, jednak pristup informisanju i zaštitu finansijskog potrošača na

Platformi za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga (u daljem tekstu „Platforma“) Centralne banke Republike Kosovo (CBK).

Ova Reglativa se primenjuje od strane finansijskih institucija koje su licencirane, registrovane ili ovlašćene od strane Centralne banke Republike Kosovo za pružanje finansijskih proizvoda i usluga u skladu sa ovom uredbom i relevantnim uputstvima koja se donose za njeno sprovođenje.

3.2.2.4. Uredba o informacionim sistemima i upravljanju sajber rizikom

Uredba o informacionim sistemima i upravljanju sajber rizikom, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 29. avgusta 2025. godine, uspostavlja sveobuhvatni okvir za upravljanje IKT-om, sajber bezbednošću, upravljanjem rizikom i upotrebom veštačke inteligencije u licenciranim finansijskim institucijama od strane CBK-a, definišući takođe i odgovornosti Odbora i višeg rukovodstva za nadzor nad ovim rizicima.

Ona utvrđuje zahteve za izveštavanje o incidentima, bezbednosna testiranja i upravljanje spoljnim stranama, kao i rokove za usklađenost do 1. juna 2026. godine. Uredba je stupila na snagu 15. septembra 2025. godine i primenjuje se na finansijske institucije licencirane od strane CBK-a, uz utvrđene odgovarajuće izuzetke.

3.2.2.5. Podzakonski akti za banke koji su u procesu izrade

Sastavljeno je savetodavno pismo o upravljanju klimatskim i ekološkim rizicima u okviru projekta sa Svetskom bankom (FinSAC), dok je tokom 2025. godine nastavljena aktivnost na izradi uredbi u oblasti bankarstva koji se odnose na licenciranje, likvidnost, korporativno upravljanje, kao i druge zakonske akte neophodne za unapređenje sektora.

3.2.3 Regulatorni okvir za osiguravače

U funkciji daljeg razvoja regulatornog okvira za osiguravače i posrednike u osiguranju, tokom 2025. godine izrađeni su sledeći zakonski i podzakonski akti:

3.2.3.1. Uredba o upravljanju operativnim rizikom osiguravača

Uredba o upravljanju operativnim rizikom osiguravača, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 30. januara 2025. godine, utvrđuje principe i zahteve za identifikaciju, procenu, kontrolu i praćenje operativnog rizika od strane osiguravača licenciranih od strane CBK-a, zahtevajući uspostavljanje sveobuhvatnog sistema upravljanja rizikom u skladu sa prirodom i kompleksnošću njihove delatnosti, kao i jasno definisanje odgovornosti upravljačkih organa i kontrolnih funkcija.

Uredba obavezuje osiguravače na redovno i hitno izveštavanje o materijalnim događajima, uključujući gubitke preko 10.000 evra, finansijski kriminal, gubitak podataka, operativne prekide i druge značajne događaje, a takođe zahteva funkcionisanje internih kontrola, kontinuiranu reviziju i planove kontinuiteta poslovanja, sa rokom za usklađenost do 30. aprila 2025. godine.

3.2.3.2. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o primeni bonus-malus sistema

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o primeni bonus-malus sistema, koji je Upravni odbor Centralne banke usvojio 25. juna 2025. godine, ažurira postojeći okvir iz 2020. godine, intervenišući u članu 4. kroz stavljanje van snage stavova 6–10, sa ciljem pojednostavljenja i usklađivanja sistema sa trenutnim nadzornim praksama CBK-a u sektoru osiguranja.

Uredba ne menja ostale odredbe osnovne uredbe, koje ostaju na snazi, i smatraju se njenim sastavnim delom, zamenjujući samo ukinute odredbe. Ona je stupila na snagu 4. avgusta 2025. godine i ima za cilj postepeno prilagođavanje industrije osiguranja novim izmenama.

Nova Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o primeni bonus-malus sistema ima za cilj da ažurira i uskladi postojeći okvir uspostavljen 2020. godine, vršeći direktne intervencije u članu 4. osnovne uredbe.

Nova uredba ne utiče na ostale odredbe osnovne uredbe, koje ostaju na snazi u svom punom obliku, čuvajući strukturu i osnovne principe bonus-malus sistema. Ona se čita i tumači kao sastavni deo uredbe iz 2020. godine, zamenjujući samo delove koji su stavljani van snage. Uredba je stupila na snagu 4. avgusta 2025. godine, pružajući industriji osiguranja dovoljan prelazni period za prilagođavanje unutrašnjih procesa i tehničkih sistema usvojenim izmenama.

3.2.3.2. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o obračunu minimalne granice solventnosti, adekvatnosti kapitala i garantnog fonda za osiguravače neživotnog osiguranja

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o obračunu minimalne granice solventnosti, adekvatnosti kapitala i garantnog fonda za osiguravače neživotnog osiguranja, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 27. marta 2025. godine, ažurira okvir iz 2019. godine precizirajući regulatorni tretman aktive i definiciju „ponovo stečene imovine“, kao i uslove za njihovo odbijanje od regulatornog kapitala.

Uredba utvrđuje postepeno odbijanje ponovo stečene imovine (25% nakon 3 meseca do 100% nakon 12 meseci za nepokretnu imovinu, i do 100% nakon 6 meseci za pokretnu imovinu), kao i ograničenje za „investicione nekretnine“ kada prelaze 15% osnovnog kapitala ili su bez odobrenja CBK-a. Ona je stupila na snagu 1. jula 2025. godine i predviđa period prilagođavanja do 31. marta 2026. godine.

3.2.3.3. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji osiguravača

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji osiguravača, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 28. februara 2025. godine, ažurira i jača okvir iz 2016. godine, povećavajući profesionalne i tehničke zahteve za funkciju interne revizije i utvrđujući jasnije kriterijume za kvalifikacije, kompetentnost i integritet osoblja, a posebno rukovodioca interne revizije.

Uredba zadržava ostale odredbe osnovne uredbe, osim utvrđenih izmena, i predviđa jednogodišnji prelazni period za prilagođavanje. Ona je stupila na snagu 1. marta 2025. godine i smatra se integralnim delom osnovne uredbe o internoj kontroli i reviziji osiguravača.

3.2.3.4. Podzakonski akti koji su u procesu izrade za osiguravače

Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na izradi uredbi u oblasti osiguranja koje se odnose na korporativno upravljanje osiguravača, licenciranje osiguravača i filijala stranih osiguravača, kao i drugih akata neophodnih za ovaj sektor.

3.2.4 Regulatorni okvir za penzione fondove

U funkciji daljeg razvoja pravnog i regulatornog okvira penzionih fondova tokom 2025. godine, izrađeni su sledeći podzakonski akti:

3.2.4.1. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji za penzione fondove

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji za penzione fondove, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 28. februara 2025. godine, ažurira okvir iz 2017. godine, povećavajući profesionalne zahteve za rukovodioca interne revizije, uključujući kvalifikacije, sertifikaciju i etički integritet na nivou viših menadžera.

Uredba zadržava ostale odredbe osnovne uredbe, uz jednogodišnji prelazni period za prilagođavanje. Ona je stupila na snagu 1. marta 2025. godine i jača kvalitet interne revizije u penzionim fondovima.

3.2.4.2 Podzakonski akti koji su u procesu izrade

Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na izradi uredbi u oblasti penzija koje se odnose na korporativno upravljanje penzionih fondova, kao i drugih neophodnih akata.

3.2.5 Regulatorni okvir za mikrofinansijske i nebankarske institucije

U funkciji daljeg razvoja regulatornog okvira za regulisanje mikrofinansijskih i nebankarskih institucija, tokom 2025. godine izrađeni su sledeći nacrti zakonskih i podzakonskih akata.

3.2.5.1. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i funkcionisanju interne revizije mikrofinansijskih institucija (MFI)

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji mikrofinansijskih institucija, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 28. februara 2025. godine, ažurira okvir iz 2013. godine povećavajući profesionalne zahteve za rukovodioca interne revizije, uključujući sertifikaciju, iskustvo i etički integritet u skladu sa uredbom o registraciji MFI-ja.

Uredba zadržava ostale odredbe osnovne uredbe i predviđa dvogodišnji prelazni period za potpuno usklađivanje. Ona je stupila na snagu 1. marta 2025. godine i ima za cilj jačanje nezavisnosti, kvaliteta i nadzora nad funkcijom interne revizije u MFI.

3.2.5.2. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji nebankarskih finansijskih institucija

Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji nebankarskih finansijskih institucija, koju je Upravni odbor Centralne banke usvojio 28. februara 2025. godine, ažurira okvir iz 2018. godine jačajući zahteve za nezavisnošću i profesionalne standarde za rukovodioca interne revizije, uključujući sertifikaciju, iskustvo i etičku reputaciju u skladu sa uredbom o registraciji NBFI-ja.

Uredba zadržava ostale odredbe osnovne uredbe i predviđa dvogodišnji prelazni period za potpuno usklađivanje. Ona je stupila na snagu 1. marta 2025. godine i ima za cilj povećanje profesionalizma, kvaliteta i nezavisnosti funkcije interne revizije u NBFI.

3.2.5.3. Podzakonski akti koji su u procesu izrade za mikrofinansijske i nebankarske institucije

Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na izradi uredbi u oblasti mikrofinansijskih i nebankarskih institucija koje se odnose na korporativno upravljanje, upravljanje rizikom

likvidnosti, kao i drugih relevantnih uredbi za sektor mikrofinansijskih i nebankarskih institucija.

3.2.6 Regulatorni okvir za kripto-imovinu

Stupanjem na snagu Zakona br. 08/L-295 o kripto-imovini, CBK je, u primeni ovog zakona, usvojila Uredbu o licenciranju operatera usluga kripto-imovine, koji pružaju uslugu razmene kripto-imovine, i nastavila je aktivnosti na izradi drugih podzakonskih akata u primeni ovog zakona.

3.2.6.1. Uredba o licenciranju operatera usluga kripto-imovine, koji pružaju uslugu razmene kripto-imovine

Uredba o licenciranju operatera usluga kripto-imovine, koju je Upravni odbor Centralne banke Republike Kosovo usvojio 29. avgusta 2025. godine, utvrđuje uslove, procedure i rokove za licenciranje operatera koji pružaju usluge razmene kripto-imovine za fiat novac (uključujući bankomate/ATM) i obrnuto, kao i razmene kripto-imovine za drugu kripto-imovinu, u skladu sa Zakonom br. 08/L-295 o kripto-imovini.

Uredba takođe reguliše zahteve za apliciranje i informacije, prethodna odobrenja CBK-a, obaveze izveštavanja i unutrašnju organizaciju operatera, i primenjuje se na subjekte koji apliciraju ili su licencirani za ove delatnosti u Republici Kosovo. Ona je stupila na snagu 90 dana nakon usvajanja od strane CBK-a.

Upravni odbor Centralne banke Republike Kosovo, na sednici održanoj 29. avgusta 2025. godine, usvojio je ovu uredbu, koja ima za cilj utvrđivanje uslova, zahteva, procedura i vremenskih rokova koji se moraju primeniti za licenciranje operatera usluga kripto-imovine koji obavljaju sledeće delatnosti:

- razmena kripto-imovine za fiat novac (uključujući kripto ATM ili bankomate za kriptovalute) i obrnuto, na fizičkoj osnovi (kancelarija), kao što je utvrđeno članom 5, stav 1, tačke 1.2 i 1.3 Zakona br. 08/L-295 o kripto-imovini; autorizaciju institucija za platni promet i institucija elektronskog novca;
- razmena kripto-imovine za drugu kripto-imovinu, kao što je utvrđeno članom 5, stav 1, tačka 1.2 Zakona br. 08/L-295 o kripto-imovini;
- informacije koje se moraju dostaviti Centralnoj banci Republike Kosovo prilikom apliciranja za licenciranje;
- davanje prethodnih odobrenja za transakcije koje zahtevaju prethodno odobrenje CBK;
- obaveze operatera usluga kripto-imovine da obaveste CBK kada obavljaju svoje aktivnosti;
- organizacija, upravljanje i funkcionisanje operatera usluga kripto-imovine.

Ova Uredba je stupila na snagu 90 (devedeset) dana nakon što je usvojena od strane Odbora Centralne banke Republike Kosovo, a ista se odnosi i na pravna lica definisana Zakonom o kripto-imovini koja podnose zahtev za licenciranje, kao i na lica licencirana prema ovoj Uredbi za obavljanje delatnosti razmene kripto-imovine za fiat novac (uključujući ATM/bankomate) i obrnuto i/ili sa drugom kripto-imovinom u Republici Kosovo.

3.2.7 Ostale regulatorne aktivnosti

Ostale aktivnosti koje se mogu istaći tokom 2025. godine su:

Aktivnosti u vezi sa izveštajima, upitnicima i raznim drugim dokumentima primljenim od Evropske komisije, Vlade Republike Kosovo i drugih međunarodnih organizacija;

Analiziranje i priprema odgovora u vezi sa zahtevima za mišljenje finansijskih institucija i organizacionih jedinica u okviru Odeljenja za finansijski nadzor u CBK, u vezi sa usklađenošću postupanja finansijskih institucija sa regulatornim zahtevima; itd.

3.3. Aktivnosti CBK-a u pravnoj oblasti i oblasti usklađenosti

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo (CBK) nastavila je da vrši svoj ustavni i zakonski mandat održavanja finansijske stabilnosti, kao i efikasnog regulisanja i nadzora finansijskih institucija u zemlji. U tom kontekstu, aktivnosti u pravnoj oblasti i oblasti usklađenosti fokusirale su se na jačanje i konsolidaciju regulatornog okvira, obezbeđujući potpunu usklađenost sa važećim zakonodavstvom i relevantnim međunarodnim standardima.

U tom pravcu, CBK je nastavila da unapređuje pravni okvir u skladu sa direktivama Evropske unije i međunarodnim standardima, usvajanjem i sprovođenjem ključnog zakonodavstva za razvoj finansijskog sektora. U tom kontekstu, izrađeni su i usvojeni sekundarni regulatorni akti neophodni za regulisanje finansijskih institucija i pružanje platnih usluga, čime se obezbeđuje usklađenost sa najboljim međunarodnim praksama i priprema za integraciju finansijskog sektora Kosova u finansijsko tržište EU.

CBK je usvojila Uredbu o licenciranju operatera usluga kripto-imovine koji pružaju usluge razmene kripto-imovine, kao podzakonski akt donet u sprovođenju Zakona br. 08/L-295 o kripto-imovini, kojim se uspostavlja detaljan regulatorni okvir za licenciranje, ovlašćivanje i nadzor subjekata koji posluju u ovoj oblasti, i nastavila je sa drugim podzakonskim aktima u sprovođenju Zakona o kripto-imovini. Pored toga, usvojen je niz uredbi radi usklađivanja sa pravnim okvirom za platne usluge, bankarski sistem i sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma, kao i izmene i dopune nekoliko postojećih uredbi.

Pored toga, usvojen je niz uredbi kojima se regulišu aktivnosti sektora osiguranja, penzionih fondova, mikrofinansijskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija, sa ciljem jačanja nadzora i povećanja stabilnosti ovih segmenata finansijskog tržišta.

Nedavno je stupio na snagu Zakon br. 08/L-304 o bankama, koji je usvojila Skupština Republike Kosovo, što je direktno uticalo na jačanje i unapređenje pravnog okvira koji se primenjuje na CBK i bankarski sektor u zemlji. Ovim zakonom se utvrđuju pravila za osnivanje, licenciranje, organizaciju, upravljanje i nadzor banaka, uspostavljajući napredne prudencijalne zahteve i jasne standarde za upravljanje rizicima. Zakon takođe definiše nadzorna i interventna ovlašćenja CBK, sa ciljem održavanja finansijske stabilnosti i zaštite deponenata.

Na osnovu ovog zakona, CBK je organ nadležan za licenciranje, regulisanje i nadzor banaka, kao i za donošenje neophodnih podzakonskih akata za njegovo sprovođenje. Radi potpune i efikasne primene odredbi zakona, CBK je preduzela korake za izradu i usvajanje relevantnih uredbi, kao i za prilagođavanje nadzornih praksi u skladu sa novim zakonskim zahtevima.

U kontekstu ispunjavanja svojih zakonskih obaveza, CBK je takođe preduzela korake za postizanje sporazuma o saradnji i razumevanju sa domaćim i međunarodnim institucijama, sa ciljem jačanja regulatorne saradnje i razmene iskustava.

Još jedan ključni aspekt pravne aktivnosti bio je obezbeđivanje efikasne zaštite institucionalnih interesa Centralne banke, uključujući zastupanje u administrativnim i drugim pitanjima koja

zahtevaju pravnu podršku. Takođe su preduzete mere za upravljanje pravnim rizicima i jačanje mehanizama usklađenosti, sa ciljem garantovanja pravne sigurnosti i institucionalnog integriteta Banke.

Pravno okruženje u vezi sa mandatom i ciljevima CBK-a pretrpelo je određene izmene, koje su uticale ili mogu uticati na delokrug njene delatnosti. Uprkos pravnoj zaštiti koju pruža Zakon o CBK-u (član 73), ova dešavanja su povećala složenost sprovođenja njenog mandata, uključujući i onu o kripto-imovini i promene u aspektima podobnosti opšteg upravnog postupka. Što se tiče sprovođenja ovih pravnih razvoja, CBK ih je adresirala kao pitanja putem zvaničnih komunikacija sa nadležnim institucijama i očekuje da će se oni odraziti u okviru relevantnih institucionalnih procesa. U nastavku, Centralna banka Republike Kosovo ostaje posvećena obezbeđivanju usklađenosti svoje aktivnosti sa važećim zakonodavstvom i Zakonom o CBK-u. U skladu sa svojim strateškim ciljevima, CBK će nastaviti da unapređuje efikasan regulatorni okvir za nadzor finansijskog sistema, doprinoseći njegovoj stabilnosti i održivosti, kao i bezbednom funkcionisanju sistema plaćanja na Kosovu.

4. Platni sistem

Rad sa sigurnim, stabilnim i efikasnim platnim sistemom je jedan od glavnih ciljeva CBK-a. Međubankarski platni sistem -KIPS, razvijen, nadgledan i pod upravom CBK-a, tokom 2025. godine obezbedio je maksimalnu dostupnost, garantujući obradu i poravnanje plaćanja za sve ekonomske učesnike u zemlji.

U ispunjavanju ovog cilja, CBK daje prioritet regulatornoj, operativnoj, nadzornoj i katalizatorskoj funkciji za održavanje sigurnosti platne infrastrukture i daljem razvoju tržišta platnih usluga. U tom cilju, CBK radi na sprovođenju Strateškog plana 2024-2028, u kojem je jedan od glavnih ciljeva modernizacija infrastrukture finansijskog tržišta. Pored toga, CBK je nastavio sa radom na implementaciji Nacionalne strategije za plaćanja male vrednosti 2021-2026.

U okviru dešavanja u Nacionalnom savetu za plaćanja (NSP), 17. juna 2025. godine, održan je sastanak o reformama za modernizaciju nacionalnog platnog sistema i integraciju u SEPA, za koje se očekuje da donesu značajne koristi za ekonomiju i građane. Na ovom sastanku odlučeno je nekoliko ključnih preporuka, uključujući nastavak rada tehničkih grupa za sprovođenje sistema brzog plaćanja „TIPS clone“, kao i unapređenje funkcija međubankarskog platnog sistema KIPS, pravnu i tehničku pripremu za SEPA aplikacije, kao i formiranje međuinstitucionalne radne grupe za implementaciju otvorenog bankarstva.

U toku priprema za pristupanje platnoj zoni „SEPA“, nakon ukidanja odluke Skupštine Kosova od 5. decembra 2024. godine o usvajanju Zakona o platnim uslugama (ZPU) i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma (ZAMZ) od strane Ustavnog suda Republike Kosovo, ponovo je donesen Zakon o platnim uslugama (ZPU) i prilagođene su neophodne izmene i dopune Zakona o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma (ZAMZ), na osnovu komentara dobijenih tokom postupka pre podnošenja prijave. Oba ova zakona su dalje obrađena, pretvarajući ih u ponovni postupak. Zakon o platnim uslugama već je usvojen u Skupštini i stupio je na snagu, dok je Zakon o izmeni i dopuni Zakona o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma ušao u postupak konačnog razmatranja na usvajanje. Oba ova zakona, zajedno sa podzakonskim aktima koji iz njih proizilaze, imaju za cilj da ispune neophodne kriterijume za prijavu i članstvo u SEPA-i, kao i da stvore pravnu i tehničku osnovu za međusobno povezivanje nacionalne infrastrukture sa infrastrukturom Evropske unije. Ova inicijativa se odvija u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Kosova i EU, služeći kao preduslov za transpoziciju relevantnih direktiva i propisa EU koji se odnose na slobodno kretanje kapitala i pružanje finansijskih usluga.

Sve u svemu, tokom ovog izveštajnog perioda, međubankarski platni sistem je nastavio da funkcioniše sa visokim nivoom stabilnosti, sigurnosti i efikasnosti, što je omogućilo pravovremeno kliring i poravnanje svih platnih transakcija i transakcija hartija od vrednosti.

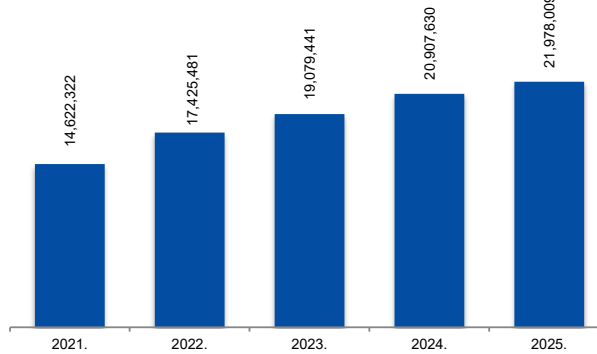
4.1. Operiranje Međubankarskog platnog sistema

Kosovski međubankarski platni sistem-KIPS, sistemski važan sistem, koji omogućava obradu većeg broja platnih instrumenata, međubankarski kliring, kao i poravnanje hartija od vrednosti, nastavio je sa normalnim radom bez prepreka. Sledeći grafikoni prikazuju broj i vrednost transakcija izvršenih kroz ovaj sistem za odgovarajuće periode.

Statistički pokazatelji aktivnosti u KIPS-u tokom 2025. godine zabeležili su značajan porast transakcija u obimu za 5,1 odsto, kao i u vrednosti za 7,0 odsto, u odnosu na prethodnu godinu, kada je obrađeno preko 21,9 miliona transakcija ukupne vrednosti preko 27,1 milijardi evra (vidi grafikone 53 i 54).

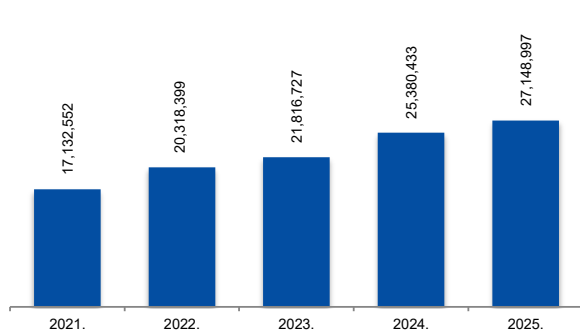
Kroz KIPS sistem vrše se isplate dve komponente RTGS (Real-Time Gross Settlement) i ACH (Automated Clearing House).

Grafikon 53. Broj transakcija u KIPS

Izvor: CBK (2026.)

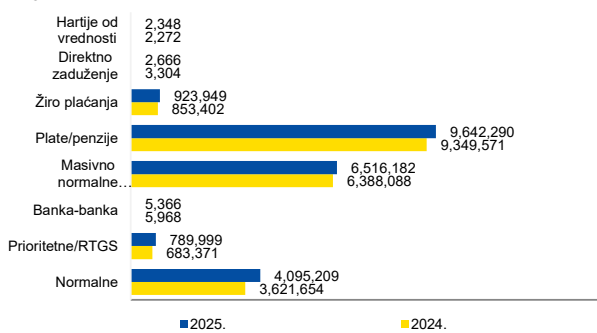
Grafikon 54. Vrednost transakcija u KIPS (u hiljadama)

Izvor: CBK (2026.)

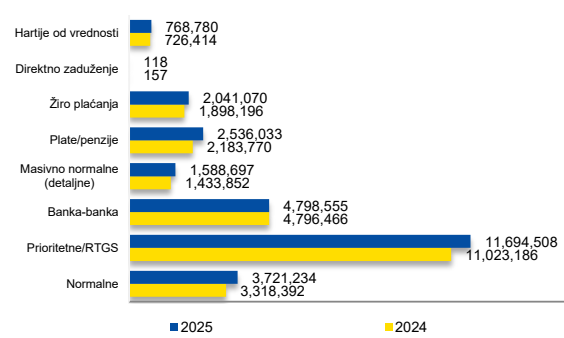
U komponenti RTGS-a, sva plaćanja u vrednosti od preko 10 hiljada evra vrše se u realnom vremenu, kao i plaćanja koja kupci naručuju prioritavno.

Grafikon 55. Godišnji obim transakcija KIPS-a prema njihovim vrstama

Izvor: CBK (2026.)

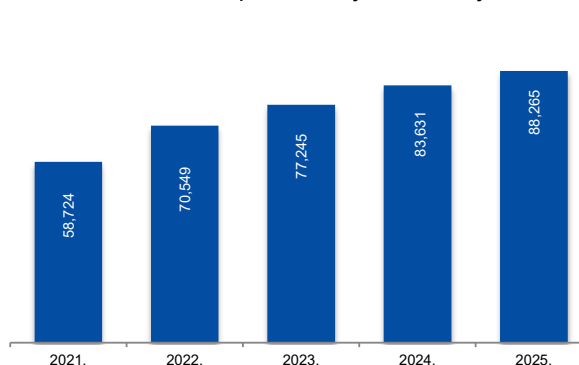
Grafikon 56. Godišnja vrednost transakcija KIPS-a prema njihovim vrstama (u hiljadama)

Izvor: CBK (2026.)

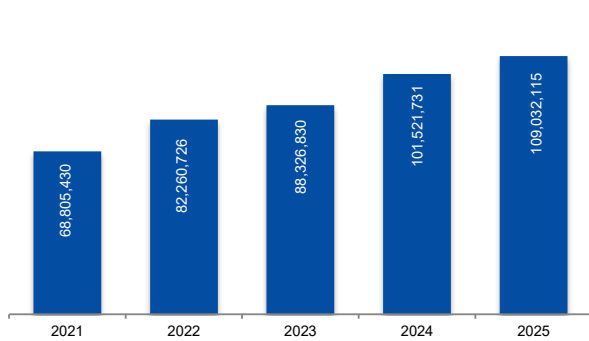
Dok se u ACH komponenti vrše sve isplate u vrednosti manjoj od 10 hiljada evra, uključujući redovne normalne isplate, masovne isplate, plate i penzije, Kos-Giro plaćanja i direktno zaduženje. Poređenje uzlaznih trendova u obimu i vrednosti ovih kategorija plaćanja za određene godine prikazano je u sledećim grafikonima.

Grafikon 57. Dnevni prosek broja transakcija u KIPS

Izvor: CBK (2026.)

Grafikon 58. Dnevni prosek vrednosti transakcija u KIPS

Izvor: CBK (2026.)

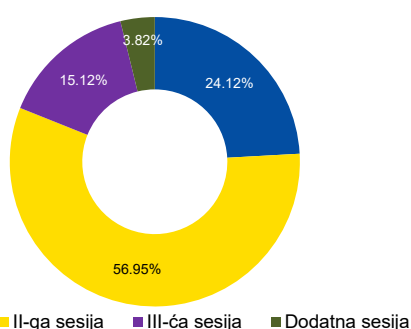
Tokom 2025. godine, redovne isplate (normalne i masovne) činile su oko 48,3 odsto obima i 19,6 odsto vrednosti KIPS transakcija (vidi grafikon 55). RTGS transakcije se obrađuju i izmiruju tokom radnog vremena u realnom vremenu i na bruto osnovi. Tokom 2025. godine, njihov broj je

činio oko 3,6 odsto od ukupnog broja transakcija u KIPS-u (vidi Grafikon 55), dok je njihova vrednost bila oko 43,1 odsto vrednosti transakcija putem KIPS-a (vidi Grafikon 56).

U kategoriji isplate plata/penzija došlo je do povećanja, kako u broju tako i u vrednosti transakcija. U odnosu na prethodnu godinu, porast broja je 3,1 odsto, dok je u vrednosti transakcija 16,1 odsto. Pored povećanja obima i vrednosti transakcija u odnosu na prethodnu godinu, postoji i povećanje dnevnog proseka obrađenih transakcija, kako po obimu tako i po vrednosti, od 5,5 odsto i 7,4 odsto, respektivno (vidi Grafikone 57 i 58).

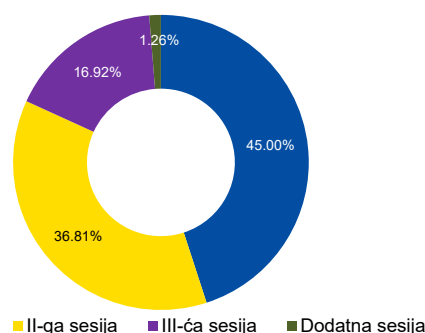
Tokom 2025. godine, odraz plaćanja obrađenih kroz ACH komponentu, po sesijama, pokazuje izraženiju koncentraciju u prvoj i drugoj klirinškoj sesiji, u poređenju sa poslednjom sesijom. Izbegavanje preopterećenja u tokovima plaćanja tokom poslednje klirinške sesije minimizira dodatne rizike u okviru rada platnog sistema, stoga se za transakcije obrađene u prve dve sesije primenjuju niže naknade (vidi Grafikone 59 i 60).

Grafikon 59. Broj transakcija po sesijama u KIPS

Izvor: CBK (2026.)

Slika 60. Vrednost transakcija po sesijama u KIPS

Izvor: CBK (2026.)

Ukupna vrednost transakcija izmirenih u KIPS-u tokom 2025. godine iznosila je blizu 27,1 milijardi evra, što je uključivalo transakcije svih učesnika u KIPS-u, bankama i trezoru.

Od obima i vrednosti transakcija koje su pokrenule sve institucije koje učestvuju u sistemu, tri učesnika sa najvećim brojem pokrenutih transfera čine 58,97 odsto ukupnog obima, dok svi ostali učesnici čine 41,03 odsto. Dok, u smislu vrednosti transfera pokrenutih od strane svih institucija učesnika, od njihove ukupne vrednosti od 27,1 milijardi transakcija, prve tri institucije učesnice u sistemu sa najvećom vrednošću pokrenutih transfera čine 41,5 odsto ukupne vrednosti, dok sve ostale institucije čine 58,5 odsto (vidi Tabelu 21).

Tabela 21. Pokazatelji koncentracije za transakcije inicirane/poslate KIPS-u

Sistem KIPS	Obim	Vrednost
3 učesnika u sistemu	59.00%	41.50%
ostala učesnika	41.00%	58.50%
Ukupno	21,989,756	27,154,104,781

Izvor: CBK (2026)

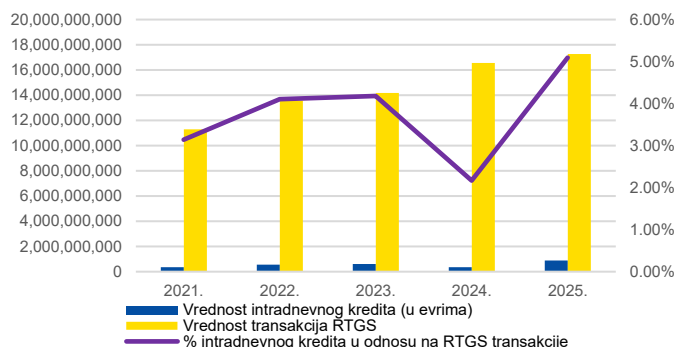
Odnos unutar-dnevnog kredita za likvidnost i ukupne vrednosti aktivnosti RTGS sistema za 2025. godinu iznosi oko 5,1 odsto (vidi Grafikon 61), što odražava malu težinu potrebe da se aktivnost ovog sistema finansira likvidnošću od strane CBK-a, a samim tim i izloženost sistema riziku likvidnosti.

4.2. Registar bankovnih računa

U okviru operativnih funkcija CBK, Registar bankovnih računa takođe igra važnu ulogu. Ovaj registar predstavlja infrastrukturu baze podataka koja omogućava prijavljivanje podataka o bankovnim računima od strane davaoca podataka o računima (komercijalnih banaka), kao i korišćenje tih podataka u funkciji sprovođenja izvršnih odluka od strane organa za izvršenje i drugih nadležnih institucija u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku. Ovaj registar je imao značajan uticaj na povećanje efikasnosti u obradi izvršnih predmeta od strane organa izvršnog postupka, posebno nakon proširenja funkcija koje omogućavaju elektronsku obradu izvršnih odluka.

Tokom izveštajne godine 2025, 50 privatni izvršitelji, 124 službenici iz Sudskog saveta Kosova, kao i 18 službenika iz Poreske administracije Kosova imali su pristup registru, preko kojeg je 24,244 izvršenja razmenjeno sa komercijalnim bankama, od kojih je 18,713 zatvoreno (vidi tabelu 22).

Grafikon 61. Odnos intradnevnog kredita prema ukupnoj vrednosti izmirenja u RTGS

Izvor: CBK (2026.)

Tabela 22. Predmeti obrađeni u Registru bankovnih računa

Status slučaja	2024.	2025.	Porast / pad (%)
Otvoreno	24,598	24,244	-1.44%
Zatvoreno	20,719	18,713	-9.68%

Izvor: CBK (2026)

Između ostalog, tokom 2025. godine u Registar računa dodane su dodatne funkcije koje su omogućile učešće i izveštavanje u ovom registru nebankarskih pružalaca platnih usluga, kao i funkcije za povezivanje registra sa drugim institucijama koje podnose zahtev.

4.3. Nadzor i analiza platnih sistema

Nadzor nad platnim i poravnanim sistemima je važna funkcija CBK-a, gde se promovišu ciljevi bezbednosti i efikasnosti praćenjem postojećih i planiranih sistema, njihovim ocenjivanjem u odnosu na ciljeve i pokretanjem promena po potrebi.

U cilju nadzora i izrade analiza platnog sistema, CBK je tokom 2025. godine nastavila da prati platni sistem kroz izveštaje iz metodologije nadzora platnog prometa, ali je takođe prikupljala i objavljivala važne izveštaje i analize o korišćenju platnih servisnih instrumenata.

U okviru ispunjavanja strateških ciljeva CBK za jačanje finansijske održivosti i stabilnosti, jedan od glavnih prioriteta ostaje unapređenje regulatornog i nadzornog okvira, kako bi se pravovremeno identifikovali i rešili rizici sa kojima se suočavaju finansijske institucije, kako bi se zaštitila stabilnost finansijskog sistema. U tom cilju, kako bi se ispunili zahtevi i ova kretanja, Odeljenje za platne sisteme, u koordinaciji sa drugim srodnim odeljenjima i uz tehničku podršku Svetske banke, revidiralo je Politiku nadzora nad nacionalnim platnim sistemom, kojom su prilagođene najbolje međunarodne prakse u pogledu praćenja i nadzora platnih sistema.

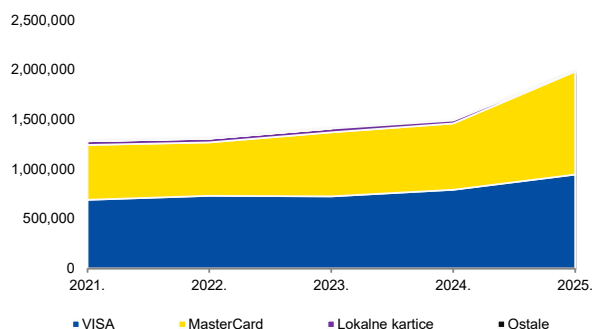
U okviru analize korišćenja platnih servisnih instrumenata, ove godine je revidirana godišnja analiza korišćenja kartica na Kosovu. Ova analiza izdvaja podatke o socio-demografskoj distribuciji kartica koje koriste građani Kosova i relevantnim faktorima koji su uticali na takvu distribuciju. Takođe, analiza odražava informacije o vrstama kartica i upotrebi kartica u različitim terminalima, uključujući i onlajn. Godišnja analiza se objavljuje redovno godišnje na zvaničnoj internet stranici CBK-a.

U okviru pripreme analiza i periodičnih izveštaja o statistici platnog prometa pripremaju se i objavljuju redovni godišnji i mesečni izveštaji o broju i vrednosti međubankarskih plaćanja, depozita i rezervi komercijalnih banaka, gotovinskih i bezgotovinskih instrumenata, kao i uporedni izveštaj o elektronskim platnim instrumentima (Kosovo u poređenju sa zemljama centralne i jugoistočne Evrope), koji se redovno objavljuju na zvaničnoj internet stranici CBK-a.

4.4. Platni instrumenti i bankarska infrastruktura za platne usluge

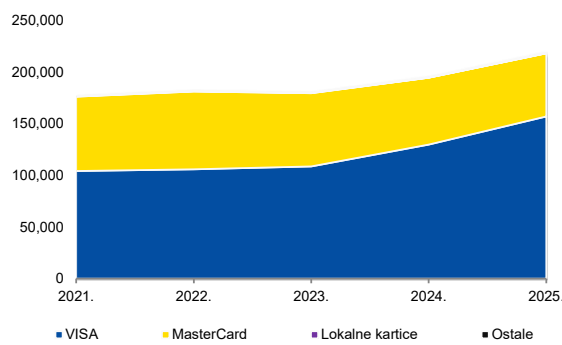
Izveštaji finansijskih institucija o platnim instrumentima pokazuju da je do kraja decembra 2025. godine broj debitnih kartica dostigao blizu 1,9 miliona, dok je broj kreditnih kartica dostigao oko 218 hiljada. U poređenju sa prethodnom godinom, broj debitnih kartica povećan je za 33,7 odsto, dok je broj kreditnih kartica porastao za 12,1 odsto (vidi Grafikon 62 i 63).

Grafikon 62. Broj debitnih kartica prema vrsti

Izvor: CBK (2026.)

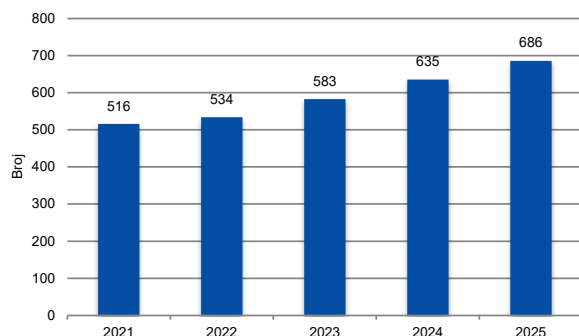
Grafikon 63. Broj kreditnih kartica prema vrsti

Izvor: CBK (2026.)

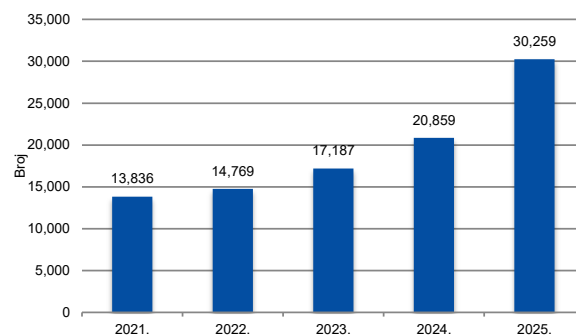
Infrastruktura terminala je nastavila da se širi, sa blagim povećanjem broja bankomata / ATM tokom ove godine u odnosu na prethodnu godinu (vidi Grafikon 64), kao i značajan porast broja terminala na prodajnim mestima / POS (vidi Grafikon 65).

Grafikon 64. Broj ATM terminala

Izvor: CBK (2026.)

Grafikon 65. Broj POS terminala

Izvor: CBK (2026.)

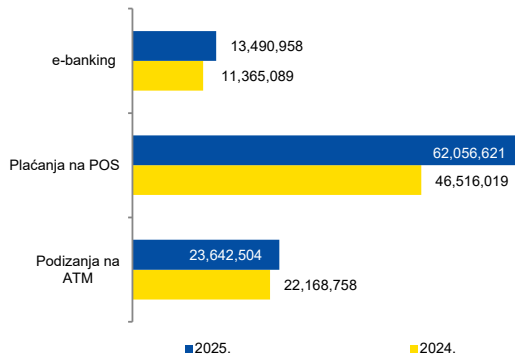
Povećanje elektronskih plaćanja tokom godina ogleda se i u načinu na koji se vrše kreditni transferi. Transferi u papirnoj formi se stalno smanjuju u odnosu na one u elektronskoj formi. Tokom 2025. godine, papirni transferi činili su 11,7 odsto, dok su elektronski transferi činili 88,3 odsto ukupnih transfera pokrenutih preko banaka (vidi Grafikon 66).

Pored povećanja broja platnih terminala i instrumenata, u 2025. godini statistički podaci pokazuju da je došlo do povećanja upotrebe elektronskih platnih instrumenata.

Broj uplata izvršenih putem interneta / e-bankarstva iznosio je preko 13,4 miliona transakcija, što predstavlja rast od 18,7 odsto u odnosu na prethodnu godinu, sa vrednošću koja je dostigla preko 27,7 milijardi evra ili godišnji rast od 11,28 odsto (vidi Grafikone 67 i 68).

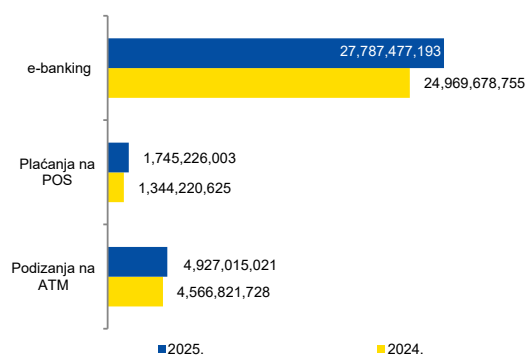
Godinu 2025. karakterisao je rastući trend korišćenja plaćanja karticom. Broj plaćanja na prodajnim mestima povećan je za 33,4 odsto, dok je vrednost porasla za 29,8 odsto u odnosu na prethodnu godinu. Podizanje novca na bankomatima takođe pokazuje porast broja i vrednosti u odnosu na prethodnu godinu, iako na nižim nivoima u odnosu na plaćanja karticom, gde je broj podizanja novca na bankomatima porastao za 6,6 odsto, dok je u vrednosti za 7,8 odsto (vidi Grafikone 67 i 68).

Grafikon 67. Godišnji obim transakcija elektronskih instrumenata plaćanja

Izvor: CBK (2026.)

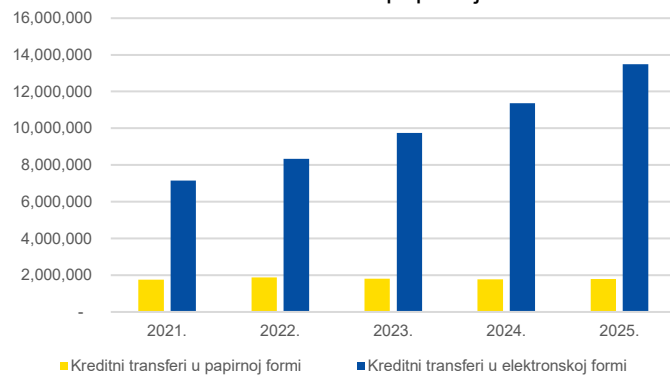
Grafikon 68. Godišnja vrednost transakcija elektronskih instrumenata plaćanja

Izvor: CBK (2026.)

Iz izveštaja finansijskih institucija proizlazi da je na kraju 2025. godine ukupan broj bankovnih računa klijenata dostigao oko 2,72 miliona, što predstavlja povećanje od 7,5 odsto u odnosu na kraj 2024. godine. Oko 98,1 odsto računa su rezidenti, dok je oko 1,9 odsto su nerezidenti (vidi Tabelu 23).

Grafikon 66. Broj kreditnih transfera u elektronskoj formi u odnosu na transfera u papirnoj formi

Izvor: CBK (2026.)

Tabela 23. Broj računa

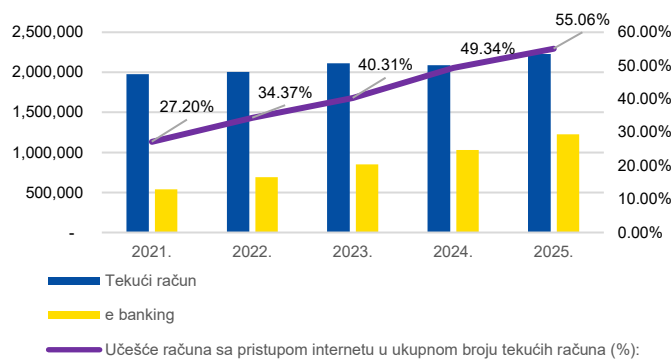
Opis računa	Ukupan broj računa klijenata			Dostupni sa interneta		
	2023.	2024.	2025.	2023.	2024.	2025.
Računi klijenata (1+2)	2,512,575	2,539,345	2,729,820	851,645	1,030,357	1,225,962
1-Rezidentni računi (a+b)(%)	98.53%	98.34%	98.11%	98.21%	97.93%	97.68%
a-Individualni (%)	91.10%	92.34%	92.06%	90.31%	90.83%	90.84%
b-Poslovni (%)	7.43%	7.66%	7.94%	9.69%	9.17%	9.16%
2-Nerezidentni računi (c+d) (%)	1.45%	1.66%	1.89%	1.79%	2.07%	2.32%
c-Individualni (%)	99.20%	99.35%	99.48%	84.80%	81.27%	80.92%
d-Poslovni (%)	0.80%	0.65%	0.52%	15.20%	18.73%	19.08%

Izvor: CBK (2025) Napomena: CBK, Izveštaji banaka prema „Uredbi o izveštavanju statistike instrumenata“.

Od ukupnih računa, na kraju 2025. godine, preko 1 milion računa imalo je „online“ pristup sa interneta, što je povećanje od 19 posto u daljinskom pristupu računu.

Grafikon 69 prikazuje udeo računa sa pristupom internetu u ukupnom broju tekućih računa u poslednjih nekoliko godina. Na osnovu statističkih podataka, razvoj infrastrukture nastavio je uzlazni trend, a brzi trend povećanja upotrebe elektronskih platnih instrumenata i dalje je ohrabrujući.

Grafikon 69. Broj računa sa pristupom internetu u odnosu na ukupan broj tekućih računa

Izvor: CBK (2026.)

NBFI registrovani za izdavanje elektronskog novca, na kraju 2025 prijavio 122,546 elektronski novac računi, što označava brz porast na osnovu činjenice da je ovo tek peta godina njihovog poslovanja na tržištu (vidi Tabelu 24). Ove institucije zajedno su napravili obim od 2,4 miliona elektronskih novčanih plaćanja, u vrednosti od oko 1,1 milijardi evra (Tabela 24).

Tabela 24. Broj računa elektronskog novca

Opis računa	2023.	2024.	2025.
Računi elektronskog novca (E-money accounts)	45,310	79,706	122,546

Izvor: CBK (2026)

Tabela 25. Broj i vrednosti plaćanja elektronskim novcem

Opis	2023.	2024.	2025.
Broj	1,620,139	2,188,448	2,458,548
Vrednost	617,969,808	860,437,319	1,110,451,750

Izvor: CBK (2026)

Promovisanje upotrebe instrumenata elektronskog novca takođe se ocenjuje kao uticaj na širenje finansijske inkluzije građana omogućavanjem pristupa platnim uslugama (otvaranje računa za elektronski novac/plaćanje i posedovanje pripejd kartice) po kategorijama stanovništva bez pristupa bankarskim uslugama, kao što su kategorije koje nisu zaposlene. Realizacija elektronskih transakcija takođe se smatra glavnim prozorom koji može olakšati njihov pristup štednji, kreditima, osiguranju i drugim finansijskim uslugama.

Uspion elektronskih plaćanja odražava značajan pomak u ponašanju potrošača, koji se usmerava ka bržim, sigurnijim i praktičnijim načinima plaćanja. Pokretanje Apple Pay-a tokom 2025. godine, nakon uključivanja Kosova u Google Pay u prethodnoj godini, za čije je sprovođenje CBK,

zajedno sa bankama i uz podršku međunarodnih partnera, posvećena, dodatno je ojačalo digitalnu infrastrukturu u zemlji i ubrzalo tranziciju ka modernijoj ekonomiji i manje zavisnoj od gotovine. Broj plaćanja putem digitalnih novčanika dostigao je 1,8 miliona, dok je njihova ukupna vrednost dostigla 34,3 miliona, što dokazuje značajan porast upotrebe i poverenja građana u ove savremene oblike plaćanja.

4.5. Uloga CBK-a kao katalizatora za platni sistem

CBK, kao ključni akter u platnom sistemu, pokazao je nepokolebljivu posvećenost modernizaciji i širenju tržišta plaćanja. O ovoj posvećenosti svedoči sprovođenje brojnih inicijativa usmerenih na poboljšanje i reformu infrastrukture i platnih usluga.

Tokom 2025. godine, CBK je organizovala sastanak Nacionalnog saveta za plaćanja (NSP), na kojem je procenjen napredak u modernizaciji platnog sistema u Republici Kosovo. Na sastanku od 17. juna istaknut je značajan napredak u digitalizaciji plaćanja, unapređenju nacionalne infrastrukture, usklađivanju sa standardima EU-a i pripremama za integraciju u SEPA. Ovi događaji potvrdili su povećanu finansijsku inkluziju i jačanje konkurentnosti na tržištu, odražavajući opipljive rezultate institucionalnih reformi.

Jedan od ključnih trenutaka sastanka bilo je osnivanje Radne grupe za otvoreno bankarstvo, korak koji označava početak razvoja ekosistema otvorenog bankarstva na Kosovu. Takođe, potvrđena je posvećenost smanjenju upotrebe gotovine i promovisanju elektronskog plaćanja, u koordinaciji sa svim relevantnim institucijama, uključujući javni i privatni sektor, kao i sa međunarodnim partnerima. Posvećenost modernizaciji platne infrastrukture nastavlja se projektima za sprovođenje sistema brzog plaćanja (TIPS Clone), uspostavljanjem funkcija KIPS sistema, kao i inicijativama za razvoj usluga prekrivanja i dodane vrednosti, poznatih kao; QR Code, Request to Pay, Proxy ID, Fraud Management i Verification of Payee.

Sprovođenje Zakona o platnim uslugama i pripreme za članstvo u SEPA-i predstavljali su još jedan stub razgovora. Istaknut je značaj ubrzanja podzakonskih akata, izbora operatera za obradu plaćanja i revizije naknada u oblasti SEPA plaćanja. Takođe je najavljena priprema novih akata za pristup IFJB-a platnom sistemu i unapređenje procesa za priznavanje klijenta „KYC“.

Tokom sastanka, dosadašnji strateški rezultati ocenjeni su kao pozitivni, premašujući ciljeve Nacionalne strategije za plaćanja malih vrednosti 2021–2026. Finansijska inkluzija dostigla je 73%, dok je broj bezgotovinskih plaćanja-po glavi stanovnika porastao na 49, pokazujući stabilan napredak ka formalizaciji ekonomije i širenju upotrebe digitalnih instrumenata. Ova dostignuća potvrdila su da reforme daju konkretne i merljive rezultate na nacionalnom nivou.

Za period 2025–2026, NSP je preporučio intenziviranje institucionalne koordinacije za sprovođenje TIPS Clone sistema brzog plaćanja i procesa SEPA integracije, kao i povećana ulaganja u tehničku infrastrukturu i kvalitet podataka. Naglašena je potreba za jačanjem finansijske edukacije i javne svesti, kao i za nastavkom usklađivanja sa propisima EU-a. U zaključku, na sastanku je potvrđeno da platni sistem na Kosovu ulazi u ključnu fazu reformi, gde će 2026–2027. godine biti ključne za finalizaciju strateških projekata i konsolidaciju ekosistema digitalnog plaćanja u skladu sa evropskim standardima.

Još jedan važan razvoj u Evropskoj uniji je odluka Evropske centralne banke, koja pruža pružaocima platnih usluga direktan pristup platnim sistemima i računima centralne banke. Ova odluka ima za cilj povećanje konkurencije, podsticanje inovacija i modernizaciju evropskog platnog prostora. Ovom prilikom, u okviru priprema za primenu na SEPA šeme, preporučuje se dopunjavanje lokalnog zakonskog okvira relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2024/886, koja dopunjuje PSD2 direktivu i omogućava pristup nebankarskim pružaocima platnih usluga platnim sistemima kroz definisanje zakonskih i tehničkih kriterijuma za ove institucije.

Imajući u vidu ova dešavanja, Odeljenje za platni sistem, u saradnji sa nadležnim odeljenjima i uz tehničku podršku Svetske banke, izradilo je regulatorni okvir čiji je cilj proširenje pristupa nebankarskih finansijskih institucija nacionalnom platnom sistemu. Ova reforma za direktan pristup pružalaca platnih usluga predstavlja strateški korak ka modernizaciji platnog tržišta na Kosovu.

Reforma se zasniva na analizama Svetske banke, nedavnim regulatornim dešavanjima u EU, kao i nacionalnim ciljevima za finansijsku inkluziju i evropske integracije, zasnovanim na razboritom pristupu orijentisanom na rizik.

Kao deo razvoja u zemlji, Apple Pay je takođe pokrenut ove godine, što je važan korak ka digitalizaciji finansijskih usluga. Uvođenje ove platforme direktno je uticalo na povećanje upotrebe digitalnog novčanika, jer građani sve više biraju bezgotovinsko plaćanje, putem pametnih telefona i drugih uređaja.

Još jedan razvoj od posebnog značaja je revizija Politike nadzora nad nacionalnim platnim sistemom (NPS). NPS je osnovna infrastruktura za funkcionisanje ekonomije i očuvanje finansijske stabilnosti. Evolucija tržišta – uključujući tehnološke inovacije, povećanu ulogu nebankarskih provajdera i ubranu digitalizaciju plaćanja – stvorila je dinamičnije, ali i složenije okruženje, sa novim operativnim, tehnološkim i sistemskim rizicima. U tom kontekstu, jasna, strukturirana i usaglašena politika nadzora postala je neophodna kako bi se garantovala sigurnost, efikasnost i inkluzivnost NPS-a; da obezbedi proporcionalan nadzor zasnovan na riziku od strane Centralne banke Republike Kosovo (CBK); kao i da budu usklađeni sa međunarodnim standardima, posebno sa Principima o infrastrukturi finansijskog tržišta (PFMI) Banke za međunarodna poravnanja (BIS) i IOSCO-a.

U cilju ispunjavanja kriterijuma za primenu SEPA-e, uključujući i obaveze izveštavanja koje proizilaze iz direktiva Evropske unije u oblasti sprečavanja pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma (SPN/BFT), Centralna banka Republike Kosovo je revidirala Uredbu o registru računa, koja će omogućiti prijavljivanje podataka o sefovima u ovom registru, kao i podatke o ovlašćenim licima i korisnicima računa za plaćanje koje obezbeđuju banke i nebankarske organizacije civilnog društva.

4.6. Saradnja sa drugim domaćim i međunarodnim institucijama

U okviru projekta modernizacije platnih sistema na Zapadnom Balkanu, pod rukovodstvom Evropske komisije i tehničke podrške tima Svetske banke, pružena je veoma značajna podrška finalizaciji Zakona o platnim uslugama, reviziji zakonskog okvira za AMZ/CFT, pripremi podzakonskih akata koji uključuju reviziju Nacionalne politike nadzora sistema propisa o pristupu nebankarskih platnih usluga platnom prometu platnim sistemima i pripremi potrebne dokumentacije za ispunjavanje kriterijuma za primenu SEPA-e, kao i izboru opcije za sprovođenje sistema ekspresnog plaćanja.

S obzirom na tehničke pripreme za operacionalizaciju plaćanja u SEPA-i, tokom 2025. CBK je potpisao sporazum sa Evropskim savetom za plaćanja (ESP) o korišćenju standarda i tehničkih pravila platnih šema u SEPA-i, kao što su šeme kreditnog transfera (SCT), šeme direktnog zaduženja (SDD), kao i šeme brzog plaćanja (SCT Inst).

Pored toga, Svetska banka je takođe pružila podršku u analizi prihvatanja elektronskog plaćanja (EPA) u zemlji, odakle je u toku sveobuhvatna studija kako bi se dobio dublji uvid u to kako pojedinci, preduzeća i drugi ključni akteri na Kosovu koriste elektronske platne instrumente. Ovo istraživanje ima za cilj da proceni trenutno stanje digitalnih transakcija, ispitujući trendove u usvajanju, obrasce korišćenja i ukupnu penetraciju rešenja za elektronsko plaćanje u ekonomiji. Preciznije, studija ima za cilj da identifikuje i analizira glavne faktore koji utiču na prihvatanje

elektronskih plaćanja, kao i barijere koje mogu ograničiti njihovu široku upotrebu. To uključuje istraživanje faktora kao što su preferencije potrošača, poslovna spremnost, finansijsko i digitalno obrazovanje, regulatorni okviri i dostupnost infrastrukture koja podržava elektronske transakcije.

Štoviše, studija će proceniti šire izazove sa kojima se suočavaju različiti učesnici na tržištu, uključujući finansijske institucije, pružaoce platnih usluga, trgovce i potrošače. Ovi izazovi mogu uključivati pitanja vezana za troškove transakcija, bezbednosne probleme, interoperabilnost između platnih sistema i pristup digitalnim finansijskim uslugama, posebno za nedovoljno opsluženo stanovništvo.

Tokom ove godine, pored komunikacije i saradnje sa pojedinim zemljama po pitanjima vezanim za plaćanja, CBK je učestvovala i na forumu Evropske asocijacije klirinških kuća za plaćanje-EACHA, održanom u Varšavi, Poljska.

Učešće na ovom forumu je važan korak, imajući u vidu tekuće projekte i reforme vezane za digitalizaciju platnih usluga. CBK je član EACHA od 2024. godine i članstvo u ovom međunarodnom mehanizmu pruža priliku da se uči iz iskustava i znanja drugih zemalja o infrastrukturi platnih sistema u EU i razvoju novih usluga u oblasti platnog prometa.

Na lokalnom nivou, između ostalog, poseban prostor je takođe posvećen ulozi finansijskog obrazovanja, u promovisanju finansijske inkluzije i saradnje radnih grupa u okviru funkcija i odgovornosti Nacionalnog saveta za plaćanja.

5. Finansijska edukacija i zaštita potrošača

5.1. Promovisanje finansijskog obrazovanja i finansijske inkluzije

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo (CBK), preko svog Odeljenja za odnose sa javnošću i finansijsku edukaciju (OOJFE), razvila je niz aktivnosti kako bi doprinela povećanju nivoa finansijskog obrazovanja u zemlji i unapređenju finansijske inkluzije za različite kategorije građana.

Aktivnosti koje se sprovode tokom 2025. godine usmerene su na:

- informisanje i povećanje znanja i veština za upravljanje ličnim finansijama
- promovisanje kulture štednje i finansijskog planiranja;
- podizanje svesti o korišćenju finansijskih proizvoda i usluga;
- promovisanje finansijske sigurnosti i zaštite od digitalnih rizika;
- jačanje finansijske inkluzije za marginalizovane grupe.

Ove aktivnosti su sprovedene kroz različite edukativne formate kao što su: predavanja, debate, edukativne posete, objavljivanje i distribucija edukativnih materijala, takmičenja, kampanje podizanja svesti i međuinstitucionalni projekti.

Među glavnim aktivnostima koje se sprovode tokom godine su:

Međunarodna nedelja novca 2025. (17-21. mart 2025.), sa temom *"Razmislite pre nego što kliknete, za finansijsku sigurnost sutra"*, sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Otvaranje MNN-a svečanom dodelom nagrada za učenike osnovnih škola - pobednike konkursa (5 nagrada za edukativni video o štednji) i učenike srednjih škola (20 najboljih umetničkih radova iz oblasti finansijskog obrazovanja), sa ukupno 119 prijava učenika različitih škola iz celog Kosova;
- Kampanja podizanja svesti protiv onlajn prevara, u saradnji sa Udruženjem kosovskih banaka i svim bankama koje posluju na Kosovu;
- Predavanje na UBT koledžu o ulozi CBK u ekonomiji i finansijskom sistemu Kosova;
- Edukativno-informativna aktivnost sa učenicima Model osnovne škole, Priština - gde su se upoznali sa osnovnim ekonomskim i finansijskim konceptima, uključujući vrednost novca, lične finansije, izgradnju budžeta, stvaranje navike štednje i funkcionisanje finansijskog sektora.
- Interaktivna debata sa učenicima Srednje ekonomske škole „Hoxhë Kadri Prishtina” na temu digitalizacije bankarskih usluga i budućnosti gotovine, kojoj je prisustvovalo oko 100 učenika;
- Nedelja je završena konferencijom povodom pokretanja projekta „WE Finance Code“, inicijative CBK uz podršku Evropske banke za obnovu i razvoj (EBOR) i Frankfurtske škole za finansije i menadžment, koja ima za cilj da podrži pristup finansijama za žene preduzetnice. Konferencija je okupila preko 110 učesnika, a događaj je počašćen učešćem predsednika Republike.

- **Pokretanje zvanične verzije Platforme za poređenje finansijskih proizvoda i usluga**

U cilju povećanja transparentnosti, osnaživanja potrošača i promovisanja finansijske inkluzije, CBK je zvanično pokrenula Platformu za poređenje finansijskih proizvoda i usluga.

Ova platforma omogućava građanima da budu informisani i uporede na jednostavan i transparentan način finansijske proizvode i usluge koje **nude banke, mikrofinansijske institucije, nebankarske finansijske institucije i kompanije osiguranja** na Kosovu, pomažući im da donose informisane finansijske odluke.

Platforma je dostupna na albanskom, srpskom i engleskom jeziku preko zvaničnog sajta CBK i pruža praktičan alat za informisanje i upoređivanje finansijskih proizvoda. Za svoj rad, CBK je takođe razvio relevantni regulatorni okvir, odobravajući propise i smernice koje određuju način izveštavanja podataka od strane finansijskih institucija.

- **CBK Nedelja svesti o pristupu finansiranju za osobe sa ograničenim sposobnostima**

– CBK je u okviru aktivnosti finansijske edukacije, u saradnji sa Kosovskim forumom osoba sa invaliditetom (KKAK), Asocijacijom kosovskih banaka i uz podršku Evropskog fonda za Jugoistočnu Evropu (EFSE), organizovala kampanju „**Ekonomija za sve**“, koji je obeležio Nedelju pristupa finansijama za osobe sa ograničenim sposobnostima. Cilj ove kampanje bio je promovisanje finansijske inkluzije i jednakosti u pristupu finansijama, kao i podsticanje saradnje između finansijskog sektora i organizacija koje predstavljaju osobe sa ograničenim sposobnostima, kako bi se izgradio inkluzivniji i pristupačniji finansijski sistem za sve građane.

- Aktivnosti uključuju informativna predavanja, diskusije o finansijskoj inkluziji i distribuciji obrazovnih materijala, uključujući knjige na Brajevom pismu. Aktivnosti su organizovane u Prištini, Gnjilanu, Đakovici, Prizrenu i Peći gde je učestvovalo oko 200 građana.

- **Pokretanje SML takmičenja** – tokom 2025. godine pokrenuto je i edukativno takmičenje “Stock Market Learning Competition”, koje organizuje CBK u saradnji sa Nemačkom fondacijom za međunarodnu saradnju – Sparkassenstiftung. Ova inicijativa ima za cilj da unapredi finansijsko obrazovanje i produbi znanje o tržištima kapitala, posebno među studentima, povezivanjem teorije sa praksom u oblasti finansija i investicija. Kroz simulaciju na virtuelnoj berzi u Stuttgart-u, studenti svih univerziteta i koledža na Kosovu imaju priliku da primene teorijske koncepte u praktičnom i konkurentnom okruženju koje odražava realnu dinamiku finansijskih tržišta. Trka je počela u oktobru 2025. godine i traje u periodu od četiri meseca.

Edukativne aktivnosti i posete učenicima osnovnih i srednjih škola tokom 2025. godine

Tokom 2025. godine, CBK je sproveo edukativne aktivnosti i posete učenicima i studentima iz različitih obrazovnih institucija, uključujući Finsku školu na Kosovu, ONSŠ „Gjergj Fishta“ i ONSŠ „Faik Konica“ u Prištini, kao i studente Univerziteta „Isa Boletini“ u Mitrovici i UBT Koledža. Kroz ove aktivnosti, učenici i studenti su upoznati sa funkcijama i ulogom CBK u ekonomiji zemlje i funkcionisanjem finansijskog sektora, dok su obrađene važne teme kao što su finansijsko planiranje, upravljanje budžetom, značaj štednje, razvoj digitalnih plaćanja, kao i regulatorne i nadzorne funkcije CBK.

Konkursi i inicijative za podsticanje kreativnosti i istraživanja

U cilju podsticanja učenika i studenata da budu informisani i produbljuju svoja znanja iz oblasti ekonomije i finansija, kao i da razviju kritičko razmišljanje i analitičke veštine, CBK je tokom 2025. godine raspisao različita takmičenja za različite nivoe obrazovanja, uključujući osnovnoškolce, srednjoškolce i studente.

- **Konkurs za umetničke radove**
Raspisan je konkurs za učenike osnovnih škola (VI-IX razredi), sa fokusom na kreativno predstavljanje konceptata štednje i pametnog upravljanja novcem.
- **Najbolji video u oblasti finansijskog takmičenja**
Srednjoškolci su ohrabreni da kreiraju edukativne video zapise o finansijskom planiranju, štednji i digitalnoj finansijskoj sigurnosti.
- **Nagrada za mladog ekonomista – gde CBK raspisuje konkurs za studente diplomskih, magistarskih i doktorskih studija, sa ciljem podsticanja i promovisanja naučnih istraživanja u oblasti ekonomije i finansija.**
- **Nagrada CBK za pisanje i izveštavanje u novinarstvu za finansijski sektor 2025 - U cilju promovisanja ispravnog izveštavanja o finansijskom sistemu, CBK raspisuje konkurs za najbolje pisanje i izveštavanje o finansijskom sektoru, objavljeno u štampanoj ili onlajn štampi, kao i u radio i televizijskim medijima.**

Informativni i edukativni materijali - Tokom 2025. godine, CBK je objavila i raspodelila niz edukativnih materijala u cilju povećanja svesti i finansijskog znanja građana. Ovi materijali uključuju informativne letke kao što su „Chargeback – Kako postupiti u slučaju neovlašćenog plaćanja putem vaše kartice“, „Svaki cent ima vrednost – važnost upravljanja ličnim finansijama“, „Zašto treba da budemo opreznii prilikom razmene novca“ i „Prava i odgovornosti finansijskog potrošača“, kao i informativnu brošuru „Uporedite finansijske proizvode i usluge sa lakoćom“. Pored toga, objavljeni su audiovizuelni materijali, uključujući video za Platformu za poređenje finansijskih proizvoda i usluga i edukativni video „Šta je bruto domaći proizvod“.

Tokom 2025. godine, CBK je nastavila da unapređuje svoju ulogu u promovisanju finansijskog obrazovanja i inkluzije na Kosovu. Kroz institucionalnu saradnju, inovativne projekte i direktan angažman sa učenicima, studentima i različitim kategorijama građana, CBK je doprineo povećanju finansijske pismenosti i izgradnji stabilnijeg, transparentnijeg i inkluzivnijeg finansijskog sistema.

5.2. Zaštita potrošača

U cilju zaštite interesa potrošača kao važne odgovornosti Centralne banke Republike Kosovo (CBK), vrši se nadzor praksi na tržištu i razmatranje žalbi korisnika finansijskih usluga.

U okviru nadzora praksi na tržištu tokom 2025. godine, unapređen je regulatorni okvir, gde su izrađene četiri uredbe, dve za bankarski sektor i dve za sektor osiguranja. Ove uredbe su pripremljene u skladu sa domaćim pravnim okvirom, relevantnim direktivama Evropske unije i 12 principa OECD-a za zaštitu potrošača u finansijskim uslugama.

Izrađene uredbe su:

1. Uredba o razvoju, distribuciji i reklamiranju bankarskih proizvoda i usluga;
2. Uredba o efektivnoj kamatnoj stopi za banke, koja je revidirana potrebnim izmenama i dopunama;

3. Uredba o razvoju, distribuciji i upravljanju proizvodima osiguranja;
4. Uredba o informisanju, reklamiranju, troškovima i transparentnosti prema klijentima u osiguranju.

Nadzor praksi na tržištu igra važnu ulogu u promovisanju transparentnosti, integriteta i fer ponašanja finansijskih institucija prema potrošačima, doprinoseći jačanju poverenja u finansijski sistem i zaštiti interesa potrošača. Ovo zahteva stalno praćenje dešavanja na tržištu i blisku saradnju između CBK-a i finansijskih institucija.

U funkciji nadzora praksi na tržištu, tokom 2025. godine, kroz praćenje reklama i promena cenovnika koje primenjuju finansijske institucije, proverena je usklađenost finansijskih institucija sa regulatornim zahtevima, kao što su Uredba o efektivnoj kamatnoj stopi i zahtevima za objavljivanje i Uredba o reklamiranju finansijskih usluga.

Još jedan važan aspekt zaštite potrošača jeste razmatranje žalbi korisnika finansijskih usluga, koje se podnose protiv finansijskih institucija koje nadgleda CBK.

Vrste žalbi tokom godine

Tokom 2025. godine u CBK je primljeno i obrađeno ukupno 1.188 žalbi korisnika finansijskih usluga (fizičkih i pravnih lica). Naime, žalbe po kategorijama finansijskih institucija su navedene na sledeći način:

- Banke: Broj žalbi protiv banaka iznosio je 632 žalbe, dok su se najčešće žalbe odnosile na kreditne proizvode (kredite), upravljanje bankovnim računima i proizvode debitnih i kreditnih kartica.
- Mikrofinansijske institucije (MFI): Broj žalbi protiv MFI bio je 50 žalbi, dok su se najčešće žalbe odnosile na kreditni proizvod.
- Nebankarske finansijske institucije (NBFI): Broj žalbi protiv NBFI-a bio je 58 žalbi, dok su se najčešće žalbe odnosile na kreditni proizvod i upravljanje digitalnim uslugama putem virtuelnih kartica.
- Osiguravajuća društva / posrednici u osiguranju: Broj žalbi obrađenih protiv osiguravajućih društava bio je 446 žalbi, dok su najčešće žalbe bile vezane za zdravstveno osiguranje, osiguranje od sopstvene odgovornosti (uključujući Kasko osiguranje) i akreditiv/garancijski proizvod.
- Penzioni fondovi: Broj žalbi obrađenih protiv penzionih fondova bio je samo dve žalbe koje se odnose na isplatu mesečnih rata.

Tabela 26. Broj žalbi tokom godina

Finansijska industrija	Broj žalbi po godinama				
	2023.	2024.	% promene	2025.	% promene
Komercijalne banke	448	537	20%	632	18%
Mikrofinansijske institucije	54	37	-31%	50	35%
Nebankarske finansijske institucije	27	31	15%	58	87%
Kompanije osiguranja	246	321	30%	446	39%
Posrednici u osiguranju	0	1	0%	0	0%
Penzioni fondovi	1	0	-100%	2	0%
Ukupno	792	927	17%	1,188	28%

Izvor: CBK (2026)

Od ukupnog broja pristiglih pritužbi za 2025. godinu, 1066 žalbi podnela su fizička lica, dok su 122 pritužbe podnela pravna lica.

Gornja tabela pokazuje da je broj žalbi obrađenih u 2025. godini porastao u odnosu na prethodne dve godine. U poređenju sa prethodnom godinom, ovo povećanje odražava povećanje svesti potrošača da se pozabave svojim problemima, koristeći različite alternativne mehanizme za rešavanje sporova.

Žalbe putem kanala prihvatanja

Što se tiče načina prijema žalbi, na osnovu zahteva Internog pravila za postupanje po žalbama, podnošenje žalbi CBK se uglavnom vrši preko platforme/sistema za podnošenje i upravljanje žalbama, čiji je link objavljen na zvaničnom sajtu CBK. Pored toga, žalbe se mogu podneti i putem.

Tabela 27. Broj žalbi po prijemnom kanalu

Kanal za prijem žalbi	Broj žalbi	Učešće u %
Onlajn sistemi	998	84.0%
Lično u CBK	162	13.6%
MIPT	18	1.5%
E-mail	10	0.8%
Ukupno	1,188	100.0%

Izvor: CBK (2026)

- Elektronske pošte, slanjem na zvaničnu elektronsku adresu CBK-a,
- Lične dostave u arhivskoj kancelariji CBK-a,
- Odeljenja za zaštitu potrošača, za žalbe upućene u skladu sa sporazumom između CBK-a i Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine (MIPT).

Broj žalbi po statusu

Od ukupnog broja žalbi koje su korisnici finansijskih usluga obrađivali tokom 2025. godine, oko 34% njih je opisano kao „utemeljeno“ i isto je rešeno u korist podnosioca žalbi. Dok su ostale žalbe uključivale. Neosnovane žalbe, uključujući i žalbe koje nisu potkrepljene dodatnim dokazima da je žalbu prvobitno razmatrala finansijska institucija, za koje se korisnicima finansijskih usluga nalaže da prvobitno ostvare pravo na žalbu finansijskoj instituciji, u skladu sa relevantnom uredbom o razmatranju žalbi

Tabela 28. Broj žalbi prema statusu

Finansijske institucije	Ukupno žalbi	Osnovano	Neosnovano
Komercijalne banke	632	44	588
Mikrofinansijske institucije	50	2	48
Nebankarske finansijske institucije	58	0	58
Osiguravajuća društva	446	111	335
Posrednici u osiguranju	0	0	0
Penzioni fondovi	2	0	2
Ukupno žalbi	1,188	157	1,031

Izvor: CBK (2026)

6. Aktivnosti u oblasti statistike

Na osnovu člana 25. Zakona o CBK, CBK prikuplja, sastavlja i objavljuje neophodne statističke podatke i druge informacije u cilju ispunjavanja svojih ciljeva. CBK je glavni proizvođač i korisnik finansijske statistike Republike Kosovo i jedan od glavnih izvora statistike na nacionalnom nivou. U okviru svog zakonskog mandata, CBK sastavlja i objavljuje monetarnu, finansijsku, finansijsku i spoljnu statistiku sektora. Kompilacija ovih statistika prati metodologiju koju preporučuju MMF, ECB, WB, Eurostat i najbolje prakse drugih zemalja.

Za potrebe sastavljanja statistike, izveštavajući subjekti u CBK su fizička i pravna lica, uključujući finansijske institucije (komercijalne banke, penzioni fondovi, osiguravajuća društva, drugi finansijski posrednici i finansijski asistenti), preduzeća u stranom vlasništvu, carina Kosova, vladine institucije, nefinansijska preduzeća, domaćinstva i neprofitne organizacije. U skladu sa važećim zakonodavstvom, CBK poštuje poverljivost u vezi sa pojedinačnim podacima koje pruža od različitih izveštajnih subjekata, a koje koristi samo za potrebe sastavljanja statistike. Informacije koje su dostavili izveštitelji neophodne su za sastavljanje monetarne i finansijske statistike, statistike spoljnog sektora i finansijskih računa u okviru zakonskih obaveza CBK koje proizilaze iz Zakona br. 03/L209 o CBK i Zakonu br. 04/L-036 o službenim statistikama Republike Kosovo.

Objavljivanje statistike vrši se u skladu sa rokom koji je unapred objavljen na sajtu CBK, i to u različitim formatima, kao što su: vremenske serije, Mesečni statistički bilten, Godišnji izveštaj, Stranica sa sažetkom nacionalnih podataka, MMF, Eurostat, SB, CEFTA i dr. Statistike u nadležnosti CBK, na zahtev, pripremaju se i distribuiraju za potrebe organizacionih jedinica u okviru CBK, kao i za eksterne korisnike, kao što su: vladine institucije, mediji, međunarodne organizacije, univerziteta i šira javnost.

Tokom 2025. godine, CBK je nastavila da sastavlja i redovno objavljuje statistiku u okviru svog delokruga, u skladu sa zvaničnim kalendarom publikacija. Monetarna i finansijska statistika, koja obuhvata podsektore centralnih banaka, komercijalnih banaka, osiguravajućih društava, penzionih fondova, posrednika i finansijskih asistenata, kao i statistika spoljnog sektora, uključujući platni bilans, poziciju međunarodnih investicija i spoljni dug, redovno se objavljuju na sajtu CBK i na platformama međunarodnih organizacija.

Modul Statistika finansijskih računa nastavio je da se objavljuje tromesečno, u vremenskim serijama, za finansijski sektor i spoljni sektor. U međuvremenu, tri druga sektora privrede ostaju nepokrivena, za koje obezbeđivanje izvora podataka zahteva dalju saradnju sa relevantnim institucijama u zemlji. Tokom 2025. godine postignut je značajan napredak u razvoju sektora opšte države u skladu sa metodologijama ESA 2010 i GFSM 2014, dok sektor ne finansijskih preduzeća ostaje važna oblast fokusa. Za ovaj sektor intenzivno se razvija baza podataka za period 2013–2024 za najveće kompanije.

U svojstvu nacionalnog koordinatora, CBK je nastavila sa svojim obavezama za proces pretplate Kosova na Specijalni standard za diseminaciju podataka (SDDP), u saradnji sa lokalnim institucijama odgovornim za izradu ekonomske i finansijske statistike. Trenutno, Kosovo je član GDDS sistema, dok prelazak na SDDS predstavlja značajno kvalitativno povećanje, jer zahteva povećanje standarda objavljivanja podataka, proširenje statističke pokrivenosti, uspostavljanje Nacionalnog sajta za sažetak podataka (NSSP), kao i jačanje transparentnosti, kredibiliteta i investicionog potencijala u zemlji.

Da bi se postigao napredak, tokom 2025. godine CBK je organizovao online sastanak sa lokalnim institucijama i MMF-om, kako bi koordinirao obaveze u skladu sa zahtevima SDDS-a. CBK je ispunila sve predviđene tehničke i metodološke zahteve, uključujući ažuriranje prakse

objavljivanja, konsolidaciju izveštavanja o međunarodnim rezervama i ubrzanje rokova za širenje podataka. Prelazak sa GDDS-a na SDDS zahteva koordinirani međuinstitucionalni angažman, ali dugoročne koristi, kao što su povećana transparentnost, poboljšana kvaliteta statistike, jačanje poverenja tržišta i povećanje mogućnosti za međunarodnu ekonomsku integraciju, čine ovaj proces jednim od strateških prioriteta Republike Kosovo.

Tokom 2025. godine nastavili smo da usklađujemo statistiku sa standardima Evropske unije, utvrđenim u ESA 2010. Mesečno se izveštavaju o kamatnim stopama na depozite kod Evropske centralne banke (ECB), dok se Eurostatu redovno prijavljuju kvartalne statistike o platnom bilansu i poziciji međunarodnih investicija, kao i godišnja statistika o direktnim investicijama i međunarodnoj trgovini uslugama.

CBK ostaje u potpunosti posvećen Evropskom kodeksu statističke prakse. Tokom 2025. godine učestvovao je u važnom procesu stručnog pregleda, koji je vodio Eurostat, u okviru procene usklađenosti sa EU CoP-om. Upitnik za samoprocenu (SAK) podnesen je u maju 2025. godine, dok su u novembru 2025. godine održani zvanični sastanci sa Procenjivačkom timom Eurostata koji je visoko ocenio profesionalnost osoblja CBK, institucionalna nezavisnost, primena međunarodnih metodologija, zaštita poverljivosti podataka i poštovanje principa zvanične statistike. Istaknuta je i potencijalna uloga CBK u podršci drugim institucijama za uspostavljanje i jačanje jedinica zvanične statistike. Proces recenzije je visoko cenjen za unapređenje transparentnosti i kvaliteta zvanične statistike CBK, posebno u vreme kada se globalno donošenje odluka oslanja na pouzdane i standardizovane podatke.

CBK je uspešno nastavila sa realizacijom projekta "IPA 2022 – 1.9 Direktna strana investicija", pokrenutog u septembru 2024. godine i koji će trajati do septembra 2026. godine. Projekat ima za cilj da proširi asortiman CBK publikacija o FDI sa četiri nova skupa podataka i da poboljša kvalitet statistike u skladu sa međunarodnim standardima.

Tokom 2025. godine zabeležena su značajna dostignuća: u martu 2025. godine prvi put su objavljeni podaci o stanju direktnih stranih investicija po zemljama i ekonomskim aktivnostima, dok su u septembru 2025. godine sve obavezne tabele za spoljni sektor uspešno dostavljene Eurostatu i svih pet tabela uspešno je prošlo Eurostatove STRUVAL/CONVAL provere validacije/konzistentnosti iz prvog pokušaja. CBK je razvio i implementirao novi IT program za transformaciju "flat file" statistike spoljnog sektora u strukturu tabela prema vademekumu, potrebne za prenos Eurostatu. Razvijen je i novi IT sistem za automatizaciju prenosa statistike, čime se povećava efikasnost, tačnost i operativna održivost.

Pored toga, tokom 2025. godine organizovano je redovno istraživanje nerezidenata koji posećuju Kosovo, sprovedeno u letnjoj i zimskoj sezoni. Istraživanje je sprovedeno kroz napredni sistem pozajmljen od Svetske banke, obezbeđujući efikasnije prikupljanje i kvalitetnije podatke. Rezultati su korišćeni za procenu potrošnje migranata i imaju značajan uticaj na putovanja, doznake i statistiku direktnih investicija.

CBK se takođe bavi povećanjem kvaliteta i konzistentnosti proizvedenih podataka, ažuriranjem objavljene metodologije, objavljivanjem novih tabela, skraćivanjem učestalosti objavljivanja pokazatelja, unapređenjem metoda obrade i validacije podataka, održavanjem internet stanice „Ekonomija Kosova na prvi pogled“, sastavljanjem zaostalih obaveza u komercijalnim transakcijama i kreditnim instrumentima, izveštavanje o pokazateljima finansijskog zdravlja, kao i objavljivanje sažetih objašnjenja o ekonomskim i finansijskim kretanjima radi transparentnosti i tačnijih informacija javnosti.

7. Upravljanje rezervama i bankarske operacije

7.1. Upravljanje imovinom i rezervama

Centralna banka Kosova upravlja svojom imovinom i rezervama i odgovorna je za administriranje Centralnog depozitarnog sistema, omogućavajući sprovođenje aukcija i trgovinu hartijama od vrednosti Vlade Kosova.

Zadaci upravljanja rezervama su navedeni u Zakonu o Centralnoj banci Republike Kosovo, odnosno u članu 15. Zakona br. 03/L-209.

7.1. 1. Upravljanje investicijama

Centralna banka upravlja svojim rezervama kako bi ostvarila ciljeve Investicione politike koju je odobrio Izvršni odbor, gde je prioritet bezbednost i likvidnost imovine, a zatim i povraćaj investicija. Tokom 2025. godine, sporazumi o saradnji u upravljanju međunarodnim rezervama su finalizovani sa četiri partnerske banke: Banka Engleske, Banka Francuske, Banka Austrije i Landesbanka Baden-Virtemberga. Ovi sporazumi predstavljaju važan korak ka proširenju mreže strateških partnera i daljoj diverzifikaciji investicionog portfolija.

Istovremeno, nastavljena je bliska saradnja sa Departmanom za trezor Svetske banke, sa fokusom na dalje unapređenje investicionih politika, gde je ove godine finalizovana i usvojena Investiciona politika za upravljanje međunarodnim rezervama. Ova saradnja ima za cilj povećanje institucionalnih kapaciteta za upravljanje rezervama u skladu sa međunarodnim standardima i dalji razvoj okvira investicionih politika i operativnih praksi.

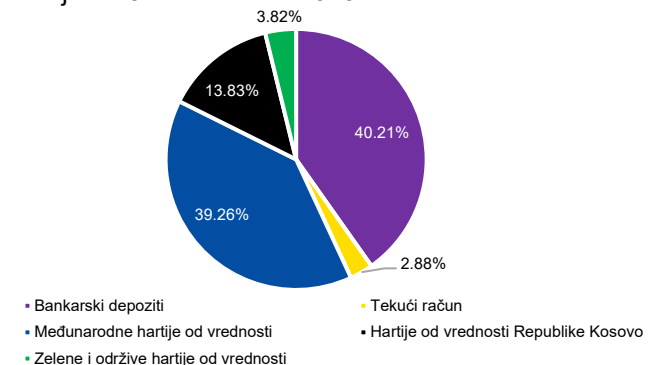
7.1.2 Instrumenti

Rezerve u portfoliju Centralne banke Republike Kosovo sastoje se od instrumenata portfolija koji su klasifikovani kao likvidni i investicionog ranga. Kategorija likvidnih rezervi sastoji se od instrumenata koji se održavaju kako bi se obezbedila dovoljna sredstva za izvršenje plaćanja i transfera prema potrebama Centralne banke Republike Kosovo i njenih deponenata. Dok se kategorija investicionih sredstava sastoji od sigurnih finansijskih instrumenata, sa investicionim kreditnim rejtingom koji se takođe lako trguju.

Radi obezbeđivanja dovoljnosti likvidnih sredstava za realizaciju međunarodnih transfera deponenata Centralne banke Republike Kosovo, sredstva na tekućem računu se održavaju za realizaciju kratkoročnih obaveza Centralne banke Republike Kosovo, koje za izveštajni period čine nivo od 2,88 odsto portfolija.

Portfolio evro rezervi Centralne banke Republike Kosovo po instrumentima prikazan je na grafikonu 70, na osnovu stanja od 31. decembra 2025. godine. Prema ovom grafikonu, 39,26 procenata portfolija je uloženo u međunarodne hartije od vrednosti, 3,82 procenata u zelene i održive hartije od vrednosti, a 13,83 procenata u hartije od vrednosti koje je izdala Vlada

Grafikon 70. Portfolio rezervi (EUR) CBK-a, prema stanju na 31. decembar 2025.

Izvor: CBK (2026.)

Republike Kosovo. Plasiranje u bankarske depozite radi obezbeđivanja adekvatne raspodele prema kratkoročnim instrumentima iznosi 40,21 odsto.

Investicioni portfolio rezervi Centralne banke Republike Kosovo u svim valutama sastoji se od sledećih finansijskih instrumenata:

- Oročeni bankarski depoziti kod evropskih banaka sa odgovarajućim investicionim rangom, kratkoročni ugovori o otkupu kod lokalnih banaka i američkih Federalnih rezervi;
- Međunarodne hartije od vrednosti, naime vladine, opštinske, nadnacionalne, obveznice državnih agencija ili kreditnih institucija u evrima i dolarima sa rokom dospeća do sedam godina;
- Državne obveznice koje je izdala Vlada Republike Kosovo trguju se na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti sa rokom dospeća do sedam godina.

Kratkoročni ugovori o otkupu (Repo) sa lokalnim bankama Republike Kosovo nastavljani su da se plasiraju tokom 2025. godine i predstavljaju važan instrument lokalnog tržišta novca. Centralna banka Republike Kosovo putem ovog instrumenta nudi brzu likvidnost lokalnim bankama u slučaju potrebe u periodu od jednog do deset dana uz zalag, odnosno hartije od vrednosti Republike Kosovo. Takođe, ovaj instrument pomaže da se državne obveznice tretiraju kao likvidniji instrumenti tako što njihovim vlasnicima nudi lak pristup finansiranju putem kolaterala.

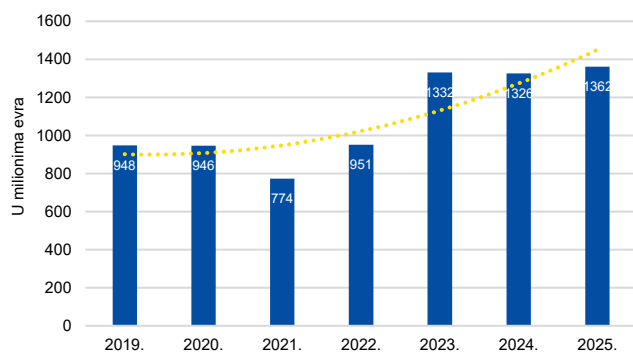
Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo je nastavila da bude deo kreditne linije koju je obezbedio Evrosistem preko Dojče Bundesbanke. Evropska centralna banka je ovom kreditnom linijom ponudila Centralnoj banci Republike Kosovo mogućnost da pozajmi sredstva iz paketa likvidnosti Evrosistema uz odgovarajući kolateral u evrima, koji se sastoji od tržišnih dužničkih hartija od vrednosti koje izdaju centralne vlade evrozone i nadnacionalne institucije. Ova kreditna linija rešava potencijalne potrebe CBK za likvidnost u evrima u slučaju eventualnih zahteva, omogućavajući joj da pozajmi do 100 miliona evra od Evropske centralne banke. Kreditna linija će ostati na snazi do 31. januara 2027. godine, sa mogućnošću nastavka.

7.1.3 Valute

Tokom 2025. godine, kao rezultat saradnje sa Bankom Engleske, Centralna banka Republike Kosovo je sproveda oročene depozite u britanskim funtama. Valutni sastav rezervnog portfolija Centralne banke Republike Kosovo sastoji se od evra, američkih dolara i britanskih funti.

Kao što se vidi na grafikonu 71, raspoložive evro rezerve u portfoliju Centralne banke Republike Kosovo zabeležile su marginalni porast na 1.362 miliona evra u 2025. godini sa 1.326 miliona evra u prethodnoj godini, zbog kretanja sredstava deponenata Centralne banke Republike Kosovo.

Grafikon 71. Krajnji saldo investiranih sredstava u EUR (mil.), prema njihovom stanju dana 31. decembra odgovarajućih godina.

Izvor: CBK (2026.)

Oko 4,7 procenata portfelja deviznih rezervi denominovano je u američkim dolarima i investirano u jednodnevne plasmane po kamatnoj stopi utvrđenoj na osnovu repo transakcija sa Federalnim rezervnim sistemom SAD, oročene depozite, kao i kratkoročne hartije od vrednosti koje emituje i garantuje Ministarstvo finansija Sjedinjenih Američkih Država, sa rokom dospeća do jedne godine, u okviru Automatskog investicionog programa (Automatic Investment Programme)

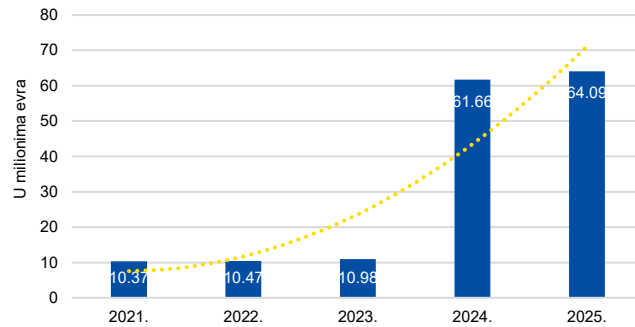
Federalnih rezervi). U 2025. godini, rezerve američkih dolara su značajno porasle, uglavnom kao rezultat povećane izloženosti američkom dolaru kroz dodatne kupovine državnih zapisa. Kao rezultat toga, grafikon 72 odražava povećanje sa 10,98 miliona američkih dolara u 2023. godini na 61,66 miliona američkih dolara u 2024. godini i na 64,09 miliona američkih dolara u 2025. godini. Raspodela imovine u dve odgovarajuće valute zasniva se na sadržaju rezervi Centralne banke Republike Kosovo od strane njenih depozitara, koje se uglavnom drže u evrima.

7.1.4 Raspodela

U skladu sa ciljevima Investicione politike Centralne banke Republike Kosovo, investiciono plasiranje rezervi usmereno je na bezbedne i likvidne finansijske instrumente, odnosno na dužničke instrumente ili obveznice sa maksimalnim rokom dospeća do sedam godina i odgovarajućim kreditnim rejtingom.

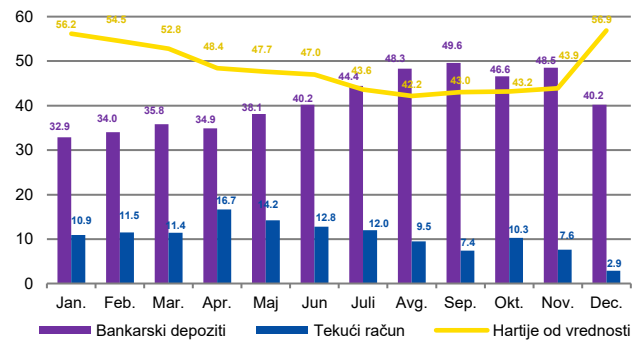
Tokom 2025. godine, alokacija portfolija je sprovedena sa fokusom na kategoriju likvidne, lako konvertibilne i razvijene tržišne imovine kao što su hartije od vrednosti poput državnih zapisa i obveznica. Shodno tome, 34,9 procenata portfolija je uloženo u međunarodne hartije od vrednosti, koje predstavljaju glavne likvidne instrumente sa najvećim učešćem u portfoliju Centralne banke Republike Kosovo. Nacionalne hartije od vrednosti čine 13,8 procenata portfolija, dok bankarski depoziti čine 40,2 procenata, a sredstva na tekućim računima 2,9 procenata, kao što je prikazano na grafikonu 73.

Grafikon 72. Krajnji saldo investiranih sredstava u USD (mil.), prema njihovom stanju dana 31. decembra odgovarajućih godina.

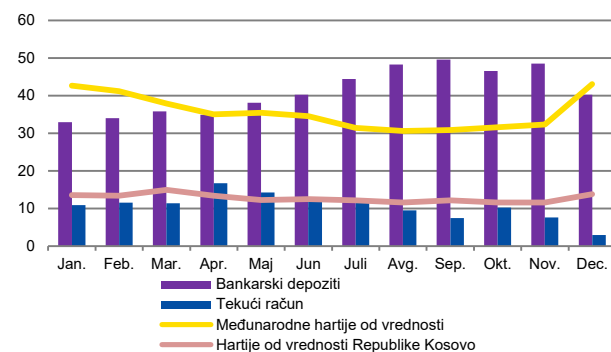
Izvor: CBK (2026.)

Grafikon 73. Odnos raspodele investicionog portfolija CBK-a u EUR (u procentima)

Izvor: CBK (2026.)

Grafikon 74. Odnos raspodele investicionog portfolija CBK-a u EUR (u procentima)

Izvor: CBK (2026.)

U portfoliju hartija od vrednosti, poseban značaj se daje geografskoj distribuciji, distribuciji po izdavaocu i uslovu da su ove hartije od vrednosti priznate kao prihvatljiv kolateral od strane Evropske centralne banke.

Nedavne promene kamatnih stopa od strane Evropske centralne banke i Federalnih rezervi SAD uticale su na međubankarske i tržišne stope duga. Ovi razvoji su omogućili pozicioniranje portfolija u instrumente sa prinosima prema tržišnim stopama Evrosistema i Federalne rezervne banke Sjedinjenih Država.

Kao i prethodne godine, raspodela portfolija Centralne banke Republike Kosovo u hartijama od vrednosti određena je tržišnim uslovima i cenama državnih, nadnacionalnih, agencijskih i obveznica kreditnih institucija izdatih i isplaćenih u evrima.

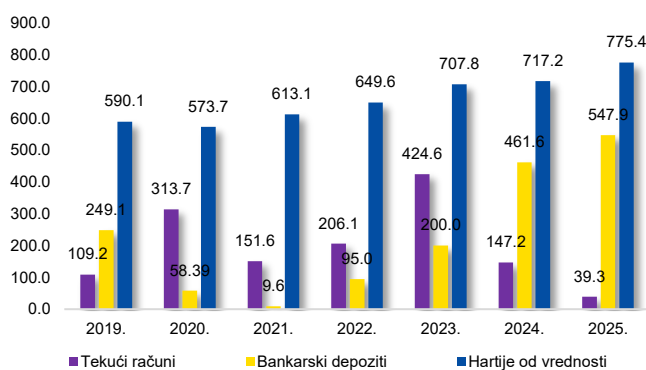
Kamatna stopa na depozite na međubankarskom tržištu u evrima zasniva se na stopi koju je odredila Evropska centralna banka za depozite, a koja se tokom 2025. godine kretala od 2,75 procenata u januaru do poslednjeg smanjenja na 2 procenata u junu 2025. godine.⁸

U 2025. godini, distribucija međunarodnih hartija od vrednosti je povećana u poređenju sa prethodnom godinom, kao što se vidi na grafikonu 75. Glavna promena u strukturi raspodele portfolija primećena je kod bankarskih depozita, gde je ova kategorija imovine zabeležila značajan porast na početku godine, kao rezultat povećanja kamatne stope na depozite od strane Evropske centralne banke i mogućnosti za plasmane na međubankarskom tržištu centralnih i komercijalnih banaka Evrosistema. Ova raspodela omogućava CBK da održi dovoljnu likvidnost u svom rezervnom portfoliju, istovremeno doprinoseći održavanju bezbednosti portfolija i ostvarivanju prinosa od investicija iz ove kategorije imovine.

7.1.5. Učinak portfolija

Instrumenti u portfoliju Centralne banke Republike Kosovo pokazali su visoke performanse, generišući 23,37 miliona evra neto prihoda iz svih investicionih kategorija, uključujući razliku između prihoda i rashoda od kamatnih stopa koje se primenjuju na depozitne račune.

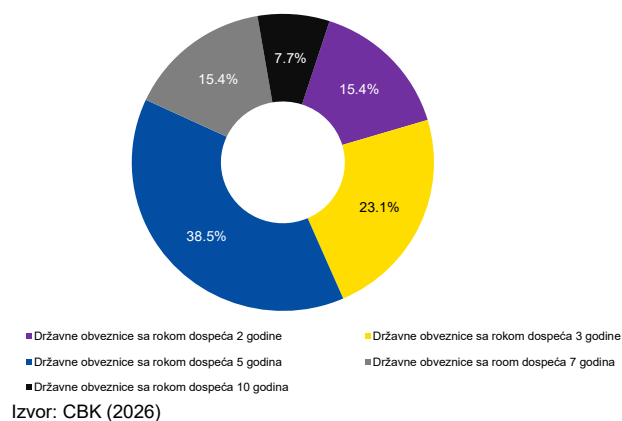
Grafikon 75. Raspodela investicionog portfolija na kraju svake godine (u milionima evra)

Izvor: CBK (2026.)

depozita, gde je ova kategorija imovine zabeležila značajan porast na početku godine, kao rezultat povećanja kamatne stope na depozite od strane Evropske centralne banke i mogućnosti za plasmane na međubankarskom tržištu centralnih i komercijalnih banaka Evrosistema. Ova raspodela omogućava CBK da održi dovoljnu likvidnost u svom rezervnom portfoliju, istovremeno doprinoseći održavanju bezbednosti portfolija i ostvarivanju prinosa od investicija iz ove kategorije imovine.

Grafikon 76. Struktura hartija od vrednosti prema roku dospeća

Izvor: CBK (2026)

⁸ https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/key_ecb_interest_rates/html/index.en.html

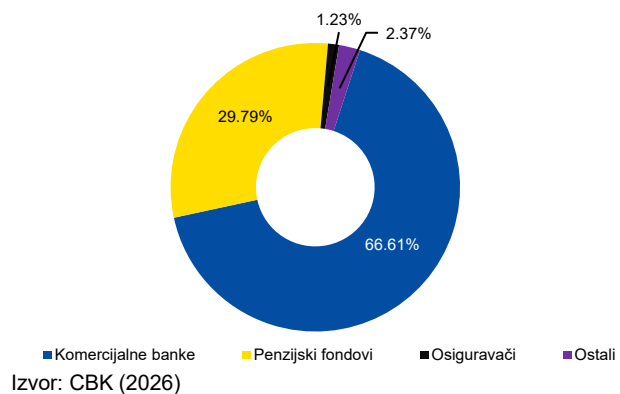
7.1.6 Hartije od vrednosti Vlade Kosova

U skladu sa Zakonom o državnom dugu i državnim garancijama, Centralna banka Kosova deluje kao fiskalni agent za Ministarstvo finansija, rada i transfera u procesu izdavanja državnih hartija od vrednosti Republike Kosovo, sprovođenjem aukcija prema kalendaru emisije.

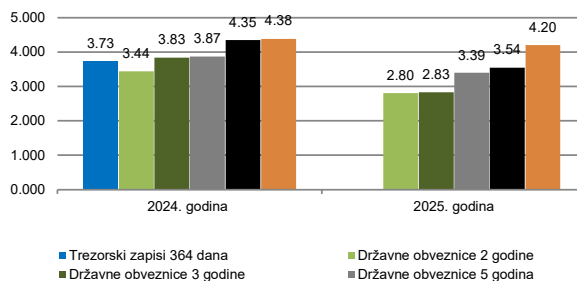
Prema godišnjem kalendaru emisija hartija od vrednosti koji je objavio Trezor Kosova u okviru Ministarstva finansija, rada i transfera, tokom 2025. godine održano je ukupno 14 aukcija za emisiju hartija od vrednosti sa rokovima dospeća od 2 do 10 godina.

Grafikon 76 prikazuje strukturu ročnosti hartija od vrednosti izdatih tokom 2025. godine na primarnom tržištu, izraženu u procentima, gde dominiraju emisije sa rokovima dospeća od 5 i 3 godine. Grafikon 77 prikazuje sredstva uložena na primarnom tržištu⁹ po kategoriji investitora. Grafikon 78 prikazuje prosečne godišnje stope prinosa na investicije po rokovima dospeća, koje pokazuju smanjenje u odnosu na prethodnu godinu. U međuvremenu, Grafikon 79 prikazuje uspešno završene aukcije, gde se može videti da je najveća potražnja na tržištu bila za hartijama od vrednosti sa rokom dospeća od 3 do 7 godina.

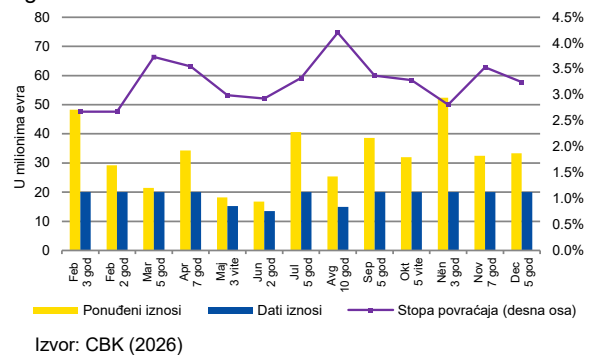
Grafikon 77. Struktura investitora na aukcijama hartija od vrednosti

Grafikon 78. Prosečne godišnje stope povraćaja za 2024. i 2025. godinu, u procentima

Grafikon 79. Aukcije hartija od vrednosti tokom 2025. godine

Ukupan obim trgovanja¹⁰ hartijama od vrednosti među učesnicima na sekundarnom tržištu tokom 2025. godine iznosila je 84,6 miliona evra, što u poređenju sa obimom od 77,6 miliona evra iz prethodne godine, predstavlja povećanje od 9,0 procenata.

U međuvremenu, za potrebe kratkoročnog kreditiranja obezbeđenog kolateralom državnih hartija od vrednosti, ukupan obim transakcija otkupa hartija od vrednosti tokom 2025. godine iznosio je 80,4 miliona evra, u poređenju sa obimom od 64,0 miliona evra iz prethodne godine, što predstavlja povećanje od 25,6 procenata.

⁹ Učesnici na sekundarnom tržištu državnih hartija od vrednosti bili su penzioni fondovi, komerrijalne banke, pojedinci koji posluju preko komerrijalnih banaka i javne institucije.

¹⁰ Učesnici na sekundarnom tržištu državnih hartija od vrednosti bili su penzioni fondovi, komerrijalne banke, pojedinci koji posluju preko komerrijalnih banaka i javne institucije.

Kako bi Centralna banka Kosova što efikasnije upravljala obezbeđivanjem likvidnosti bankarskom sektoru na osnovu intradnevnog pozajmljivanja uz obezbeđenje hartija od vrednosti, obim zahteva bankarskog sektora tokom 2025. godine iznosio je ukupno 879,2 miliona, što predstavlja povećanje od 358,3 miliona evra ili 145,4 procenata.

7.2. Gotovinske operacije i upravljanje gotovinom

CBK, u okviru operacija upravljanja gotovinom, obezbeđuje snabdevanje lokalne privrede odgovarajućom količinom i kvalitetom novčanica i kovanica evra. Da bi ispunila ovu funkciju, CBK održava i upravlja deviznim rezervama, reguliše i postavlja standarde za finansijske institucije u oblasti gotovinskih operacija koje se odnose na kontrolu i recirkulaciju novčanica i kovanica, kao i obavezu povlačenja iz opticaja novca za koji se sumnja da je falsifikovan i nepodoban za recirkulaciju, uključujući kriterijume za zamenu oštećenog novca.

Tokom 2025. godine, CBK je uspešno ispunila funkciju snabdevanja lokalne privrede odgovarajućom količinom i kvalitetom novčanica i kovanica evra.

Tabela 29. Iznos i obim ukupnih aktivnosti operacija sa gotovinom

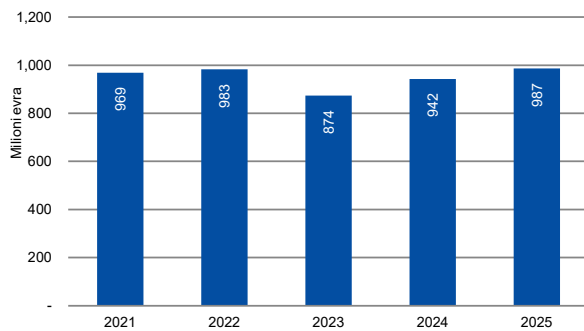
Vrste operacija	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Godišnji rast iznosa operacija sa novčanicama	-12.17%	29.31%	28.18%	12.59%	2.64%	11.79%
Iznos operacija sa novčanicama (u evrima)	3,143,483,655	4,064,682,790	5,210,009,170	5,865,873,880	6,020,805,090	6,730,503,470
Prijem novčanica	1,449,545,855	2,087,439,200	2,499,965,400	2,735,521,340	2,988,237,500	3,350,532,500
Snabdevanje novčanicama	1,093,937,800	967,243,590	981,543,770	871,352,540	937,567,590	983,470,970
Izvoz novčanica	475,000,000	950,000,000	1,700,000,000	2,215,000,000	2,075,000,000	2,370,000,000
Uvoz novčanica	125,000,000	60,000,000	28,500,000	44,000,000	20,000,000	26,500,000
Godišnji rast operacija sa novčanicama	5.17%	18.98%	21.51%	12.76%	5.08%	12.75%
Obim operacija sa novčanicama (u komadima)	68,618,553	81,643,508	99,201,043	111,862,413	117,541,912	132,533,861
Prijem novčanica	29,268,128	40,173,242	45,151,268	49,980,419	54,605,837	62,159,000
Snabdevanje novčanicama	25,258,425	19,627,266	19,016,775	19,159,994	20,669,075	22,234,861
Izvoz novčanica	9,672,000	18,128,000	32,333,000	38,072,000	38,267,000	44,040,000
Uvoz novčanica	4,420,000	3,715,000	2,700,000	4,650,000	4,000,000	4,100,000
Godišnji rast iznosa operacija sa kovanicama	-33.87%	-5.80%	28.59%	385.59%	52.27%	-35.72%
Iznos operacija sa kovanicama (u evrima)	2,408,470	2,268,716	2,917,422	14,166,836	21,572,088	13,867,614
Prijem kovanica	0	290,000	180,362	20,000	7,993,818	3,310,279
Snabdevanje kovanicama	1,045,470	1,367,716	1,616,060	2,414,836	4,578,270	3,476,335
Izvoz kovanica	0	0	0	0	9,000,000	2,940,000
Uvoz kovanica	1,363,000	611,000	1,121,000	11,732,000	0	4,141,000
Godišnji rast obima operacija sa kovanicama	-46.71%	47.18%	58.47%	67.35%	-44.92%	78.75%
Obim operacija sa kovanicama (u komadima)	9,379,000	13,803,957	21,874,635	36,606,123	20,162,029	36,038,988
Prijem kovanica	0	160,500	180,185	20,000	5,129,209	2,807,191
Snabdevanje kovanicama	5,379,000	7,743,457	10,544,450	12,786,123	10,132,820	11,331,797
Izvoz kovanica	0	0	0	0	4,900,000	2,750,000
Uvoz kovanica	4,000,000	5,900,000	11,150,000	23,800,000	0	19,150,000

Izvori: CBK (2026)

U poredenju sa prethodnom godinom, tokom 2025. godine, ukupne aktivnosti operacija sa novčanicama zabeležile su grupni porast od 11,79 procenata (izraženo u vrednosti) i grupni porast od 12,75 procenata (izraženo u zapremini), dok su ukupne aktivnosti operacija sa kovanicama zabeležile grupni pad od 35,72 procenata (izraženo u vrednosti) i grupni porast od 78,75 procenata (izraženo u zapremini).

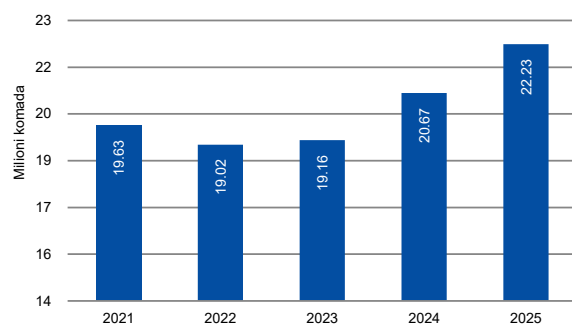
Ukupna vrednost ponude gotovine u 2025. godini zabeležila je povećanje od 4,76 procenata u poređenju sa 2024. godinom.

Grafikon 80. Snabdevanje gotovinom (vrednost) u milionima evra

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 81. Snabdevanje gotovinom (obim) u milionima komada

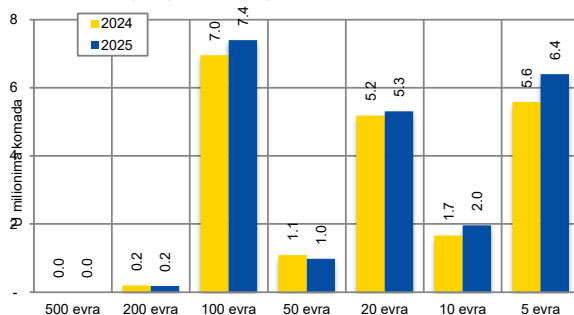

Izvor: CBK (2026)

Tokom 2025. godine, CBK je snabdela bankarski sektor sa preko 22,23 miliona komada evro novčanica (vrednih preko 983,47 miliona evra) i preko 11,33 miliona komada evro kovanica (vrednih skoro 3,48 miliona evra). Struktura ponude gotovine po apoenima, koja je prvenstveno određena potrebama bankarskog sektora, nije se promenila od 2024. do 2025. godine. Što se tiče evro novčanica, obim zahteva za ponudom tokom 2025. godine zabeležio je povećanje od 7,58 procenata u poređenju sa 2024. godinom i nastavio je da bude dominiran zahtevima za ponudom u apoenima od 5, 20 i 100 evra, što je činilo oko 85,94 procenta ukupne potražnje za ponudom.

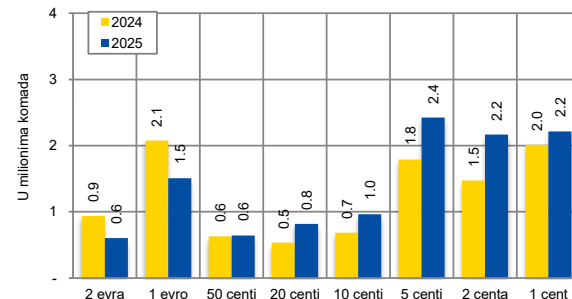
Tokom 2025. godine, potražnja za apoenima od 200, 100 i 50 evra zabeležila je grupni porast od 3,94 procenta, dok je potražnja za apoenima od 20, 10 i 5 evra zabeležila grupni porast od 9,99 procenata u poređenju sa 2024. godinom.

Grafikon 82. Snabdevanje evro novčanicama, po apoenima (broj komada)

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 83. Snabdevanje evro kovanicama, po apoenima (broj komada)

Izvor: CBK (2026)

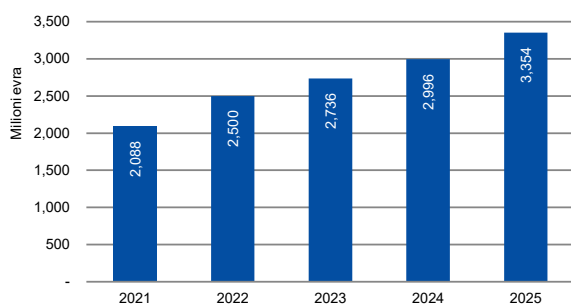
Obim zahteva za isporuku kovanica tokom 2025. godine zabeležio je porast od oko 11,83 procenta u poređenju sa 2024. godinom. Ovo povećanje potražnje tokom 2025. godine uglavnom se dogodilo zbog povećane ponude kovanica male vrednosti od 1, 2 i 5 evrocenti. Potražnja za evro kovanicama u 2025. godini bila je usredsređena na kovanice malih apoeni od 1, 2 i 5 evro centi, koje su činile oko 60,03 procenta potražnje.

U poređenju sa prethodnom godinom, zahtevi za apoene od 1, 2 i 5 evro centi zabeležili su grupni porast od 29,01 odsto, dok su zahtevi za snabdevanje apoena od 2 i 1 evra zabeležili grupni pad od 30,08 odsto u poređenju sa prethodnom godinom. Pad potražnje za apoenima od 2 i 1 evra uglavnom je rezultat povećane ponude kovanica krajem decembra 2023. i tokom 2024. godine, kao rezultat mera protiv falsifikovanja novca i snabdevanja privrede potpuno novim kovanicama.

Ukupna vrednost gotovine primljene kao depoziti zabeležila je porast od 11,94 procenta u 2025. godini u poređenju sa prethodnom godinom. Izraženo u vrednosti, gotovinski depoziti dostigli su iznose od preko 3,35 milijardi evro novčanica i preko 3,31 miliona evro kovanica, respektivno. Što

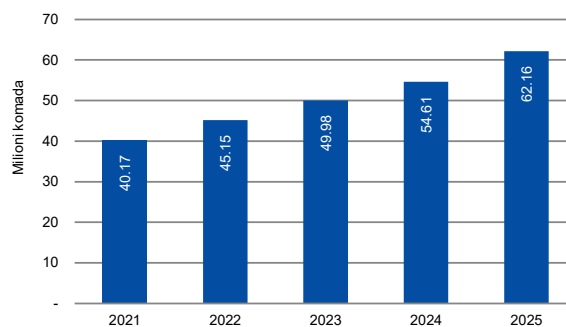
se tiče obima, CBK je od bankarskog sektora primila blizu 62,16 miliona komada novčanica (u proseku oko 250.000 komada novčanica dnevno), dok je depozit kovanog novca iznosio preko 2,81 miliona komada. Količina novčanica prihvaćenih kao depoziti tokom 2025. godine zabeležila je porast od oko 13,83 procenta u poređenju sa 2024. godinom, dok je količina kovanica prihvaćenih kao depoziti tokom 2025. godine zabeležila pad od oko 45,27 procenta u poređenju sa 2024. godinom, što je pokazatelj povlačenja kovanica od 2 i 1 evra iz opticaja kao rezultat mera protiv falsifikovanja novca.

Grafikon 84. Prijem gotovine (vrednost) u milionima evra

Izvor: CBK (2026)

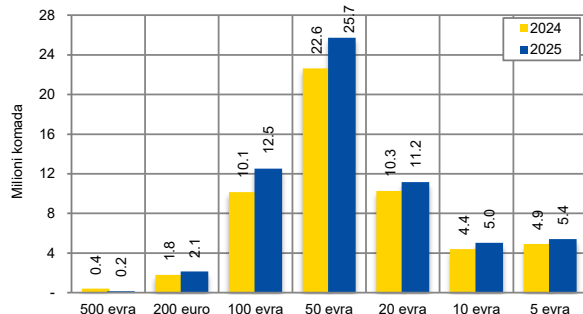
Grafikon 85. Prijem gotovine (obim) u milionima komada

Izvor: CBK (2026)

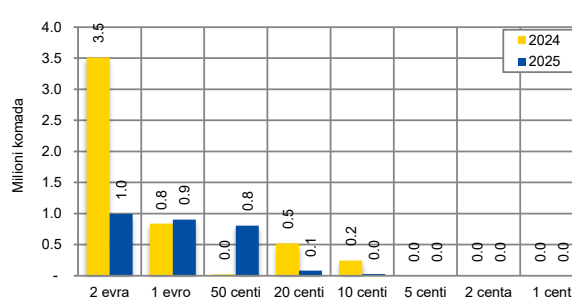
Struktura evro novčanica prihvaćenih kao depoziti tokom 2025. godine nije imala većih promena u odnosu na prethodnu godinu, dok su, kao što se može videti na grafikonu ispod, depoziti kovanica (posebno u apoenima od 2 evra) bili na nižem nivou nego u 2024. godini kao rezultat mera protiv falsifikovanja novca (povlačenje kovanica od 2 evra iz opticaja iz privrede).

Grafikon 86. Prijem evro novčanica, po apoenima (broj komada)

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 87. Prijem evro kovanica, po apoenima (broj komada)

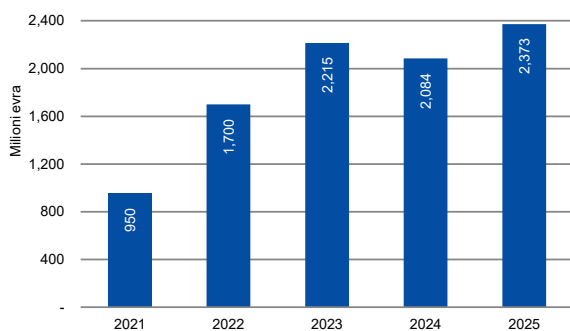

Izvor: CBK (2026)

Slično prethodnim godinama, tokom 2025. godine, gotovina primljena kao depoziti bila je veće vrednosti od gotovine koja je ponuđena. U stvari, tokom 2025. neto gotovina¹¹ (viškovi) iznosila je oko 2,37 milijardi evra, što je iznos koji je znatno veći nego u prethodnoj godini kada je neto gotovina iznosila oko 2,05 milijardi evra. Ovo povećanje neto gotovine uglavnom je rezultat značajnog povećanja obima gotovinskih depozita od strane bankarskog sektora s jedne strane i umerenog povećanja potražnje za gotovinom u poređenju sa prethodnom godinom s druge strane.

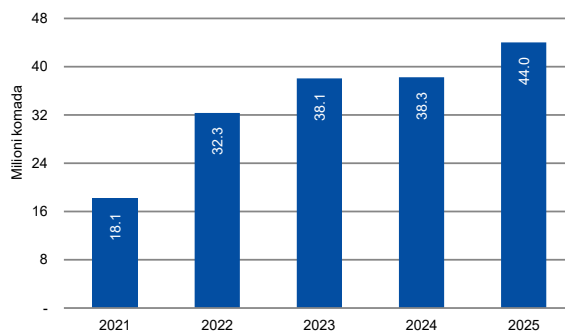
¹¹ Depoziti umanjeni za podizanje gotovine

Grafikon 88. Izvoz gotovine (vrednost) u milionima evra

Izvor: CBK (2026)

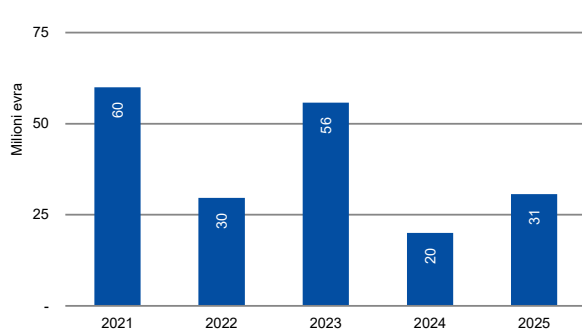
Grafikon 89. Izvoz gotovine (obim) u milionima komada

Izvor: CBK (2026)

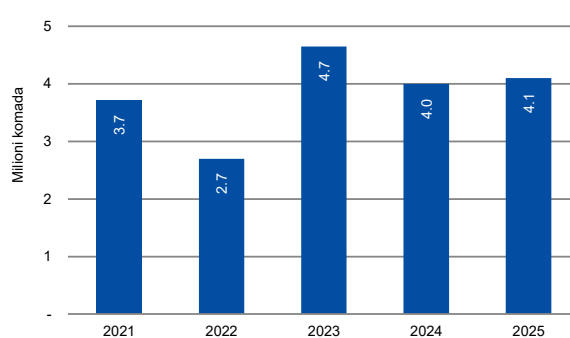
CBK održava samo optimalan nivo gotovine neophodan za obavljanje poslovanja, dok se viškovi šalju¹² u evrozoni, gde se zatim koriste za obavljanje međunarodnih plaćanja, a kroz investicije se pretvaraju u imovinu koja nosi kamatu. Neto gotovinske¹³ doznake u inostranstvu su 2025. godine dostigle 2,34 milijarde evra, što je za 13,48 procenata više nego prethodne godine kada je iznosila 2,06 milijardi evra. Povećanje neto gotovine i neto povećanje doznaka u 2025. godini rezultat je značajnog povećanja gotovinskih depozita od strane bankarskog sektora s jedne strane i umerenog povećanja potražnje za gotovinom u odnosu na prethodnu godinu s druge strane.

Grafikon 90. Uvoz gotovine (vrednost) u milionima evra

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 91. Uvoz gotovine (obim) u milionima komada

Izvor: CBK (2026)

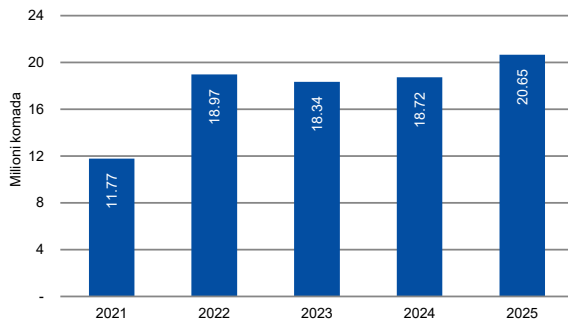
Tokom 2025. godine, približno 62,20 miliona komada evro novčanica koje je bankarski sektor prihvatio kao depozite je obrađeno, provereno je da li je autentično i klasifikovano prema nivou podobnosti. Provera autentičnosti i ocenjivanje podobnosti tako velike količine novčanica značajno je doprinelo zaštiti integriteta evro novčanica u opticaju, kao i omogućilo otkrivanje falsifikovanja, čime se osigurava da su sve evro novčanice i kovanice izdate u opticaj u dobrom stanju (pogodne za recirkulaciju) kako bi se osiguralo da se njihova autentičnost može lako proveriti.

Oko 20,65 miliona evro novčanica (33,23 procenta ukupnog broja evro novčanica koje je deponovao bankarski sektor) tokom 2025. godine klasifikovano je kao nepodobno za recirkulaciju (zastarele/oštećene/novčanice serije 1) i povučeno je iz opticaja slanjem bankama evrozone. Tako značajna količina nepodobnih evro novčanica povučenih iz opticaja nastavila je značajno da doprinosi poboljšanju kvaliteta gotovine u opticaju u Republici Kosovo, kao preduslova za zaštitu integriteta zvanične valute u opticaju.

¹² Deponovano na računima CBK koji se vode u korespondentskim bankama evrozone

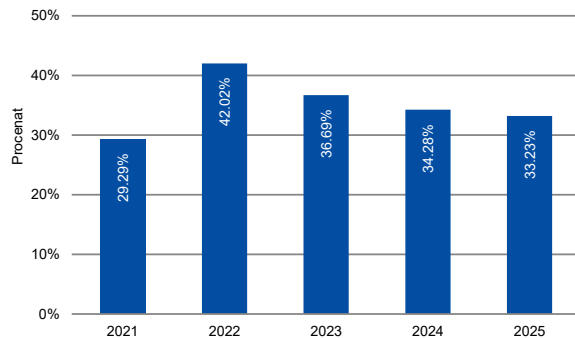
¹³ Uvoz minus Izvoz gotovine

Grafikon 92. Nepodobne novčanice povučene iz opticaja (obim), u milionima komada

Izvor: CBK (2026)

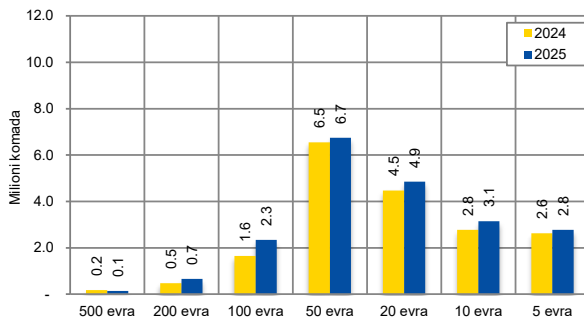
Grafikon 93. Nepodobne novčanice povučene iz opticaja od ukupno primljenih, u procentima

Izvor: CBK (2026)

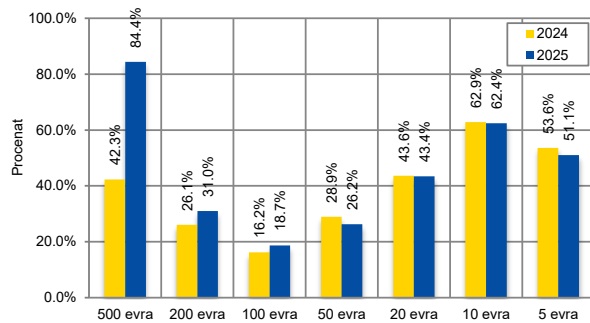
Slično prethodnim godinama, novčanice koje su najčešće klasifikovane kao nepodobne za recirkulaciju bile su one u apoenima od 50, 20, 10 i 5 evra. One su činile oko 84,77 odsto obima nepodobnih novčanica povučenih iz opticaja zbog češće upotrebe od strane građana.

Grafikon 94. Nepodobne novčanice povučene iz opticaja (broj komada)

Izvor: CBK (2026)

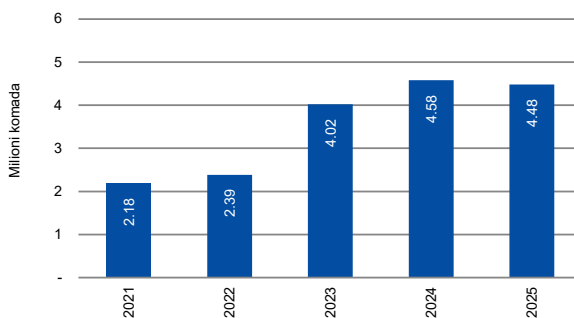
Grafikon 95. Nepodobne novčanice povučene iz opticaja u odnosu na ukupno primljene (u procentima)

Izvor: CBK (2026)

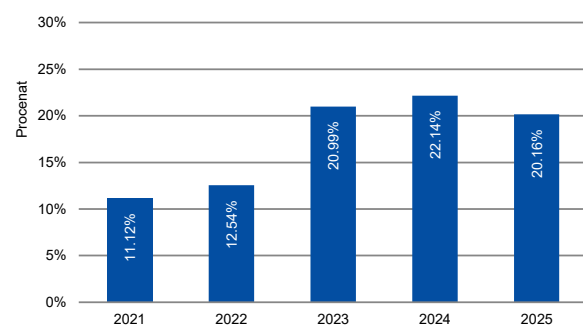
Kvalitet gotovine u opticaju u Republici Kosovo je takođe poboljšan snabdevanjem bankarskog sektora potpuno novim evro novčanicama, koje su unete iz evrozona. Tokom 2025. godine, CBK je snabdela bankarski sektor sa više od 4,48 miliona komada novih evro novčanica (20,16 procenata od ukupnog broja evro novčanica isporučenih tokom godine).

Grafikon 96. Nove novčanice puštene u opticaj (obim), u milionima komada

Izvor: CBK (2026)

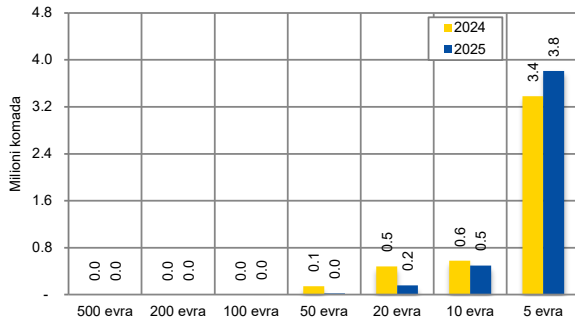
Grafikon 97. Nove novčanice puštene u opticaj (obim) od ukupno snabdevanih, u procentima

Izvor: CBK (2026)

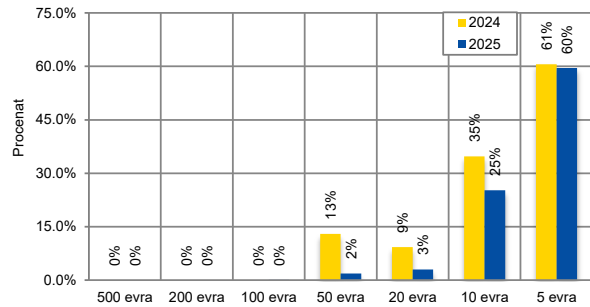
Oko 99,58 procenata količine novih novčanica isporučenih (puštenih u opticaj) tokom 2025. godine bile su novčanice niskih apoeni (20, 10 i 5 evra), koje su isporučene komercijalnim bankama radi snabdevanja i poravnanja gotovinskih transakcija u privredi. Štaviše, sve evro novčanice pogodne za recirkulaciju koje su isporučene komercijalnim bankama bile su visokog kvaliteta (pogodne za recirkulaciju).

Grafikon 98. Nove novčanice puštene u opticaj (broj komada)

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 99. Nove novčanice puštene u opticaj u odnosu na ukupno snabdevane (u procentima)

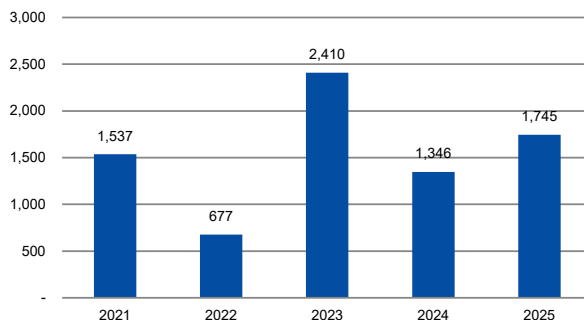
Izvor: CBK (2026)

7.2.1 Borba protiv falsifikovanog novca i aktivnosti u sprovođenju regulatornih mera

Radi očuvanja integriteta evra u opticaju, kao i prethodne godine, borba protiv falsifikovanog novca je nastavljena tokom cele 2025. godine.

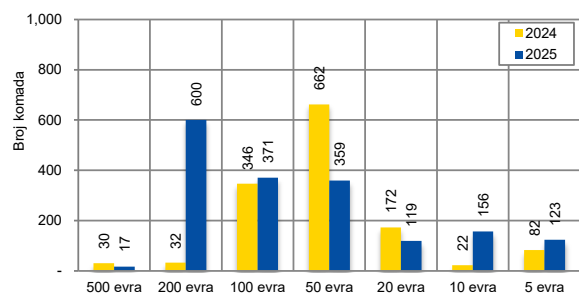
Na osnovu podataka Kosovske agencije za forenziku, tokom 2025. godine analizirano/prijavljeno je sledeće:¹⁴ broj od 1.745 falsifikovanih novčanica i 34.007 falsifikovanih kovanica. Većinu ovih novčanica i kovanica su finansijske institucije oduzele tokom svojih redovnih aktivnosti protiv falsifikovanja.

Grafikon 100. Falsifikovane evro novčanice zaplenjene u opticaju (broj komada)

Izvor: Kosovska agencija za forenziku (2026)

Grafikon 101. Falsifikovane evro novčanice zaplenjene u opticaju, po apoenima (broj komada)

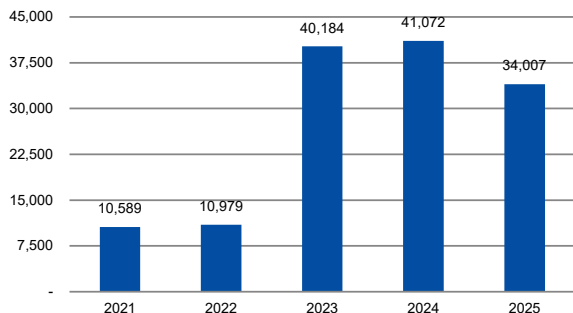

Izvor: Kosovska agencija za forenziku (2026)

¹⁴ Novčanice i kovanice utvrđene kao falsifikovane nakon analize

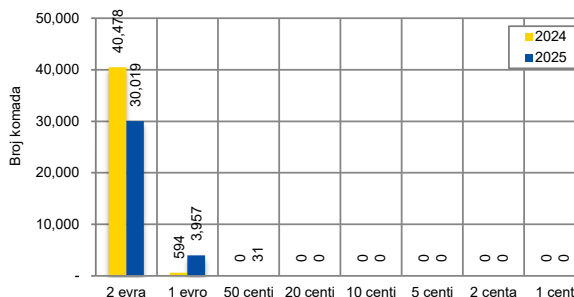
Za razliku od prethodne godine, u 2025. godini najviše falsifikovanih novčanica bile su one u apoenima od 200, 100 i 50 evra, što je činilo oko 76,22 odsto svih falsifikovanih novčanica povučenih iz opticaja. U međuvremenu, što se tiče kovanica, u 2025. godini, baš kao i prošle godine, najčešće falsifikovana kovanica bila je ona od 2 evra, koja je činila oko 88,27 procenata ukupnog broja falsifikovanih kovanica povučenih iz opticaja.

Grafikon 102. Falsifikovane evro kovanice zaplenjene u opticaju (broj komada)

Izvor: Kosovska agencija za forenziku (2026)

Grafikon 103. Falsifikovane evro kovanice zaplenjene u opticaju, po apoenima (broj komada)

Izvor: Kosovska agencija za forenziku (2026)

U vezi sa situacijom nastalom tokom 2023. godine sa fenomenom cirkulacije falsifikovanih kovanica od 2 evra, CBK je, u okviru svojih nadležnosti, tokom novembra i decembra 2023. godine održala nekoliko sastanaka sa institucijama nadležnim za borbu protiv falsifikovanog novca sa ciljem međuinstitucionalne koordinacije za suzbijanje ove pojave. Na osnovu međuinstitucionalnih sastanaka, nadležne institucije su se dogovorile o konkretnim kratkoročnim akcionim merama, koje su predviđale preduzimanje preventivnih akcija od strane svake institucije prema njenim oblastima odgovornosti u cilju suzbijanja fenomena falsifikovanog novca. Zajednički međuinstitucionalni napori tokom 2024. godine rezultirali su uspešnom borbom protiv falsifikovanog novca u oblastima odgovornosti svake institucije bez izuzetka.

Konkretnije, u sprovođenju ovih mera, uvek u okviru svojih nadležnosti, Centralna banka Republike Kosovo je, u tesnoj saradnji sa komercijalnim bankama, početkom decembra 2023. godine počela sa sprovođenjem konkretnih akcionih mera kao što su:

1. Ukidanje naknade za deponovanje kovanica i stimulisanje deponovanja kovanica
 - a. Ukidanje naknade za deponovanje kovanica u Centralnoj banci Republike Kosovo, sa dejstvom od 11. decembra 2023. godine;
 - b. Nalaženje komercijalnim bankama da istu praksu primenjuju prema svojim klijentima
 - c. Ukidanje naknade za deponovanje kovanica od strane komercijalnih banaka, sa dejstvom od kraja decembra 2023. godine;
2. Obezbeđivanje snabdevanja privrede preko komercijalnih banaka potpuno novim kovanicama apoenima od 2 i 1 evra.

U sprovođenju mere za ukidanje naknade za deponovanje kovanica u bankarskom sektoru i stimulisanje deponovanja kovanica, tokom 2025. godine, oko 1,91 miliona komada kovanica u apoenima od 2 evra i 1 evra povučeno je iz opticaja i deponovano kod CBK, od čega je preko 993 hiljade komada kovanica u apoenima od 2 evra i preko 902 hiljade komada kovanica u apoenima od 1 evra, koje su preduzeća i građani deponovali u komercijalnim bankama bez ikakve naknade.

Ovom merom, CBK i komercijalne banke su otkrile i povukle iz opticaja preko 84 hiljade komada kovanica od 2 evra, za koje se sumnja da su falsifikovane, a koje su dostavljene nadležnim organima na dalju analizu.

U sprovođenju mere za obezbeđivanje snabdevanja privrede preko komercijalnih banaka potpuno novim kovanicama, CBK je snabdela privredu Republike Kosovo preko komercijalnih banaka sa skoro 11,33 miliona komada potpuno novih evro kovanica svih apoeni u iznosu od skoro 3,48 miliona evra bez ikakvih naknada. Ova posvećenost je doprinela smanjenju cirkulacije falsifikovanih kovanica, olakšavanju njihove identifikacije i podizanju javne svesti o ovom problemu. Štaviše, CBK je snabdela privredu Republike Kosovo preko komercijalnih banaka sa preko 22,23 miliona komada potpuno novih evro novčanica pogodnih za recirkulaciju. Količina novčanica izdatih u opticaj bila je blizu 983,47 miliona evra.

U regulatornom aspektu, kako bi se sprečilo falsifikovanje novca i borilo protiv neformalnosti i srodnih pojava, početkom 2024. godine, tačnije od 1. februara 2024. godine, kroz Uredbu o poslovanju sa gotovinom, počele su da se sprovedu regulatorne mere, između ostalog, kao što su:

1. Regulacija prekograničnog transporta kovanica - Cilj ove uredbe je kontinuirano sprečavanje unošenja falsifikovanih kovanica u Republiku Kosovo, kojom uredbom, fizička i pravna lica koja ne obavljaju finansijske aktivnosti biće obavezna da prijave kovanice ako nose više od 100 komada/jedinica, bez obzira na to da li je njihova vrednost ispod limita za prijavu od 10.000 (deset hiljada) evra.
2. Zabrana recirkulacije novčanice od 500 evra - Ovim propisom pružen je doprinos i pomoć u smislu relevantne strategije protiv pranja novca, neformalnosti i srodnih pojava. Ovaj propis je zabranio recirkulaciju novčanice od 500 evra od strane finansijskih institucija, iako uredba ne zabranjuje cirkulaciju novčanice od 500 evra između stranaka kao zakonskog sredstva plaćanja.
3. Propis prekograničnog transporta novčanica i kovanica evra i drugih valuta - Ovim propisom se sprovodi potpuna kontrola gotovine koja ulazi i izlazi iz Republike Kosovo preko finansijskih institucija kako bi se omogućilo modeliranje vrednovanja novca u opticaju. Ovim propisom, uvoz i izvoz novčanica i kovanica evra i drugih valuta u Republici Kosovo mogu se obavljati samo od strane i za bankarske i nebankarske finansijske institucije koje je licencirala Centralna banka Republike Kosovo za obavljanje bankarskih finansijskih aktivnosti.
4. Regulisanje postupaka i obaveza za pružaoce usluga polaganja ili podizanja gotovine putem mašina koje koristi klijent - Ovim propisom, nebankarske finansijske institucije koje imaju licencu Centralne banke Republike Kosovo, a koje nude platne račune i elektronski novac, moraju dobiti dodatnu licencu i ovlašćenje od Centralne banke Republike Kosovo za pružanje usluga polaganja ili podizanja gotovine, ili kupovine i ponovnog vraćanja elektronskog novca putem mašina koje koristi klijent. Nijedno fizičko ili pravno lice ne sme pružati usluge polaganja ili podizanja gotovine putem bilo koje fizičke lokacije za pružanje usluga ili putem bilo kog uređaja ili mašine koju koristi klijent, u ime pružanja finansijskih usluga bez posedovanja licence i ovlašćenja Centralne banke Republike Kosovo.
5. Propis uvoza tehničko-elektronske opreme ili mašina koje pružaju usluge podizanja i polaganja gotovine - Ovaj propis ima za cilj regulisanje uvoza tehničko-elektronske opreme ili mašina za usluge podizanja i polaganja gotovine, pri čemu ovu aktivnost mogu obavljati samo licencirane finansijske institucije za pružanje bankarskih aktivnosti ili nebankarske finansijske institucije sa licenciranim uslugama za elektronski novac i

platne usluge. Nijedno fizičko ili pravno lice ne sme uvoziti i biti opremljeno tehničko-elektronskim mašinama za usluge podizanja i polaganja gotovine, osim ako nema licencu kao finansijska institucija za obavljanje bankarskih aktivnosti, ili kao nebankarska finansijska institucija sa licencom za usluge elektronskog novca i platnih usluga.

U sprovođenju regulatorne mere kojom se zabranjuje recirkulacija novčanice od 500 evra, tokom 2025. godine broj novčanica od 500 evra povučениh iz opticaja i deponovanih kod CBK dostigao je 169,5 hiljada komada ili 84,75 miliona evra. Ova akcija je uticala, doprinela i pomogla relevantnoj strategiji protiv neformalnog poslovanja i srodnih pojava.

U sprovođenju regulatorne mere kojom se reguliše prekogranični transport gotovine, CBK je tokom 2024. i 2025. godine licencirala 5 finansijskih institucija za uvoz i izvoz gotovine i za iste tokom perioda 2025. godine izdala 266 izvoznih ovlašćenja (uglavnom valuta koje nisu evro) u ukupnom ekvivalentu od 982,45 miliona evra. Najviše izvezena valuta od strane finansijskih institucija bio je švajcarski franak, koji je činio oko 86,26% iznosa izvezenog u evrima, zatim britanska funta sa 7,47%, američki dolar sa 6,14%, a ostatak se odnosio na švedsku krunu, kanadski dolar i australijski dolar i evro, koji su zajedno činili oko 0,13% iznosa izvezenog u evrima od strane finansijskih institucija tokom 2025. godine. S druge strane, tokom ovog perioda izdato je 3 ovlašćenja za uvoz gotovine u ukupnoj vrednosti od 1,7 miliona evra. Valuta koju su finansijske institucije najviše uvezile bio je američki dolar, koji je činio oko 99,74% uvezene količine i uvezen je u svrhu obavljanja bankarskih operacija menjačnice.

U tragu strateških i dugoročnih mera za suzbijanje i stvaranje sistema za borbu protiv falsifikovanog novca, sa ciljem jačanja i usklađivanja pravnog okvira za borbu protiv falsifikovanog novca sa onim u EU, uz podršku Kancelarije Evropske unije na Kosovu kroz program TAIEX i uz učešće svih nadležnih institucija, sproveden je projekat „Stvaranje sistema za borbu protiv falsifikovanog novca u Republici Kosovo“, kroz koji je izrađen zakon o sprečavanju i borbi protiv falsifikovanog novca.

Kroz izradu zakona za sprečavanje i borbu protiv falsifikovanog novca putem programa TAIEX, cilj je:

1. Definisane dužnosti i odgovornosti svake odgovorne institucije u procesu sprečavanja i borbe protiv falsifikovanog novca, uključujući aspekte rada sistema, razmene podataka i praćenja;
2. Stvaranje i operacionalizacija nacionalnih centara, uključujući Nacionalni centar za borbu protiv falsifikovanja (NCC) – Jedinica pri CBK;
3. Kreiranje i operacionalizacija sistema za praćenje falsifikovanja (*KCMS*);

Takođe, u septembru 2025. godine, CBK je potpisala sporazum o saradnji sa Evropskom centralnom bankom, odnosno između guvernera Ismailija i predsednice CBK, gđe. Lagard, u oblasti borbe protiv falsifikovanja novčanica evra i pristupa sistemu CMS. Ovaj sporazum označava prvi sporazum ovog nivoa između CBK i ECB, koji ima za cilj očuvanje integriteta evra kao valute na Kosovu, i nadovezuje se na prethodnu regulativu donetu kroz regulativu o operacijama sa gotovinom.

7.2.3 Održavanje i transakcije računa klijenata CBK

CBK pruža bankarske usluge Vladi Republike Kosovo, Agenciji za privatizaciju Kosova i drugim institucijama kao što su banke i druge finansijske institucije, javni subjekti, strane banke, centralne banke, međunarodne finansijske institucije (Međunarodni monetarni fond, Svetska banka) i međunarodne organizacije, kako je navedeno u članu 9 Zakona br. 03/L-209 CBK-a.

CBK je podržala unapređenje procesa transakcija i raspodele Ministarstva finansija. Takođe tokom 2025. godine, kao i prethodnih godina, sva međunarodna plaćanja su vršena putem SWIFT mreže, dok su sva domaća plaćanja vršena putem KIPS sistema, čime je skraćeno vreme i povećana efikasnost obrade.

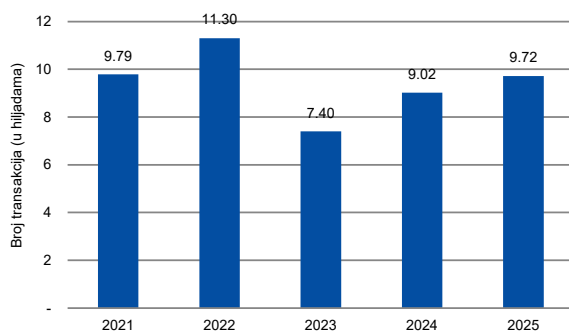
Tabela 30. Iznos transakcija po glavnim vrstama plaćanja (u hiljadama evra)

Vrsta transakcija	2021	2022	2023	2024	2025
Transakcije gotovinom	+1,119,117	+1,516,986	+1,861,774	+2,054,085	+2,366,895
Depoziti u gotovini	2,087,729	2,500,146	2,735,541	2,996,231	3,353,843
Podizanje gotovine	968,612	983,160	873,767	942,146	986,947
Domaći transferi	+30,021	+34,037	+5,532	+40,391	+39,836
Domaći ulazni transferi	76,421	92,164	95,370	105,957	81,785
Domaći izlazni transferi	46,400	58,127	89,838	65,566	41,949
Međunarodni transferi	-1,068,449	-1,444,209	-1,811,455	-2,094,613	-2,270,035
Međunarodni ulazni transferi	1,727,337	1,728,325	1,471,546	1,825,009	2,072,649
Međunarodni izlazni transferi	2,795,786	3,172,534	3,283,000	3,919,622	4,342,683

Izvori: CBK (2026)

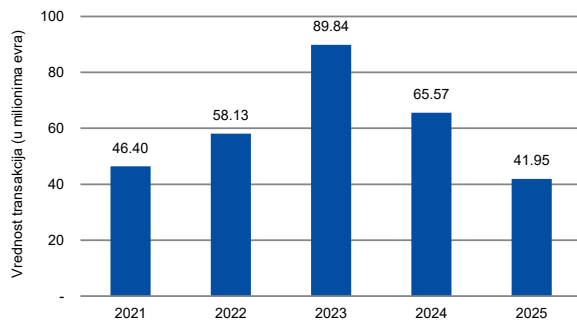
Dok je većina gotovinskih operacija Centralne banke u 2025. godini sprovedena u ime/i za račun komercijalnih banaka, većina domaćih platnih operacija Centralne banke sprovedena je u ime/i za račun KAP.¹⁵

Grafikon 104. Obim domaćih izlaznih transakcija, broj

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 105. Vrednost domaćih izlaznih transakcija, u milionima evra

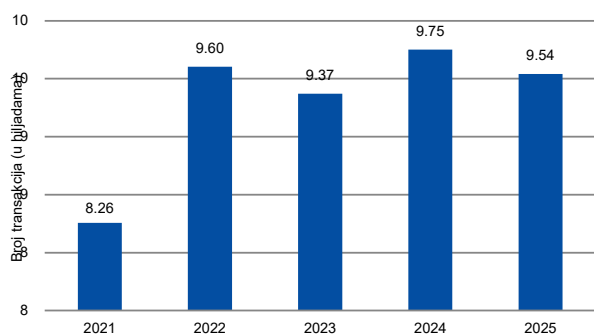
Izvor: CBK (2026)

Tokom 2025. godine, CBK je obradila skoro 9,72 hiljade domaćih odlaznih platnih naloga u ime svojih klijenata (povećanje od 7,84 procenta u odnosu na prethodnu godinu) i primila skoro 9,54 hiljade dolaznih platnih naloga u njihovo ime (smanjenje od 2,14 procenta u odnosu na prethodnu

¹⁵ KAP – Kosovska agencija za privatizaciju

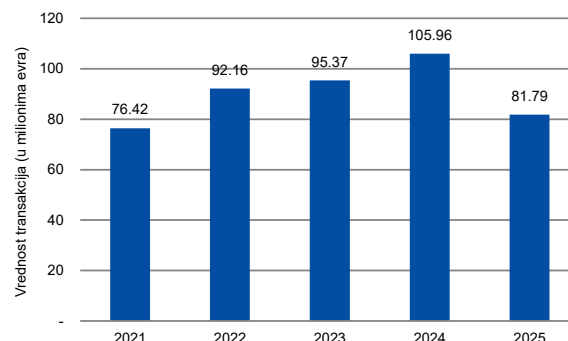
godinu). Izraženo u vrednosti, domaći odlazni nalozi za plaćanje iznosili su preko 41,95 miliona evra (smanjenje od 36,02 odsto u odnosu na prethodnu godinu), dok su domaći prilivni nalozi za plaćanje iznosili skoro 81,79 miliona evra (smanjenje od 22,81 odsto u odnosu na prethodnu godinu). Najveći broj i iznos domaćih transakcija izvršila je CBK po nalogu i za KPA.

Grafikon 106. Obim domaćih ulaznih transakcija, broj

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 107. Vrednost domaćih ulaznih transakcija, u milionima evra

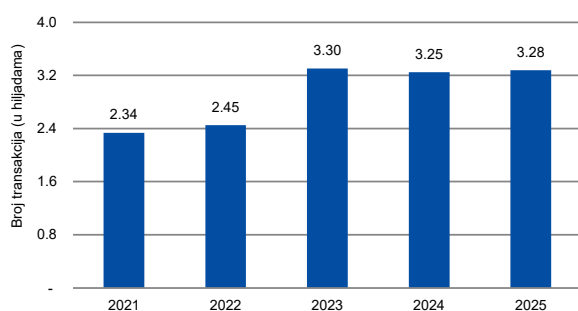

Izvor: CBK (2026)

Što se tiče domaćih isplata, treba napomenuti da sve komercijalne banke same generišu isplate, dok osiguravajuća društva sva svoja plaćanja obavljaju preko komercijalnih banaka. U stvari, svi ostali vlasnici računa u CBK koriste platne usluge koje nudi CBK u ograničenoj meri, jer svi imaju račune u komercijalnim bankama.

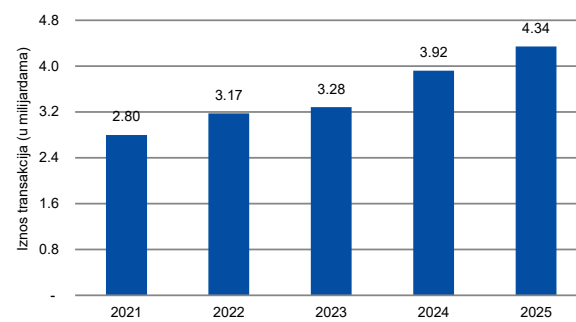
Što se tiče međunarodnih transakcija, najveći broj njih je izvršila CBK po nalogu i u ime Trezora. S druge strane, na osnovu njihove vrednosti, većina međunarodnih transakcija koje je sprovela CBK odnosila se na transfere sredstava komercijalnim bankama i Kosovskom penzionom fondu.

Grafikon 108. Obim međunarodnih izlaznih transakcija, broj

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 109. Vrednost međunarodnih izlaznih transakcija, iznos

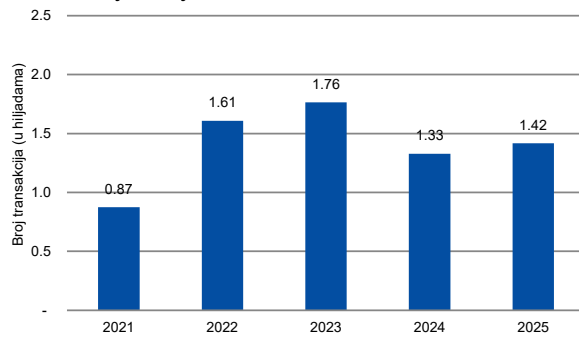

Izvor: CBK (2026)

Tokom 2025. godine, CBK je obradila za i u ime svojih klijenata skoro 3.276 odlaznih međunarodnih platnih naloga (umereno povećanje od 0,83 procenta u odnosu na prethodnu godinu) i primila u njihovo ime skoro 1.417¹⁶ pristiglih međunarodnih naloga za plaćanje (povećanje od 6,70 procenata u odnosu na prethodnu godinu). Izraženo u vrednosti, odlazni međunarodni nalozi za plaćanje dostigli su iznos od preko 4,34 milijarde evra (povećanje od 10,79 odsto u odnosu na prethodnu godinu), dok su dolazni međunarodni nalozi za plaćanje dostigli iznos od preko 2,07 milijardi evra (povećanje od 13,57 odsto u odnosu na prethodnu godinu).

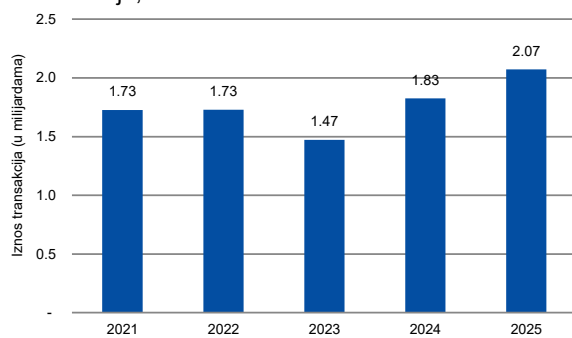
¹⁶ Većina pristiglih uplata odnosi se na transfere sredstava komercijalnih banaka.

Grafikon 110. Obim međunarodnih ulaznih transakcija, broj

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 111. Vrednost međunarodnih ulaznih transakcija, iznos

Izvor: CBK (2026)

Na dan 31. decembra 2025. godine, depoziti institucija Vlade Kosova iznosili su približno 419,09 miliona evra, dok su depoziti KPA iznosili približno 194,10 miliona evra. Zajedno, depoziti institucija Vlade Kosova i depoziti KPA činili su oko 43,28 procenata depozita koji su se nalazili u CBK na kraju 2025. godine.

Tabela 31. Nivo depozita od glavnih klijenata (u hiljadama evra)

Stanje računa	2021	2022	2023	2023	2025
Ukupno stanje	1,275,801	1,288,150	1,343,340	1,336,308	1,416,813
Vladine institucije	423,322	419,664	345,232	395,422	419,095
Kosovska agencija za privatizaciju	184,737	165,854	166,373	179,143	194,103
Komercijalne banke + Osiguravajuća društva	593,910	575,043	594,657	660,291	673,201
Ostalo	73,832	127,589	237,078	101,452	130,413

Izvori: CBK (2026)

Komercijalne banke i osiguravajuća društva imaju značajan udeo u nivou depozita u CBK. Ovi depoziti se uglavnom odnose na zakonske i regulatorne zahteve i obaveze komercijalnih banaka i osiguravajućih društava. Oni su činili oko 47,52 procenata depozita koji su se nalazili u CBK na kraju 2025. godine. Na dan 31. decembra 2025. godine, depoziti komercijalnih banaka i osiguravajućih društava iznosili su približno 673,20 miliona evra.

III. Upravljanje i unutrašnja dešavanja u CBK-u

1. Upravni Odbor Centralne banke i njegovi odbori

Proces donošenja odluka u Upravnom odboru Centralne banke vođen je principima zakonitosti, profesionalizma, nezavisnosti i transparentnosti.

Aktivnosti Upravnog odbora Centralne banke bile su usmerene ka ispunjavanju nadležnosti i dužnosti utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo. U tom cilju, Upravni Odbor Centralne banke je održavao redovne sastanke na kojima je informisan i diskutovan u vezi sa ukupnim performansama finansijskog sistema na Kosovu. Pored toga, Upravni Odbor Centralne banke je nadgledao sprovođenje politika, kao i nadzor nad administracijom i aktivnostima Centralne banke.

Tokom 2025. godine, Upravni Odbor Centralne banke održao je 12 sastanaka na kojima je donesena ukupno 31 odluka. U tom kontekstu, Upravni Odbor je uspeo da u potpunosti sprovede Godišnji plan rada za 2025. godinu, unapred odobren.

Upravni odbor Centralne banke, kao jedan od organa odlučivanja CBK, na osnovu preporuka Izvršnog odbora, razmatrao je i odobravao izdavanje i dopunu propisa iz oblasti finansijskog sistema, i to:

1. Uredba o upravljanju operativnim rizicima osiguravača;
2. Uredba o dopuni i izmeni Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji;
3. Uredba o dopuni i izmeni Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji penzionih fondova;
4. Uredba o dopuni i izmeni Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji nebankarskih finansijskih institucija;
5. Uredba o dopuni i izmeni Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji mikrofinansijskih institucija;
6. Uredba o dopuni i izmeni i dopuni Uredbe o internim kontrolama i internoj reviziji osiguravača;
7. Uredba o dopuni i izmeni i dopuni Uredbe o izračunavanju minimalne granice solventnosti, adekvatnosti kapitala i garantnog fonda za osigurana lica ne život;
8. Uredba o makroprudencijalnim zaštitnim rezervama kapitala;
9. Uredba o dopuni i izmeni i dopuni Uredbe o primeni sistema bonus-malus;
10. Uredba o licenciranju operatera usluga kripto-imovine koji pružaju uslugu razmjene kripto-imovine;
11. Uredba o informacionim sistemima i upravljanju sajber rizicima;
12. Uredba o platformi za upoređivanje finansijskih proizvoda i usluga;
13. Uredba o računima i uslugama klijenata Centralne banke Republike Kosovo;
14. Uredba o dopuni i izmeni i dopuni Uredbe o postupku postupanja po žalbama finansijskih institucija;
15. Uredba o pristupu nebankarskih pružalaca platnih usluga platnom prometu;
16. Uredba o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;

17. Uredba o informacijama koje prate transfere sredstava i kripto-imovine;
18. Uredba o dopuni i izmeni Uredbe o izdavanju dozvola bankama i filijalama stranih banaka;
19. Uredba o registru računa.

Odbor Centralne banke je takođe odobrio:

- Godišnji izveštaj CBK za 2024. godinu;
- Finansijski izveštaji CBK za 2024. godinu i izveštaj nezavisnog revizora;
- Godišnji budžet CBK za 2026. godinu;
- Periodične izveštaje i izveštaje o finansijskoj situaciji CBK;
- usvojio je Budžetski okvir;
- Godišnji plan rada Upravnog odbora Centralne banke za 2026. godinu;
- Godišnji plan (rada) interne revizije za 2026. godinu

U cilju ispunjavanja nadležnosti propisanih Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo, Odbor Centralne banke obavlja sve poslove koji se odnose na:

- sprovođenje postupka imenovanja i imenovanja u okviru nadležnosti utvrđenih Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo;
- razmatra sve izveštaje i preporuke Izvršnog odbora i guvernera, u cilju očuvanja finansijske stabilnosti;

Pored toga, Odbor je vršio i druge dužnosti koje su bile u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo i drugim zakonima koji su na snazi.

Dana 31. decembra 2025. godine, Upravni odbor Centralne banke Republike Kosovo činili su sledeći članovi:

Bashkim Nurboja, predsednik Upravnog odbora Centralne banke;

Nora Latifi Jashari, član;

Nexhat Kryeziu, član;

Arta Hoxha, član; i

Ahmet Ismaili, guverner / član.

1.1.Odbor za reviziju (OR)

Odbor za reviziju (OR) je savetodavno telo koje imenuje Upravni Odbor Centralne banke Republike Kosovo (CBK) u skladu sa članom 62 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo. Podržava Upravni Odbor Centralne banke u vršenju njegove nadzorne funkcije, pružajući sigurnost i nezavisne savete u oblastima interne kontrole, upravljanja rizicima, institucionalnog upravljanja i finansijskog izveštavanja.

Misija Odbora je jačanje integriteta i efikasnosti sistema upravljanja kroz nadzor i evaluaciju:

- kvalitet i pouzdanost finansijskog izveštavanja;
- usklađenost sa zakonskim i regulatornim zahtevima;
- efikasnost sistema interne kontrole i upravljanja rizicima;

- nezavisnost i obavljanje funkcije interne revizije;
- saradnja između interne i eksterne revizije.

Sastav, mandat i nadležnosti Odbora utvrđeni su odgovarajućim Statutom koji je odobrio Upravni Odbor Centralne banke. Odbor redovno izveštava o svojim aktivnostima i evaluacijama.

Sastav:

Na dan 31. decembra 2025. godine, Odbor za reviziju činili su:

- Nora Latifi-Jashari, predsedavajuća;
- Nexhat Kryeziu, član;
- Edona Perjuci-Uka, spoljni član.

Aktivnosti tokom 2025. godine:

Tokom 2025. godine, Odbor za reviziju održao je šest (6) sastanaka i aktivno vršio svoju nadzornu ulogu, doprinoseći jačanju upravljanja i poboljšanju sistema kontrole i upravljanja rizicima u CBK.

Konkretno, Odbor za reviziju je:

- pregledao izveštaje interne revizije i nadgledao rešavanje nalaza i preporuka, što je dovelo do poboljšanja u ključnim kontrolama;
- procenio kvalitet finansijskog izveštavanja i razgovarao o glavnim pitanjima koja je pokrenula spoljna revizija;
- analizirao rezultate eksterne evaluacije funkcije interne revizije i podržao sprovođenje relevantnih preporuka;
- pregledao i preporučio na odobrenje Strateški plan interne revizije 2026-2028 i Godišnji plan 2026;
- procenio nezavisnost, objektivnost i adekvatnost resursa Interne revizije;
- nadgledao odnos i koordinaciju između interne i eksterne revizije;
- doprineo jačanju upravljanja rizicima i prakse interne kontrole na institucionalnom nivou.

Kroz ove aktivnosti, Odbor za reviziju pruža stalnu podršku Upravnom odboru Centralne banke u obezbeđivanju stabilnog i efikasnog okvira upravljanja CBK.

1.2. Odbor za upravljanje, etiku i ljudske resurse

Odbor za Upravljanje, Etiku i Ljudske Resurse (OUELJR) imenovan je od strane Odbora Centralne Banke u skladu sa Zakonom 03/L-209 o Centralnoj Banci Republike Kosova i Pravilnikom o Procedurama Rada Odbora Centralne Banke. Kao savetodavno telo, Odbor pruža podršku Odboru Centralne Banke u nadzoru i sprovođenju najviših standarda upravljanja, etičkog ponašanja i upravljanja ljudskim resursima u okviru Centralne Banke.

U svojoj savetodavnoj ulozi prema Odboru CBK-a, OUELJR nadzire:

- Primenu opšte strukture korporativnog upravljanja CBK-a kako bi ocenio da li je ona odgovarajuća, efikasna i transparentna, u skladu sa zakonskim i regulatornim zahtevima, kao i sa najboljim međunarodnim standardima i praksama;
- Uskladenost politika upravljanja, etike i ljudskih resursa sa zakonskim i regulatornim okvirom u oblastima koje spadaju u mandat Odbora;
- Primenu Kodeksa etike i profesionalnog ponašanja Centralne Banke i procenjuje potrebu njegovog periodičnog revidiranja, uključujući podizanje svesti zaposlenih o etičkim principima;
- Politike i mehanizme za prijavljivanje i rešavanje etičkih pitanja i sukoba interesa;
- Adekvatnost i sprovođenje politika zapošljavanja, obuke, ocenjivanja radnog učinka, naknada zaposlenih CBK-a, kao i načela kontinuiteta;
- Adekvatnost i sprovođenje politika CBK-a za privlačenje, razvoj i zadržavanje talenata neophodnih za ostvarivanje njene misije.

Sastav, mandat i nadležnosti Odbora utvrđeni su odgovarajućim Statutom koji je usvojio Odbor Centralne banke, dok Odbor redovno izveštava o svojim aktivnostima i ocenama.

Sastav

Na dan 31. decembra 2025. godine, Odbor za Upravljanje, Etiku i Ljudske Resurse činili su:

- Arta Hoxha, predsednica;
- Bashkim Nurboja, član.

Aktivnosti tokom 2025. godine

Tokom perioda januar-decembar 2025. godine, Odbor za Upravljanje, Etiku i Ljudske Resurse održao je ukupno četiri (4) sednice. Kroz svoj rad, Odbor je doprineo jačanju praksi korporativnog upravljanja, unapređenju etičkih standarda i poboljšanju upravljanja ljudskim resursima u CBK-u, pružajući savete i preporuke Odboru i Rukovodstvu Centralne Banke.

Glavne aktivnosti tokom 2025. godine obuhvatile su:

- Izradu Godišnjeg Plana Rada OUELJR-a i pokretanje izmena Statuta Odbora;
- Davanje saveta i preporuka u oblasti korporativnog upravljanja, kao i praćenje njihovog sprovođenja;
- Nadzor nad primenom organizacione strukture i razmatranje politika i praksi upravljanja CBK-a;
- Reviziju politika i mehanizama koji se odnose na etiku, sukob interesa i prijavljivanje nepravilnosti;
- Razmatranje politika i praksi upravljanja ljudskim resursima, uključujući zapošljavanje, profesionalni razvoj i ocenjivanje radnog učinka zaposlenih;

- Razmatranje i davanje preporuka za unapređenje okvira za ocenjivanje radnog učinka i drugih internih akata u oblasti ljudskih resursa;
- Redovno izveštavanje Odbora CBK-a o aktivnostima i preporukama Odbora.

Izrada regulatornog okvira

Odbor je izradio Statut Odbora, koji je nakon odgovarajućeg razmatranja usvojen od strane Odbora Centralne Banke.

2. Izvršni odbor

Izvršni odbor Centralne banke Republike Kosovo čine Guverner, u svojstvu predsedavajućeg Izvršnog odbora, i zamenici guvernera. Na dan 31. decembra 2025. godine, Izvršni odbor su činili Ahmet Ismaili, guverner; Dardan Fusha, zamenik guvernera za bankarske operacije; Milot Cakaj, zamenik guvernera za finansijski nadzor; i Nesrin Shileku Shala, zamenica guvernera za opšte funkcije. Nadležnosti Izvršnog odbora utvrđene su Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo. U skladu sa ovim mandatom, Izvršni odbor je odgovoran za kreiranje politike, administraciju i obavljanje operacija CBK-a, dok njegov rad nadzire Odbor Centralne banke.

Tokom 2025. godine, Izvršni odbor je sproveo svoje aktivnosti kroz 42 sednice, na kojima je razmotreno 376 pojedinačnih predmeta za donošenje odluka i informisanje, u skladu sa utvrđenim zakonskim i regulatornim nadležnostima. U istom periodu, Izvršni odbor je doneo 113 posebnih odluka koje su pokrivale glavne oblasti njegove institucionalne odgovornosti.

U regulatornoj i nadzornoj oblasti, tokom 2025. godine Izvršni odbor je usvojio dva regulatorna instrumenta u obliku uputstava primenjivih na finansijski sistem zemlje. U istoj oblasti nadležnosti, odobrio je registraciju jedne nebankarske finansijske institucije. Takođe, u cilju podrške primarnim ciljevima CBK-a i na osnovu rada odgovornih organizacionih jedinica, u osam slučajeva izrečene su posebne nadzorne mere prema finansijskim institucijama i povezanim licima, uključujući i oduzimanje licence jednom posredniku u osiguranju.

U pogledu unutrašnjeg upravljanja i institucionalnog planiranja, Izvršni odbor je usvojio godišnji plan rada, kao i posebne planove za realizaciju operacija i upravljanje CBK-om. Tokom 2025. godine, Izvršni odbor je takođe odobrio donošenje, izmene i dopune 33 interna akta i druga dokumenta, kao i nadgledao izveštavanje odbora i drugih internih organa relevantnih za izvršavanje njegovih nadležnosti. Pored toga, Izvršni odbor je obavljao i druge dužnosti u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo i drugim važećim zakonodavstvom.

U okviru saradnje sa Odborom Centralne banke, Izvršni odbor je razmotrio i pripremio za dalji postupak 19 primenjivih uredbi za finansijski sistem zemlje, godišnji izveštaj CBK-a, kao i finansijske izveštaje, preglede i planove institucije. Takođe, u funkciji institucionalnog izveštavanja i odgovornosti, Izvršni odbor je pripremao i dostavljao redovne i ad-hoc izveštaje i informacije u vezi sa obavljanjem svojih dužnosti i odgovornosti.

U okviru delokruga izvršnih nadležnosti funkcionišu i sledeći odbori:

- Makroprudencijalni savetodavni odbor;
- Odbor za investicije;
- Odbor za rizik.

Tokom 2025. godine, ovi odbori su obavljali svoje aktivnosti u skladu sa relevantnim odredbama iz delokruga rada, i održali ukupno 11 sastanaka: Makroprudencijalni savetodavni odbor održao je 4 sastanka, Odbor za investicije 3 sastanka, a Odbor za rizik 4 sastanka.

3. Interna revizija

Interna revizija (IR) je nezavisna i objektivna funkcija koja pruža razumnu garanciju Upravnom Odboru Centralne banke, Odboru za reviziju i Izvršnom odboru CBK u pogledu efikasnosti sistema upravljanja rizicima, interne kontrole i upravljanja.

U ispunjavanju svog pravnog i institucionalnog mandata, IR posluje sa punom funkcionalnom i organizacionom nezavisnošću, direktno doprinoseći jačanju mehanizama odgovornosti, transparentnosti i institucionalnog integriteta, u saradnji i koordinaciji sa spoljnom revizijom.

Revizijska aktivnost i pokrivenost rizika

Tokom 2025. godine, IR je sproveo revizijsku aktivnost u skladu sa Godišnjim planom revizije zasnovanim na riziku, izrađenim u skladu sa metodologijom procene rizika institucije. Revizijske aktivnosti uključivale su finansijske, usklađene, operativne i informaciono-tehnološke revizije, koje su se bavile oblastima od velikog značaja za postizanje strateških ciljeva Centralne banke.

Najvažniji rezultati

Na osnovu revizija sprovedenih tokom 2025. godine, Interna revizija procenjuje da:

- Sistem unutrašnje kontrole je generalno efikasan, pružajući razuman nivo sigurnosti o postizanju institucionalnih ciljeva;
- Nisu identifikovane materijalne slabosti koje bi značajno ugrozile funkcionisanje Centralne banke;
- Međutim, identifikovane su oblasti za dalje unapređenje, koje se uglavnom odnose na jačanje regulatornog okvira, kao i na unapređenje i konsolidaciju sistema interne kontrole u specifičnim procesima i funkcijama.

Preporuke Interne revizije su usmerene na:

- ažuriranje i usklađivanje internih politika i procedura,
- povećanje formalizacije i standardizacije procesa,
- jačanje mehanizama unutrašnje kontrole i nadzora.

Tokom izveštajne godine:

- osigurano je sistematsko praćenje sprovođenja preporuka,
- Primećen je stalan napredak u rešavanju ranjivosti i poboljšanju unutrašnje kontrole.

Upravljanje i izveštavanje

Šef interne revizije redovno izveštava Odboru za reviziju i Upravnom Odboru Centralne banke, obezbeđujući transparentnost o:

- implementacija plana revizije,
- identifikovana ključna pitanja,
- nivo sprovođenja preporuka.

Tokom 2025. godine održano je šest (6) sastanaka Odbora za reviziju, na kojima su sistematski obrađena pitanja vezana za efikasnost interne kontrole, upravljanje rizicima i institucionalno upravljanje.

Kompatibilnost i kvalitet

Aktivnost interne revizije sprovedena je u skladu sa:

- Zakon o Centralnoj banci Republike Kosovo (uključujući član 61),
- Globalni standardi interne revizije (2024/2025).

IR je nastavila da sprovodi preporuke izdate spoljnim evaluacijama, uključujući i one iz:

- Banka Holandije (De Nederlandsche Bank),
- Međunarodni monetarni fond (procena garantija),
- Spoljni revizori.

Strateško planiranje i razvoj funkcija

S obzirom na strukturiran i dugoročan pristup, IR je izradila:

- Strateški plan interne revizije za period 2026–2028,
- godišnji plan revizije za 2026. godinu,
 - o kojima se razgovaralo sa Odborom za reviziju i koje je odobrio Upravni Odbor Centralne banke.

Profesionalni razvoj i saradnja

Osoblje Interne revizije nastavilo je svoje profesionalno usavršavanje kroz učešće na međunarodnim treninzima i aktivnostima, u cilju povećanja kapaciteta u ključnim oblastima kao što su revizija informacionih tehnologija, upravljanje rizicima i upravljanje.

Saradnja sa spoljnim revizorima razvija se kontinuirano i strukturirano, doprinoseći koordiniranom pristupu osiguranja na institucionalnom nivou.

4. Funkcija upravljanja rizikom

Upravljanje rizicima (UR) u CBK je orijentisano ka postizanju ciljeva postavljenih zakonom i prati se i nadzire strukturiranim sistematskim pristupom, definisanim celokupnim UR okvirom. Ovaj okvir definiše glavne vrste rizika (strateški, operativni i finansijski rizik) sa kojima se CBK suočava i upravlja. Deo okvira su procesi za identifikaciju, analizu i procenu rizika koji su praćeni adekvatnim odgovorima na rizik i praćenjem nivoa rizika u skladu sa važećim regulatornim okvirom.

Razvoj i ažuriranje UR okvira u CBK zasniva se na principima koji osiguravaju efektivno i efikasno upravljanje rizicima u cilju postizanja institucionalnih ciljeva. Upravljanje rizicima se ne tretira kao poseban proces, već kao sastavni deo institucionalnog upravljanja i svih radnih procesa, uključujući strateško planiranje i upravljanje projektima.

CBK je, u skladu sa najboljom praksom, usvojila model tri garantije za upravljanje rizicima:

Prva linija odbrane – Organizacione jedinice/nosioci procesa imaju primarnu odgovornost za upravljanje rizicima, koji sprovode interne kontrole kako bi sprečili i upravljali rizicima povezanim sa njihovim aktivnostima.

Druga linija zaštite – Odeljenje za upravljanje rizicima ima nadzornu ulogu, obezbeđujući da su procesi upravljanja rizicima adekvatni i efikasni, kao i da pruža smernice i koordinaciju u sprovođenju politika i strategija rizika, i

Treća linija zaštite – Interna revizija sprovodi nezavisne procene kako bi se osiguralo da mere upravljanja rizicima i interne kontrole funkcionišu efikasno i da su u skladu sa regulatornim okvirom i strateškim ciljevima CBK.

Tokom 2025. godine, Odbor za upravljanje rizicima je doprineo daljem jačanju strukturiranog pristupa upravljanju rizicima u CBK. Komitet je podržao praćenje i nadzor sprovođenja politika i strategija upravljanja rizicima, i periodično je pregledao ukupni profil rizika CBK.

Departman za upravljanje rizicima (DUR) izveštava Izvršni odbor CBK o aktivnostima koje se preduzimaju u cilju unapređenja procesa upravljanja rizicima i o dešavanjima koja utiču na ukupni profil rizika. Takođe, DUR je kvartalno izveštavao Odbor za upravljanje rizicima i Odbor za reviziju, obezbeđujući efikasnu koordinaciju i nadzor rizika na institucionalnom nivou.

Kosovska banka ima nisku toleranciju prema prihvatljivim rizicima, što može ometati njenu sposobnost da obezbedi stabilnost finansijskog sistema i postizanje svojih ciljeva.

U postizanju svojih ciljeva, CBK je izložena sledećim glavnim kategorijama rizika:

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik da neočekivani unutrašnji i spoljni događaji mogu negativno uticati na postizanje strateških ciljeva i ciljeva CBK.

Finansijski rizik

CBK je izložen različitim vrstama finansijskih rizika, uključujući; kreditni rizik, tržišni rizik, devizni rizik i rizik likvidnosti.

Slika 2. Organizacione jedinice-nosioci procesa

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od gubitka koji je rezultat nedovoljnih ili neuspelih internih procesa, ljudi i sistema, ili od spoljnih događaja.

Reputacijski rizik

Reputacijski rizik odnosi se na mogućnost da će određeni događaj ili akcija oštetiti imidž ili javni ugled CBK. Kao rezultat toga, ona je ugrožena i nesposobna da ostvari ciljeve politike i ispuni svoje obaveze prema javnosti, zaposlenima, zainteresovanim stranama i celokupnoj ekonomiji.

Spoljni rizik

Spoljni rizik je rizik da će politički, geopolitički ili spoljni događaji uticati na postizanje ciljeva CBK

Rizik od nadzora

Nadzorni rizik je rizik da nadzorni procesi CBK ne identifikuju i ne ublažavaju značajne rizike za industriju finansijskih usluga ili klijente i koji imaju negativan uticaj na stabilnost tržišta ili efikasnu konkurenciju.

DUR se sastoji od dve divizije, za upravljanje operativnim rizikom i upravljanje finansijskim rizicima.

4.1. Upravljanje operativnim rizikom

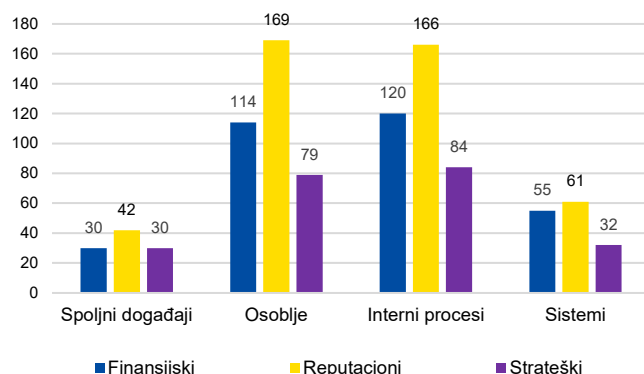
Sektor za upravljanje operativnim rizicima u okviru Sektora za upravljanje rizicima razvio je Sistem upravljanja rizicima, koji podržava procese identifikacije, procene, izveštavanja i praćenja rizika u okviru CBK. Obezbeđuje prikupljanje neophodnih podataka za identifikaciju i procenu rizika i omogućava izradu redovnih izveštaja za njihovo praćenje. Kroz ovaj sistem, CBK efikasno i koordinira bilo koju vrstu rizika, omogućavajući preduzimanje proaktivnih i reaktivnih mera kako bi se potencijalni uticaji rizika držali pod kontrolom i osigurala održivost svog poslovanja.

Za svaki identifikovani rizik utvrđuje se i izvor rizika, što može uticati na ostvarivanje strateških i operativnih ciljeva banke. Operativni rizici mogu doći od neefikasnih internih procesa, kvarova sistema, spoljnih događaja ili ljudske greške. Gornja slika prikazuje izvore rizika identifikovanih na kraju 2025. godine i njihov potencijalni uticaj.

CBK je član Međunarodne radne grupe za operativni rizik (MRGOR), međunarodne radne grupe koja okuplja centralne banke i monetarne i nadzorne organe sa ciljem razvoja i unapređenja najboljih praksi u upravljanju operativnim rizikom.

Članstvo u MRGOR omogućava CBK da kontinuirano razmjenjuje znanja i iskustva, uspostavlja i jača profesionalne mreže, kao i razvija specijalizovana znanja o temama operativnog rizika kroz učešće u stručnim grupama sa međunarodnim fokusom. Kroz svoj angažman u ovoj radnoj grupi, CBK doprinosi i ima koristi od naprednih praksi upravljanja operativnim rizicima, dodatno jačajući svoj institucionalni okvir i profesionalne kapacitete u ovoj oblasti.

Grafikon 112. Izvori rizika

Izvor: CBK (2026)

U cilju jačanja kulture rizika CBK-a, u 2025. godini razvijeni su programi podizanja svesti koji se odnose na upravljanje operativnim rizicima koji se periodično izvršavaju. Da bi se doprinelo podizanju svesti o izveštavanju o incidentima, razvoju i izveštavanju o ključnim indikatorima rizika i drugim pitanjima vezanim za upravljanje rizicima, razvijene su smernice i procedure koje su lako dostupne osoblju. Tokom kvartalnih izveštajnih perioda samoprocene i indikatora rizika, održani su sastanci sa svim izveštajnim jedinicama kako bi se pružile smernice o identifikaciji rizika i proceni kontrola za ublažavanje rizika. Takođe, nakon svakog razvoja i unapređenja procesa i instrumenata podrške, organizovani su sastanci sa organizacionim jedinicama kako bi se pružile potrebne informacije za implementaciju novih zahteva izdanih ovim aktima.

Procesi za identifikaciju, analizu i procenu rizika, koji su praćeni odgovorom na rizik i praćenjem njegovog nivoa, osmišljeni su tako da služe postizanju strateških ciljeva CBK, naglašavajući potencijalne mogućnosti i rizike. Da bi se to postiglo, uspostavljena je veza između strateških ciljeva, radnih procesa koji pomažu u postizanju ovih ciljeva i rizika koji mogu ugroziti njihovo postizanje. Za svaku fazu ciklusa upravljanja rizicima, razvijene su procedure, obrasci i alati koji podržavaju identifikaciju, procenu, izveštavanje i praćenje nivoa rizika u CBK.

Funkcija upravljanja rizicima pripremila je konsolidovane izveštaje sa rezultatima dobijenim nakon analiza i procena korišćenjem instrumenata razvijenih u tu svrhu. Izveštaji kao finalni proizvodi koji proizilaze iz izvršenja procesa upravljanja rizicima su standardizovani i prilagođeni zainteresovanim stranama.

CBK pridaje poseban značaj kontinuitetu svojih usluga. Banka kontinuirano planira, sprovodi i prati različite vrste aktivnosti koje doprinose kontinuiranom pružanju njenih kritičnih usluga i povećavaju održivost banke u celini.

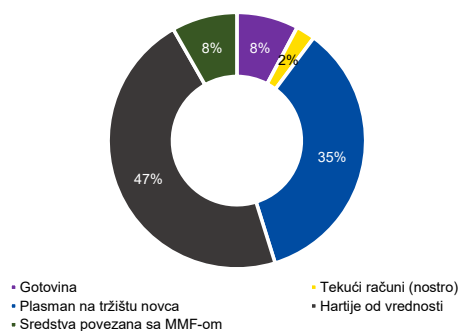
Proces analize uticaja na poslovanje (AUP) je proces određivanja resursa potrebnih za procese kritičnih usluga banke i omogućava identifikaciju svih tehničkih, ljudskih i logističkih resursa neophodnih za pružanje ovih usluga. Ovaj proces takođe vrši identifikaciju trećih lica uključenih u pružanje kritičnih usluga, procenu potencijalnih rizika koji bi mogli dovesti do prekida ili prekida pružanja usluga, kao i određivanje minimalnog vremena koje preduzeće može tolerisati za prekid usluge i vremenski okvir oporavka te usluge.

U 2025. godini testiran je plan kontinuiteta poslovanja za obavljanje relevantnih usluga u vanrednim situacijama.

4.2. Upravljanje finansijskim rizicima

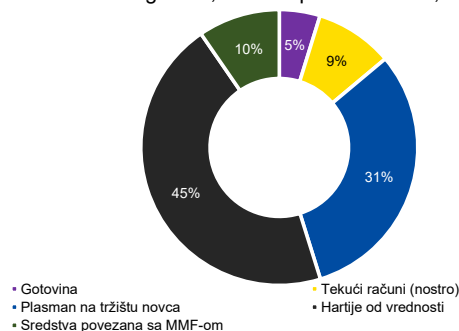
CBK upravlja svojim rezervama na osnovu principa sigurnosti, likvidnosti i povrata investicija. Finansijski rizik se odnosi na mogućnost da CBK pretrpi finansijske gubitke kao rezultat iznenadnih ili nekontrolisanih promena na finansijskim tržištima.

Grafikon 113. Struktura rezervi CBK-a na dan 31. decembar 2025. godine, u % ukupnih rezervi: 1,695.7

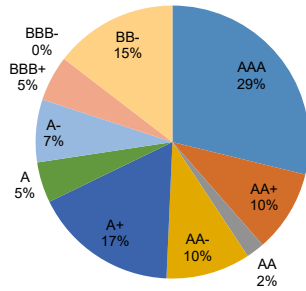
Izvor: CBK (2026)

Grafikon 114. Struktura rezervi CBK-a na dan 31. decembar 2024. godine, u % ukupnih rezervi: 1,618.5

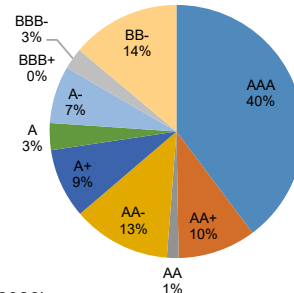
Izvor: CBK (2026)

Grafikon 115. Kreditna klasifikacija rezervi CBK-a na dan 31. decembar 2025. godine

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 116. Kreditna klasifikacija rezervi CBK-a na dan 31. decembar 2024. godine

Izvor: CBK (2026)

Rizici koji se odnose na upravljanje imovinom od strane CBK uglavnom se sastoje od finansijskih rizika kao što su kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti.

Rizik kreditne sposobnosti je rizik od finansijskog gubitka za CBK ako ugovorna strana finansijskih instrumenata ne ispuni svoje ugovorne obaveze i proizilazi uglavnom iz ulaganja CBK u hartije od vrednosti i depozite (na tržištima novca ili tekućim računima) u drugim bankama;

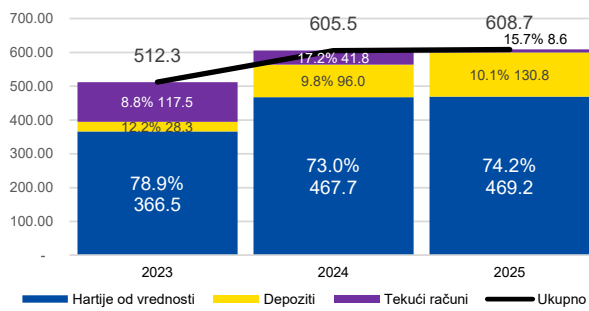
Tržišni rizik je rizik gubitaka koji proizilaze iz kretanja tržišnih cena kao rezultat promena kamatnih stopa, deviznih kurseva, cena kapitala i cena roba;

Rizik likvidnosti označava mogućnost finansijskog gubitka kao rezultat neblagovremenog ispunjavanja obaveza koje proizilaze iz finansijskih obaveza.

Kreditni rizik

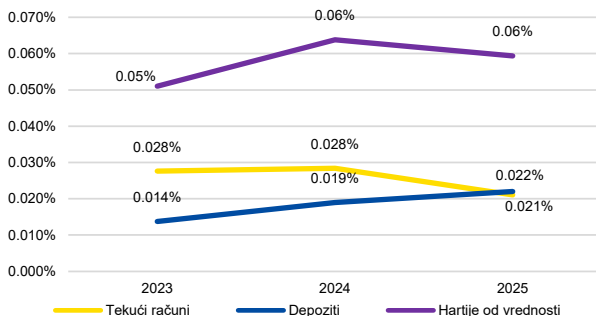
Ulaganje CBK fondova vrši se u hartije od vrednosti koje izdaju stabilne i razvijene zemlje, kreditno najsposobnije agencije evrozone, kao i nadnacionalne institucije sa visokim kreditnim rejtingom međunarodnih kreditnih agencija kao što su Standard & Poor's, Moody's, Fitch, kao i u hartije od vrednosti Republike Kosovo.

Grafikon 117. Očekivani kreditni gubici po vrsti izloženosti

Izvor: CBK (2026)

Grafikon 118. Očekivani kreditni gubici u odnosu na izloženu vrednost po vrsti izloženosti ECL/EAD

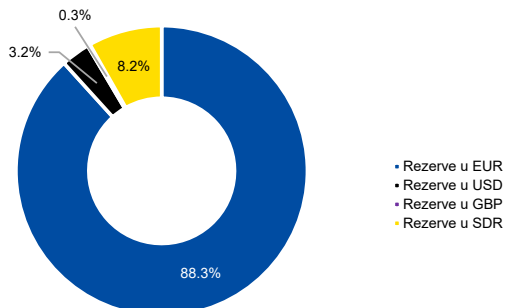
Izvor: CBK (2026)

CBK upravlja kreditnim rizikom ulaganjem u finansijske instrumente sa visokim kreditnim rejtingom. Sva ulaganja se vrše u odnosu na kriterijume kratkoročnog i dugoročnog kreditnog rejtinga utvrđene u Investicionoj politici i Investicionom planu portfelja međunarodnih rezervi, gde je minimalni prihvatljivi kreditni rejting Baa3/BBB- (Moody's/S&P). Takođe, u cilju diversifikacije ulaganja u finansijske instrumente u skladu sa Investicionom politikom i Investicionim planom Portfelja međunarodnih rezervi, utvrđena su ograničenja geografske koncentracije u jednoj zemlji, na nivou vrste izdavaoca, kreditnog rejtinga, ročnosti, kao i pojedinačnih limita na nivou odobrenih ugovornih strana.

Tržišni rizik

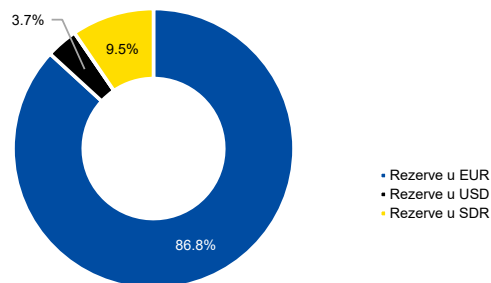
CBK nije izložen promenama u cenama hartija od vrednosti i cenama roba. CBK ima izloženost promenama kamatnih stopa i deviznih kurseva.

Grafikon 119. Sastav rezervi prema valuti - 31. decembar 2025

Izvor: CBK (2026)

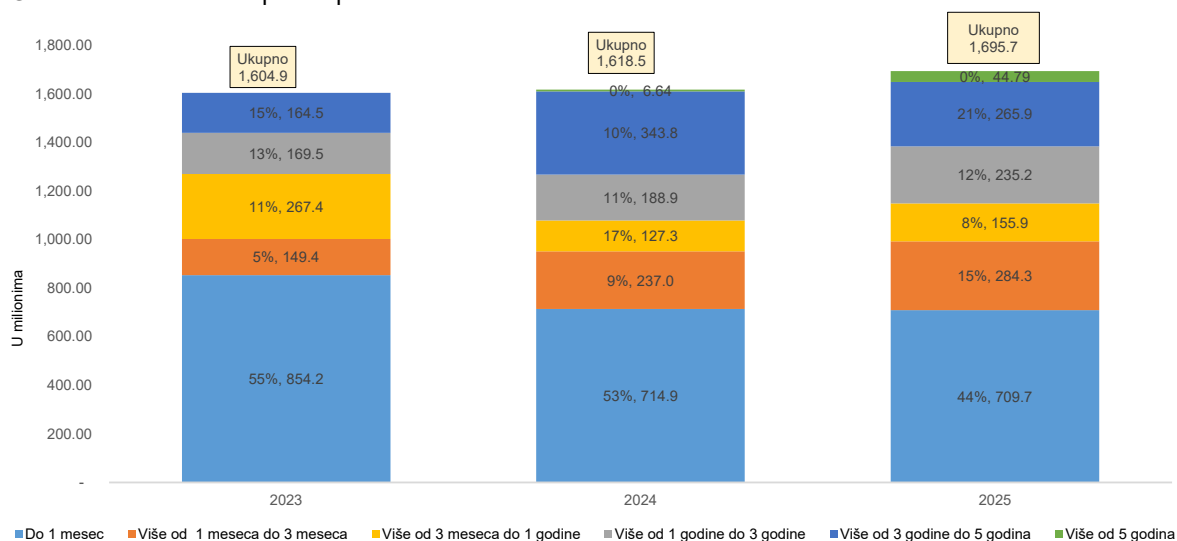
Grafikon 120. Sastav rezervi prema valuti - 31. decembar 2024

Izvor: CBK (2026)

Rizik kamatne stope je izloženost dobiti i kapitala CBK nepovoljnim promenama kamatnih stopa, uglavnom koje proizilaze iz nepoštovanja vremena sazrevanja ili ponovnog određivanja cena imovine i obaveza. CBK, u cilju efikasnog upravljanja rizikom kamatnih stopa, redovno prati kako će promene kamatnih stopa uticati na ekonomsku vrednost kapitala, kao i na njegovu dobit. CBK upravlja izloženosti promenama kamatnih stopa u ekonomskoj vrednosti kapitala ulaganjem uglavnom u kratkoročne instrumente (do 1 godine), kao što su vrednosni papiri i depoziti.

Grafikon 121. Rezerve po dospeću

Izvor: CBK (2026)

Rizik deviznog kursa je rizik gubitka od promena kursa. CBK ima finansijske instrumente u valutama koje nisu evra u svom portfelju u niskom procentu, zbog čega se procenjuje da je izloženost deviznom riziku niska. Među-valutne promene utiču na bilanse stanja računa revalorizacije u izveštaju o finansijskom položaju, kao i na dobit ili gubitak u bilansu uspeha. Od 31. decembra 2025. udeo valuta koje nisu evro iznosi 8,2% SDR, 3,2% američkog dolara i 0,3% britanske funte, dok je od 31. decembra 2024. udeo valuta koje nisu evro 9,5% u SDR-u i 3,7% u američkom dolaru.

Rizik likvidnosti je rizik u blagovremenom ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz finansijskih obaveza. Stav CBK u upravljanju likvidnošću je da obezbedi dovoljnu likvidnost da blagovremeno ispuni svoje obaveze, kako pod normalnim tako i pod nepovoljnim uslovima, bez neprihvatljivih

gubitaka ili rizika po reputaciju CBK. CBK upravlja rizikom likvidnosti ulaganjem u likvidne finansijske instrumente kao što su hartije od vrednosti visoke likvidnosti, nostro računi u korespondentnim bankama i depoziti na tržištu novca sa rokom dospeća ne dužim od jedne godine. Od 31. decembra 2025. godine, 994 miliona evra rezerve CBK ima rok dospeća do tri meseca, dok je od 31. decembra 2024. godine 952 miliona evra rezerve dospelo do tri meseca.

4.3. Aktivnost usklađenosti CBK

U okviru daljeg jačanja okvira institucionalnog upravljanja i sistema interne kontrole, 1. januara 2025. godine, Odeljenje za usklađenost je funkcionalizovano kao nezavisan odsek u Centralnoj banci Republike Kosovo. Uspostavljanje ove funkcije na nezavisni status predstavlja važan korak ka usklađivanju institucionalnih praksi sa međunarodnim standardima i principima efikasnog upravljanja rizikom usklađenosti.

Tokom izveštajne 2025. godine, izrađena je i usvojena Politika usklađenosti, koja utvrđuje okvir za identifikaciju, procenu, praćenje i upravljanje rizikom usklađenosti na nivou CBK-a. Ova politika predstavlja ključni element u izgradnji strukturiranog i efikasnog okvira za upravljanje rizikom usklađenosti i postavlja osnove za dalji razvoj ove funkcije.

Takođe, tokom ovog perioda preduzeti su konkretni koraci ka izgradnji institucionalnih kapaciteta Divizije za usklađenost, uključujući razvoj internih procedura, pružanje saveta organizacionim jedinicama i promovisanje kulture usaglašenosti u instituciji na svim nivoima, u skladu sa principom odgovornosti menadžmenta za obezbeđivanje usklađenosti (tonovi na vrhu).

Tokom 2025. godine Divizija za usklađenost je radilo u skladu sa pravnim i regulatornim okvirom koji je na snazi, aktivno doprinoseći jačanju sistema interne kontrole i institucionalnog integriteta. U ovom periodu, Centralna banka Republike Kosovo je usvojila i unapredila značajan broj internih regulatornih i podzakonskih akata, u cilju jačanja regulatornog okvira i unapređenja institucionalnog funkcionisanja, u skladu sa zakonskim mandatom i međunarodnim standardima za centralne banke.

U tom smislu, Divizija za usklađenost je odigrao važnu savetodavnu i preventivnu ulogu, pružajući nezavisna mišljenja o usaglašenosti u vezi sa izradom, razmatranjem i usvajanjem internih akata, čime je postao sastavni deo internih procesa donošenja odluka, kao dodatna vrednost u obezbeđivanju zakonske usklađenosti i najboljih institucionalnih praksi...

U cilju bliske komunikacije sa najboljim praksama vezanim za obim i međusobnu povezanost sa upravljanjem rizicima, tokom 2025. godine obavljene su dve zvanične posete. Jedna poseta je obavljena OeNB (Centralna banka Austrije), a druga poseta Banci d'Italia (Centralna banka Italije). Ove posete su pomogle da se ojačaju profesionalni kapaciteti CBK-a.

Navedene aktivnosti doprinele su unapređenju unutrašnjeg regulatornog okvira i obezbeđivanju usklađenosti aktivnosti Centralne banke Republike Kosovo sa važećim zakonskim i regulatornim zahtevima, kao i sa međunarodnim standardima i primerima dobre prakse.

Sve u svemu, 2025. godina predstavlja fundamentalnu fazu u izgradnji i konsolidaciji Divizije za usklađenost pri Centralnoj banci Republike Kosovo, postavljajući temelje za strukturiran i proaktivan pristup upravljanju rizicima usklađenosti i doprinoseći jačanju institucionalnog integriteta, transparentnosti i efikasnosti okvira upravljanja centralnom bankom. Kontinuirano unapređenje procesa i kontrola kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa zakonskim i regulatornim zahtevima i dalje će biti prioritet.

5. Ljudski resursi

Upravljanje ljudskim kapitalom i razvoj i dalje ostaju jedan od glavnih institucionalnih prioriteta Centralne banke Republike Kosovo (CBK) tokom 2025. godine. U skladu sa strateškim ciljevima institucije i prioritetima utvrđenim u Institucionalnoj strategiji, CBK je nastavila da razvija svoje profesionalne kapacitete kroz integrisani pristup upravljanja ljudskim resursima.

CBK smatra ljudski kapital jednim od najvažnijih sredstava za efikasno ostvarivanje svog mandata, jačanje institucionalnih kapaciteta i podršku stabilnosti i razvoju finansijskog sistema u Republici Kosovo.

Na kraju 2025. godine, ukupan broj zaposlenih u CBK dostigao je 253 zaposlenih. Rodna struktura osoblja ostaje relativno uravnotežena, sa 54,9% osoblja koje čine žene, dok 45,1% muškaraca, što odražava posvećenost institucije promovisanju jednakosti i inkluzije na radnom mestu.

Na nivou rukovodećih pozicija, 42,6% pozicija drže žene, dok 57,4% muškarci, što odražava stalne napore da se osigura uravnotežena zastupljenost u procesima donošenja odluka.

Prosečna starost osoblja je 42 godina, dok je prosečno radno iskustvo u CBK oko 11,7 godina, što svedoči o značajnom nivou institucionalnog iskustva i profesionalnog kontinuiteta u instituciji.

Osoblje CBK karakteriše visok nivo profesionalne i akademske kvalifikacije. Oko 1,6% zaposlenih je završilo doktorske studije, 43,9% postdiplomske studije, dok je 46,6% osnovno studiralo. Manji procenat osoblja čine zaposleni sa srednjim obrazovanjem, 7,5%, dok 0,4% ima osnovno obrazovanje.

Ova struktura odražava posvećenost institucije razvoju osoblja sa specijalizovanom ekspertizom u oblastima vezanim za funkcije i mandat centralne banke.

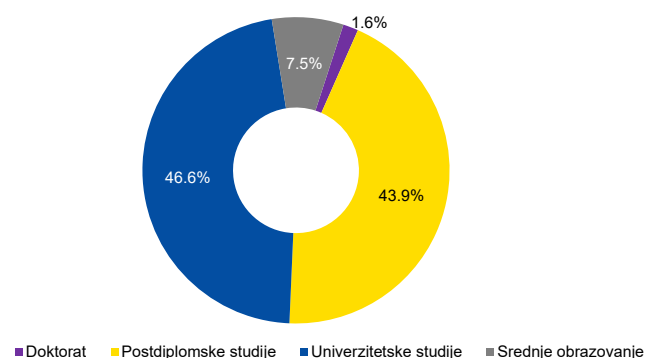
Ulaganje u profesionalni razvoj osoblja ostaje ključni element upravljanja ljudskim resursima u CBK. Tokom 2025. godine, zaposleni u ustanovi učestvovali su u 212 aktivnosti obuke, uključujući stručne obuke, seminare, radionice i studijske posete organizovane u fizičkom i online formatu.

Ove aktivnosti su sprovedene u saradnji sa važnim međunarodnim institucijama i odgovarajućim centralnim bankama, uključujući Međunarodni monetarni fond (MMF), Svetsku banku, Zajednički bečki institut (JVI), Centar izvrsnosti u finansijama (CEF), OECD / INFE i Savet Evrope, kao i partnerske centralne banke kao što su Banque de France, Deutsche Bundesbank, Banca d'Italia, Bank of England, Central Bank of Hungary i Central Bank of Poland.

Pored aktivnosti obuke, tokom 2025. godine, 26 zaposlenih u CBK imalo je koristi od profesionalnih sertifikata, doprinoseći jačanju stručne ekspertize i daljem razvoju tehničkih kapaciteta institucije.

Treninzi su obuhvatili različite oblasti koje su direktno povezane sa funkcijama centralne banke, uključujući finansijski nadzor, finansijsku stabilnost, platne sisteme, finansijska tržišta,

Grafikon 122. Struktura prema obrazovanju

Izvor: CBK (2026.)

upravljanje rezervama, finansijsku tehnologiju i sajber bezbednost, kao i teme vezane za institucionalno upravljanje, upravljanje rizicima i održivo finansiranje.

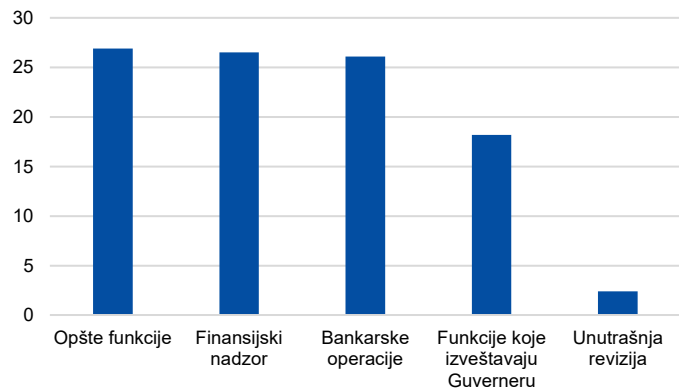
Raspodela osoblja prema glavnim organizacionim stubovima je relativno uravnotežena između glavnih funkcija institucije. Ova raspodela osoblja odražava funkcionalnu strukturu institucije i podržava ispunjavanje mandata Centralne banke u oblastima finansijskog nadzora, finansijske stabilnosti i bankarskog poslovanja.

Tokom 2025. godine, procesi zapošljavanja su usmereni na jačanje profesionalnih kapaciteta u glavnim funkcijama institucije, u skladu sa mandatom i zakonskim obavezama CBK. Zapošljavanje je uglavnom orijentisano na odeljenja koja podržavaju sprovođenje funkcija u okviru mandata centralne banke, uključujući finansijski nadzor, finansijsku stabilnost, bankarsko poslovanje, platne sisteme i razvoj tehnološke infrastrukture.

Paralelno, tokom 2025. godine, preduzeti su koraci za jačanje internih politika vezanih za institucionalnu etiku, upravljanje učinkom, profesionalni razvoj i sistem kompenzacije, kao i za poboljšanje organizacione strukture i klasifikacije radnih mesta.

Kroz ova dešavanja, CBK je nastavio da jača profesionalne kapacitete institucije i poboljšava organizacionu efikasnost kako bi ispunio svoj mandat.

Grafikon 123. Raspodela zaposlenih po stubovima

Izvor: CBK (2026.)

6. Informacione tehnologije i informaciona bezbednost

Tokom 2025. godine, CBK je značajno ojačao bezbednost informacija uspostavljanjem konsolidovanog strateškog okvira koji usmerava instituciju ka razvoju kapaciteta, povećanoj operativnoj održivosti i poboljšanoj spremnosti na sajber rizike. Ovaj okvir definiše strateške ciljeve za kibernetičku sigurnost i pruža trogodišnji razvojni pravac, usklađujući se sa institucionalnim prioritetima u oblastima izgradnje kapaciteta, digitalizacije i modernizacije procesa. Strategija kibernetičke sigurnosti poslužila je kao glavna vodeća osa za sve inicijative koje su preduzete tokom godine.

Regulatorni okvir za informacionu bezbednost predstavlja institucionalnu osnovu upravljanja bezbednošću. Ovaj okvir obuhvata sveobuhvatan skup pravila i smernica koje podržavaju sprovođenje bezbednosnih politika, definišući glavne principe i zahteve, mehanizme za zaštitu i praćenje podataka, kao i smernice koje regulišu pristup i korišćenje tehnoloških resursa. Redovno izveštavanje menadžmenta i integracija uloge glavnog službenika za bezbednost informacija (CISO) u organizacionu strukturu ojačala je nadzor i spremnost za rizike, stvarajući jedinstven pristup u celoj instituciji.

U oblasti upravljanja rizicima izgrađen je standardizovani pristup identifikaciji, proceni i upravljanju sajber rizicima. Ovaj pristup analizira pretnje, ranjivosti, uticaj i verovatnoće, dokumentuje rizike na strukturiran način i omogućava integraciju u sistem upravljanja rizicima institucije. Na ovaj način se obezbeđuje da mere kontrole budu proporcionalne nivou rizika, povećavajući preventivne kapacitete kao i kvalitet izveštavanja i praćenja.

Što se tiče upravljanja bezbednosnim incidentima, započela je izgradnja sveobuhvatnog mehanizma koji standardizuje procese izveštavanja, ocrtava uloge i lance odgovornosti, omogućava koordinirani odgovor i kontrolisani oporavak i jača institucionalne kapacitete za rešavanje složenih incidenata. Završetak ovog okvira će završiti ciklus upravljanja bezbednošću, od prevencije do odgovora i oporavka.

Implementiran je i održivi okvir za podizanje svesti i kapaciteta, koji osigurava da osoblje razume svoju ulogu u zaštiti informacija, razvija znanje o trenutnim pretnjama i sigurnim praksama i da će u budućnosti biti proširen na treće strane. Ovaj okvir integriše bezbednost u orijentacijske programe za nove zaposlene i ima za cilj da stvori održivu kulturu bezbednosti.

Tokom 2025. godine, nekoliko usluga je prebačeno na infrastrukturu u Cloud-u, u cilju modernizacije infrastrukture i poboljšanja funkcionisanja informacionih sistema. Ovaj proces je uticao na povećanu sigurnost podataka, poboljšani kontinuitet usluga i smanjen rizik od operativnih poremećaja. Kao rezultat toga, povećana je efikasnost rada, poboljšan je pristup uslugama, a ukupna stabilnost sistema za podršku poslovnim procesima je povećana.

takođe, satelitska internet konekcija je implementirana, kako bi se osigurao kontinuitet usluga i garantuje funkcionisanje sistema čak i u slučaju krize ili prekida usluga za kritične procese institucije. Još jedan važan razvoj tokom ove godine je jačanje zaštite od sajber napada na spoljne usluge koje CBK pruža spoljnim institucijama i građanima. Preduzete su dodatne tehničke i organizacione mere kako bi se povećala otpornost ovih usluga, sa ciljem da se garantuje dostupnost, integritet i poverljivost podataka, kao i da se smanji rizik od sajber poremećaja ili incidenata.

Istovremeno, povećan je i ljudski kapacitet u oblasti sajber bezbednosti, kroz povećanje broja osoblja odgovornog za ključne funkcije zaštite, praćenja i reagovanja na incidente, čime se jačaju institucionalni kapaciteti za efikasno upravljanje rastućim sajber pretnjama.

Ukratko, CBK je ostvario značajan napredak u jačanju informacija i sajber sigurnosti, izgradnji strateških, operativnih i tehničkih okvira koji osiguravaju snažno upravljanje, standardizovane procese, robusno upravljanje rizicima i organizacionu kulturu orijentisanu na sigurnost na svim nivoima.

7. Komunikacija sa javnošću i institucionalna transparentnost

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo (CBK) zabeležila je značajan napredak u oblasti komunikacije sa javnošću i jačanju institucionalne transparentnosti, odražavajući njenu posvećenost otvorenom upravljanju i povećanoj odgovornosti prema javnosti, u zemlji i inostranstvu.

U funkciji ovog cilja, CBK je povećavala na kontinuiran način obim i učestalost objavljivanja u službenim kanalima komunikacije, u cilju obezbeđivanja redovne, jasne i blagovremene informacije o glavnim institucionalnim, ekonomskim i finansijskim dešavanjima. Ove aktivnosti su direktno doprinele povećanju pristupa javnosti informacijama i u funkciji institucionalne transparentnosti.

Istovremeno, tokom izveštajne 2025. godine, CBK je intenzivirala angažman i interakciju sa građanima, medijima i drugim zainteresovanim stranama, kroz direktnu komunikaciju i kontinuiranu saradnju, jačajući poverenje javnosti i svoju ulogu kao ključne institucije u očuvanju monetarne i finansijske stabilnosti zemlje.

Komunikacija sa javnošću tokom godine realizovala se kroz:

- Objavljivanje saopštenja za medije i službenih obaveštenja, u vezi sa glavnim odlukama, aktivnostima i dešavanjima institucije;
- Objavljivanje statističkih podataka, izveštaja i periodičnih informacija, uključujući bankarski sektor, platni sistem i druge finansijske institucije;
- Izrada i objavljivanje periodičnih izveštaja i biltena, uključujući analize o finansijskoj stabilnosti i makrofinansijskih dešavanjima; i
- Distribuciju informativnih i edukativnih materijala, kao brošure, multimedijalni sadržaji, infografike i drugi materijali informativnog i edukativnog karaktera, orijentisani ka povećanju finansijskih znanja javnosti.

Tokom 2025. godine objavljena su 184 saopštenja u komunikaciji sa javnošću, bilo putem web stranice, društvenih mreža CBK-a ili medija, od kojih je ukupno 110 iz direktnog predstavljanja Guvernera Ismaili. Saopštenja i tekstovi društvenih mreža realizovani su iz aktivnosti razvijenih kao učešće na 82 sastanka, 19 konferencija, 16 panela, trenuci potpisivanja 4 memoranduma, od 25 posebnih publikacija, 16 različitih aktivnosti, 14 obaveštenja takođe i 8 obaveštenja za komunikaciju sa javnošću od Odbora. U vezi sa aktivnostima Guvernera Ismaili, tokom 2025. godine on je održao 70 sastanaka ili poseta, prisustvovao na 10 konferencija, učestvovao na 15 panela, potpisnik 6 memoranduma i učesnik u 9 aktivnosti koje su direktno vezane za CBK.

Tokom 2025. godine, Guverner CBK-a je bio prisutan u domaćim medijima, citiran od regionalnih i međunarodnih medija, doprinoseći promovisanju uloge i politika CBK-a u javnoj i profesionalnoj areni. U tom kontekstu, realizovano je nekoliko intervjua, prezentacija koje su služile za predstavljanje finansijskog i ekonomskog razvoja u Republici Kosovo, institucionalnog napretka CBK-a, kao i održivosti i stabilnosti finansijskog sistema zemlje.

Takođe, tokom izveštajne godine, realizovano je nekoliko televizijskih/video emisija uz učešće Guvernera Ismaili, uključujući novinske agencije kao *EkonomiaOnline* i *KosovaPress*. Kroz ove javne prezentacije, nameravalo se povećanje institucionalne transparentnosti, pošteno informisanje javnosti i adresiranje pitanja od ekonomskog i finansijskog interesa.

Pored učešća na konferencijama, Guverner CBK-a bio je prisutan i u međunarodnim profesionalnim i akademskim publikacijama. U tom pravcu, tokom 2025. godine, u okviru BIS - Bank for International Settlements (Banka za međunarodna regulisanja), objavljeni su profesionalni radovi i publikacije, odražavajući angažman CBK-a u međunarodnim diskusijama o monetarnoj politici, finansijskoj stabilnosti i globalnim ekonomskim dešavanjima. Ove publikacije su doprinele povećanju profesionalnog prisustva i međunarodnog kredibiliteta institucije.

Tokom 2025. godine, aktivnost publikacija na društvenim mrežama bila je u skladu sa razvojem i održiva i dobro strukturirana. Na Facebook nalogu, CBK je realizovala 235 publikacija, dok je na LinkedIn-u objavljeno 225 postova, dok je na X (bivši-Twitter) registrovano 170 publikacija, kao i 13 video zapisa objavljeno je na YouTube na CBK nalogu. U međuvremenu, 21 publikacija je realizovano na profilu Finansijske edukacije na Facebook-u, kao i 18 postova je objavljeno na Instagramu. Na Facebook profilu Guvernera CBK-a napravljeno je 129 publikacija. Ovi podaci pokazuju kontinuirani angažman digitalnoj komunikaciji tokom godine. Tokom perioda 2025., značajno je konsolidovano prisustvo CBK-a na službenim društvenim mrežama, kroz objavljivanje vizuelnih materijala i informativnih sadržaja, uključujući video poruke i informacije na platformama LinkedIn, Facebook, X (bivši-Twitter) i YouTube.

Ove aktivnosti su doprinele jačanju institucionalne transparentnosti, poboljšanju komunikacije sa javnošću i zainteresovanim stranama, kao i očuvanju i povećanju poverenja javnosti u CBK i finansijski sistem uopšte.

Ovi zahtevi su administrirani putem službene kontakt adrese info@bqk-kos.org i media@bqk-kos.org i kontakata službenika odgovornih za specifične oblasti, odražavajući posvećenost institucije otvorenom, transparentnom i odgovornom pristupu građanima i svim zainteresovanim stranama.

Što se tiče tretiranja zahteva za informisanje i komunikaciju sa javnošću u funkciji ispunjavanja svog cilja za transparentnost i javno informiranje, CBK je tokom 2025. godine tretirala značajan broj zahteva za informisanje od građana i drugih zainteresovanih strana. Tokom 2025. godine, 73 odgovora su data domaćim, regionalnim i onim međunarodnim medijima.

Tokom 2025. godine obrađeno je ukupno 17 zahteva za pristup javnim dokumentima. Od toga, 15 zahteva je omogućeno u potpunosti, 1 zahtev je delimično odobren, dok je 1 zahtev odbijen u skladu sa odredbama važećeg zakonodavstva. Efikasno postupanje i postupanje u skladu sa zakonom po zahtevima za pristup javnim dokumentima doprinelo je jačanju institucionalne transparentnosti i odgovornosti.

7.1 Okrugli sto sa ekonomskim novinarima

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo organizovala je okrugli sto sa novinarima koji pokrivaju oblast ekonomije i finansijskog sektora, u cilju jačanja institucionalne komunikacije i povećanja njihovih znanja o publikacijama i aktivnostima CBK-a.

Okrugli sto je služio kao edukativna i profesionalne platforma za predstavljanje glavnih publikacija CBK-a, uključujući statističke izveštaje, procene finansijskog sistema, makroekonomska dešavanja i publikacije iz platnog sistema. Kroz tematske prezentacije i interaktivne diskusije, učesnici su se bliže upoznali sa izvorima podataka i analiza koje CBK stavlja na raspolaganje javnosti.

Ova aktivnost je doprinela povećanju profesionalnih kapaciteta ekonomskih novinara, promovisanju tačnog izveštavanja zasnovanog na podacima, kao i jačanju saradnje između CBK-a i medija, podržavajući transparentnost i kvalitetno informisanja javnosti o dešavanjima u finansijskom i ekonomskom sektoru zemlje.

7.2. Konferencija sa medijima na kraju godine

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo (CBK) nastavila je da jača odnose sa medijima i promoviše institucionalnu transparentnost kroz strukturirane aktivnosti komunikacije sa javnošću. U okviru ovih aktivnosti, krajem decembra 2025., održana je redovna Konferencija na kraju godine sa novinarima i domaćih medija. Ova konferencija je poslužila kao važna platforma za informisanje javnog mnjenja o glavnim institucionalnim dostignućima tokom godine, izazovima sa kojima se suočavala CBK, kao i prioritetima i ciljevima za period u nastavku.

Konferencija je održana u otvorenom i interaktivnom formatu, omogućavajući predstavnicima medija da adresiraju pitanja od javnog interesa i dobiju direktne odgovore od rukovodioce institucije. Na ovaj način, CBK je doprinela povećanju transparentnosti, odgovornosti i jasne komunikacije o dešavanjima u finansijskom sektoru.

Tokom ovog događaja naglašen je značaj uloge medija u poštenom i nepristrasnom informisanju javnosti u vezi sa finansijskim i ekonomskim pitanjima, kao i izražena je procena CBK-a za njihov kontinuirani doprinos korektnom odrazu institucionalnih aktivnosti i dostignuća tokom 2025. godine. U nastavku konsolidovane saradnje sa novinarima u oblasti ekonomije i finansija, kao i nadovezujući se na prakse sada već postavljene kao institucionalna tradicija, tokom 2025. godine, CBK je povratila organizaciju nagradnog takmičenja za novinarstvo. U okviru ovog takmičenja dodeljene su nagrade za novinarstvo u glavnim žanrovima novinarstva, u cilju podsticanja profesionalnog, odgovornog i kvalitetnog izveštavanja o finansijskim i ekonomskim temama.

CBK namerava da nastavi sa dodelom nagrada za novinarstvo kao redovnom godišnjom aktivnošću, u funkciji jačanja saradnje sa medijima i poboljšanja kvaliteta informiranja javnosti.

7.3. Nagrada za najbolje pisanje i izveštavanje u novinarstvu za finansijski sektor

Centralna banka Republike Kosovo raspisala je tradicionalni poziv za Nagradu za najbolje pisanje i izveštavanje u novinarstvu za finansijski sektor, sa ciljem promovisanja profesionalnog novinarstva i povećanja kvaliteta izveštavanja o dešavanjima u finansijskom sistemu. Ova inicijativa namerava da podstakne proizvodnju analitičkih, objektivnih i zasnovanih na činjenicama sadržaja koji doprinose finansijskom informisanju i edukaciji javnosti.

Nagrada je obuhvatila četiri kategorije: najbolje pisanje u novinama, najbolje pisanje u online medija, najbolje televizijsko izveštavanje i najbolje radio izveštavanje. Primljeni radove ocenjeni su od komisije sastavljene od novinarskih profesionalaca i predstavnika CBK-a, na osnovu kriterijuma kao tačnost, objektivnost, uticaj na javnost, kvalitet istraživanja i kreativnost u tretiranju finansijskih tema.

Kroz ovu inicijativu, CBK je nastavila da podržava razvoj ekonomskog novinarstva na Kosovu i podstiče kvalitetno izveštavanje o bankarskom sektoru, osiguranju, penzijama, platnom sistemu, finansijskoj sveobuhvatnosti i finansijskim inovacijama. Aktivnost je doprinela jačanju saradnje između CBK-a i medija, kao i podizanju svesti javnosti o finansijskim pitanjima.

Dobitnici nagrada proglašeni su na Konferenciji na kraju godine u okviru obeležavanja godišnjice osnivanja CBK-a, nagradivši se priznanjima i finansijskim nagradama za njihov doprinos unapređenju profesionalnog izveštavanja i finansijske edukacije u zemlji.

8. Međunarodna saradnja i evropske integracije

Centralna banka Republike Kosovo (CBK) je tokom 2025. godine postala Pridružena članica u Međunarodnu organizaciju za zaštitu finansijskih potrošača (FinCoNet), koja promovise najbolje prakse kako bi obezbedila da finansijski proizvodi i usluge budu pošteni, transparentni i u skladu sa međunarodnim standardima. FinCoNet, sa sedištem u Francuskoj, je međunarodna organizacija nadzornih organa koji imaju odgovornost za finansijsku zaštitu potrošača. Organizacija trenutno ima 36 članova, uključujući ovde razvijene države kao Kanada, Nemačka, Francuska, Australija, Italija i Holandija.

Članstvo CBK-a u FinCoNet će doprineti jačanju i promovisanju zaštite potrošača, omogućavajući bližu saradnju sa partnerskim nadzornim organima u efikasnijem razvoju regulatornog okvira za zaštitu potrošača, sa posebnim naglaskom na efektivnom nadzoru ponašanja tržišta.

Upotreba standarda i preporuka FinCoNet-a je takođe važan korak za poboljšanje nadzora nad tržišnim praksama i zaštitu finansijskih potrošača u CBK.

Iznad svega, članstvo u FinCoNet (International Financial Consumer Protection Organisation) će pomoći CBK u razvoju Odeljenja za zaštitu potrošača, posebno Odseka za nadzor tržišnih praksi. Stoga, upotreba uputstva FinCoNet-a pomaže u poboljšanju transparentnosti, nadzora i zaštite potrošača od nepoštenih finansijskih praksi. Kroz dubinske obuke i studije, FinCoNet pruža jaku osnovu za povećanje kvaliteta nadzora nad tržišnim ponašanjem u finansijskom sistemu.

8.1. Saradnja sa međunarodnim institucijama i tehničke pomoći

CBK je nastavila saradnju sa ključnim međunarodnim institucijama kao Evropska centralna banka (ECB), Međunarodni monetarni fond (MMF), Svetska banka (SB), Međunarodna finansijska korporacija (IFC), Evropska banka za obnovu i razvoj (EBOR), OECD i centralna banka regiona i šire.

Tokom 2025. godine, viša delegacija CBK-a predsedavana od Guvernera Ismaili, učestvovala je na prolećnim i godišnjim sastancima MMF-a i SB u Washington D.C. Kroz preko 30 bilateralnih i multilateralnih sastanaka sa visokim predstavnicima MMF-a, SB-a, Banke federalnih rezervi SAD-a, EBOR-a, Banke Francuske, Banke Italije, EuroClear-a, IFC i druge relevantne institucije, delegacija CBK-a diskutovala je o širokom opsegu pitanja od strateškog značaja. Delegacija je aktivno učestvovala u diskusijama o regionalnim i globalnim ekonomskim perspektivama, predstavljajući Kosovo na najvišim nivoima međunarodnog finansijskog dijaloga.

Tokom 2025. godine, MMF je nastavio da podržava CBK tehničkom pomoći u ključnim oblastima, kao:

1. Upravljanje rezervama i investicijama - za unapređenje prakse upravljanja rezervama i rizikom.
2. Bankarski nadzor - za pregled postojećeg priručnika SREP-a i njegovo sprovođenje u operativnim procedurama.
3. Nadzor osiguranja - za unapređenje nadzora zasnovanog na riziku.
4. Statistika - poboljšanje potpunosti statistike vladinih finansija (GFS) za donošenje odluka.
5. Finansijska stabilnost - za modeliranje Stres testova i prateće misije za FSSR.
6. Operativni rizik - za pregled okvira operativnog rizika i osnivanje Komiteta (komisije) za rizik.

7. Nadzor nad IT sistemima za finansijske institucije - Okvir za upravljanje sajber rizicima i potrebni instrumenti.
8. Kripto-sredstva (imovina) - za unapređenje zakonodavstva.
9. Oporavak i zatvaranje - za unapređenje okvira o upravljanju krizama.

Važan proces koji se nastavio tokom godine je analiza za pregled Zakona o CBK, koja se takođe vrši uz tehničku pomoć MMF-a. Očekuje se da će efektivni pregled pod uputstvima MMF-a pomoći u adresiranju nekih pitanja u trenutnom Zakonu o CBK-u, u funkciji novog mandata i unapređenja upravljanja.

U okviru tehničke pomoći od MMF-a, CBK je prošla potpun proces pregleda Kodeksa transparentnosti centralnih banaka (CBT), koji je uključivao unutrašnju samoprocenu podržanu od službene misije MMF-a na Kosovu u junu 2025. Tokom ove misije, stručnjaci MMF-a održali su sastanke sa rukovodiocima i osobljem CBK-a, razmotrili zakonski, operativni i komunikacioni okvir institucije, kao i realizovali konsultacije sa spoljnim stranama kako bi procenili prakse transparentnosti iz perspektive korisnika i tržišnih aktera. Proces je završen objavljivanjem izveštaja o pregledu, koji procenjuje napredak CBK-a u jačanju transparentnosti i javne komunikacije, pozicionirajući ga generalno u skladu sa standardima MMF-a i identifikujući oblasti za dalje poboljšanje u okviru Strateškog plana 2024-2028.

Istovremeno, CBK je imala korist na kontinuiran način od tehničke pomoći Svetske banke. Tokom 2025. godine, ova podrška je fokusirana na nekoliko ključnih oblasti, sa ciljem jačanja institucionalnog razvoja i poboljšanja nadzornih funkcija CBK-a:

1. Platni sistem: za pripremu članstva u SEPA, kroz približavanje (usklađivanje) regulatornog okvira sa odgovarajućim evropskim standardima.
2. Nadzor osiguranja: za sprovođenje IFRS 17 standarda, u cilju jačanja nadzora nad sektorom osiguranja.
3. Nadzor i bankarska regulativa: za sprovođenje strateškog vodiča u vezi sa klimatskim i ekološkim rizicima u finansijskom sektoru (2024-2026.), kao i za poboljšanje okvira za zatvaranje banaka i nadzorno izveštavanje (FINREP/COREP).
4. Bankarski nadzor i finansijska stabilnost - za Studiju o održivosti korporacija kao sveobuhvatna procena korporativnog sektora na Kosovu, da bi se pomoglo nadzornicima u efektivnoj proceni modela procene kreditnog rizika od strane banaka.

U oblasti tehničke saradnje, u okviru saradnje sa IFC-om za unapređenje digitalnih finansijskih usluga (DFS), tokom 2025. godine nastavljen je rad na promovisanju i povećanju korišćenja digitalnih tehnologija u finansijskom sektoru, u cilju povećanja finansijskog uključivanja i razvoja efikasnijeg i održivijeg finansijskog sistema na Kosovu. Tokom ovog perioda, zabeleženi su važni događaji u komponenti otvorenog bankarstva (eng. Open Banking), podržavajući unapređenje razmene finansijskih podataka, jačanje digitalne infrastrukture i podsticanje inovacija u digitalnim finansijskim uslugama za građane i poslovanja. Saradnja je takođe doprinela jačanju tehničkih i regulatornih kapaciteta CBK-a, adresirajući izazove i mogućnosti koje digitalna transformacija donosi finansijskom sektoru i ubrzavajući razvoj inovativnih rešenja na tržištu. Još jedna važna saradnja ostaje tehnička pomoć IFC-a u izradi Zakona o mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (NBFI), koji se očekuje da se finalizuje tokom 2026. godine. Takođe, u okviru međunarodne saradnje, CBK je nastavila angažman u CIS Project, koji podržava poboljšanje institucionalnih kapaciteta, jačanje nadzornih procesa i usklađivanje sa najboljim međunarodnim praksama u oblasti finansijske stabilnosti i bankarskog nadzora.

Što se tiče saradnje sa EBOR-om u okviru inicijative “WE Finance Code”, tokom 2025. godine nastavljene su planirane aktivnosti na sprovođenju i operacionalizaciji ovog angažmana na Kosovu, sa fokusom na unapređenje rodne ravnopravnosti u pristupu finansijama i jačanje finansijske sveobuhvatnosti. U tom okviru, organizovano je nekoliko radionica sa predstavnicima finansijskog sektora u zemlji, koje su služile za podizanje svesti, razmenu najboljih praksi i diskusiju o konkretnim koracima za sprovođenje standarda inicijative u domaćim finansijskim institucijama. Takođe, predstavnici CBK-a učestvovali su i na regionalnoj radionici u Herceg Novom, Crna Gora, koja je omogućila razmenu iskustava sa centralnim bankama i finansijskim institucijama regiona, kao i jačanje regionalne saradnje u promovisanju sveobuhvatnog finansiranja i politika koje podržavaju rodnu ravnopravnost u finansijskom sektoru.

U 2025. godini, CBK je nastavila da učestvuje kao institucija korisnica u Fazi II Programa o jačanju kapaciteta centralnih banke na Zapadnom Balkanu sa namerom integracije u Evropski sistem centralnih banaka (ESCB), koja je službeno završena u septembru 2025. nakon tri godine od njegovog pokretanja. Tokom 2025. godine održane su 4 obuke i 1 radionica o politikama na visokom nivou, u kojima je CBK učestvovala zajedno sa drugim institucijama korisnicama i koje su tretirale oblasti i teme od interesa za centralne banke regiona. Takođe, tokom 2025. godine završena je i poslednja bilateralna mera saradnje sa pojedinim centralnim bankama ESCB-a, koja je bila saradnja sa centralnom bankom Slovenije u oblasti makroprudencijalnog okvira. Takođe, 1 praksa je realizovana u centralnoj banci Holandije u okviru funkcije upravljanja odborima i 1 praksa u hrvatskom organu za nadzor finansijskih usluga u funkciji nadzora osiguranja.

U 2026. godine, će započeti Faza III ovog programa za koju su potrebne pripreme obavljene tokom 2025. godine od CBK-a zajedno sa ostalim uključenim centralnim bankama. Ovaj program je finansiran od EU-a, a realizuje se od 20 nacionalnih centralnih banaka ESCB-a, uključujući i centralnu banku Nemačke, koja ga koordinira i administrira. Evropska centralna banka (ECB) takođe doprinosi u realizaciji ovog programa.

U okviru saradnje sa **Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBOR)**, tokom 2025. godine CBK je dobila značajnu tehničku pomoć u pravcu daljeg usklađivanja sa evropskim standardima u bankarskom sektoru. U tom kontekstu, razvijena je podrška za proces **procene ekvivalentnosti sa zahtevima Evropskog nadzornog bankarskog organa (EBA equivalency)**, u cilju unapređenja usklađivanja regulatornog i nadzornog okvira CBK-a sa zakonodavstvom i praksama Evropske unije. Ovaj proces uključuje analizu usklađenosti propisa i uputstva CBK-a sa odgovarajućim evropskim direktivama i propisima (kao CRD/CRR), doprinoseći povećanju međunarodne pouzdanosti i olakšavanju integracije bankarskog sektora Kosova u evropska finansijska tržišta.

Takođe, održani su sastanci kako bi se obezbedila pomoć od **Američkog trezora (U.S. Treasury - OTA)**, u oblasti jačanja sistema za **sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma (AML/CFT/CFP)** što ima za cilj unapređenje regulatornih i nadzornih kapaciteta CBK-a, uključujući poboljšanje zakonskog i regulatornog okvira, kao i povećanje integriteta finansijskog sistema kroz dalje usklađivanje sa međunarodnim standardima FATF-a. Takođe, diskutovano je vezano za pomoć o unapređenju tržišta hartija od vrednosti.

U okviru saradnje sa **European Fund for Southeast Europe (EFSE)**, CBK je dobila podršku za razvoj **Platforme za poređenje finansijskih proizvoda (Platform for Comparison of Finance)**. Ova platforma namerava da poveća transparentnost na finansijskom tržištu kroz pružanje uporedivih informacija o finansijskim proizvodima i uslugama, osnažujući potrošače u donošenju informisanih odluka i podstičući pravedniju konkurenciju između finansijskih institucija. Istovremeno, ova inicijativa doprinosi povećanju finansijske edukacije i zaštite potrošača u finansijskom sektoru.

U oblasti održivih finansija, u saradnji sa **Savetom za regionalnu saradnju (RCC)**, CBK je imala koristi od pomoći u razvoju i promovisanju instrumenata i standarda o zelenom finansiranju. U tom pravcu, podržane su inicijative za **Razvoj standarda o zelenim obveznicama (Green Bond Standard)** kao i za unapređenje **Taksonomije održivih finansija (Sustainable Finance Taxonomy)** na regionalnom nivou. Ove inicijative nameravaju stvaranje zajedničkog okvira koji olakšava identifikaciju, klasifikaciju i izveštavanje o održivim ekonomskim aktivnostima, doprinoseći mobilizaciji kapitala prema zelenim investicijama i podržavanju tranzicije na ekonomiju sa niskim udelom ugljenika. Kroz ovu saradnju, CBK doprinosi približavanju (usklađivanju) finansijskog tržišta Kosova evropskim i međunarodnim standardima u oblasti održivih finansija.

8.2. Aktivnosti u vezi sa evropskim integracijama

U cilju realizacije perspektive zemlje za članstvo u EU, CBK je i ove godine nastavila da ispunjava svoje obaveze u okviru procesa evropskih integracija doprinoseći na kontinuiran način kroz redovne izveštaje i aktivno učešće na sastancima sa domaćim i međunarodnim institucijama uključene u proces integracija. Na ovaj način nastavljena je bliska saradnja sa Kancelarijom premijera Kosova (KP), kao glavnim koordinatorom procesa integracije, kao i sa odgovarajućim ministarstvima, uključujući Ministarstvo inostranih poslova i dijaspore, Ministarstvo finansija, rada i transfera i Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine, kao i Kancelariju EU-a u Prištini.

Tokom izveštajne godine, CBK je pružala redovan doprinos pripremi Izveštaja o zemlji, pružajući detaljne podatke i analize iz poglavlja koja pokriva, kako bi odražavala napredak strukturnih reformi i usklađenost sa evropskim standardima.

U okviru Programa o ekonomskim reformama (PER), Centralna banka Republike Kosovo nastavila je redovno izveštavanje o zaključcima koji proizilaze iz ekonomskog i finansijskog dijaloga između Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana i Turske, odražavajući makroekonomska i sektorska odgovarajuća dešavanja. U tom pravcu, saradnja sa Evropskom centralnom bankom (ECB), kroz strukturirane sastanke i diskusije o finansijskoj stabilnosti, finansijskom nadzoru i regulisanju, kao i konkurenciji na tržište bila je od posebnog značaja. ECB je pružala kontinuiranu tehničku i profesionalnu podršku, doprinoseći jačanju institucionalnih kapaciteta CBK-a i napretku ka evropskim integracijama.

Tokom 2025. godine, delegacija stručnjaka CBK-a učestvovala je na godišnjem sastanku Potkomiteta za ekonomiju, finansijska pitanja i statistiku, koji je održan u Briselu. 7 godišnji sastanak imao je u fokusu diskusiju o makroekonomskim, budžetskim i statističkim dešavanjima, kao i praćenje napretka reformi u oblasti finansijskih usluga, kretanja kapitala i zaštite evra od falsifikovanja.

Takođe, CBK je doprinosila na kontinuiran način u sprovođenju Nacionalnog plana o evropskim integracijama (NPEI), kroz izveštavanje o relevantnim poglavljima i merama preduzetim za ispunjavanje reformi zahtevanih u okviru Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

U okviru koordinacionih radnji za članstvo u SEPA, CBK je učestvovala na osnivačkom sastanku Upravljačke grupe za implementaciju jedinstvenog područja plaćanja u evrima uz učešće predstavnika centralnih banaka zemalja Zapadnog Balkana i Moldavije, kao i relevantnih evropskih i međunarodnih institucija. Svrha ove grupe je praćenje i koordinacija aktivnosti koje se vežu za širenje geografskog opsega SEPA-e, kroz razmenu iskustava i adresiranje pitanja implementacije. U nastavku dešavanja koja proizilaze iz Plana rasta Evropske unije, inicijativa za osnivanje Upravljačke grupe od Direkcije za proširenje (DG NEAR) Evropske komisije, dolazi nakon niza sastanaka na visokom nivou i tehničkih grupa zemalja Zapadnog Balkana, u okviru

projekta Modernizacije platnih sistema Zapadnog Balkana, gde je i Republika Kosovo zastupljena od Centralne banke, projekat ovaj finansiran od Evropske unije i sproveden od Svetske banke u koordinaciji sa Savetom regionalne unije (RCC), uz podršku vlada država u okviru Berlinskog procesa.

Posvećenost CBK-a reformama odražena je u pozitivnoj proceni Izveštaja Evropske komisije o Kosovu 2025. U izveštaju se naglašava održivost i povećanje kapitalizacije bankarskog sektora, i značajan napredak u usklađivanju sa standardima Evropske unije. Izveštaj ocenjuje usvajanje uredbe o makroprudencijalnom kapitalnom tamponu i plana za sprovođenje Procesu nadzornog pregleda i procene (SREP), u skladu sa uputstvima Evropskog bankarskog organa (EBA). U oblasti plaćanja izveštaj ocenjuje napredak napravljen usvajanjem Zakona o platnim uslugama i članstvom CBK-a u Evropskom udruženju automatizovanih klirinških kuća (EACHA), koje omogućava direktnu saradnju sa centralnim bankama zemalja EU-a za unapređenje plaćanja. Evropska komisija ceni aktivnu ulogu Centralne banke Kosova u borbi protiv falsifikovanja evra, ističući konkretne mere preduzete za jačanje mehanizama za sprečavanje i otkrivanje falsifikovanih kovanica. CBK je preduzela korake za poboljšanje tretiranja falsifikovanih kovanica evra i za povećanje saradnje sa domaćim i međunarodnim institucijama u ovoj oblasti, u skladu sa standardima Evropske unije.

Izveštaj prepoznaje poboljšanja u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma kroz usvajanje novih zakona o AML/CFT, o platnim uslugama i kripto sredstvima (imovini), koja nameravaju usklađivanje sa četvrtom i petom direktivom EU-a. Evropska komisija je podvukla prelazak CBK-a sa okvira nadzora zasnovanog na pravilima na okvir nadzora zasnovan na riziku, usklađujući prakse sa međunarodnim standardima FATF-a i EU-a.

Izveštaj takođe prepoznaje napori CBK-a da ojača unutrašnje upravljanje, što uključuje završetak reorganizacije institucionalne strukture, jačanje okvira ljudskih resursa za privlačenje i zadržavanje profesionalaca, kao i stvaranje namenskog odseka za sajber bezbednost, praćenog usvajanjem Strategije o sajber bezbednosti 2025-2028.

Uz podršku Evropske unije, realizovan je i važan projekat finansiran kroz TAIEX program, koji je doprineo jačanju institucionalnih kapaciteta za sprečavanje i borbu protiv falsifikovanog novca.

Paralelno, održan je niz sastanaka sa predstavnicima diplomatskih misija, koji su doprineli jačanju međunarodnih odnosa i promovisanju ekonomske i finansijske saradnje.

Takođe, održani su sastanci sa predstavnicima ambasada Austrije, Nemačke i Švajcarske, gde su predstavljena glavna dešavanja u finansijskom sektoru i reforme u nastavku, sa posebnim naglaskom na unapređenje zakonskog i regulatornog okvira, kao i na procese vezane za evropske integracije, uključujući sistem Zelenog kartona.

8.3. Međunarodne i regionalne konferencije

Tokom 2025. godine, CBK je obeležila širok i kontinuiran angažman na konferencijama i panelima na visokom nivou, kako na domaćem tako i na međunarodnom nivou, aktivno doprinoseći diskusijama o glavnim ekonomskim i finansijskim dešavanjima. Predstavljanje se uglavnom realizovalo od Guvernera, zamenici guvernera i delegacije CBK-a:

- Guverner Ismaili, zajedno sa Predsednikom Odbora, učestvovao je na 10. konferenciji "Lámfalussy" Narodne banke Mađarske (MNB), povodom njene 100. godišnjice, koja je tretirala razvoj jedinstvenog tržišta kapitala.
- Delegacija CBK-a predsedavana od zamenika guvernera bankarskih operacija učestvuje na Forumu centralnih banaka i Suverenih fondova na Globalnom samitu o fondovima i finansiranju u Luksemburgu.

- Guverner CBK-a je učestvovao kao govornik na Međunarodnoj konferenciji na visokom nivou o reformama penzionog sistema u Tirani, organizovanoj od Organa za finansijski nadzor (OFN) Albanije i Svetske banke (SB).
- Predsednik Odbora Zamenik guvernera za finansijski nadzor učestvuju na Devetom forumu MMF-a na visokom nivou o upravljanju centralnim bankama, organizovanog od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u Rijadu, Saudijska Arabija.
- Visoka delegacija Centralne banke Republike Kosovo, predsedavana od Guvernera Ismaili, učestvuje na Prolećnim sastancima 2025. Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke u Washington DC, na kojima su se sastali sa glavnim rukovodiocima međunarodnih finansijskih institucija, kao i sa nekoliko guvernera iz balkanskih zemalja.

Na Prolećnim sastancima 2025. MMF-a i Svetske banke u Washington D.C., realizovane su aktivnosti kao u nastavku:

- Guverner Ismaili je održao sastanak sa Zamenikom upravnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), g. Bo Li, gde je predstavio najnovija dešavanja u ekonomiji Kosova, učinak finansijskog sektora, očuvanje finansijske stabilnosti i uspešan završetak programa SBA i RSF, dok je takođe diskutovao o prioritetima dalje saradnje sa MMF-om.
- Guverner Ismaili je održao sastanak sa Predsednikom Grupe Svetske banke, g. Ajay Banga, gde je diskutovano o unapređenju projekata koji nameravaju povećanje ekonomske održivosti, razvoj finansijskog sektora i jačanje institucionalnih kapaciteta, kao i o perspektivama za produblivanje saradnje između CBK-a i Svetske banke.
- Guverner Ismaili je realizovao sastanak sa Predsednicom Evropske centralne banke (ECB) Christine Lagarde, tokom kojeg je predstavio napredak reformi u finansijskom sektoru i unapređenje procesa pretprijava Kosova za članstvo u Jedinstvenom području plaćanja u evrima (SEPA), naglašavajući značaj podrške ECB-a u ovom strateškom procesu.
- Delegacija CBK-a održala je sastanke sa Institutom za razvoj kapaciteta MMF-a (ICD), gde je diskutovano o podršci razvoju makroekonomskih modela, jačanju analize za kreiranje politika i ekonomskih predviđanja, kao i o daljem podizanju profesionalnih kapaciteta CBK-a.
- Guverner Ismaili i delegacija CBK-a održali su sastanke sa Odeljenjem za tržišta novca i kapitala (MCM) MMF-a, gde je diskutovano o sprovođenju preporuka FSSR-a i Safeguard Assessment, kao i o daljoj podršci u oblastima bankarskog nadzora, osiguranja i penzija, finansijske stabilnosti, sajber bezbednosti i unapređenja institucionalnog i zakonskog okvira CBK-a.
- Guverner Ismaili je učestvovao na sastanku organizovanog od MMF-a sa guvernerima centralnih banaka zemalja Centralne Evrope, posvećenom Ekonomskoj perspektivi za Evropu (EUR REO), gde je diskutovano o ekonomskim i finansijskim dešavanjima i perspektivama u kontekstu globalnih geopolitičkih i ekonomskih izazova.
- Guverner Ismaili je učestvovao na sastanku ministara finansija i guvernera centralnih banaka zemalja Zapadnog Balkana i Moldavije, gde je diskutovano o inicijativi za osnivanje Centra MMF-a za tehničku pomoć u Jugoistočnoj Evropi (SEETAC).
- Guverner CBK-a je predstavljao Republiku Kosovo na plenarnom sastanku Međunarodnog monetarnog i finansijskog komiteta (IMFC), glavnog savetodavnog organa MMF-a o pitanjima međunarodnog monetarnog i finansijskog sistema, zajedno sa guvernerima 191 zemalja članica MMF-a.

- Guverner Ismaili je održao sastanak sa potpredsednicom Svetske banke za Evropu i Centralnu Aziju, gđa. Antonella Bassani, gde je diskutovano o reformama u finansijskom sektoru, unapređenju procesa članstva u SEPA i zajedničkim projektima koji uključuju sistem brzih plaćanja, kapitalizaciju Fonda za osiguranje depozita i jačanje Fonda za kreditnu garanciju.
- Guverner Ismaili je učestvovao na sastanak Konstitucije Svetske banke, predsedavanom od ministra finansija Belgije, g. Jan Jambon, gde je diskutovano o prioritetima razvojnih projekata i daljoj saradnji sa Grupom Svetske banke, naglašavajući napredak Kosova kao doprinositelja fondovima IDA.
- CBK je učestvovala na godišnjem sastanku Ekonomskog i finansijskog dijaloga (ECOFIN) sa regionalnim partnerima, u organizaciji Evropske komisije.
- Guverner Ismaili učestvuje na Međunarodnoj konferenciji na visokom nivou na temu "Ekonomski rast i održivost u centralnoj, istočnoj i jugoistočnoj Evropi (CESEE) u fragmentiranom svetu", organizovanoj od Narodne banke Hrvatske (HNB) u saradnji sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF).
- Guverner CBK-a učestvuje na XII Regionalnom forumu i Panelu guvernera na temu "SEPA i WB6: Katalizator konvergencije sa EU-om i pristup jedinstvenom evropskom tržištu", organizovanog od Centralne banke Crne Gore u Bečiću.
- Zamenik guvernera za bankarske operacije predstavlja CBK kao panelista na Globalnoj nedelji plaćanja Svetske banke 2025., zajednički organizovanoj od Grupe Svetske banke i Centralne banke Brazila.
- Centralna banka Republike Kosovo učestvovala je na ceremoniji uspešnog završetka Druge faze Programa o jačanju kapaciteta centralnih banaka na Zapadnom Balkanu, koja je doprinela povećanju institucionalnih kapaciteta i standarda ka integraciji u Evropski sistem centralnih banaka (ESCB).
- Zamenik guvernera za bankarske operacije učestvovao je kao panelista na Impact CEE, u diskusiji na visokom nivou na temu "Omogućavanje budućnosti: Kako regulatori kroz stratešku digitalnu transformaciju otvaraju i integrišu tržišta", zajedno sa predstavnicima Narodne banke Rumunije i Nacionalnog regulatornog organa za telekomunikacije Rumunije.
- Guverner Ismaili učestvuje na Godišnjem sastanku Evropskog bankarskog koordinacionog foruma (Vienna Initiative), potvrđujući posvećenost CBK-a evropskim integracijama.
- Visoka delegacija Centralne banke Republike Kosovo, predsedavana od Guvernera Ismaili, učestvovala je na Godišnjim sastancima Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke 2025. u Washington DC.

U okviru Godišnjih sastanaka Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke 2025. u Washington DC, realizovane su ove aktivnosti:

- Guverner Ismaili je učestvovao kao govornik na panelu na visokom nivou Međunarodnog monetarnog fonda na temu "Jačanje održivosti finansijskog sistema u vremenima neizvesnosti - Izgradnja kapaciteta u zemljama u razvoju i u tranziciji", gde je predstavio dostignuća finansijskog sektora Kosova, doprinos MMF-a jačanju institucionalnih kapaciteta i reformi nadzornog i regulatornog okvira, kao i uticaj ovih reformi na očuvanju finansijske stabilnosti i podršku ekonomskom rastu.
- Guverner Ismaili održao je sastanak sa Predsednikom Upravnog odbora Švajcarske narodne banke (SNB), g. Martin Schlegel, gde je predstavio dešavanja u finansijskom sektoru,

napredak ka članstvu u jedinstvenom području plaćanja u evrima (SEPA), modernizaciju sistema brzih plaćanja i strateške prioritete CBK-a u procesu usklađivanja sa okvirom Evropske unije.

- Delegacija CBK-a održala je sastanak sa Šefom Misije MMF-a za Kosovo, g. David Amaglobeli, i regionalnim rezidentnim predstavnikom za Zapadni Balkan, g. Sebastian Sosa, gde je diskutovano o makroekonomskim dešavanjima, reformama finansijskog sektora i tehničkoj pomoći MMF-a u oblastima bankarskog nadzora, makroprudencijalne politike, mehanizama zatvaranja i modernizacije platne infrastrukture.
- Guverner Ismaili održao je sastanak sa pomoćnicom direktorke i šeficom Odseka Odeljenja za monetarna tržišta i kapitala (MCM) MMF-a, gđa. Mary Goodman, gde je diskutovano o napretku u sprovođenju projekata podržanih tehničkom pomoći MMF-a i prioritetima dalje saradnje u jačanju finansijske stabilnosti.
- Guverner Ismaili je održao sastanak sa zamenikom upravnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda, g. Bo Li, gde je predstavio najnovija ekonomska i finansijska dešavanja na Kosovu, napredak u strukturnim reformama i finansijsku stabilnost, dok je MMF visoko cenio napredak finansijskog sektora i uspešno sprovođenje svojih programa i preporuka.
- Guverner Ismaili je prisustvovao sastanku Konstitucije Svetske banke, gde je predstavio dostignuća Kosova u sprovođenju projekata finansiranih od Grupe Svetske banke i koristi od tehničke pomoći u oblastima digitalizacije i razvoja finansijskog sektora.
- Guverner Ismaili je održao sastanak sa potpredsednicom Svetske banke za Evropu i Centralnu Aziju, gđa. Antonella Bassani, gde je predstavio napredak u sprovođenju Strateškog plana CBK-a, dešavanja u finansijskom sektoru i projekte realizovane uz podršku Grupe Svetske banke.
- Guverner Ismaili je održao sastanak sa Direktorom Evropskog odeljenja MMF-a, g. Alfred Kammer, gde je diskutovano o makroekonomskim dešavanjima, unapređenju regulatornog i nadzornog okvira, proširenju pristupa finansijama i daljoj saradnji između MMF-a i Kosova u funkciji ekonomskog razvoja i finansijske stabilnosti.
- Zamenik guvernera za bankarske operacije održao je sastanak sa Glavnim izvršnim direktorom Clearstream-a, g. Philip Brown, gde je diskutovano o mogućnostima saradnje u upravljanju međunarodnim rezervama, uslugama čuvanja aktivima (custody) i pristupu naprednim proizvodima finansijskih tržišta.
- Na poziv Direktora Evropskog Odeljenja MMF-a, g. Alfred Kammer, Guverner Ismaili je učestvovao kao govornik na forumu na visokom nivou sa guvernerima i ministrima finansija iz 22 evropske zemlje, gde je diskutovao o nalazima izveštaja "Regional Economic Outlook", makroekonomskim dešavanjima, finansijskoj stabilnosti i perspektivama održivog rasta u Evropi i na Zapadnom Balkanu.
- Guverner CBK-a učestvovao je kao govornik na 16. međunarodnoj konferenciji o plaćanjima i tržišnim infrastrukturama, na temu "Rekreiranje plaćanja za digitalno doba", organizovana u Ohridu od Narodne banka Republike Severne Makedonije (NBRM) i Centralne banke Holandije (DeNederlandsche Bank - Eurosystem), gde je diskutovano o integraciji u SEPA i razvoju infrastrukture plaćanja, kao i na sesiji na visokom nivou o produktivnosti u Evropi i Centralnoj Aziji, potencirana je uloga digitalizacije i inovacije u ekonomskom rastu.
- Guverner Ismaili je učestvovao kao govornik na međunarodnoj konferenciji povodom 100. godišnjice Banke Albanije, na temu: "Vek centralnog bankarstva: Od institucionalnog

osnivanja do uloge regionalnog sidra”, organizovane od Banke Albanije, gde je diskutovano o monetarnoj politici i budućnosti novca u promenljivom globalnom kontekstu.

- Guverner Ismaili učestvuje kao panelista na Međunarodnoj konferenciji o evropskim ekonomskim integracijama (CEEI) 2025. Austrijske narodne banke (OeNB), koja je doprinela panelu guvernera na temu “Trenutni razvoj tržišta kapitala, prekogranična saradnja, digitalizacija i uticaji na finansijsku stabilnost”, tretirajući izazove finansiranja rasta, dešavanja na tržištima kapitala, digitalizaciju i finansijske inovacije.
- CBK je bila institucionalni partner na “Brezovica Economic Forum 2025”, gde je organizovala panel zamenika guvernera o pristupu finansijama i mogućnostima investicija, dok je Guverner Ismaili predstavio ulogu finansijskog sektora u podršci realnoj ekonomiji i daljem razvoju finansijskog ekosistema.
- Guverner CBK-a učestvovao je kao govornik na “Green Business & Industry Summit 2025”, gde je tretirao važnost dekarbonizacije i zelene tranzicije, naglašavajući potrebu za održivim finansiranjem, usvajanjem ESG praksi i pripremom za zahteve Evropskog zelenog sporazuma.
- U aspektu finansijske stabilnosti i klimatskih rizika, Zamenik guvernera za finansijski nadzor učestvovao je kao panelista na Međunarodnoj konferenciji “Klimatski rizici i finansijska stabilnost: Orijentacija na današnje izazove i mogućnosti sutrašnjice” u Skoplju, organizovana od Narodne banke Republike Severne Makedonije.
- Na domaćem nivou, CBK je doprinela konferenciji o veštačkoj inteligenciji organizovanoj od profesionalnog udruženja iz oblasti računovodstva i revizije, gde su tretirane mogućnosti i rizici korišćenja tehnologije u finansijskom sektoru, sa posebnim naglaskom na etiku, zaštitu podataka i finansijsku stabilnost.
- Na zatvorenom forumu MMF-a o Regionalnoj ekonomskoj perspektivi u Evropi, Guverner Ismaili je diskutovao o makroekonomskim izazovima i važnosti politika održivog rasta. CBK je takođe bila partner u “Platnom forumu 2025.”, promovišući razvoj digitalnih plaćanja i finansijskog uključivanja.
- Guverner Ismaili je takođe učestvovao na Izvršnom forumu IDA-e i Trezora Svetske banke, gde je naglasio transformaciju Kosova od korisnika do donatora, kao i na panelu o SEPA-i i regionalnim integracijama, predstavljajući napredak Kosova u ispunjavanju zahteva za integraciju u evropsko tržište plaćanja.
- U oblasti održivih investicija, Guverner je doprineo 2. Forumu za održive investicije, a na Globalnoj nedelji plaćanja 2025.
- Centralna banka Republike Kosovo po prvi put je učestvovala na Godišnjem sastanku Međunarodne organizacije za finansijsku zaštitu potrošača (FinCoNet) u Dublinu, nakon što je u aprilu 2025. primljena kao pridružena članica.

U celini, ove aktivnosti svedoče o aktivnom i održivom predstavljanju CBK-a na međunarodnoj sceni, doprinoseći unapređenju finansijskih politika, jačanju institucionalnih kapaciteta i promovisanju integracije Kosova u globalni finansijski sistem.

8.4. Nova članstva i sporazumi

- Potpisivanje Pisma o svrsi za pokretanje projekta za brza plaćanja - TIPS Clone sa Bankom Italije (Banca d'Italia) i centralnim bankama Albanije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine.
- Memorandum o saradnji sa Agencijom za informaciono društvo (AID) na integraciji CBK usluga u platformu eKosova.
- Memorandum o saradnji sa Kosovskim penzijskim štednim fondom za elektronsku validaciju bankovnih računa.
- REPO linija Evropske centralne banke (ECB) za CBK produžena je do dana 31. januara 2027. u maksimalnom iznosu od 100 miliona evra, koja služi kao dodatni preventivni instrument za adresiranje mogućih potreba za likvidnošću i očuvanju stabilnosti finansijskog sistema u Republici Kosovo.
- Memorandum o razumevanju sa Agencijom za registraciju biznisa (ARBK) u okviru inicijative "WE Finance Code".
- Centralna banka Republike Kosovo postala je pridružena članica Međunarodne organizacije za zaštitu finansijskih potrošača (FinCoNet), koja promovise najbolje prakse kako bi se obezbedilo da su finansijski proizvodi i usluge poštteni, transparentni i u skladu sa međunarodnim standardima. FinCoNet, sa sedištem u Francuskoj, je međunarodna organizacija nadzornih organa sa odgovornostima u oblasti zaštite finansijskih potrošača. Trenutno ova organizacija broji 36 članova, uključujući razvijene države kao Kanada, Nemačka, Francuska, Australija, Italija i Holandija. Očekuje se da će članstvo CBK-a u FinCoNet ojačati institucionalne kapacitete u oblasti zaštite finansijskih potrošača, kroz razmenu iskustava i usvajanje međunarodnih standarda. Ovaj razvoj doprinosi poboljšanju regulatornog okvira i nadzora tržišnog ponašanja, kao i unapređenju praksi o zaštiti potrošača u finansijskom sektoru.
- Sporazum o saradnji između Centralne banke Republike Kosovo i Banke Francuske za pružanje usluga upravljanja rezervama.
- Memorandum o saradnji između CBK i KIA o finansijskoj bezbednosti i integritetu.
- Potpisivanje Pisma o svrsi između pet zemalja Zapadnog Balkana sa Bankom Italije za projekat brzih plaćanja - TIPS Clone.
- Veoma važan razvoj tokom 2025. godine je potpisivanje Sporazuma o saradnji između CBK-a i Evropske centralne banke (ECB) u oblasti borbe protiv falsifikovanja novčanica evra. Ovaj sporazum namerava jačanje integriteta gotovine u prometu i očuvanju finansijske stabilnosti u zemlji. Sporazum je potpisan od Guvernera CBK-a i Predsednice ECB-a, gđa. Christine Lagarde, odražavajući posvećenost bliskoj institucionalnoj saradnji u zaštiti monetarnog sistema.
- Još jedan važan razvoj za finansijski sektor je pokretanje korišćenja Apple Pay usluge na Kosovu. Ovaj razvoj omogućava bankama i finansijskim institucijama u zemlji da integrišu svoje kartice sa Apple Pay platformom, pružajući građanima i poslovanjima mogućnost da obave brza, bezbedna i beskontaktna plaćanja putem Apple uređaja, kao iPhone, Apple Watch i drugi podržani uređaji.

8.5. Bilateralne posete partnerskim institucijama

Tokom izveštajne godine, Centralna banka Republike Kosovo je realizovala niz bilateralnih poseta na visokom nivou, sa ciljem jačanja regionalne i međunarodne saradnje, kao i razmene profesionalnih iskustava u oblastima od značaja za stabilnost i dalji razvoj finansijskog sektora.

U tom kontekstu održani su sastanci i učešće na važnim međunarodnim forumima, uključujući Godišnje sastanke Međunarodnog monetarnog fonda i Svetske banke u Washington D.C., gde su predstavljena glavna dešavanja u finansijskom sektoru zemlje, reforme u sprovođenju, kao i potrebe za daljom tehničkom podrškom. Takođe, predstavnici institucije su učestvovali u regionalnim i međunarodnim aktivnostima fokusiranim na upravljanje unutrašnjom revizijom, jačanje institucionalnih kapaciteta i unapređenje profesionalnih praksi u centralnim bankama.

Tokom službenih poseta različitim evropskim zemljama i šire, održani su sastanci sa partnerskim institucijama i međunarodnim finansijskim organizacijama, gde je diskutovano o produbljivanju saradnje u oblasti finansijskog nadzora, finansijske stabilnosti, bankarskog regulisanja, funkcije zatvaranja, kao i razvoju modernih platnih sistema:

U Ujedinjenim Arapskim Emiratima, delegaciju CBK dočekali su viši rukovodioci Centralne banke sa kojima je dogovoreno o započinjanju saradnje, dok je učestvovala na Međunarodnom kongresu investicija (AIM 2025), sa fokusom na međunarodnu ekonomsku i finansijsku saradnju.

- Guverner Ismaili je na sastanku dočekan od Predsednika Deutsche Bundesbank, Dr. Joachim Nagel, u centralnom sedištu banke u Frankfurtu, gde je diskutovano o trenutnim ekonomskim i finansijskim dešavanjima u Evropi, monetarnim politikama, kao i jačanju institucionalne saradnje između CBK-a i Deutsche Bundesbank u funkciji finansijske stabilnosti i procesa evropskih integracija.
- Guverner CBK-a u Parizu je dočekan od Predsednik Evropskog bankarskog organa (EBA), José Manuel Campa, gde su razmenjene procene o dešavanjima u evropskom regulatornom okviru bankarskog sektora i važnosti daljeg usklađivanja nadzornih i regulatornih standarda u kontekstu zbližavanja sa Evropskom unijom.
- CBK učesnica na sastanku Konstitucije MMF-a i BB u Ljubljani, gde su, pored Kosova, učestvovali i predstavnici zemalja članica, kao Austrija, Belgija, Češka, Mađarska, Luksemburg, Slovačka, Slovenija i Turska, i gde se diskutovalo o globalnim makroekonomskim dešavanjima, prioritetima ekonomskih politika i pitanjima međuinstitucionalne saradnje u okviru grupe konstitucije.
- Guverner Ismaili je dočekan u sedištu Evropskog organa za zatvaranje banaka u Briselu od Predsednika Odbora Evropskog organa za zatvaranje banaka (SRB), Dominique Laboueix, gde su tretirana pitanja vezana za okvire za zatvaranje banaka, upravljanje bankarskom krizom i usklađivanje nadzornih praksi sa standardima Evropske unije.
- Delegacija CBK-a je dočekan u službenoj poseti od organa Malte, u funkciji obavljanja revizije upravljanja, kao rezultat sporazuma o međuinstitucionalnoj saradnji, gde su procenjene prakse institucionalnog upravljanja i razmenjena iskustva u funkciji jačanja transparentnosti, odgovornosti i poboljšanja unutrašnjeg okvira upravljanja.
- Guverner Ismaili je dočekan u sedištu Evropskog organa za osiguranje i penzije (EIOPA) u Frankfurtu od Predsednice Petra Hielkema, gde je diskutovano o razvoju sektora osiguranja i penzija, unapređenju regulatornog i nadzornog okvira, kao i postepenom usklađivanju standardima i praksama Evropske unije u ovim oblastima.
- Guverner CBK-a dočekan je od Novog direktora Bečkog instituta (JVI), Ben Kelmanson, gde je sastanak bio fokusiran na produbljivanje saradnje između dve institucije, posebno u oblasti

razvoja profesionalnih kapaciteta, ekonomskih analiza i podrške kreiranju politika zasnovanih na podacima.

- Guverner Ismaili se sastao sa Xiaoqing Yu, Direktorkom za Zapadni Balkan u Svetskoj banci u Beču, gde je diskutovano o unapređenju saradnje u postojećim i budućim projektima, sa fokusom na jačanje finansijskog sektora, institucionalni razvoj i podršku strukturnim reformama u funkciji održivog ekonomskog rasta.
- Guverner Ismaili prisustvuje službenoj ceremoniji promene rukovodstva u Austrijskoj narodnoj banci (Oesterreichische Nationalbank - OeNB), od Guvernera Robert Holzmann na novoimenovanog Guvernera Martin Kocher.
- Guverner CBK-a tokom svoje službene posete Beču, dočekan je od Helmut Ettl, direktor Organa za finansijsko tržište Austrije (FMA), sastanak je bio fokusiran na jačanje saradnje između dve institucije, sa diskusijama koje su pokrivale bankarski nadzor, penzijskih i osiguravajućih fondova, mehanizme zatvaranja, kao i regulisanju kripto-sredstava (imovine) i drugih finansijskih inovacija.
- Delegacija Centralne banke Republike Kosovo, predsedavana od Guvernera Ismaili, realizovala je službenu posetu Centralnoj banci Estonije (Eesti Pank) i Organu za finansijski nadzor Estonije (Finantsinspeksioon), sa namerom jačanja institucionalne saradnje, razmene iskustava i produblivanja saradnje u glavnim oblastima u okviru mandata institucija.
- Predstavnici Unutrašnje revizije realizovali su posetu Banci Albanije, gde su razmenili iskustva u reviziji, upravljanju rizikom i institucionalne transparentnosti.
- Delegacija CBK-a je održala službenu posetu Banci Italije sa fokusom na profesionalnu razmenu i unapređenje nadzornih praksi u okviru Supervisory Review and Evaluation Process (SREP), standardne metodologije Evropske unije za sveobuhvatnu procenu bankarskih institucija.

Tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo dočekala je niz službenih poseta partnerskih institucija i međunarodnih organizacija, u cilju produblivanja institucionalne saradnje i razmene iskustava. CBK je takođe pozdravila posete delegacija partnerskih centralnih banaka i međunarodnih institucija, uključujući Centralnu banku Malte, Deutsche Bundesbank, Banku Italije, Banku Slovenije, MMF, Svetsku banku, IFC i EBOR, dodatno jačajući profesionalnu i institucionalnu saradnju sa strateškim međunarodnim partnerima.

U okviru saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, održan je takođe sastanak sa predstavnicima Razvojne banke Saveta Evrope, gde je diskutovano o dešavanjima u finansijskom sektoru, sa naglaskom na mikrofinansijske i nebankarske finansijske institucije, finansijskog uključivanja i regulatorne i nadzorne reforme. Diskusije su takođe obuhvatile inicijative za digitalizaciju, razvoj platnih sistema i pripreme za integraciju u SEPA, kao i jačanje finansijske edukacije.

U celini, ove međunarodne posete i aktivnosti odigrale su važnu ulogu u produblivanju odnosa sa strateškim partnerima, unapređenju reformske agende i jačanju pozicije Centralne banke Republike Kosovo na međunarodnoj finansijskoj sceni.

9. Finansijska održivost CBK-a

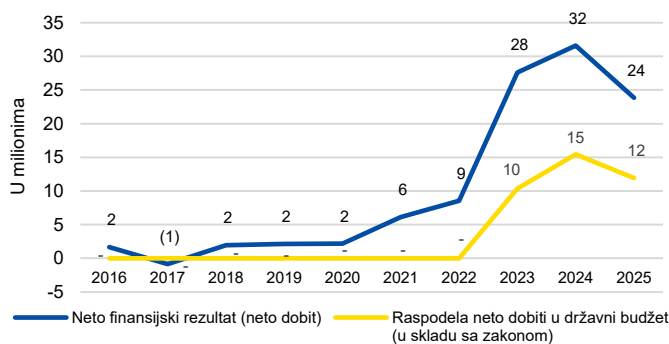
I tokom 2025. godine, Centralna banka Republike Kosovo nastavila je da konsoliduje finansijsku održivost kao jedan od glavnih stubova institucionalne nezavisnosti. Ovaj rezultat je podržan pažljivim finansijskim upravljanjem, prudencijalnim politikama, stabilnim investicionim pozicijama na srednjoročni i dugoročni rok, kao i pažljivim upravljanjem rashodima. Na ovaj način, CBK je očuvala neophodne finansijske kapacitete za ispunjavanje svog zakonskog mandata, uz ispunjavanje svih godišnjih finansijskih obaveza i potreba.

Za finansijsku 2025. godinu, CBK je ostvarila neto finansijski rezultat u iznosu od oko 23.88 miliona evra. U skladu sa zakonskim zahtevima i nakon dostizanja utvrđenog limita kapitala i opštih rezervi, raspoređeni prihodi se raspoređuju između opštih rezervi CBK-a i budžeta Republike Kosovo. Od neto finansijskog rezultata za 2025. godinu, oko 11.94 miliona evra biće preneto na račun opštih rezervi CBK-a, dok će oko 11.94 miliona evra biti prebačeno u budžet Republike Kosovo. Za više informacija, pogledajte finansijske izveštaje CBK-a, napomena 4(f).

Desetogodišnje kretanje finansijskih rezultata ukazuje na pozitivan trend jačanja finansijske osnove CBK-a. Posebno, period 2023–2025 beleži visoki i stabilan učinak, kao što je prikazano na grafikonu br. 124.

Finansijska i budžetska održivost CBK-a ocenjena je i prema srednjoročnom i dugoročnom budžetskom okviru, kroz različite analize i scenarije, uključujući mogući uticaj promena kamatnih stopa na međunarodnom tržištu. Rezultati ovih procena podržavaju očekivanja u pogledu očuvanja institucionalne finansijske stabilnosti, postepenog jačanja rezervi i kontinuiteta pozitivnog doprinosa državnom budžetu, čime se obezbeđuje stabilna osnova za ispunjavanje strateških i zakonskih ciljeva CBK-a.

Grafikon 124. Neto finansijski rezultat i raspodela raspoloživog prihoda državnom budžetu (period 2016 - 2025)

Izvor: CBK (2026)

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

IV. Finansijski izveštaji

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

Centralna banka Republike Kosova

Finansijski izveštaji

na dan i za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

sa Izveštajem nezavisnog revizora

Sadržaj	Strana
Izveštaj Nezavisnog revizora	2
Izveštaj finansijskog stanja	4
Izveštaj o dobiti i gubitku i drugim sveobuhvatnim prihodima	5
Izveštaj promena u kapitalu	6
Izveštaj novčanog toka	7
Napomene o finansijskim izveštajima	8 - 59

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Odboru Centralne banke Republike Kosova

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Centralne banke Republike Kosova („CBK“ ili „Centralna banka“), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2025. godine, izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom sveobuhvatnom prihodu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje, uključujući informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima finansijski položaj CBK na dan 31. decembra 2025. godine, kao i njene finansijske rezultate i tokove gotovine za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku ovog izveštaja „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Nezavisni smo od CBK u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti, koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe („IESBA Kodeks“), kao i u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja CBK. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva i lica zaduženi za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti CBK da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, za objavljivanje, prema potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja, kao i za primenu računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo namerava da likvidira CBK ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu alternativu osim da to učini.

Lica zadužena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja CBK.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naši ciljevi su da steknemo razumno uveravanje o tome da finansijski izveštaji, posmatrani u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške, i da izdamo izveštaj nezavisnog revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uveravanje predstavlja visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako se, pojedinačno ili zbirno, može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške, osmišljavamo i sprovodimo revizorske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza koji obezbeđuju osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled prevare veći je od rizika od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled greške, budući da prevara može uključivati udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje interne kontrole relevantne za reviziju kako bismo osmislili revizorske postupke koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole CBK.
- Procenjujemo adekvatnost primenjenih računovodstvenih politika, kao i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primene računovodstvene osnove stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, o tome da li postoji materijalno značajna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost CBK da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalno značajna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma našeg izveštaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu dovesti do toga da CBK prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Procenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo sa licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenskom rasporedu revizije, kao i o značajnim revizijskim nalazima, uključujući sve značajne nedostatke u internoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Burim Cena,
Partner angažovanja

BDO Kosova L.L.C.
Priština, Kosova
1. jun 2026. godine

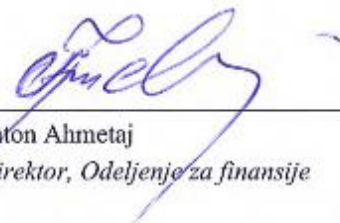
Centralna banka Republike Kosova
Izveštaj o finansijskom položaju
Na dan 31. decembra 2025. godine

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2025	2024
Imovina			
Tekuća imovina			
Gotovina	7	131,613	77,017
Tekući računi kod stranih banaka	8	41,016	147,633
Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i obveznice)	9	243,421	192,364
Plasmani na tržištu novca	10	593,858	506,806
Sredstva povezana za MMF	11	139,564	154,934
Ostala imovina	14	3,203	2,673
Ukupna tekuća imovina		1,152,675	1,081,427
Dugoročna imovina			
Hartije od vrednosti (obveznice)	9	546,240	539,730
Sredstva vezana za MMF	11	23,458	25,255
Imovina i oprema	12	4,320	4,179
Nematerijalna imovina	13	779	836
Ukupna dugoročna imovina		574,797	570,000
Ukupna imovina		1,727,472	1,651,427
Obaveze			
Tekuće obaveze			
Obaveze prema komercijalnim bankama u zemlji	15	669,177	656,260
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	875	1,135
Obaveze prema vladinim institucijama	17	613,776	575,185
Obaveze prema drugim institucijama	18	133,256	104,677
Pozajmljivanje (a)	19	212	228
Ostale obaveze	20	2,991	2,042
Ukupne tekuće obaveze		1,420,287	1,339,527
Dugoročne obaveze			
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	176,580	189,420
Pozajmljivanje (a)	19	955	1,256
Ostale obaveze	20	794	827
Ukupno dugoročne obaveze		178,329	191,503
Ukupne obaveze		1,598,616	1,531,030
Kapital i rezerve			
Ovlašćeni kapital	21	30,000	30,000
Rezervni fond	21a	72,507	56,997
Rezerve iz revalorizacije	21a, 29	2,473	1,783
Zadržana dobit		23,876	31,617
Ukupan kapital i rezerve		128,856	120,397
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		1,727,472	1,651,427

Ove finansijske izveštaje su odobrila tela koja donose odluke¹ Centralne banke Republike Kosova dana 21. april 2026. godine i u njihovo ime su potpisali:

Ahmet Ismaili
Guverner

Faton Ahmetaj
Direktor, Odeljenje za finansije

Napomene od 1 do 32 su sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

¹ Prema članovima 34. i 59. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo.

Centralna banka Republike Kosova
Izveštaj o dobiti ili gubitku i ostalom sveobuhvatnom prihodu
Za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2025	2024
Prihodi od kamate			
Prihodi od kamate		36,325	45,149
Troškovi od kamate		(13,426)	(17,922)
Neto prihodi od kamate	22	22,899	27,227
Prihodi od tarifa i zadržavanja			
Prihodi od tarifa i zadržavanja		5,261	4,716
Troškovi od tarifa i zadržavanja		(1,390)	(1,221)
Neto prihod od tarifa i zadržavanja	23	3,871	3,495
Prihodi od regulatorne aktivnosti i ostali operativni prihodi			
Prihodi od regulatorne aktivnosti	24	9,698	8,722
Prihodi od grantova	20, 25	127	50
Ostali operativni prihodi	26	-	22
Dobit / (gubitak) po deviznom kursu	29	(1,605)	783
Operativni prihodi		34,990	40,299
Administrativni (operativni) troškovi			
Troškovi plata i naknada osoblja i ostalo	27		
Plate, penzijski doprinosi i zdravstveno osiguranje	27.1	(6,938)	(5,721)
Ostali troškovi osoblja	27.2	(1,023)	(315)
Ukupni troškovi plata i naknada osoblja i ostalo		(7,961)	(6,036)
Devalvacija i amortizacija	12,13	(953)	(890)
Opšti i administrativni troškovi	28	(2,197)	(1,663)
Administrativni (operativni) troškovi		(11,111)	(8,589)
		23,879	31,710
Finansijski rezultat pre očekivanja za kreditne dobitke			
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	4	(3)	(93)
Godišnja dobit		23,876	31,617
Ostali sveobuhvatni prihodi		-	-
Ukupni sveobuhvatni prihodi za godinu		23,876	31,617

Prateće napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna banka Republike Kosova
Izveštaj o promenama u kapitalu
Za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

<i>U hiljadama evra</i>	Kapital	Rezervni fond	Revalorizovane rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2024	30,000	39,507	2,018	27,631	99,156
Transfer u rezervni fond	-	17,490	(235)	(17,255)	-
Transfer u Trezor – Ministarstvo za finansije	-	-	-	(10,376)	(10,376)
Ukupan broj transakcija propisanih zakonom	-	17,490	(235)	(27,631)	(10,376)
Dobit za godinu	-	-	-	31,617	31,617
Ostali sveobuhvatni prihodi	-	-	-	-	-
Ukupno sveobuhvatni prihodi za godinu	-	-	-	31,617	31,617
Stanje na dan 31. decembra 2024 godine	30,000	56,997	1,783	31,617	120,397
Stanje na dan 1. januara 2025	30,000	56,997	1,783	31,617	120,397
Transfer u rezervni fond	-	15,510	690	(16,200)	-
Transfer u trezor – Ministarstvo za finansije	-	-	-	(15,417)	(15,417)
Ukupan broj transakcija propisanih zakonom	-	15,510	690	(31,617)	(15,417)
Dobit za godinu	-	-	-	23,876	23,876
Ostali sveobuhvatni prihodi	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni prihodi za godinu	-	-	-	23,876	23,876
Stanje na dan 31. decembra 2025 godine	30,000	72,507	2,473	23,876	128,856

Prateće napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna banka Republike Kosova
Izveštaj o tokovima gotovine
Za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2025	2024
Novčani tok iz operativnih aktivnosti			
Godišnja dobit		23,876	31,617
Ispravke za:			
Devalvacija	12	665	633
Amortizacija	13	288	257
Prihodi od grantova	25	(127)	(50)
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	4	3	93
Provizije (ostalo)		72	-
Neto devizni dobitak / gubitak	29	1,605	(783)
Prihodi od kamate	22	(36,325)	(45,149)
Troškovi od kamate	22	13,426	17,922
		3,483	4,540
Promene u trezorskim zapisima i državne obveznice obveznicama		(69,038)	(4,378)
Promene na platformama tržišta novca		40,416	(201,000)
Promene u imovini povezanoj za MMF		(1,096)	(7,513)
Promene u drugoj imovini		(516)	(170)
Promene obaveza prema komercijalnim bankama		12,898	65,622
Promene obaveza prema računima povezanim sa MMF-om		(4,964)	937
Promene obaveza prema državnim obveznicama		41,342	62,926
Promene obaveza prema javnim i komercijalnim institucijama		28,581	(135,587)
Promene u ostalim obavezama		281	(6,304)
		51,387	(220,927)
Primljene kamate		35,469	44,869
Plaćene kamate		(13,706)	(17,712)
Neto novčana sredstva ostvarena iz/(upotrebljena) u operativnim aktivnostima		73,150	(193,770)
Novčani tok od investicionih aktivnosti			
Kupovina opreme	12	(606)	(428)
Kupovina nematerijalne imovine	13	(109)	(198)
Neto novac koji se koristi u investicionim aktivnostima		(715)	(626)
Novčani tok ostvaren od finansijskih aktivnosti			
Naplate / (Otplate) od / za pozajmice	19	(228)	(224)
Naplate od grantova	20	92	15
Neto novac ostvaren finansijskim aktivnostima		(136)	(209)
Neto povećanje gotovine / (smanjenje) i njegovi ekvivalenti		72,299	(194,605)
Efekat deviznog kursa (u gotovini i njegovim ekvivalentima)		(476)	1392
Novac i njegovi ekvivalenti 1. januara		538,843	732,056
Efekat deviznog kursa (u gotovini i njegovim ekvivalentima)			
Novac i njegovi ekvivalenti 31. decembra	30	610,666	538,843

Prateće napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1. Izveštajni subjekt

Centralna banka Republike Kosovo (u daljem tekstu: „CBK“ ili „Centralna banka“), pravni sledbenik Centralnog bankarskog autoriteta Kosova, nezavisno je pravno lice sa punim pravnim kapacitetom, u skladu sa važećim zakonodavstvom Republike Kosovo. CBK je poseban javni subjekt ovlašćen za licenciranje, nadzor i regulisanje finansijskih institucija u Republici Kosovo. Centralna banka posluje u skladu sa Zakonom br. 03/L-209, „Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo“ (u daljem tekstu: „Zakon o CBK“). U skladu sa ovim zakonom, osnovni ciljevi CBK-a su sledeći:

- da promoviše i održava stabilan finansijski sistem, uključujući siguran, zdrav i efikasan platni sistem.
- da doprinese postizanju i održavanju stabilnosti unutrašnjih cena.
- da podrži opšte ekonomske politike Vlade.

Kao što je navedeno u zakonu, CBK mora delovati u skladu sa principima otvorenog tržišta sa slobodnom konkurencijom, favorizujući efikasnu raspodelu resursa.

CBK posluje iz svojih kancelarija koje se nalaze u Prištini. Registrovana adresa kancelarije CBK-a je:

Ul. Garibaldi br. 33
Priština, Kosovo.

Odbor, Izvršni odbor i guverner Centralne banke (organi odlučivanja)

Organi Centralne banke Republike Kosovo koji donose odluke su Odbor Centralne banke, Izvršni odbor i guverner, u skladu sa članom 34. Zakona o CBK-u. Takođe, u skladu sa članom 34, stav 2, kao i privremenom odredbom člana 79, stav 2 Zakona o CBK-u, Odbor Centralne banke sastoji se od guvernera i četiri neizvršna člana. Odbor Centralne banke odgovoran je za nadzor nad sprovođenjem politika, kao i za nadgledanje administracije i poslovanja CBK-a.

Od 31. decembra 2025. godine, Odbor Centralne banke sastoji se od sledećih članova:

Bashkim Nurboja – Predsednik Odbora (neizvršni član)

Ahmet Ismaili – Guverner

Nora Latifi Jashari – Članica (neizvršna)

Nexhat Kryeziu - Član (neizvršni)

Arta Hoxha - Članica (neizvršna)

Budući da se na dan 31. decembra 2024. godine, Odbor Centralne banke sastojao se od sledećih članova:

Bashkim Nurboja – Predsednik Upravnog odbora (neizvršni član)

Ahmet Ismaili – Guverner

Nora Latifi Jashari – Članica (neizvršna)

Nexhat Kryeziu - Član (neizvršni)

Arta Hoxha - Članica (neizvršna)

Izvršni odbor je, u skladu sa članom 34., stav 3., odgovoran za sprovođenje politika i operacija CBK-a. Izvršni odbor od 31. decembra 2025. godine sastoji se od guvernera, koji je predsedavajući, i tri zamenika guvernera, takođe od 31. decembra 2024. godine.

2. Osnova pripreme

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“), koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

b) Baza merenja

Finansijski izveštaji su sastavljeni primenom osnova merenja propisanih Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) za svaku pojedinačnu kategoriju imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Osnove merenja su detaljnije opisane u računovodstvenim politikama, iznetim u Napomeni 3.

c) Funkcionalna i prezentacijska valuta

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni i prezentovani u evrima („EUR“), koji predstavljaju funkcionalnu i izveštajnu valutu CBK-a, osim ako nije drugačije navedeno u relevantnim napomenama. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama evra, zaokruženi na najbližu hiljadu. Zbog zaokruživanja mogu se javiti manja odstupanja u zbirovima ili ukupnim iznosima.

d) Korišćenje procena i presuda

Priprema finansijskih izveštaja zahteva od menadžmenta da donosi profesionalne prosudbe, procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika, kao i na iskazane iznose imovine i obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procena.

Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju. Izmene računovodstvenih procena priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana, kao i u budućim periodima na koje te izmene utiču.

Informacije o ključnim oblastima procenjene neizvesnosti i značajnim profesionalnim prosudbama koje menadžment primenjuje prilikom sprovođenja računovodstvenih politika, a koje imaju najznačajniji uticaj na iznose priznate u finansijskim izveštajima, detaljnije su obelodanjene u Napomeni 5.

Računovodstvene politike primenjene u ovim finansijskim izveštajima dosledno su primenjivane u svim prikazanim periodima.

e) Okolnosti na tok operativnih aktivnosti Centralne banke u 2024. godini

U 2025. godini inflacija ostaje izazov za većinu globalnih ekonomija, a to je bio i trend 2025. godine u odnosu na 2024. godinu, koju su karakterisali umereniji rast cena. U 2025. godini inflacija je značajno porasla u odnosu na 2024. godinu. Dok je 2024. godine karakterisala relativna stabilnost cena, u 2025. godini inflacija je ponovo porasla zbog povećanja cena hrane, energije i nekih usluga. Na inflaciju je najviše uticao rast cena nekih namirnica, usluga i energenata, dok je u nekim sektorima kao što su goriva došlo i do smanjenja cena.

Što se tiče operativne aktivnosti Centralne banke (CBK), uticaj inflacije u 2025. godini bio je i ostao relativno ograničen. Treba napomenuti da su, s druge strane, kamatne stope ostale stabilne sa blagim padom tokom 2025. godine. Međutim, na vrednost finansijske imovine CBK nije direktno uticalo povećanje kamatnih stopa, zbog prirode portfelja finansijskih instrumenata. U 2025. godini, uticaj pozitivnih kamatnih stopa uticao je na prihode i rashode od kamata, doprinoseći održivosti neto stavke prihoda od kamata. Ovaj trend je pomogao da se stabilizuju finansijske stavke CBK i održi finansijska stabilnost.

Još jedan faktor koji je bio u fokusu tokom 2025. godine bila je procena uticaja globalne situacije, posebno uticaja rata u Ukrajini i tenzija i ratova na Bliskom istoku, kao i jačanje međunarodnih sankcija protiv Ruske Federacije. Iako su ovi sukobi i dalje aktivni, nije bilo većih uticaja na aktivnosti CBK tokom izveštajnog perioda. Međutim, CBK nastavlja da pažljivo prati razvoj događaja i ostaje na oprezu zbog potencijalnih efekata koje ovi događaji mogu imati na ekonomsku i finansijsku stabilnost zemlje.

3. Važne računovodstvene politike

a) Transakcije u stranoj valuti

Transakcije u stranoj valuti iskazuju se u funkcionalnoj valuti primenom deviznog kursa važećeg na datum transakcije. Monetarna imovina i monetarne obaveze denominovane u stranoj valuti preračunavaju se po zvaničnom deviznom kursu važećem na datum izveštavanja. Dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika za monetarne stavke predstavljaju razliku između amortizovanog troška u funkcionalnoj valuti na početku perioda, prilagođenog za efektivnu kamatnu stopu i plaćanja tokom perioda, i amortizovanog troška u stranoj valuti, preračunatog po kursu na kraju perioda.

Nemonetarna imovina i obaveze denominovane u stranoj valuti, koje se mere po fer vrednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu primenom deviznog kursa važećeg na datum utvrđivanja fer vrednosti. Kursne razlike nastale usled ovih preračuna priznaju se kao dobitak ili gubitak.

b) Prihodi i troškovi od kamata

Prihodi od kamata i rashodi po osnovu kamata priznaju se u okviru dobiti ili gubitka primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu kojom se diskontuju procenjeni budući novčani prilivi i odljevi tokom očekivanog veka trajanja finansijske imovine ili finansijske obaveze (ili, kada je primenljivo, tokom kraćeg perioda) na knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna kamatna stopa se utvrđuje prilikom početnog priznavanja finansijske imovine ili finansijske obaveze i ne revidira se tokom njihovog trajanja.

Obračun efektivne kamatne stope obuhvata sve naknade, plaćene ili primljene iznose, transakcione troškove, kao i diskonte ili premije koji čine sastavni deo efektivne kamatne stope.

Transakcioni troškovi obuhvataju dodatne troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju, izdavanju ili otuđenju finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prihodi od kamata i rashodi po osnovu kamata iskazani u dobiti ili gubitku uključuju kamate obračunate po osnovu finansijske imovine i finansijskih obaveza koje se mere po amortizovanom trošku, primenom efektivne kamatne stope.

c) Tarife i provizije

Prihodi i troškovi od tarifa i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope za finansijsko sredstvo ili obavezu, uključeni su u merenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi od provizija i tarifa, uključujući transakcijske tarife za operativne račune, tarife za prenos sredstava i licenciranje priznaju se u trenutku obavljanja srodnih usluga. Ostali troškovi za provizije i tarife uglavnom se odnose na transakcije i tarife za usluge koje se troše u trenutku sticanja usluga.

d) Beneficije zaposlenih

CBK primenjuje doprinose za obavezno socijalno osiguranje, koji su definisani kao penzioni doprinosi zaposlenih kada odu u penziju. Ovi doprinosi su klasifikovani prema planovima definisanih doprinosa, na osnovu zakonodavstva Kosova. Doprinosi CBK-a se naplaćuju kao trošak prihoda u trenutku kada se pojave.

CBK takođe distribuira beneficije zaposlenih na jubilarnoj osnovi i u obliku unapred određenog iznosa u trenutku penzionisanja. CBK priznaje ove troškove u skladu sa pojavom ovih događaja u skladu sa planovima za dugoročne beneficije.

e) Oporezivanje i raspodela dobiti

CBK je oslobođena poreza na dobit prema Zakonu br. 03/L-209 usvojen 22. jula 2010. Pogledajte napomenu 4 (f) o tome kako CBK raspoređuje svoj profit.

3. Važne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska imovina i obaveze

Finansijska sredstva CBK-a uključena u ove finansijske izveštaje klasifikovana su kao finansijski instrumenti sa amortizovanim troškovima (model zadrži da bi sakupio) i sastoje se od gotovine i njenih ekvivalenta, hartija od vrednosti, depozitnih računa kod nerezidentnih banaka, imovine povezane sa MMF-om i druge imovine.

Finansijska imovina se meri amortizovanim troškom ako ispunjava oba sledeća uslova i nije definisano kao u FVGD (Fer vrednost kroz gubitak dobiti):

- imovina se drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje imovine za prikupljanje ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uslovi finansijske imovine nastaju na datume navedene u novčanim tokovima koji su samo isplate glavnice i kamata (SPPI) na preostali nepodmireni iznos.

CBK klasifikuje sve svoje finansijske obaveze merene po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Prihodi od kamata ili kamatni rashodi od finansijskih obaveza mereni po amortizovanom trošku priznaju se kao dobit ili gubitak.

Finansijske obaveze merene po amortizovanom trošku uključuju obaveze prema domaćim bankama, vladinim institucijama, javnim i komercijalnim subjektima, zbog MMF-a, kredite i druge finansijske obaveze.

i. Priznanje

U početnom priznavanju, finansijska imovina se klasifikuje kao merena u: amortizovanom trošku (AT), fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode (FVOSP) ili fer vrednosti kroz dobit ili gubitak (FVDG).

Finansijska imovina ili finansijska obaveza se u početku meri fer vrednošću, kojoj se dodaju, a ne fer vrednošću kroz dobit ili gubitak, transakcijski troškovi koji se direktno mogu pripisati njihovoj kupovini ili izdavanju.

Kao što je već pomenuto, CBK u svojim knjigama ima samo finansijske instrumente sa amortizovanim troškovima, koji ispunjavaju kriterijume modela zadržavanja za prikupljanje ugovornih novčanih tokova.

ii. Reklasifikacija

Finansijska imovina banke, u zavisnosti od okolnosti, odnosno promene u njenom poslovnom modelu za upravljanje finansijskim sredstvima, može da se reklasifikuje i nakon njihovog početnog priznavanja.

Ako banka reklasifikuje finansijsku imovinu ili grupu finansijskih imovina iz kategorije merenja sa amortizovanim troškom u kategoriju merenja fer vrednošću kroz dobit ili gubitak, njihova fer vrednost će se meriti na dan reklasifikacije. Svaka neto dobit ili gubitak koji proizilazi iz razlike između amortizovanog troška i fer vrednosti finansijske imovine priznaje se kao dobit ili gubitak.

iii. Odjava

CBK odjavljuje finansijsku imovinu kada ugovorna prava na novčane tokove iz finansijske imovine isteknu, ili prenosi prava na primanje ugovornih novčanih tokova u transakciji u kojoj su u suštini preneseni svi rizici i nagrade vlasništva nad finansijskom imovinom ili u kojoj CBK niti prenosi niti zadržava u velikoj meri sve rizike i nagrade vlasništva i ne održava kontrolu nad finansijskim sredstvima finansijska imovina.

Za odjavu finansijske imovine, razlika između knjigovodstvene vrednosti imovine (ili prenesene vrednosti dodeljene delu odjavljene imovine) i iznosa (i) primljene procene (uključujući bilo koju novu primljenu imovinu umanjenu za sve nove preuzete obaveze) i (ii) bilo koji kumulativni dobitak ili gubitak koji je priznat u drugom sveobuhvatnom prihodu ('OCI') se priznaje kao dobit ili gubitak. Svaki interes za prenesena finansijska sredstva koja se kvalifikuju za odjavu, a koja je kreirana ili održavana od strane CBK-a, priznaje se kao posebna imovina ili obaveza.

3. Važne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska imovina i obaveze

CBK ulazi u transakcije kojima prenosi poznatu imovinu u izveštaju o finansijskom položaju, ali u suštini snosi sve rizike i nagrade prenesene imovine ili njenog dela. U takvim slučajevima, prenesena imovina se ne odjavljuje. Primeri takvih transakcija su pozajmljivanje vrednosnih papira i prodaja i otkup transakcije.

U transakcijama u kojima CBK niti drži niti prenosi suštinski sve rizike i koristi vlasništva nad finansijskom imovinom i zadržava kontrolu nad imovinom, CBK nastavlja da priznaje imovinu u meri u kojoj je njeno kontinuirano učešće, utvrđeno u meri u kojoj je izloženo promenama u vrednosti prenesene imovine.

CBK odjavljuje finansijsku obavezu kada su njene ugovorne obaveze raskinute ili otkazane, ili istekne.

iv. Promene u imovini i finansijskim obavezama

Ako su uslovi finansijske imovine modifikovani, CBK procenjuje da li su novčani tokovi modifikovane imovine značajno različiti. Ako su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da su ugovorna prava na novčane tokove iz originalne finansijske imovine istekla. U ovom slučaju, početna finansijska imovina je odjavljena (vidi (iii)) i nova finansijska imovina se priznaje sa fer vrednošću.

Ako se novčani tokovi modifikovane imovine koja se prenosi po amortizovanim troškovima ne razlikuju bitno, onda modifikacija ne rezultira odjavom finansijske imovine. U ovom slučaju, CBK preračunava bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine i priznaje iznos koji proizilazi iz prilagođavanja bruto knjigovodstvene vrednosti kao modifikaciju dobiti ili gubitka u računu uspeha i gubitka. Ako se takva modifikacija vrši zbog finansijskih poteškoća dužnika, onda se dobitak ili gubitak predstavlja zajedno sa gubicima od amortizacije. U drugim slučajevima, to je predstavljeno kao prihod od kamata.

CBK odjavljuje finansijsku obavezu kada su njeni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze su fundamentalno različiti. U ovom slučaju, nova finansijska obaveza zasnovana na modifikovanim uslovima se priznaje kao fer vrednost. Razlika između knjigovodstvene vrednosti ugašene finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima priznaje se u dobiti ili gubitku. Ako se modifikacija finansijske obaveze ne računa kao prepisivanje, onda se amortizovani trošak obaveze preračunava oduzimanjem modifikovanih novčanih tokova po početnoj efektivnoj kamatnoj stopi, a dobijeni dobitak ili gubitak se priznaje kao dobitak ili gubitak.

v. Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se međusobno neto i neto iznos je prikazan u izveštaju o finansijskom položaju kada i samo kada CBK ima zakonsko pravo da neto ove iznose i ima za cilj ili da ih vrati na neto osnovi ili da realizuje imovinu i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi su prikazani na neto osnovi samo kada je to dozvoljeno računovodstvenim standardima, ili za dobit i gubitke generisane grupom sličnih transakcija.

vi. Merenje amortizovanih troškova

Amortizovani trošak finansijske imovine ili obaveze je vrednost po kojoj se sredstvo ili finansijska obaveza meri u trenutku početnog priznavanja, oduzimajući isplate glavnice, plus ili minus akumuliranu amortizaciju korišćenjem efektivne metode kamate bilo koje razlike između priznate početne vrednosti i vrednosti koja dospeva, minus bilo koji odbitak za efekat amortizacije.

3. Važne računovodstvene politike (u nastavku)

f) Finansijska imovina i obaveze (nastavak)

vii. Merenje fer vrednosti

Fer (stvarna) vrednost je cena koja bi bila prikupljena od prodaje imovine ili koja bi bila plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja.

Kada je dostupno, CBK meri fer vrednost instrumenta koristeći cene kotirane na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra sredstvom, ako su kotirane cene dostupne brzo i redovno i predstavljaju transakcije koje se trenutno i redovno javljaju na tržištu na dobrovoljnoj osnovi između stranaka.

Ako tržište finansijskog instrumenta nije aktivno, CBK određuje fer vrednost koristeći tehniku vrednovanja. Tehnike vrednovanja uključuju upotrebu najnovijih transakcija između dobro informisanih strana i u dobrovoljnoj formi, (ako je dostupno), pozivanje na fer sadašnju vrednost drugih instrumenata koji su u suštini isti, analize odbitka novčanog toka i modele vrednovanja cena. Izabrana tehnika vrednovanja maksimalno koristi tržišne podatke, oslanja se što je manje moguće na procene specifične za CBK, uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cene i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata. Podaci o tehnikama vrednovanja razumno predstavljaju tržišna očekivanja i mere faktora rizika koji postoje u finansijskom instrumentu. CBK kalibrira tehnike vrednovanja i testira ih na validnost koristeći cene iz trenutnih različitih tržišnih transakcija u istom instrumentu ili na osnovu drugih različitih i tržišno dostupnih podataka.

VIII. Dozvole za gubitke

CBK priznaje dozvole za gubitke za očekivane kreditne gubitke "OKG" za finansijska sredstva koja se mere prema amortizovanim troškovima i ne mere se u FVGD. CBK procenjuje naknade za gubitke u iznosu jednakom OKG tokom životnog veka instrumenta, osim u sledećim slučajevima za koje se mere kao 12-mesečni OKG:

- dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na datum izveštavanja; i
- ostali finansijski instrumenti za koje kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

CBK smatra dužničku hartiju vrednosti sa niskim kreditnim rizikom kada je procena kreditnog rizika ekvivalentna globalno shvaćenoj definiciji "stope investiranja". 12-mesečni ECL su deo ECL-a koji je rezultat neispunjavanja obaveza finansijskog instrumenta koji su mogući u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Finansijski instrumenti za koje se priznaje 12-mesečni ECL nazivaju se finansijskim instrumentima faze 1.

OKG tokom životnog veka finansijskog instrumenta su OKG koje potiču iz svih mogućih događaja koji su unapred određeni tokom očekivanog životnog veka finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti za koje je OKG priznat tokom čitavog životnog veka, ali koji nisu pogođeni (oštećeni) kreditnim gubicima, klasifikovani su u "Faza 2 - Finansijski instrumenti sa lošim učinkom".

Merenje OKG-a

Model amortizacije OKG-a je merenje zasnovano na verovatnoći i uključuje uticaj različitih mogućih ishoda. Operativno, ovo može biti teško primeniti, a odabir relevantnih ekonomskih scenarija može biti izazovan.

3. Važne računovodstvene politike (u nastavku)

f) Finansijska imovina i obaveze (nastavak)

Za detaljno sprovođenje OKG-a koristili smo jednostavnu metodu koja koristi mogućnost predviđanja pristupa gubitku koji je:

$$\text{Očekivani kreditni gubici (OKG)} = \text{Izložena vrednost (IV)} \times \text{Očekivani mogući gubitak (OG)} \times \text{Verovatnoća očekivanog mogućeg gubitka (VOG)}.$$

IV – Izložena vrednost je bruto knjigovodstvena vrednost finansijskih imovina koja spadaju u model koji se revalorizuje.

OG – Očekivani mogući gubitak, je očekivanje da se od izložene vrednosti možda neće vratiti ako dođe do gubitka. Zasnivali smo se na sopstvenoj unutrašnjoj proceni i takođe smo se oslanjali na nekoliko pristupa riziku prema Bazelskim definicijama za procenu zajmoprimaca koji ne zatvaraju obaveze.

VOG - Verovatnoća očekivanog gubitka je najosetljivija varijabla i predstavlja verovatnoću neplaćanja od strane druge strane za posmatrani period (12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta).

Model očekivanih gubitaka (OKG) je ponderisana procena kreditnih gubitaka i procenjuje se na sledeći način:

- finansijske imovine koje su prilagođene u vrednosti na datum izveštavanja: kao stvarna vrednost svih gotovina umanjениh za očekivanja (d.m.th. razlika između novčanog toka prema CBK, u skladu sa ugovorom, i novčanog toka koji CBK očekuje da dobije);
- finansijska imovina koja se procenila prema očekivanim kreditnim gubicima na datum izveštavanja: kao razlika između njihove bruto vrednosti i očekivanog kreditnog gubitka za iste.

g) Novac i njegovi ekvivalenti

Za potrebe izveštaja o novčanim tokovima, novac i njegovi ekvivalenti obuhvataju gotovinu, depozite kod banaka i visoko likvidnu finansijsku imovinu sa prvobitnim rokom dospeća od najviše tri meseca, koja je izložena zanemarljivom riziku promena fer vrednosti i koju CBK koristi za izmirenje kratkoročnih obaveza.

Novac i njegovi ekvivalenti iskazuju se u izveštaju o finansijskom položaju po amortizovanom trošku.

h) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti, koje obuhvataju trezorske zapise i obveznice, početno se mere po fer vrednosti uvećanoj za direktno pripisive transakcione troškove. Nakon početnog priznavanja, ove hartije od vrednosti mere se po amortizovanom trošku, s obzirom na to da se drže u svrhu prikupljanja ugovornih novčanih tokova, primenom metode efektivne kamatne stope.

Sve kupovine i prodaje investicionih hartija od vrednosti priznaju se na datum poravnanja, odnosno na datum kada je imovina primljena ili isporučena drugoj strani.

Amortizovani trošak / držanje imovine u svrhu prikupljanja ugovornih novčanih tokova predstavlja ulaganja u nederivativnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospeća, za koje CBK ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do dospeća, a koja se ne mere po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak.

i) Depoziti i pozajmice

Depoziti i pozajmice se početno mere po fer vrednosti umanjenoj za direktno pripisive transakcione troškove. Nakon početnog priznavanja, oni se mere po amortizovanom trošku, primenom metode efektivne kamatne stope.

j) Imovina i obaveze u vezi sa MMF-om

Stavke računa kod MMF-a obično se prikazuju u unosima Centralne banke članice. Imovina i obaveze vezane za MMF prvo se mere po fer vrednosti, a zatim se mere po amortizovanom trošku. Dobici i gubici od revalorizacije deviznog kursa koji proizilaze iz revalorizacije imovine i obaveza MMF-a priznaju se u sveobuhvatnom bilansu uspeha.

3. Važne računovodstvene politike (u nastavku)

k) Imovina i oprema

i. Priznavanje i merenje

Stavke imovine i opreme su prikazani po trošku minus akumulirana amortizacija i akumulirani gubici od promene vrednosti.

Troškovi uključuju troškove koji su direktno povezani sa kupovinom vozila. Troškovi vozila koje je izgradio sam CBK uključuje troškove materijala i direktne radne snage, druge troškove koji se direktno odnose na dovođenje vozila u funkcionalno stanje tako da je upotrebljivo na predviđeni način, kao i troškove demontaže i premeštanja opreme i obnavljanja okruženja u kojem se nalazi.

Kupljeni računarski programi koji su neophodni (sastavni delovi) za rad relevantnog uređaja se kapitalizuje kao deo tog uređaja.

Kada delovi elementa imovine i opreme imaju različit korisni vek trajanja, oni se računaju kao zasebni elementi (glavne komponente) imovine i opreme.

ii. Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela elementa imovine ili opreme prepoznaju se u nosivoj vrednosti elementa ako je moguće da buduće ekonomske koristi od upotrebe tog alata teku u CBK, a njegova cena se može pouzdano meriti. Troškovi svakodnevnog servisiranja imovine i opreme (dugoročna materijalna dobra) priznaju se u izveštaju o prihodima i rashodima u trenutku kada se pojave.

iii. Amortizacija

Amortizacija se priznaje u izveštaju o prihodima i rashodima linearnom metodom tokom životnog veka svakog dela elementa dugoročne materijalne imovine.

Procena očekivanog trajanja života za tekući i uporedni period je sledeća:

	2025	2024
Investicije u iznajmljivanje objekata	20 godine	20 godine
Alati	5 godine	5 godine
Računari	3 godine	3 godine
Vozila	5 godine	5 godine

Životni vek drugih uređaja procenjuje se od slučaja do slučaja. Metoda amortizacije, očekivani životni vek i preostala vrednost se ponovo procenjuju na datum izveštavanja.

D) Nematerijalna imovina

Računarski programi kupljeni od strane CBK-a su priznati sa smanjenim istorijskim troškovima za akumulirane amortizacije i akumuliranih gubitaka od promene vrednosti, ako ih ima.

Naknadni troškovi za softver se kapitalizuju samo kada ovi troškovi povećavaju buduću ekonomsku korist od ove imovine. Svi ostali troškovi se priznaju u periodu u kojem se pojavljuju.

Trošak amortizacije se priznaje u izveštaju o prihodima i rashodima, na osnovu linearne metode amortizacije tokom korisnog ekonomskog veka računarskog programa, od datuma kada je ovaj program spreman za upotrebu. Korisni ekonomski vek računarskih programa zasniva se na proceni za korišćenje tog programa bez potrebe za bilo kakvim većim poboljšanjem, trenutno od 3 do 10 godina.

3. Važne računovodstvene politike (u nastavku)

m) Pad vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijske imovine CBK-a se pregledava na svaki datum izveštavanja kako bi se utvrdilo da li postoje dokazi o promeni vrednosti. Ako postoje takvi dokazi, onda se procenjuje nadoknadiiva vrednost imovine.

Gubitak od amortizacije se priznaje ako je knjigovodstvena vrednost aktive / imovine ili jedinice koja stvara novac prelazi nadoknadiivu vrednost. Generirajuća jedinica monetarnih instrumenata je najmanji prepoznatljiv skup sredstava koja stvaraju gotovinu i koja su nezavisna od drugih instrumenata i grupa. Gubici od amortizacije se priznaju u bilansu uspeha. Gubici od amortizacije jedinica koje stvaraju novac raspoređuju se proporcionalno između ostale imovine jedinice (grupe jedinica) na proporcionalnoj osnovi. Nadoknadiiva vrednost imovine ili jedinice koja stvara novac je veća između njene vrednosti u upotrebi i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. U vrednovanju vrednosti u upotrebi, procenjeni budući odlivi monetarnih sredstava se oduzimaju od njihove sadašnje vrednosti korišćenjem diskontne stope pre oporezivanja koja odražava trenutne tržišne procene vremenske vrednosti novca i specifičnih rizika za sredstvo. Gubici od umanjenja priznati u prethodnim periodima procenjuju se na svaki datum izveštavanja kako bi se utvrdilo da li je umanjenje ublaženo ili više ne postoji.

Gubitak od umanjenja se poništava ako je došlo do promene u procenama koje se koriste za određivanje nadoknadiive vrednosti. Gubitak od smanjenja vrednosti se poništava u meri u kojoj knjigovodstvena vrednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrednost koja bi se utvrdila oduzimanjem amortizacije i devalvacije, i kao da nije priznat gubitak od smanjenja vrednosti.

n) Finansijske obaveze

Izvori finansiranja CBK-a su depoziti međunarodnih, vladinih, javnih, bankarskih i drugih finansijskih institucija. Finansijske obaveze se mere po amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

o) Prihodi od grantova

Vladini grantovi su u početku poznati kao odloženi prihodi kada postoji razumna garancija da će biti primljeni i da će se CBK pridržavati uslova koji se odnose na grant. Grantovi koje CBK prima za troškove sistematski se priznaju kao dobit ili gubitak u istim periodima u kojima se priznaju troškovi. Grantovi koje CBK prima za troškove imovine priznaju se kao dobit ili gubitak na sistematskoj osnovi tokom životnog veka korišćenja sredstva.

p) Plate koje finansiraju donatori

Određeni pojedinci koji su angažovani u CBK su međunarodni stručnjaci imenovani i finansirani na kratko vreme od strane međunarodnih organizacija. Finansiranje od ovih međunarodnih organizacija uključuje, ali nije ograničeno na, isplatu plata ovih međunarodnih stručnjaka. Pošto se ova pomoć isplaćuje direktno određenim osobama od strane međunarodnih organizacija, nivoi plaćanja nisu poznati niti su uključeni u ove finansijske izveštaje.

q) Provizije

Provizija se priznaje ako, kao rezultat događaja koji su se dogodili u prošlosti, CBK ima trenutne zakonske ili konstruktivne obaveze koje se mogu pouzdano proceniti, a moguće je da će biti potreban odliv novca ili ekonomskih dobara za otplatu obaveze. Rezerve se određuju oduzimanjem budućeg novčanog toka po stopi pre oporezivanja koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizike specifične za obaveze.

Provizija za učitane ugovore se priznaje kada su očekivane koristi koje CBK izvodi iz ugovora manje od neizbežnih troškova ispunjavanja obaveza iz ugovora. Provizija se meri po sadašnjoj vrednosti sa manjim od očekivanih troškova raskida ugovora i očekivanim neto troškovima nastavka ugovora. Pre nego što se prizna provizija, CBK priznaje svaki gubitak od smanjenja vrednosti imovine koja se odnosi na taj ugovor.

3. Važne računovodstvene politike (u nastavku)

r) Promene u politikama i računovodstvenim obelodanjivanjima

(i) Važeći standardi i tumačenja za tekući period

Sledeće izmene i dopune postojećih standarda koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, a koje su stupile na snagu za izveštajni period:

- **Izmene MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva“** – Nedostatak razmenjivosti (primenjuju se na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine).

Primena ovih standarda, izmena i tumačenja nije imala značajan uticaj na finansijske izveštaje Centralne banke u izveštajnom periodu.

(ii) Standardi i tumačenja nemaju datum stupanja na snagu u izveštajnom periodu

Na dan odobrenja ovih finansijskih izveštaja, BMRS je objavio sledeće standarde, revizije i tumačenja, ali još uvek nisu na snazi za izveštajni period i kao takvi još uvek nisu primenjeni od strane Centralne banke:

- **Godišnje izmene/poboljšanja za 2024. godinu za MSFI 1, 7, 9 i 10, kao i MRS 7.** (*objavljen u julu 2024. godine, datum stupanja na snagu za periode koji počinju 1. januara 2026. godine ili kasnije*),
- **Promene u MSFI 7 i 9 – Finansijski instrumenti** (dopune i promene u merenju i klasifikaciji, uključujući promene u ugovorima o energiji gde cena, distribucija i snabdevanje električnom energijom zavise/pod uticajem uslova okoline, mogu imati ažuriranja u periodu posle 2025. godine, na snazi za periode koji počinju 1. januara 2026. godine ili kasnije),
- **IFRS 18 – Prezentacija i obelodanjivanje u finansijskim izveštajima** (standard u procesu, na snazi za periode koji počinju 1. januara 2027. godine ili kasnije).
- **IFRS 19 – Subjekti koji nemaju javnu odgovornost** (standard u procesu, na snazi za periode koji počinju 1. januara 2027. godine ili kasnije),

Centralna banka je odlučila da ne primenjuje ove standarde, revizije i tumačenja pre njihovog stupanja na snagu. Centralna banka predviđa da primena ovih standarda, revizija i tumačenja neće imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Centralne banke. Dok će se njihov puni uticaj ponovo proceniti kada se odluči o njihovoj aplikaciji.

4. Upravljanje finansijskim rizikom

a) Uvod i pregled

CBK je izložena sledećim rizicima od razvoja svojih aktivnosti, kao i od korišćenja finansijskih instrumenata:

- Kreditni rizik
- Operativni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

Ova beleška pruža informacije o izloženosti CBK-a gore navedenim rizicima, ciljevima, politikama i procedurama CBK-a za merenje i upravljanje rizicima, kao i upravljanje aktivnostima i kapitalom od strane CBK-a. Ostale specifične napomene i kvantitativne i kvalitativne su uključene u ove finansijske izveštaje.

Struktura upravljanja rizikom

Nadgledanje administracije aktivnosti CBK-a (uključujući upravljanje rizicima) je odgovornost Odbora Centralne banke. Izvršni odbor ima odgovornost da identifikuje i proceni rizike i da izradi planove kako bi se osigurao kontinuitet aktivnosti i bezbednost Centralne banke u slučaju neočekivanih događaja u budućnosti. Menadžment CBK-a redovno izveštava (na tromesečnoj osnovi) preko Odeljenja za upravljanje rizikom, Komitetu za upravljanje rizikom, CBK i Izvršnog odbora CBK odbora o upravljanju rizicima i praksama upravljanja. Izvršni odbor, Investicioni odbor, i Komitetu za upravljanje rizikom, i Odeljenje za upravljanje rizicima, u koordinaciji sa organizacionim jedinicama, imaju dužnost da izrađuju i prate politiku upravljanja rizicima i upravljanja CBK-a. Ove politike zatim sprovede relevantne organizacione jedinice.

Politike administriranja rizikom i upravljanja CBK-a su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike sa kojima se suočava CBK, kao i da postave odgovarajuće granice rizika i kontrolu, kao i da prate rizike i usklađenost sa postavljenim granicama. Politike i sistemi upravljanja rizicima se redovno pregledavaju kako bi odražavali promene u tržišnim uslovima, proizvodima i uslugama koje se nude. CBK, kroz obuke, standarde i administrativne procedure, ima za cilj da razvije efikasno i disciplinovano kontrolno okruženje, u kojem su svi zaposleni svesni svojih uloga i obaveza.

Komitet za reviziju CBK-a je takođe odgovoran za praćenje i razmatranje usklađenosti sa politikama i procedurama upravljanja rizicima, kao i za razmatranje adekvatnosti strukture upravljanja rizicima u vezi sa rizicima sa kojima se suočava CBK. Komitet za reviziju CBK u obavljanju njegovih dužnosti pomažu Glavni direktor za unutrašnju reviziju i unutrašnja revizija (relevantne jedinice). Unutrašnja revizija vrši revizije kontrola i procedura upravljanja rizicima na redovnoj i (ad hoc) osnovi, čiji se rezultati prijavljuju preko glavne unutrašnje revizije Komitetu za reviziju, a zatim Odboru CBK-a.

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za CBK ako ugovorna strana finansijskih instrumenata ne ispuni svoje ugovorne obaveze, a može nastati uglavnom iz investicije CBK-a u finansijske instrumente kao što su: hartije od vrednosti i depoziti (na tržištima novca ili tekućim računima) u drugim bankama. CBK za potrebe izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom, CBK razmatra i konsoliduje sve elemente izloženosti kreditnom riziku (kao što je rizik kreditne izloženosti od: kašnjenja u ispunjavanju pojedinačnih obaveza, rizika zemlje i sektora).

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom

i. Investicije i izloženost kreditnom riziku u CBK

CBK ograničava svoju izloženost kreditnom riziku investiranjem samo u hartije od vrednosti koje izdaju vlade zemalja EU-a i multinacionalne korporacije i držanjem depozita kod stranih banaka čije su kratkoročne obaveze ocenjene u jednoj od dve najviše kategorije od strane međunarodnih agencija priznatih za procenu kreditnog rizika. S obzirom na visoke kreditne procene, menadžment ne očekuje da bilo koja od ugovornih strana ne ispuni svoje obaveze.

Upravljanje rizikom se vrši kroz:

- ograničenje obima i trajanja finansijskih instrumenata,
- ograničenje izdavaoca stranaka, sa prihvatljivom kreditnom procenom za investicionu klasu i više,
- Ograničenje iznosa i maksimalne koncentracije sa strankama.

ii. Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2025. i 31. decembra 2024. godine predstavlja knjižna vrednost tekućih računa kod stranih banaka, hartija od vrednosti (trezorskih zapisa i obveznica) i depozita kod banaka (uključujući rezidentne i nerezidentne banke). Za detalje o izlaganju, pogledajte i napomene 8, 9 i 10.

Kreditna procena za finansijske instrumente koje CBK ima izloženost za period koji se završava 31. decembra 2025. godine je od AAA do BB-/Aaa do Baa3/AAA do BB-.

Sledeća tabela prikazuje knjigovodstvene vrednosti izloženosti kreditnom riziku, podeljene sa kreditnim rangom i izražene kao procenat od ukupnog broja.

Distribucija po vrsti i kreditnoj proceni

31 decembra, 2025						
Kreditno rangiranje (S&P/Moody's/Fitch)	Tekući računi kod stranih banaka	Investicij e na tržištu novca	Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i državne obveznice)	Računi povezani sa MMF- om (DVT i korišćenje sredstava)	Ukupna knjigovod stvena vrednost	% težine sa ukupnom
AAA / AAA / AAA	29,876	200,305	180,623	-	410,804	25.87%
AA + / AA1 / AA +	777	6,213	131,729	-	138,719	8.73%
AA / Aa2 / AA	839	30,020	-	-	30,859	1.94%
AA-/AA3/AA-	950	95,143	45,965	-	142,058	8.94%
A+/A1/A+	3,672	104,022	135,932	-	243,626	15.34%
A / A2 / A	3,154	35,014	30,426	-	68,593	4.32%
A-/A3/A-	1,430	67,250	37,282	-	105,962	6.67%
BBB / BAA2 / BBB	327	41,052	35,566	-	76,945	4.84%
BBB / BAA3 / BBB-	-	-	-	-	-	-
BB-/Ba3/BB-	-	14,970	192,607	-	207,577	13.07%
N/A (bez procene – IFN/MMF)	-	-	-	163,022	163,022	10.26%
Ukupno	41,025	593,989	790,130	163,022	1,588,165	100.00%

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Obelodanjivanje po vrsti i kreditnoj proceni

31 decembra, 2024						
Kreditno rangiranje (S&P/Moody's/Fitch)	Tekući računi kod stranih banaka	Plasmani na tržištu novca	Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i državne obveznice)	Računi povezani sa MMF- om (DVT i korišćenje sredstava)	Ukupna knjigovod stvena vrednost	% težine sa ukupno
AAA / AAA / AAA	104,510	271,246	176,138	-	551,894	35.21%
AA + / AA1 / AA +	-	-	137,974	-	137,974	8.80%
AA / Aa2 / AA	374	20,231	-	-	20,605	1.31%
AA-/AA3/AA-	10,170	-	163,465	-	173,635	11.08%
A+/A1/A+	2,928	120,530	-	-	123,458	7.88%
A / A2 / A	7,221	25,043	15,506	-	47,770	3.05%
A-/A3/A-	21,460	50,373	29,989	-	101,822	6.50%
BBB / BAA2 / BBB	-	-	-	-	-	-
BBB / BAA3 / BBB-	1,012	-	36,700	-	37,712	2.41%
BB-/Ba3/BB-	-	19,479	172,789	-	192,268	12.27%
N / D (bez ocene (IFI))	-	-	-	180,189	180,189	11.50%
Ukupno	147,675	506,902	732,561	180,189	1,567,328	100.00%

Nijedna od CBK izloženosti nije zakasnila. CBK ne drži nikakav kolateral ili bilo koji drugi kreditni element protiv izloženosti riziku poverilaca.

Osnovni kriterijumi za određivanje izloženosti su kreditna procena. Kreditna procena dobijaju agencije za kreditnu procenu. Minimalna kreditna procena dozvoljena za investiranje u kratkom roku je P-2 (Moody's) ili A-2 (Standard & Poor's), dok je dugoročno Baa3 (Moody's) ili BBB- (Standard & Poor's).

U izuzetnim slučajevima kada nije moguće ostvariti pozitivne prinose, dozvoljeno je izlaganje investicija kroz kratkoročnu kreditnu klasifikaciju izdavaoca P-3 (Moody's) ili A-3 (Standard & Poor's) i dugoročnu kreditnu klasifikaciju izdavaoca Ba3 (Moody's) ili BB- (Standard & Poor's).

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Model oštećenja finansijskih imovina zasnovan na zajedničkim karakteristikama kreditnog rizika, odnosno promenama kreditnog rizika od početnog priznavanja finansijskih sredstava, definiše tri faze u modelu procene očekivanih kreditnih gubitaka. Ove faze se mogu sažeti na sledeći način:

1. Faza 1 (performativna) raspodele izloženosti – finansijska imovina koja se tretira kao izloženost niskom ili srednjem riziku uključena je u ovoj fazi u početno priznavanje. Na osnovu naših internih procedura, nije nam dozvoljeno da ulažemo u izloženosti sa visokim kreditnim rizikom. Na osnovu toga, svako ulaganje u početno priznavanje dodeljuje se fazi 1 izloženosti.
2. Faza 2 (Pod-performativna) raspodele izloženosti – ako imamo značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja, finansijska imovina koja je u razredu 1, prenosi se u fazu 2.
3. Faza 3 (Ne-performativna) distribucije izloženosti – prelazak u fazu 3 vrši se samo kada postoje objektivni dokazi da klijent neće ispuniti obaveze.

Procena se vrši prilikom početnog priznavanja i na dan izveštajnog perioda. Model koji se koristi za fazu 1 distribucije je 12-mesečna životna osnova, ali može zavisiti od kompozitnog nivoa kreditne izloženosti ako dođe do značajne promene u povećanju kreditnog rizika i umanjenog kredita portfelja finansijske imovine.

Značajna promena u povećanju kreditnog rizika kao kriterijum za prelazak iz faze 1 u fazu 2, kada prelazi iz investicione klase u ne investicionu klasu kompozitnog kreditne procene portfelja.

Definicija neuspeha:

Kriterijumi neuspeha treba da se zasnivaju na objektivnim dokazima o:

- Dužnici, sa značajnim finansijskim poteškoćama,
- Kada je reč o kršenju ugovornih obaveza, u odnosu na glavnica i kamatu,
- Kada dođe do bilo kakvog restrukturiranja postojećih uslova ispunjenja obaveze finansijskim instrumentom,
- Jasan dokaz/verovatnoća da dužnik ide u stečaj i/ili likvidaciju,
- Znaci neaktivnosti u trgovini (na finansijskim tržištima).

Sledeća tabela prikazuje vrednosti ekspozicije na nivou faze. Od datuma izveštavanja, nemamo nikakvih značajnih promena u kreditnom riziku od početnog priznavanja, stoga su sva finansijska sredstva u fazi 1.

	2025			2024 ²		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Tekući računi kod stranih banaka	41,025	-	-	147,675	-	-
Hartije od vrednosti (Trezorski zapisi i državne obveznice)	790,130	-	-	732,562	-	-
Investicije na tržištu novca	593,989	-	-	506,902	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost	1,425,144	-	-	1,387,139	-	-
Očekivani kreditni gubici (OKG)	(609)	-	-	(606)	-	-
Neto prenosna vrednost	1,424,535	-	-	1,386,533	-	-

² U izveštajnoj godini (2025) niti u uporednoj godini uključeni su finansijski instrumenti za račune povezane sa MMF-om, jer je procena / očekivanje da ova grupa nije izloženost koja nosi naknade za očekivane kreditne gubitke (OKG).

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)****b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)**

Kretanja odgovarajućeg OKG za finansijska sredstva u kojima CBK ima izloženost su sledeći:

	2025			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2025. godine	606	-	-	606
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 3	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	3	-	-	3
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti prebačene između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje valutnog kursa	-	-	-	-
31. decembra 2025.	609	-	-	609
	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2024. godine	512	-	-	512
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 3	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	94	-	-	94
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti prebačene između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje valutnog kursa	-	-	-	-
31. decembra, 2024.	606	-	-	606

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će CBK imati poteškoća u blagovremenom ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz njenih finansijskih obaveza.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Stav CBK-a u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti jeste da, u najvećoj mogućoj meri, obezbedi postojanje stalno adekvatnog nivoa likvidnosti radi blagovremenog izmirenja svojih obaveza, kako u redovnim, tako i u nepovoljnim uslovima poslovanja, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili ugrožavanja reputacije CBK-a.

Politike za praćenje i rešavanje rizika likvidnosti utvrđuje Izvršni odbor CBK-a. CBK upravlja rizikom likvidnosti investiranjem u kratkoročne depozite kod nerezidentnih banaka i držanjem dovoljnih količina gotovine u svojim trezorima. Politike upravljanja likvidnosti postavljene su na takav način da čak i u najgorim uslovima, CBK je u stanju da ispuni svoje obaveze. Prati se dnevna pozicija likvidnosti i redovni testovi likvidnosti se sprovode po različitim scenarijima za normalne i teže tržišne uslove. Sve politike i procedure likvidnosti podležu pregledu i odobrenju od strane menadžmenta CBK-a. Mesečni izveštaji koji pokrivaju poziciju likvidnosti CBK-a redovno se dostavljaju članovima Investicionog komiteta od strane Odeljenja za upravljanje sredstvima.

Izloženost riziku likvidnosti

Preostali ugovorni rok dospeća za imovinu i finansijske obaveze, isključujući buduća plaćanja kamata:

	Napomena	Neto prenesena vrednost	Tekuće stavke				Ne-tekuće stavke	
			Manje od 1 meseca	1-3 meseci	3 meseci do 1 godine	1 godina do 5 godina	preko 5 godina	
31. decembra, 2025.								
<i>Ne-derivativna imovina</i>								
Gotovina	7	131,613	131,613	-	-	-	-	-
Tekući računi u stranim bankama	8	41,016	41,016	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	9	790,130	19,984	72,978	150,928	501,416	44,824	-
Plasmani na tržištu novca	10	593,989	377,618	211,364	5,007	-	-	-
Računi u MMF-a	11	162,292	138,834	-	-	-	-	23,458
		1,719,040	709,065	284,342	155,935	501,416	68,282	
<i>Ne-derivativne obaveze</i>								
Prema komercijalnim bankama u zemlji	15	(669,177)	(669,177)	-	-	-	-	-
Na račune povezane sa MMF-om	16	(156,870)	(63)	-	-	-	(156,807)	-
Prema Vladinim institucijama	17	(613,776)	(613,776)	-	-	-	-	-
Prema javnim i komercijalnim institucijama	18	(133,256)	(133,256)	-	-	-	-	-
Od pozajmljivanje (a)	19	(1,167)	-	(106)	(106)	(849)	(106)	-
Ostale lokalne obaveze	20	(762)	(762)	-	-	-	-	-
		(1,575,008)	(1,417,034)	(106)	(106)	(849)	(156,913)	
		144,032	(707,969)	284,236	155,829	500,567	(88,631)	

Centralna banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik likvidnosti

31. decembra, 2024.	Napomena	Neto prenesena vrednost	Tekuće stavke				Ne-tekuće stavke	
			Manje od 1 meseca	1-3 meseci	3 meseci do 1 godine	1 godina do 5 godina	preko 5 godina	
<i>Ne-derivativna sredstva</i>								
Gotovina		77,017	77,017	-	-	-	-	-
Tekući računi u stranim bankama	8	147,633	147,633	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	9	732,562	-	68,521	124,312	533,085	6,644	-
Investicije na tržištu novca	10	506,902	335,402	171,500	-	-	-	-
Računi MMF-a	11	179,206	153,951	-	-	-	-	25,255
		1,643,320	714,003	240,021	124,312	533,085		31,899
<i>Ne-derivativne obaveze</i>								
Prema komercijalnim bankama u zemlji	15	(656,260)	(656,260)	-	-	-	-	-
Na račune povezane sa MMF-om	16	(168,887)	(68)	-	-	-	(168,819)	-
Prema Vladinim institucijama	17	(575,185)	(575,185)	-	-	-	-	-
Prema javnim i komercijalnim institucijama	18	(104,677)	(104,677)	-	-	-	-	-
Od pozajmljivanje (a)	19	(1,484)	-	(114)	(114)	(913)	(343)	-
Ostale lokalne obaveze	20	(760)	(760)	-	-	-	-	-
		(1,507,253)	(1,336,950)	(114)	(114)	(913)		(169,162)
		136,067	(622,947)	239,907	124,198	532,172		(137,263)

Za upravljanje rizikom likvidnosti koji proizilazi iz finansijskih obaveza, CBK drži likvidna sredstva koja uključuju novac i novčane ekvivalente i hartije od vrednosti za koje postoji aktivno i likvidno tržište.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

d) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promene tržišnih cena, kao što su kamatne stope, cene kapitala, devizni kurs i kreditne stope (koje nisu povezane sa promenama u kreditnoj situaciji zajmoprimca/izdavaoca) uticati na prihode CBK-a ili vrednost finansijskih instrumenata koje ona drži. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju povrata investicije.

Upravljanje tržišnim rizicima

Operacije CBK-a su podložne riziku od fluktuacija kamatnih stopa u meri u kojoj se imovina i obaveze koje nose kamatu dospevaju ili revalorizuju u različitim vremenima ili iznosima. Instrumenti i obaveze sa promenljivom stopom izloženi su osnovnom riziku, a to je razlika u karakteristikama ponovnog određivanja cena različitih indeksa promenljive stope.

Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj optimizaciju neto prihoda od kamata na osnovu nivoa tržišnih kamatnih stopa u skladu sa akcionim strategijama CBK-a. Izloženost CBK-a tržišnom riziku odnosi se samo na portfelje kojima se ne trguje.

Izloženost riziku kamatne stope – portfelji kojima se ne trguje

Glavni rizik kojem su izloženi netržišni portfelji je rizik od gubitka zbog fluktuacije budućih novčanih tokova ili fer vrednosti finansijskih instrumenata zbog promene tržišnih stopa. Rizikom kamatnih stopa uglavnom se upravlja praćenjem razlika između kamatnih stopa i unapred odobrenim ograničenjima za intervale revalorizacije. Investicioni odbor je organ koji prati primenu ovih ograničenja.

Pregled pozicije CBK-a u vezi sa razlikom između kamatnih stopa netržišnih portfelja prikazan je u tabeli ispod.

Centralna banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Izloženost riziku kamatne stope – portfelji kojima se ne trguje

31. decembra, 2025.	Napom.	Neto prenesena vrednost	Manje od 3 meseci	3-6 meseci	6-12 meseci	1-5 godine	preko 5 godina
Tekući računi kod stranih banaka	8	41,016	41,016	-	-	-	-
Hartije od vrednosti (obveznice i trezorski zapisi)	9	790,130	-	20,807	12,697	655,929	100,697
Plasmani na tržištu novca	10	593,989	438,508	150,474	5,007	-	-
Sredstva na računima povezanim sa MMF-om	11	159,545	138,834	-	-	-	20,711
Ukupno		1,584,680	618,358	171,281	17,704	655,929	121,408
Obaveze prema domaćim bankama	15	(669,177)	(669,177)	-	-	-	-
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	(156,870)	(63)	-	-	-	(156,807)
Obaveze prema državnim institucijama	17	(613,776)	(613,776)	-	-	-	-
Obaveze prema komercijalnim i javnim subjektima	18	(133,256)	(133,256)	-	-	-	-
Od pozajmljivanja	19	(1,167)	-	-	-	-	(1,167)
Ostale domaće obaveze	20	(762)	(762)	-	-	-	-
Ukupno		(1,575,008)	(1,417,034)	-	-	-	(157,974)
Promena		9,672	(798,676)	171,281	17,704	655,929	(36,566)
31. decembra, 2024.	Napom.	Neto prenesena vrednost	Manje od 3 meseci	3-6 meseci	6-12 meseci	1-5 godine	preko 5 godina
Tekući računi kod stranih banaka	8	147,633	147,633	-	-	-	-
Hartije od vrednosti (obveznice i trezorski zapisi)	9	732,562	9,583	-	4,781	652,294	65,904
Plasmani na tržištu novca	10	506,902	305,261	201,641	-	-	-
Sredstva na računima povezanim sa MMF-om	11	176,459	153,951	-	-	-	22,508
Ukupno		1,563,556	616,428	201,641	4,781	652,294	88,412
Obaveze prema domaćim bankama	15	(656,260)	(656,260)	-	-	-	-
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	(168,887)	(68)	-	-	-	(168,819)
Obaveze prema državnim institucijama	17	(575,185)	(575,185)	-	-	-	-
Obaveze prema komercijalnim i javnim subjektima	18	(104,677)	(104,677)	-	-	-	-
Od pozajmljivanja	19	(1,484)	-	-	-	-	(1,484)
Ostale domaće obaveze	20	(760)	(760)	-	-	-	-
Ukupno		(1,507,253)	(1,336,950)	-	-	-	(170,303)
Promena		56,303	(720,522)	201,641	4,781	652,294	(81,891)

Imovina i finansijske obaveze koje ne nose kamatu nisu uključeni u gornju tabelu.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Ukupnim ne-trgovinskim rizikom netržišnih kamatnih stopa upravlja Odeljenje za upravljanje sredstvima, koje koristi investicije u hartije od vrednosti i depozite u bankama kako bi upravljalo ukupnim rizikom koji proizilazi iz ne-trgovinskih aktivnosti CBK-a.

Upravljanje kamatnim rizikom u odnosu na granicu promena kamatnih stopa dopunjuje se praćenjem osetljivosti sredstava i obaveza CBK-a na različite standardne i nestandardne scenarije kamatnih stopa. Standardni scenariji, koji se periodično procenjuju, uključuju paralelni pad ili porast u svim krivuljama preokreta, od 100 osnovnih poena ("op"). Analiza osetljivosti CBK- na povećanje ili smanjenje tržišnih kamatnih stopa (pod pretpostavkom da ne postoji asimetrično kretanje krivulja povrata, kao i fiksna finansijska situacija) je sledeća:

2025		
	100 op Rast	100 op Pad
Projektovani uticaj na dobit (gubitak)	97	(97)

2024		
	100 op Rast	100 op Pad
Projektovani uticaj na dobit (gubitak)	563	(563)

Izloženost drugim tržišnim/deviznim rizicima portfelja kojima se ne trguje

CBK je izložena PPP-ima koji se odnose na njenu imovinu i obaveze prema MMF-u, kao i USD koji se odnose na njenu imovinu u obliku tekućih računa kod nerezidentnih banaka i investicije u hartije od vrednosti dolara, koje kontinuirano prati. Izloženost CBK-a deviznom riziku je sledeća:

2025.	PPP		USD		GBP	
	100 op Rast	100 op Pad	100 op Rast	100 op Pad	100 op Rast	100 op Pad
Predviđeni uticaj na dobit (gubitak)	(155)	155	205	(205)	50	(50)

2024.	PPP		USD		GBP	
	100 op Rast	100 op Pad	100 op Rast	100 op Pad	100 op Rast	100 op Pad
Predviđeni uticaj na dobit (gubitak)	(118)	118	209	(209)	-	-

Centralna banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)
(d) Tržišni rizici (nastavak)

31. decembra, 2025.	Evro	GBP	USD (ekvivalent evra)	PPP (ekvivalent evra)	Ukupna neto prenesena vrednost
Imovina					
Gotovina	131,613	-	-	-	131,613
Tekući računi kod stranih banaka	39,387	17	1,612	-	41,016
Hartije od vrednosti (Obveznice i trezorski zapisi)	776,966	-	12,695	-	789,661
Plasmani na tržištu novca	548,678	5,006	40,174	-	593,858
Sredstva na računima povezanim sa MMF- om	731	-	-	162,291	163,022
Ostala sredstva	3,203	-	-	-	3,203
Ukupno	1,500,578	5,023	54,481	162,291	1,722,373
Obaveze					
Obaveze prema domaćim bankama	669,177	-	-	-	669,177
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	812	-	-	176,643	177,455
Obaveze prema državnim institucijama	579,819	-	33,957	-	613,776
Obaveze prema komercijalnim i javnim subjektima	133,256	-	-	-	133,256
Od pozajmljivanja	-	-	-	1,167	1,167
Ostale lokalne obaveze	3,785	-	-	-	3,785
Ukupan	1,386,849	-	33,957	177,810	1,598,616
Neto pozicija za strane valute	113,729	5,023	20,524	(15,519)	123,757
<hr/>					
31. decembra 2024.	Evro	GBP	USD (ekvivalent evra)	PPP (ekvivalent evra)	Ukupna neto prenesena vrednost
Imovina					
Gotovina	77,017	-	-	-	77,017
Tekući računi kod stranih banaka	147,187	-	446	-	147,633
Hartije od vrednosti (Obveznice i trezorski zapisi)	717,731	-	14,363	-	732,094
Plasmani na tržištu novca	462,327	-	44,479	-	506,806
Sredstva na računima povezanim sa MMF- om	983	-	-	179,206	180,189
Ostali alati	2,673	-	-	-	2,673
Ukupno	1,407,918	-	59,288	179,206	1,646,412
Obaveze					
Obaveze prema domaćim bankama	656,260	-	-	-	656,260
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	1,067	-	-	189,488	190,555
Obaveze prema državnim institucijama	536,779	-	38,406	-	575,185
Obaveze prema komercijalnim i javnim subjektima	104,677	-	-	-	104,677
Od pozajmljivanja	-	-	-	1,484	1,484
Ostale lokalne obaveze	2,869	-	-	-	2,869
Ukupno	1,301,652	-	38,406	190,972	1,531,030
Neto pozicija za strane valute	106,266	-	20,882	(11,766)	115,382

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizik (nastavak)

CBK se uglavnom bavi evrom, dok su strane / druge valute koje CBK ima u svom portfelju uglavnom „Posebna prava povlačenja“ („PPP“), američki dolar (USD) i britanska funta (GBP). Kurs korišćen za prevođenje na dan 31.12.2025. i 2024. godine bio je sledeći:

	2025	2024
	Evro	Evro
1 PPP	1.6553	1.25482
1 USD	0.85106	0.96256
1 GBP	1.14600	-

PPP su dodatna rezervna sredstva kao podrška razmenama/transakcijama koje određuje i drži Međunarodni monetarni fond (MMF). Iako PPP nisu valuta sama po sebi, oni predstavljaju potencijalnu potražnju u valutama zemalja članica MMF-a sa kojima se mogu razmenjivati. PPP-ovi su nastali 1969. godine kao rezultat nedostatka sredstava u željenim valutama tog vremena, kao što su američki dolar i zlato, vrednost PPP-a određuje se kao prosek korpe pet valuta kao što su: euro, američki dolar, britanski fund, japanski jen i kineski juan (renminbi).

USD su instrumenti na tekućim računima i oročenim depozitima u Federal Rezerve New York, dok su GBP plasman u tržište novca i tekuće račune.

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od direktnih ili indirektnih gubitaka uzrokovanih različitim uzrocima vezanim za CBK procese, osoblje, tehnologiju i infrastrukturu, kao i druge vanjske faktore osim kreditnog, tržišnog i likvidnosnog rizika, kao što su zakonski i regulatorni zahtevi, kao i široko prihvaćeni standardi korporativnog ponašanja. Operativni rizik proizilazi iz svih operacija CBK i utiče na sve organizacione jedinice.

Cilj CBK-a je da upravlja operativnim rizikom i želi da uravnoteži izbegavanje finansijskih gubitaka i narušavanje reputacije CBK-a sa isplativim upravljanjem.

Glavna odgovornost za razvoj i sprovođenje kontrola za praćenje operativnog rizika pripada svakoj organizacionoj jedinici preko njihovog rukovodećeg osoblja. Ova odgovornost je praćena poštovanjem svih CBK politika, pravila i procedura za upravljanje operativnim rizikom u sledećim oblastima:

- zahtevi za raspodelu dužnosti i odgovornosti, uključujući i ovlašćenje nezavisne transakcije;
- zahtevi za procenu i praćenje transakcija;
- usklađenost sa regulatornim i zakonskim zahtevima;
- dokumentacija kontrola i procedura;
- zahtevi za periodičnu procenu operativnog rizika i adekvatnost kontrola i procedure za upravljanje ovim rizikom;
- zahtevi za izveštavanje o gubicima iz poslovanja i predlaganje korektivnih mera;
- razvoj planova za nepredviđene situacije;
- obuka i profesionalni razvoj;
- etički i bonton standardi;
- smanjenje rizika, uključujući osiguranje, kada je to efektivno.

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom

U skladu sa standardima i okvirom izveštavanja za finansijske stavke, CBK podržava unutrašnje politike, pravila i procedure i na osnovu kojih se vrši periodično izveštavanje. Oni su zatim pregledani od strane Odeljenja za upravljanje rizicima i unutrašnje revizije. Nalazi procena Odeljenja za upravljanje rizicima i Unutrašnje revizije razmatraju se sa rukovodstvom organizacione jedinice sa kojom se odnose, a takođe se dostavljaju i razmatraju Komiteta za reviziju i organima CBK-a za donošenje odluka.

U skladu sa Zakonom, CBK stvara i održava opštu rezervu. Opšta rezerva se ne može koristiti, osim u svrhu pokrivanja gubitaka koji mogu nastati iz njene aktivnosti. Pored toga, CBK će uspostaviti račune revalorizacionih rezervi za obračun nerealizovanih dobitaka koji proizilaze iz dobiti, a samim tim i pokriće nerealizovanih gubitaka zbog svojih pozicija u stranim valutama, zlatu, finansijskim instrumentima i drugim sredstvima.

Prema Zakonu br. 03/L-209, neto prihodi ili neto gubitak CBK-a se izračunava u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Dobit dostupna za distribuciju će biti određena:

- oduzimanje od neto dobiti ukupan iznos nerealizovanih prihoda od revalorizacije i raspoređivanje ekvivalentnog iznosa na relevantni nerealizovani račun rezervi revalorizacije, i
- oduzimajući od dospelog nerealizovanog računa rezervi revalorizacije i dodajući raspodeljenoj dobiti iznos bilo koje nerealizovane dobiti koja je odbijena od neto dobiti za jednu ili više prethodnih godina i ostvarena je tokom tekuće finansijske godine.

Nerealizovani gubici od revalorizacije će biti prebačeni na odgovarajuće nerealizovane račune rezervi revalorizacije sve dok ovi računi revalorizacije rezervi ne budu imali nulti saldo, jer će ti gubici biti pokriveni dobiti tekuće godine, zatim opštim rezervama, a zatim njihovim odobrenjem na kapitalni račun.

U skladu sa članom 56., stav 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, neto prihodi se najpre raspoređuje u opšte rezerve do ukupnog iznosa osnovnog kapitala, a ukupne rezerve iznose pet odsto (5%) monetarnih obaveza Centralne banke.

Deo od 50% neto salda ostvarenih prihoda koji preostaje nakon ispunjenja gore navedenog kriterijuma od 5%, treba preneti na Ministarstvo za finansije. Dok preostalih 50% ostvarenog prihoda treba dodeliti računu opštih rezervi CBK.

Centralna banka Republike Kosova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine
(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Prihodi koji se mogu podeliti

Opis	2025	2024
Ukupno sveobuhvatni prihodi za godinu	23,876	31,617
Od kojih su nerealizovani profiti (dobici) od revalorizacije (napomena 29)	-	(783)
Od toga su nerealizovani gubici od revalorizacije koji su realizovani u tekućoj godini	-	-
Prihodi koji se mogu podeliti	23,876	30,834

Kapital, opšti rezervni račun i prihodi koji se mogu podeliti

	2025	2024
Kapital	30,000	30,000
Opšte rezerve	72,507	56,997
Prihod koji se mogu podeliti	23,876	30,834
Ukupan kapital, opšti rezervni račun i prihodi koji se mogu podeliti	126,383	117,831

Ukupne novčane obaveze

	2025	2024
Lokalnim komercijalnim bankama	669,025	656,127
Vladinim institucijama	613,291	574,631
Na račune povezane sa MMF-om	176,643	189,488
Javnim i komercijalnim institucijama	133,130	104,576
Od pozajmljivanja	1,167	1,484
Na ostale novčane obaveze	762	760
Ukupne novčane obaveze³	1,594,018	1,527,066
Izveštaj prema članu 56., stav 1.1.	7.93%	7.72%

Kapital i rezerve (član 56., str.1.1.)

126,383

117,831

Kapital i rezerve (član 56., str.1.1.) – Limit od 5%

79,701

76,353

Prihod koji se mogu podeliti iznad limita 5%

23,876

30,834

50% od prihoda koji se dele

11,938

15,417

(g) Upravljanje imovinom

U skladu sa Zakonom 03/L-209 i Zakonom 03 / L-048, CBK je dodeljena odgovornost za izradu i upravljanje ovlašćenim investicijama u ime Ministarstva finansija.

5. Korišćenje procena i presuda

Priprema finansijskih izveštaja podrazumeva upotrebu neizvesnih procena i pretpostavki o budućim događajima koji utiču na poznate iznose za imovinu, obaveze, prihode i rashode. Rukovodstvo razgovara sa Odborom Centralne banke o razvoju, izboru i prezentaciji kritičnih računovodstvenih politika i procena CBK-a, kao i o primeni ovih politika i procena. Procene i presude se stalno razmatraju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanje budućih događaja za koje se veruje da su razumni pod određenim okolnostima. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procenjenih. Procene i pretpostavke se stalno preispituju. Pregledi procena se priznaju prospektivno.

³ Isključujući obračune.

5. Korišćenje procena i presuda

Glavni izvori neizvesnosti u merenju

Dozvole za kreditne gubitke

Sredstva registrovana sa amortiziranim troškovima se vrednuju na kontinuiranoj osnovi kako bi se identifikovao potencijalni pad vrednosti imovine. Neizvesnosti u vrednovanju koje mogu rezultirati materijalnim usklađivanjem u izveštajnom periodu, javljaju se u slučaju: utvrđivanja podataka o modelu merenja OKG-a uključujući informacije o budućnosti i glavne pretpostavke koje se koriste u proceni nadoknadivih novčanih tokova.

Specifični komponenti u ukupnim rezervama za umanjenje pojedinačno vrednovanih finansijskih sredstava zasniva se na najboljoj proceni menadžmenta stvarne vrednosti očekivanih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti prihvaćeni. Da bi se izračunali ovi novčani tokovi, menadžment sudi o finansijskoj situaciji stranke u transakciji i ostvarive neto vrednosti bilo kog kolaterala.

Ostali globalni događaji i efekti opštih globalnih kriza

U finansijskim izveštajima za 2024. i 2025. godinu, međunarodne rezerve banke, koje se sastoje od hartija od vrednosti i kratkoročnih bankovnih depozita (u evro valuti) denominovanih u odgovarajućim stavkama, nisu bile značajno pogođene ekonomskim usporavanjem ili trendovima inflacije na nivou, kao ni drugim krizama ovih godina na globalnom nivou ili tržištima kada imamo izloženost spoljnih rezervi. I takođe ne procenjujemo da će to imati uticaja u narednoj godini nakon izveštajne godine.

Kritičke računovodstvene presude u primeni računovodstvenih politika CBK-a

Kritične računovodstvene presude napravljene tokom primene računovodstvene politike CBK-a uključuju:

Klasifikacija imovine i finansijskih obaveza

Računovodstvene politike CBK-a stvaraju mogućnost da se imovina i obaveze od početka stave u različite računovodstvene kategorije u skladu sa određenim okolnostima.

U klasifikaciji finansijskih sredstava koja se drže u svrhu prikupljanja ugovoreni novčanih tokova, CBK je pokazala da ima pozitivnu nameru i sposobnost da drži sredstva do datuma dospeća, kao što to zahtevaju računovodstvene politike.

Takođe, presude donesene u sprovođenju računovodstvenih politika koje imaju značajan uticaj na iznose objavljene u finansijskim izveštajima su: definisanje kriterijuma za procenu da li je kreditno sposoban rizik finansijske imovine značajno porastao od početnog priznavanja, definisanje metodologije za uključivanje informacija o budućnosti u merenje očekivanih kreditnih gubitaka (OKG) i odabir i odobravanje modela koji se koriste za merenje OKG-a.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***6. Finansijska sredstva i obaveze (računovodstvene klasifikacije i fer vrednosti)**

Donja tabela prikazuje klasifikaciju za svaku klasu imovine i finansijskih obaveza CBK, kao i njihove fer vrednosti. Sva finansijska sredstva se drže po amortizovanom trošku (drže se za naplatu).

31. decembar	Napomena	2025		2024	
		Amortizovani troškovi	Fer vrednost	Amortizovani troškovi	Fer vrednost
Gotovina	7	131,613	131,613	77,017	77,017
Tekući računi kod stranih banaka	8	41,016	41,016	147,633	147,633
Hartije od vrednosti	9	789,661	784,536	732,094	724,185
Investicije na tržištu novca	10	593,858	593,858	506,806	506,806
Imovina u vezi sa MMF-om	11	163,022	163,022	180,189	180,189
Ostala sredstva	14	3,203	3,203	2,673	2,673
		1,722,373	1,717,248	1,646,412	1,638,503
Obaveze prema domaćim bankama	15	669,177	669,177	656,260	656,260
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	177,455	177,455	190,555	190,555
Obaveze prema državnim institucijama	17	613,776	613,776	575,185	575,185
Obaveze prema komercijalnim i javnim subjektima	18	133,256	133,256	104,677	104,677
Od pozajmljivanja	19	1,167	1,167	1,484	1,484
Ostale obaveze	20	3,785	3,785	2,869	2,869
		1,598,616	1,598,616	1,531,030	1,531,030

7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti**Gotovina**

	2025	2024
Gotovina	131,613	77,017
Ukupna vrednost	131,613	77,017

Bilansi su u skladu sa normalnim trendom upravljanja vrednošću/iznosom gotovine u našim finansijskim pozicijama za izveštajne periode sa i za godine koje se završavaju 31. decembra odgovarajućih godina u obelodanjivanju prema ovoj napomeni!

Novac i gotovinski ekvivalenti

Novac i gotovinski ekvivalenti se sastoje od:

	Napomena	2025	2024
Gotovina	7	131,613	77,017
Tekući računi kod stranih banaka	8	40,915	147,104
Trezorski zapisi sa rokom dospeća do tri meseca		-	9,583
Depoziti kod stranih banaka sa rokom dospeća do tri meseca	10	438,138	305,139
Ukupno		610,666	538,843

Gotovina i njeni ekvivalenti drže se u svrhu ispunjavanja likvidnosnih obaveza, uglavnom kratkoročnih. Investicija se kvalifikuje kao novčani ekvivalent kada ima kratkoročno dospeće, manje od tri meseca od datuma kupovine.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***8. Tekući računi kod stranih banaka**

Ovi računi se drže u sledećim bankama:

	2025	2024
Deutsche Bundesbank	18,229	47,999
Raiffeisen Bank International a.g.	3,316	1,721
Deutsche Bank a.g.	2,407	1,166
Banque centrale du Luxembourg	11,576	55,761
Commerzbank a.g.	151	465
Bank of Lithuania (Lietuvos bankas)	732	6,026
Federal Reserve Bank (FED-NY)	216	327
DZ Bank a.g.	443	374
Hrvatska Narodna Banka	1,428	21,368
Erste Group Bank a.g.	205	743
National Bank of Belgium	360	10,145
Banca D'Italia	326	1,009
Banque De France	560	-
Bank of England	16	-
Landesbank Baden-Wuerttemberg a.g.	396	-
Oesterreichische Nationalbank (OeNB)	554	-
Ukupna ponesena vrednost	40,915	147,104
Očekivani kreditni gubici (OKG)	(9)	(42)
Ukupna neto vrednost	40,906	147,062

Tekući računi kod stranih banaka
Obračunska kamata

	2025	2024
Deutsche Bundesbank	64	272
Raiffeisen Bank International a.g.	-	-
Deutsche Bank a.g.	-	-
Banque centrale du Luxembourg	9	152
Commerzbank a.g.	-	-
Bank of Lituania	15	28
Federal Reserve Bank (FED-NY)	-	-
DZ Bank a.g.	-	-
Hrvatska Narodna Banka	2	92
Erste Group Bank a.g.	-	-
National Bank of Belgium	12	25
Banca D'Italia	-	2
Banque de France	1	-
Bank of England	-	-
Landesbank Baden-Wuerttemberg a.g.	-	-
Oesterreichische Nationalbank (OeNB)	7	-
Tekući računi kod banaka – obračuni	110	571
Tekući računi kod banaka – Ukupno	41,016	147,633

Kamatna stopa za izveštajni period je između 0,10% i 3,25%. Dok su u uporednom periodu bili između 0,66% i 4,00%. Pokazuje silazni trend u 2025. u odnosu na 2024. godinu!

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***8. Tekući računi kod stranih banaka (nastavak)**

Relevantna kretanja OKG za tekuće račune kod stranih banaka su sledeći:

	2025			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2025. godine	42	-	-	42
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	(33)	-	-	(33)
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti transferirane između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje stope vrednovanja	-	-	-	-
31. decembra 2025.	9	-	-	9

	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2024. godine	117	-	-	117
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	(75)	-	-	(75)
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti transferirane između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje stope vrednovanja	-	-	-	-
Decembra 31, 2024.	42	-	-	42

9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i obveznice)

Dve kategorije koje pripadaju grupaciji su pisma o dugu koje su izdale zemlje Evropske unije, Amerika i Kosovo. Trezorski zapisi u nastavku imaju rok dospeća do godinu dana. Dok su one obveznica do 7 godina. Efektivna kamatna stopa na hartije od vrednosti varira između -0,014% do 4,273% godišnje u 2024. godini (2024: -0,014% do 4,998% godišnje).

Centralna banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i državne obveznice) (nastavak)

Analitičko obelodanjivanje hartija od vrednosti po vrsti i zemljama izdavanja:

Po državama:

Država	2025			2024		
	Vrednost koja se prenosi	Očekivani kreditni gubici	Neto vrednost	Prenesena vrednost	Očekivani kreditni gubici	Neto vrednost
Nemačka	56,581	(32)	56,549	58,625	(34)	58,591
Francuska	58,987	(46)	58,941	48,499	(30)	48,469
Holandija	94,061	(31)	94,030	73,606	(37)	73,569
Finska	58,578	(28)	58,550	67,759	(40)	67,719
Slovenija	37,282	(31)	37,251	29,989	(19)	29,970
Luksemburg	29,981	(3)	29,978	29,543	(4)	29,539
Belgija	76,946	(42)	76,904	69,117	(36)	69,081
Austrija	60,453	(36)	60,417	70,216	(49)	70,167
Irska	45,965	(7)	45,958	45,849	(15)	45,834
Amerika	12,697	(2)	12,695	14,364	(2)	14,362
Italija	35,566	(14)	35,552	36,700	(30)	36,670
Poljska	15,354	(39)	15,315	15,506	(38)	15,468
Litvanija	15,072	(6)	15,066	-	-	-
Kosovo	192,607	(152)	192,455	172,789	(134)	-
Ukupno	790,130	(469)	789,661	732,562	(468)	732,094

Po vrsti:

	2025			2024		
	Vrednost koja se prenosi	Očekivani kreditni gubici	Neto vrednost	Vrednost koja se prenosi	Očekivani kreditni gubi	Neto vrednost
Trezorski zapisi	12,697	(2)	12,695	14,364	(2)	14,362
Obveznice	777,433	(467)	776,966	718,198	(466)	717,732
Ukupno	790,130	(469)	789,661	732,562	(468)	732,094

Relevantni pokreti OKG za dužničke hartije od vrednosti sa amortizovanim troškovima su sledeći:

	2025			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2025.	468	-	-	468
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	1	-	-	1
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti transferirane između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje stope vrednovanja	-	-	-	-
31. decembra 2025.	469	-	-	469

Centralna banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i državne obveznice) (nastavak)

Relevantno kretanje OKG-a za dužničke hartije od vrednosti sa amortizovanim troškovima (nastavak)

	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2024.	367	-	-	367
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	101	-	-	101
Uticao OKG-a na kraju godine na izloženosti transferirane između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje stope vrednovanja	-	-	-	-
31. decembra, 2024.	468	-	-	468

U sledećoj tabeli prikazana je geografska distribucija investicija u hartije od vrednosti, uključujući minimalnu, maksimalnu i prosečnu efektivnu kamatnu stopu. Takođe, procenat koncentracije i zrelosti na državnom nivou.

Država	2025					
	Minimalna efektivna kamata	Maksimalna efektivna kamata	Prosečna efektivna kamata	Prenesena vrednost	% od ukupne težine	Dospeće
Nemačka	1.87197%	3.03205%	2.60787%	56,581	7.16%	2026 - 2031
Francuska	1.94560%	2.37200%	2.15880%	58,987	7.47%	2027
Holandija	2.06588%	2.36018%	2.19421%	94,061	11.90%	2026 - 2030
Finska	2.08483%	3.05094%	2.65691%	58,578	7.41%	2026 - 2028
Slovenija	2.17237%	3.15152%	2.59231%	37,282	4.72%	2026 - 2031
Luksemburg	2.13459%	2.26451%	2.21208%	29,981	3.79%	2026 - 2028
Belgija	0.22016%	2.31102%	1.61380%	76,946	9.74%	2026 - 2029
Austrija	2.14269%	2.80866%	2.50527%	60,453	7.65%	2026 - 2029
Irska	2.17326%	2.60733%	2.38268%	45,965	5.82%	2028 - 2031
Amerika	4.00743%	4.27301%	4.14022%	12,697	1.61%	2026
Italija	-0.01403%	0.05282%	0.01940%	35,566	4.50%	2026
Poljska	0.05768%	0.07231%	0.06645%	15,354	1.94%	2027 - 2028
Litvanija	1.96459%	1.96459%	1.96459%	15,072	1.91%	2026
Kosovo	1.58227%	3.69770%	2.37278%	192,607	24.38%	2026 - 2031
Ukupno				790,130	100%	

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i obveznice) (nastavak)****Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i obveznice)**

Država	2024			Prenesena vrednost	% od ukupne težine	Dospeće
	Minimalna efektivna kamata	Maksimalna efektivna kamata	Prosečna efektivna kamata			
Nemačka	0.49757%	3.03205%	2.10637%	58,625	8.00%	2025 - 2027
Francuska	0.85635%	2.37200%	1.61417%	48,499	6.62%	2025 - 2027
Holandija	2.06588%	2.36018%	2.17894%	73,606	10.05%	2026 - 2028
Finska	0.85555%	3.05094%	2.20657%	67,759	9.25%	2025 - 2028
Slovenija	0.47233%	3.15152%	2.08428%	29,989	4.09%	2025 - 2028
Luksemburg	1.16414%	2.26451%	1.88860%	29,543	4.03%	2025 - 2026
Belgija	0.22016%	2.63902%	1.72340%	69,117	9.44%	2025 - 2029
Austrija	2.14269%	3.37129%	2.67847%	70,216	9.58%	2025 - 2029
Irska	2.17326%	3.31140%	2.62184%	45,849	6.26%	2025 - 2031
Amerika	4.60941%	4.99778%	4.80360%	14,364	1.96%	2025
Italija	-0.01403%	0.05282%	0.01940%	36,700	5.01%	2026
Poljska	0.05768%	0.07231%	0.06645%	15,506	2.12%	2027 - 2028
Kosovo	0.98795%	3.69770%	2.17685%	172,789	23.59%	2025 - 2029
Ukupno				732,562	100%	

10. Plasmani na tržištu novca

Aktivni plasmani na datum izveštavanja (kraj 2025. godine) uglavnom su ročnosti do tri meseca i obeležene sa druge strane geografskom distribucijom (uglavnom na finansijskim tržištima Evrozone i SAD-a).

Upravljanje portfeljem plazma i drugih finansijskih instrumenata vrši se prema definiciji unutrašnjih politika CBK-a.

Centralna banka Republike Kosova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

10. Plasmani na tržištu novca (nastavak)

Plasmani na tržištu novca se sastoje na sledeći način:

	2025			2024		
	Vredn ost koja se prenos i	Očekiva ni kreditni gubici	Neto vrednost	Vrednost koja se prenosi	Očekivan i kreditni gubi	Neto vrednost
Oročeni depoziti						
Deutsche Bank a.g.	35,000	(1)	34,999	25,000	(2)	24,998
Banque Centrale du Luxembourg	130,000	(9)	129,991	165,000	(15)	164,985
Deutsche Bundesbank	70,000	(22)	69,978	100,000	(35)	99,965
Raiffeisen Bank International a.g.	33,957	(4)	33,953	38,406	(7)	38,399
DZ Bank a.g.	20,000	-	20,000	20,200	-	20,200
Erste Group Bank a.g.	70,000	(2)	69,998	82,000	-	82,000
Hrvatska Narodna Banka	67,000	(33)	66,967	50,000	(27)	49,973
Banque de France	90,000	(34)	89,966	-	-	-
Banca D'Italia	41,000	(16)	40,984	-	-	-
Bank of England	4,968	(2)	4,966	-	-	-
Landesbank Baden-Wuerttemberg a.g.	10,000	-	10,000	-	-	-
Federal Reserve Bank (FED-NY)	6,213	(1)	6,212	6,064	(1)	6,063
Banka Kombëtare Tregtare Kosovë	14,968	(7)	14,961	19,469	(9)	19,460
	593,106	(131)	592,975	506,139	(96)	506,043
Obračunske kamate na oročene depozite						
Deutsche Bank a.g.	14	-	14	43	-	43
Banque Centrale du Luxembourg	250	-	250	165	-	165
Deutsche Bundesbank	56	-	56	16	-	16
Raiffeisen Bank International a.g.	8	-	8	8	-	8
DZ Bank a.g.	14	-	14	31	-	31
Erste Group Bank a.g.	56	-	56	116	-	116
Hrvatska Narodna Banka	251	-	251	374	-	374
Banque de France	136	-	136	-	-	-
Banca D'Italia	52	-	52	-	-	-
Bank of England	38	-	38	-	-	-
Landesbank Baden-Wuerttemberg a.g.	5	-	5	-	-	-
Federal Reserve Bank (FED-NY)	1	-	1	1	-	1
Banka Kombëtare Tregtare Kosovë	2	-	2	9	-	9
	883	-	883	763	-	763
Ukupno	593,989	(131)	593,858	506,902	(96)	506,806

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***10. Plasmani na tržištu novca (nastavak)**

Relevantna kretanja OKG-a za depozitne račune u nerezidentnim bankama sa amortiziranim troškovima su sledeća:

	2025			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2025.	96	-	-	96
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	35	-	-	35
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti transferirane između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje stope vrednovanja	-	-	-	-
31. decembra 2025.	131	-	-	131
	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
OKG 1. januara 2024.	28	-	-	28
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
OKG (smanjenje) / povećanje za godinu dana	68	-	-	68
Uticaj OKG-a na kraju godine na izloženosti transferirane između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje popusta (poznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne dovode do odjave	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za OKG proračune	-	-	-	-
Prilagođavanje stope vrednovanja	-	-	-	-
31. decembra 2024.	96	-	-	96

Plasmani na tržištu novca su u evrima i dolarima, efektivna kamatna stopa tokom 2025. godine kreće se od 1,97% do 4,25% godišnje (2023: 2,31% do 5,30% godišnje) i imaju početno dospeće od 1 do 365. Depoziti imaju minimalnu kreditnu procenu od AAA / Aaa / AAA do BB- / Ba3 / BB-, prema proceni za 2023. godinu od strane Standard & Poors / Moody's / Fitch.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***11. Povezana sredstva sa MMF (Međunarodni monetarni fond)**

	2025	2024
Plaćeni deo / rezervni kvote (RTP)	23,458	25,255
PPP Naslovi	138,834	153,951
Obračunate kamate – akrualne	730	983
MMF	163,022	180,189

Gore navedena sredstva odnose se na prijem Kosova u MMF u junu 2009. godine. Što se tiče članstva Kosova u MMF-u, CBK deluje kao depozitar i fiskalni agent. Ovo je u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakon br. 03-L-152 o članstvu Republike Kosovo u Međunarodnom monetarnom fondu i organizacijama Grupe Svetske banke.

Kvota MMF-a predstavlja kvotu za registraciju, koja se utvrđuje u trenutku prijema i naknadnih izmena, a izražava se u PPP -u. Ukupna kvota je 82,6 miliona u PPP-u. Iako je gore objavljeno u napomeni 11 je samo kontravrednost plaćenog (rezervnog) dela kvote plus dodatna vrednost u skladu sa propisima MMF-a, na osnovu pravila i propisa i odluka MMF-a. Treba napomenuti da su stavke računa vezanih za MMF prikazane prema metodi neto prezentacije, što znači da se neplaćeni deo kvote drži na vanbilansnim računima u iznosu od oko 62,3 miliona PPP ili 72,6 miliona evra za 2025. godinu (dok su u 2024. godini vrednosti bile oko 62,3 miliona PPP ili 78,1 milion evra).

PPP naslovi predstavljaju imovinu/aktivu koju je odobrio Odbor guvernera MMF-a u skladu sa PPP alokacijama zemljama članicama MMF-a (odluke donesene 28. avgusta 2009. i 9. septembra 2009.). Kao i nova alokacija/raspodela za 2021. godinu (prema definicijama MMF-a) u iznosu od 79.168.385 PPP (SDR) koju je odobrio Odbor guvernera MMF-a 2. avgusta 2021. godine i stupa na snagu 23. avgusta 2021. godine. Kao rezultat toga, stavka PPP hartije od vrednosti u MMF-u u ime Republike Kosovo je povećana za vrednost u pitanju od dana stupanja na snagu transakcije. PPP naslovi i delimično plaćena vrednost kamate na kvotu, godišnja kamatna stopa u 2025. godini pomerila se u proseku sa 2,664% na 3,236% godišnje (2024: 3,159% na 4,136% godišnje).

CBK deluje kao depozitna institucija (banka) za Vladu Kosova. Da upravlja aktivnostima i tokovima iz sporazuma sa MMF-om. Za svaki događaj sporazuma o pozajmljivanju i korišćenju sredstava, CBK i Vlada Kosova potpisuju memorandum o razumevanju o slučajevima kada Kosovo pozajmljuje ili koristi finansijske instrumente od MMF-a.

Tokom izveštajnog perioda, zaduživanje primljeno u okviru Instrumenta za brzo finansiranje (RFI) je otplaćeno. U 2024. godini ovo zaduživanje iznosilo je 10,325 miliona SDR, odnosno 12,956 miliona evra. Ovaj kredit je prvobitno uzet 2020. godine.

Ostali instrumenti uključuju zaduživanje u okviru Fonda za finansijsku održivost i stabilnost (RSF), u iznosu od 61.950 miliona SDR, odnosno 72.134 miliona evra (u poređenju sa 2024. godinom, kada je ta vrednost iznosila 54.206 miliona SDR ili 68.018 miliona evra, kao vanbilansne stavke).

Takođe, postoji novi instrument (kao povlačenje imovine / SBA) u 2025. godini u iznosu od 80,122 miliona SDR, odnosno 93,294 miliona evra, koji je u ime Stand-By sporazuma (SBA), koji je povučen / odnosno isplaćen u junu 2025. godine (ovo je takođe vanbilansna stavka).

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***12. Imovina i oprema**

Imovina i oprema se sastoje od sledećeg:

	Investicije u iznajmljivanje objekata	Oprema	Računari	Vozila	Ukupno
Troškovi					
1. januara 2024.	6,128	2,765	2,283	389	11,565
Kupovina	55	173	200	-	428
Kupovina u toku	(4)	111	-	-	107
Transfer iz (ispravka)	-	-	-	-	-
Izbacivanje van upotrebe	-	(25)	(8)	-	(33)
31. decembra 2024.	6,179	3,024	2,475	389	12,067
1. januara 2025.	6,179	3,024	2,475	389	12,067
Kupovina	48	236	322	-	606
Kupovina u toku	58	135	-	-	193
Transfer iz (ispravka)	-	-	-	-	-
Izbacivanje van upotrebe	-	(15)	(1)	-	(16)
31. decembra 2025.	6,285	3,380	2,796	389	12,850
Amortizacija					
1. januara 2024.	2,609	2,441	1,859	380	7,289
Amortizacija godine	310	115	171	9	632
Transfer iz (ispravka)	-	-	-	-	-
Izbacivanje van upotrebe	-	-	(6)	-	(6)
31. decembra 2024.	2,919	2,556	2,024	389	7,888
1. januara 2025.	2,919	2,556	2,024	389	7,888
Amortizacija godine	316	153	189	-	658
Transfer sa / do (ispravka)	-	-	-	-	-
Izbacivanje van upotrebe	-	(15)	(1)	-	(16)
31. decembra 2025.	3,235	2,694	2,212	389	8,530
Prenosna vrednost					
1. januara 2024 .	3,519	324	424	9	4,276
31. decembra 2024.	3,260	468	451	-	4,179
31. decembra 2025.	3,050	686	584	-	4,320

Nema sredstava blokiranih kao kolateral do 31. decembra 2025. godine (31. decembar 2024. godine: nema). Prema Zakonu o CBK, Centralna banka će, u cilju obavljanja svoje službene delatnosti, koristiti i upravljati imovinom i objektima, uključujući pokretnu i nepokretnu imovinu, koja se nalazi u Garibaldi ulici 33, Priština.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***13. Nematerijalna imovina**

Nematerijalna imovina se sastoji od sledećeg:

	Računarski programi	Ukupno
Troškovi		
Stanje 1. januara 2024.		
	3,326	3,326
Kupovina	198	198
Stanje 31. decembra 2024.	3,524	3,524
Stanje 1. januara 2025.	3,524	3,524
Kupovina	109	109
Kupovina u toku	129	129
Stanje 31. decembra 2025.	3,762	3,762
Amortizacija		
Stanje 1. januara 2024.	2,430	2,430
Amortizacija za godinu	258	258
Stanje 31. decembra 2024.	2,688	2,688
Stanje 1. januara 2025.	2,688	2,688
Amortizacija za godinu	295	295
Stanje 31. decembra 2025.	2,983	2,983
Iznosi koji se prenose		
Stanje 1. januara 2024.	896	896
Stanje 31. decembra 2024.	836	836
Stanje 31. decembra 2025.	779	779

Tokom 2025. i uporedne godine, nije bilo vozila koja su izvučena iz upotrebe i koja su imala materijalnu vrednost da budu predstavljena.

14. Ostala sredstva

Ostala sredstva se sastoje od sledećeg

	2025	2024
Obračunski (akrealni) prihodi od tarifa	2,865	2,536
Potraživanja i avansne otplate, plaćanja u toku	338	137
Ukupno	3,203	2,673

Izračunati (obračunski) prihod od naknada predstavlja naknade od obnove licence i druge naknade za lokalne finansijske institucije obračunate za poslednje tromesečje.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***15. Obaveze prema komercijalnim bankama u zemlji**

Prema Pravilu XVII CBK-a o bankarskom nadzoru, komercijalne banke koje posluju na Kosovu su obavezne da održavaju zaštitne slojeve likvidnosti u iznosu od 10% kvalifikovanih depozita svojih klijenata. Najmanje polovina ove rezerve mora se čuvati na računu kod CBK.

Obaveze prema bankama u zemlji

	2025	2024
ProCredit Bank Kosovë	26,782	47,192
Raiffeisen Bank Kosovë	37,610	39,546
NLB Prishtina	26,848	44,723
Banka Ekonomike	14,179	22,214
Banka për Biznes	11,595	18,156
Banka Kombëtare Tregtare	19,931	37,048
Banka Ekonimike Turke (TEB)	19,483	38,654
Turkiye is Bankasi a.s.	-	2,533
T.C.Ziraat Bankasi A.S. – Filijala na Kosovu	2,198	4,641
Banka Credins Kosovo	1,218	2,070
PriBank sh.a.	2,358	3,074
Banka Kreditore e Prishtinës	-	68
Ukupna rezerva potrebna do 5%	162,198	259,916
Dodatni iznos povrh obavezne rezerve 5%		
ProCredit Bank Kosovë	57,600	47,192
Raiffeisen Bank Kosovë	62,511	39,546
NLB Prishtina	139,188	96,195
Banka Ekonomike	52,757	38,051
Banka për Biznes	36,049	18,156
Banka Kombëtare Tregtare (dega në Prishtinë)	48,741	79,657
Banka Ekonimike Turke (TEB)	59,166	48,429
Turkiye is Bankasi a.s.	874	4,554
T.C.Ziraat Bankasi A.S. – Filijala na Kosovu	26,387	10,255
Banka Credins Kosovo	8,377	2,070
PriBank sh.a.	15,093	12,041
Banka Kreditore e Prishtinës	88	68
Ukupni dodaci na tekuće račune	506,827	396,211

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***15. Obaveze prema komercijalnim bankama u zemlji (u nastavak)**

Obračunska (akrualna) kamata	2025	2024
ProCredit Bank Kosovo	26	23
Raiffeisen Bank Kosovo	30	23
NLB Prishtina	28	23
Banka Ekonomike	14	11
Banka për Biznes	11	10
Banka Kombëtare Tregtare (Kosovo)	18	17
Banka Ekonomike Turke (TEB)	20	20
Turkiye is Bankasi a.s.	-	1
T.C. Ziraat Bankasi A.S. – Kosovo branch	2	2
Banka Credins Kosovo	1	1
PriBank sh.a.	2	2
Banka Kreditore e Prishtinës	-	-
Ukupna kamata	152	133
Ukupno banaka	669,177	656,260

Kamatna stopa koja se primenjuje 31. decembra 2025. godine iznosi 0,30% (za 31. decembar 2024. godine iznosila je 0,30%), za depozite do obavezne rezerve. Obavezna rezerva se izračunava u skladu sa relevantnim propisima o zahtevima za zaštitni sloj likvidnosti.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***16. Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om**

	2025	2024
Račun MMF-a br. 2	63	68
MMF PPP – Distribucija	156,807	168,819
Obračunska kamata	812	1,067
Ukupna obaveza prema MMF-u	157,682	169,954
Obaveza prema Vladi		
MMF - Deo kvote koju plaća vlada	19,773	20,601
Ukupna obaveza prema vladi	19,773	20,601
Ukupno	177,455	190,555

Gore navedene vrednosti se odnose na prijem Kosova u MMF u junu 2009. godine.

Račun br. 2 je operativni račun MMF-a u CBK i otvoren je u skladu sa zahtevima zasnovanim na pravilima i propisima MMF-a.

Deo kvote koji je MMF-u platila Vlada Kosova, predstavlja iznos koji je Vlada Kosova platila MMF-u u ime kvote MMF-a.

Distribucija (izdavanje) PPP-a je distribucija (izdavanje) PPP-a od strane MMF-a državama članicama MMF-a, čije je izdavanje odobrio Odbor guvernera MMF-a 28. avgusta 2009. i 9. septembra 2009. godine. Kao i raspodela (izdavanje/raspodela) u 2021. godini (prema definicijama MMF-a) u iznosu od 79.168.385 PPP (SDR) koju je odobrio Odbor guvernera MMF-a 2. avgusta 2021. godine i koja stupa na snagu 23. avgusta 2021. godine. Kao rezultat toga, ova stavka u ime Republike Kosovo je povećana za vrednost o kojoj je reč od dana stupanja na snagu transakcije.

Distribucije/izdavanja PPP-a i plaćeni deo kvote su kamate koje sadrže prosečne godišnje kamatne stope koje su se pomerile sa 2,664 – 3,236% za 2025. godinu (2024: 3,159 – 4,156% godišnje).

Obaveze prema računima MMF-a prikazane su prema neto metodi koja odražava samo finansijske stavke. Dok su obaveze o obećavajućim ocenama i čuvaju se kao stavke van bilansa. Kao takvi, oni su objavljeni pod napomenom 11 ovih finansijskih izveštaja.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***17. Obaveze prema državnim institucijama**

Obaveze prema državnim institucijama obuhvataju tekuće račune i to:

Tekući računi	2025	2024
Trezor – Ministarstvo za finansije	179,095	249,422
Kosovska agencija za privatizaciju	194,103	179,143
Ukupno	373,198	428,565

Tekući računi – obračunske kamate	2025	2024
Trezor – Ministarstvo za finansije	84	74
Kosovska agencija za privatizaciju	50	46
Ukupno II	134	120

Oročeni depozitni računi	2025	2024
Trezor – Ministarstvo za finansije	240,000	146,000
Kosovska agencija za privatizaciju	-	-
Ukupno III	240,000	146,000

Oročeni depozitni računi – obračunske kamate	2025	2024
Trezor – Ministarstvo za finansije	444	500
Kosovska agencija za privatizaciju	-	-
Ukupno IV	444	500

Ukupni tekući računi/oročeni depoziti	2025	2024
Trezor - Ministarstvo za finansije	419,623	395,996
Kosovska agencija za privatizaciju	194,153	179,189
Ukupno (I, II, III i IV)	613,776	575,185

Godišnja efektivna kamatna stopa na tekuće račune za 2025. godinu iznosi 0,30% (za 2024. godinu takođe 0,30%).

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***18. Obaveze prema drugim institucijama**

Tekući računi	2025	2024
Kompanije za osiguranje	4,176	4,164
Javne institucije	128,952	100,410
Licencirani penzioni fondovi	-	-
Privremene administrativne institucije (eulex)	93	66
Ostalo	2	2
	133,223	104,642

Tekući računi – obračunske kamate	2025	2024
Kompanije za osiguranje	1	1
Javne institucije	32	34
Licencirani penzioni fondovi	-	-
Privremene administrativne institucije (eulex)	-	-
Ostalo	-	-
	33	35
Ukupno	133,256	104,677

Efektivna godišnja kamatna stopa na tekuće račune za 2025. godinu iznosi 0,30% (za 2024. 0,30%).

Javne institucije su institucije osnovane u svrhu javnog interesa, a glavnu težinu grupacije čine *Kosovski penzioni štedni fond* (javna institucija), *Fond za osiguranje depozita* i *Fond za kreditnu garanciju*. S obzirom na to da su računi u dobrom poverenju od Energetske korporacije Kosova (KEK) i KOSTT-a, kao i drugi računi koji imaju sekundarnu težinu u ovoj grupaciji.

Analiza grupe stavke obaveza javnih institucija (napomena 18 nastavak):

Javne institucije	2025	2024
Kosovski penzioni štedni fond (KPDF)	26,510	10,937
Fond za osiguranje depozita (FODK)	91,372	77,454
Kreditni garantni fond (KGFK)	10,232	10,789
Operator za prenos i tržište energije (KOSTT)	274	273
Energetska korporacija Kosova (KEK)	428	426
Regionalna kompanija za vodovod (RKV Priština) A.D.	148	148
Pošta i telekom Kosova - PTK - J.S.C.	15	412
Ostale institucije	5	5
Ukupno	128,984	100,444

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***19. Obaveze od pozajmljivanja**

	2025	2024
Prenesena vrednost od 1. januara	1,484	1,662
Otplate za zaduživanje (rate)	(228)	(224)
Prilagođavanja deviznog kursa	(89)	46
Ukupno na dan 31. decembra	1,167	1,484

Navedeni iznosi predstavljaju zaduživanje od strane Svetske banke u SDR valuti preračunato u evro na izveštajni datum. Banka je iskoristila mogućnost zaduživanja po povoljnim uslovima (niska kamatna stopa i period oslobađanja od plaćanja glavnice od oko 10 godina).

Isplate kamata počele su od početka isplate 2014. godine, dok je otplata glavnice počela od oktobra 2021. godine. Datum dospeća/zatvaranja duga je 15. april 2031. godine.

Uglavnom se zaduživanje odnosi na projekat razvoja plaćanja u zemlji, omogućavajući njihovu obradu u realnom vremenu, kao i projekat centra za kontinuitet rada. Oba ova projekta su već realizovana. Razlika je nastala zbog plaćanja odgovarajućih rata, a delom i zbog kretanja kursa EVRO/SDR na izveštajni datum sa uporednim periodom.

20. Ostale obaveze

	2025	2024
Račun pod nadzorom	762	760
Odloženi prihodi od grantova	32	67
Ostali odloženi prihodi	10	10
Dozvole / rezerve za nepredviđene obaveze	426	365
Razni poverioci	1,285	995
Prednosti dugoročnih zaposlenih	1,270	672
Ukupno	3,785	2,869

Na dan 31. decembra 2025. godine, na računima koji se čuvaju, nalazi se iznos od 762 hiljade evra (na dan 31. decembra 2024. godine, saldo je iznosio 760, razlika je plaćanje kamata tokom 2025. godine) koji se odnosi na tekući operativni račun bivšeg Osiguravajuće kompanije Kosova koji je likvidiran u aprilu 2010. godine. Prema procesu u pitanju, ovaj iznos je ostao kao račun pod nadzorom CBK-a.

Kretanja u dozvolama/provizijama za moguće obaveze tokom godine su sledeća:

	2025	2024
Prenesena vrednost od 1. januara	365	505
Dozvole/troškovi iz rezervi za nepredviđene obaveze (napomena 28)	72	-
Smanjenje provizija tokom godine	(11)	(140)
Ukupno	426	365

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***20. Ostale obaveze (nastavak)**

Kretanja u prihodima od grantova su sledeći:

	Ostalo	Svetska banka	Evropska centralna banka	Ukupno
Odloženi prihodi od grantova 1. januara 2024. godine	-	102	-	102
Grantovi primljeni tokom godine	-	-	15	15
Grantovi priznati kao unos za godinu (napomena: 25)	-	(35)	(15)	(50)
	-	-	-	-
Odloženi prihodi od grantova 31. decembra 2024.	-	67	-	67
Odloženi prihodi od grantova 1. januara 2025. godine	-	67	-	67
Grantovi primljeni tokom godine	2	-	90	92
Grantovi priznati kao unos za godinu (napomena: 25)	(2)	(35)	(90)	(127)
	-	-	-	-
Odloženi prihodi od grantova 31. decembra 2025.	-	32	-	32

Grant Ministarstva za finansije proizilazi iz jednog od njihovih projekata za izradu aplikacije registra hartija od vrednosti (njihova pitanja) Vlade Kosova, nakon završetka projekta, dali su nam aplikaciju kao grant i istim upravlja CBK.

Dok je grant Svetske banke bio za primenu terenskog nadzora, kao i grant ECB-a je regionalni projekat za obuku od strane ECB za regionalne centralne banke, CBK je takođe deo ovog programa

21. Ovlašćeni kapital

Ovlašćeni kapital CBK-a na dan 31. decembra 2025. i 2024. godine iznosi 30.000 hiljada evra prema Zakonu br. 03/L- 209 usvojen 22. jula 2010.

CBK izveštava Skupštini Kosova. Kapital CBK-a ne podleže nikakvoj odgovornosti.

21a. Rezervni fond i rezerva ponovne procene

Rezervni fond i rezerva ponovne procene regulisani su članom 54. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo. Osvajanje ovog zakona.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***22. Neto prihodi od kamata**

Neto prihod od kamata sastoji se od sledećeg:

	2025	2024
Prihodi od kamata		
Iz tekućih računa	3,135	12,521
Sa depozitnih računa	14,155	14,285
Od hartija od vrednosti (trezorskih zapisa i obveznica)	14,785	12,450
Iz računa kod MMF-a	4,250	5,893
Od negativnih stopa do depozita	-	-
	36,325	45,149
Troškovi kamata		
Na računima nebankarskih subjekata (MMF)	4,720	6,395
Negativne stope na nostro računima kod korespondentnih banaka	1,669	1,459
Prema tekuće račune u Trezoru	6,600	9,640
Drugim institucijama (javnim, komercijalnim i drugim)	427	416
Od pozajmljivanja	10	12
	13,426	17,922
Neto prihodi od kamate	22,899	27,227

Tokom 2025. godine kamatne stope su blago pale. U međuvremenu, tokom 2024. godine bili su relativno visoki. Kao rezultat ovih kretanja stopa i upravljanja stavkama koje donose kamatu (odgovarajući portfelj) u okviru stavki finansijskih instrumenata, proizlazi da je došlo do promena (smanjenja) u stavkama grupisanim u ovoj napomeni za *prihode i troškove kamata*, kao i u *neto stavci prihoda od kamata*.

Kamatna stopa koja se primenjuje na kupce tokom 2025. godine iznosi 0,30% (dok je u 2024. godini isto 0,30%).

Treba napomenuti da su stavke sa povezanim računima MMF-a zasnovane na valuti PPP (SDR) i imaju stope prema obelodanjivanjima u odgovarajućim napomenama 11 i 16 ovih finansijskih izveštaja za 2025. godinu (dok su se takođe smanjile u 2025. godini u odnosu na 2024. godinu).

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***23. Neto prihodi od naknada i zaustavljanja**

Neto prihodi od tarifa i zaustavljanja sastoji se od sledećeg:

	2025	2024
Prihodi od tarifa		
Od gotovinskih depozita	1,685	1,524
Od dolaznih spoljnih transfera	111	109
Od odlaznih spoljnih transfera	736	640
Iz međubankarskog klirinškog sistema	2,387	2,172
Iz sistema kreditnog registra	302	252
Ostale tarife	40	19
Ukupan prihod od tarifa	5,261	4,716
Troškovi od tarifa		
Za transfer novca	1,331	1,168
Za transakcije sa korespondentnim bankama	59	53
Ukupni troškovi od tarifa	1,390	1,221
Neto prihodi od tarifa i zaustavljanja	3,871	3,495

Ovaj skup prihoda proizilazi iz usluga koje se pružaju klijentima Banke, za plaćanja, depozite, za platformu kreditnog registra, kao i održavanje računa i predmeta u pritvoru (nema promena u tarifama, povećanje proizilazi iz povećanja obima aktivnosti).

24. Prihodi od regulatorne aktivnosti

Prihodi od regulatorne aktivnosti uglavnom uključuju tarife nametnute finansijskim institucijama na Kosovu u okviru izdavanja ili obnavljanja dozvola, kao i druge važeće naknade koje se odnose na njihove aktivnosti i za koje CBK ima zakonsko ovlašćenje da reguliše.

	2025	2024
Prihodi od naknada za usluge, regulacija i nadzor		
Od komercijalnih banaka	6,545	5,760
Od osiguravajućih društava	2,676	2,550
Od nebankarskih finansijskih institucija	445	383
Iz penzionih fondova	32	29
Ukupno	9,698	8,722

I ovde nema promena u tarifama, povećanje proizilazi iz povećanja obima aktivnosti.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***25. Prihodi od grantova**

Prihodi od grantova sastoje se od sledećeg:

	2025	2024
Svetska banka	35	35
Grantovi od Evropske unije	90	15
Ostalo	2	-
Ukupno	127	50

26. Ostali operativni prihodi

	2025	2024
Ostali prihodi	-	22
Ukupno	-	22

Ostali prihodi su prihodi koji se ne odnose na normalnu aktivnost CBK-a i bilo koju drugu situaciju objavljenu u posebnoj napomeni.

27. Troškovi zaposlenih i ostala povezana primanja

Troškovi osoblja i druge beneficije sastoje se od sledećeg:

27.1 Plate, penzijski doprinosi i zdravstveno osiguranje

	2025	2024
Plate	5,679	4,689
Doprinosi za penziju (poslodavac)	917	739
Troškovi zdravstvenog i životnog osiguranja	342	293
	6,938	5,721

27.2 Ostali troškovi osoblja

	2025	2024
Dugoročni planovi beneficija zaposlenih	598	14
Obuka osoblja	199	143
Troškovi Odbora Centralne banke	188	147
Ostalo	38	11
	1,023	315
Ukupno	7,961	6,036

Prosečan broj zaposlenih koji su aktivno uticali na objavljene troškove za 2025. godinu je 251 (ovaj prosek u 2024. godini bio je 239).

27. Troškovi zaposlenih i ostala povezana primanja (nastavak)

Beneficije zaposlenih predstavljaju ključnu podkategoriju troškova osoblja i istovremeno jednu od najznačajnijih komponenti ukupnih operativnih troškova institucije. Ova kategorija obuhvata osnovne plate, dodatke na plate, kao i ostale naknade koje se smatraju direktnim koristima za zaposlene, ostvarene tokom izveštajne godine.

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je porast ove podgrupe troškova, kao rezultat više ključnih faktora. Pre svega, povećanje je povezano sa zapošljavanjem na novim radnim mestima, radi zadovoljavanja postojećih operativnih i razvojnih potreba institucije. Pored toga, promene u nivou naknada rezultat su revizija sprovedenih tokom izveštajne godine, u cilju usklađivanja sa tržišnim uslovima i očuvanja konkurentnosti u finansijskom sektoru.

Osnova ovih promena leži u strategiji jačanja profesionalnih kapaciteta kroz angažovanje dovoljnog broja kadrova, kao i obezbeđivanje odgovarajućeg profesionalnog kvaliteta. Ovo ima za cilj da održi uporediv nivo profesionalne pripreme osoblja CBK-a sa drugim institucijama finansijskog sektora. Dodatni faktor koji je uticao na povećanje rashoda je nedostatak usklađivanja naknada sa inflacijom u prethodnim godinama. Kao rezultat toga, tokom izveštajne godine preduzet je parcijalni proces usklađivanja kompenzacije sa efektima inflacije, što se odrazilo na povećanje naknada osoblja.

Ostali troškovi i dugoročne obaveze obuhvataju troškove obuke i stručnog usavršavanja zaposlenih, obaveze Centralne banke po osnovu duga, kao i dugoročne obaveze u vezi sa beneficijama zaposlenih i druge slične obaveze. Ove kategorije predstavljaju značajan element ukupnog finansijskog upravljanja, kao i politike upravljanja ljudskim resursima institucije.

Ostale beneficije zaposlenih imaju značajan udeo u strukturi dugoročnih obaveza i uglavnom proističu iz motivacionih politika i politika zadržavanja zaposlenih u CBK-u, kao i iz ispunjavanja zakonskih obaveza, uključujući isplatu naknada prilikom odlaska u penziju u visini od tri mesečne plate. Ove politike imaju za cilj obezbeđivanje dugoročne stabilnosti zaposlenih i očuvanje institucionalne ekspertize. U tom kontekstu, zaposleni ostvaruju pravo na dodatne naknade u određenim slučajevima, kao što su obeležavanje jubilarnih godina radnog staža ili odlazak u penziju. Pored naknada prilikom penzionisanja, zaposleni, u skladu sa važećim budžetskim i finansijskim odredbama, mogu ostvariti dodatne beneficije i povodom jubileja radnog staža.

U skladu sa zahtevima Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, ove obaveze se priznaju u svakom izveštajnom periodu, u meri u kojoj su zaposleni ostvarili pripadajuća prava do datuma izveštavanja. Tokom izveštajne godine sprovedena je procena i priznavanje dugoročnih obaveza po osnovu beneficija zaposlenih, što je rezultiralo priznavanjem dodatne obaveze koja je dovela do povećanja dugoročnih obaveza u iznosu od približno 598 hiljada evra. Ovaj iznos predstavlja računovodstveno priznavanje buduće obaveze i ne podrazumeva trenutni odliv novčanih sredstava tokom 2025. godine.

U celini posmatrano, troškovi osoblja, uključujući beneficije zaposlenih i druge dugoročne troškove, odražavaju stratešku opredeljenost institucije ka ulaganju u ljudski kapital. Povećanje ovih rashoda uglavnom je rezultat rasta broja zaposlenih, kontinuiranog unapređenja stručnih kompetencija kroz obuke i profesionalni razvoj, kao i primene politika usmerenih na očuvanje održive konkurentnosti institucije na tržištu rada u finansijskom sektoru.

Centralna banka Republike Kosova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine
(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)

28. Opšti i administrativni troškovi

Opšti i administrativni troškovi se sastoje od sledećeg:

	2025	2024
Održavanje računarskih programa	652	432
Opšti troškovi polise osiguranja	285	228
Putovanja i prevoz	213	159
Troškovi fizičke sigurnosti i skladištenja	163	157
Održavanje i popravke	123	100
Komunalne usluge	90	89
Aktivnosti 25. godišnjice osnivanja CBK-a	-	95
Troškovi provizija	72	-
Članstvo u profesionalnim udruženjima	70	53
Stručna tehnička pomoć i druge spoljne usluge	65	35
Operativni troškovi gotovine	62	40
Troškovi kafeterije	57	52
Troškovi objavljivanja i literature	52	30
Troškovi komunikacije (telefon, fax i internet)	50	32
Društvene aktivnosti	46	42
Troškovi revizije i savetodavnih troškova	29	25
Operativni troškovi vozila	27	25
Konferencije, seminari i radionice	23	4
Troškovi predstavljanja	15	14
Finansijska edukacija	14	2
Potrošni troškovi na računarima, ostali povezani artikli	8	5
Kancelarijski materijal	5	4
Potrošni troškovi za opremu	3	4
Promocija znanja (za studente)	3	2
Reprezentativni materijali	2	4
Ostalo	68	30
Ukupno	2,197	1,663

Trend unutar odgovarajućih stavki imao je uzlazni tok u odnosu na 2024. godinu, ako je to bio tok relevantnog donošenja odluka za povećanje aktivnosti, veću pokrivenost elektronskim aplikacijama (digitalizacija). Kao i da treba naglasiti, ali svi oni su u okviru svojih dozvoljenih godišnjih parametara.

Sve u svemu, u strukturi opštih i administrativnih rashoda dominiraju održavanje računarskih sistema, osiguranje, putovanja i operativne usluge, dok je ukupan rast u 2025. godini uglavnom povezan sa povećanjem troškova za održavanje računarskih programa, profesionalnih i institucionalnih aktivnosti.

Troškovi održavanja *računarskih programa* dominiraju grupom i istovremeno imaju glavnu težinu. Ova kategorija ima najveći rast i čini značajan deo ukupnih troškova. Povećanje se odnosi na poboljšanje postojećih sistema, nove licence za operativne sisteme (Microsoft), od održavanja drugih aplikacija.

28. Opšti i administrativni troškovi (nastavak)

Putovanja i prevoz, povećanje proizilazi iz intenziviranja zvaničnih aktivnosti, učešća na međunarodnim sastancima, konferencijama ili institucionalnim aktivnostima.

Povećanje troškova opšte polise osiguranja rezultat je širenja osiguravajućeg pokrivača, povećanja premija osiguranja i povećanja sredstava koja zahtevaju pokriće.

Povećanje troškova predavljanja, konferencija, seminara i radionica, članstva u strukovnim udruženjima, kao i za finansijsko obrazovanje, pokazuje posvećenost više institucionalnim aktivnostima, zvaničnim sastancima ili unutrašnjim i spoljnim događajima koji su se održali tokom 2025. godine, kao i posvećenost podizanju finansijske pismenosti i posvećenosti najširoj mogućoj međunarodnoj saradnji kroz sestrinske institucije i organizacije i iz kojih imamo koristi i razmenjujemo relevantna znanja.

Društvene aktivnosti obuhvataju: razne događaje i aktivnosti kao što su pokloni za decu na kraju godine, ceremonije i pokloni za penzionisanje zaposlenih, pokloni za 8. mart, kao i druge događaje i aktivnosti usmerene na promociju socijalizma među zaposlenima u CBK.

Program finansijskog obrazovanja (ili finansijsko obrazovanje) je aktivnost CBK koja ima za cilj da upozna šire društvo na Kosovu sa osnovnim znanjem o finansijskom upravljanju i podigne njihovu svest o mogućnostima za maksimalno iskorišćavanje pristupa finansijskim i finansijskim uslugama, sa ciljem podizanja kulture finansiranja i štednje.

Članstva u profesionalnim udruženjima su uglavnom članstva u međunarodnim udruženjima i institucijama, uključujući udruženja nadzornih regulatora (bankarstvo, osiguranje, penzije), kreditni registar, unutrašnju reviziju, kao i standarde finansijskog izveštavanja.

Tokom 2024. godine, CBK je obeležila 25. godišnjicu postojanja različitim aktivnostima, a kao rezultat toga imali smo namenske troškove za ove aktivnosti, prikazane kao stavka u tabeli pod napomenom 28 (najdetaljnija analiza je objavljena sa finansijskim izveštajima za 2024. godinu).

U stavkama stručne tehničke pomoći i drugih spoljnih usluga, promena u odnosu na prethodni period uglavnom je posledica povećanja obima prevodilačkih usluga; Dodatno savetovanje za proces likvidacije, dok su ostali delovi ostali gotovo nepromenjeni.

Dok su druge stavke uopšte ili zadržale svoj trend ili su zabeležile rast u skladu sa njihovim specifičnim zahtevima i potrebama.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***29. Neto dobit / (gubici) od vrednovanja deviza i očekivani kreditni gubici**

Nerealizovani neto gubitak od deviznog kursa iznosi (1.608) hiljada evra za godinu koja se završava 31. decembra 2025. godine (dok je 202: dobit od 690 hiljada) i predstavlja nerealizovanu dobit/gubitak u odnosu na razlike od revalorizacije deviza od konverzije aktive i obaveza USD, GBP i PPP (SDR) u ekvivalentne vrednosti u evrima koje se odražavaju u knjigama CBK.

U okviru valuta koje nisu evro, imamo sledeće odgovarajuće pozicije sa:

		31. decembra 2025.	
Napomena:		Imovina	Obaveze
8,10	GBP	4,383	-
8,9,10	USD	64,015	39,900
11,16	PPP (SDR)	139,242	152,557
		30. decembar 2024.	
		Imovina	Obaveze
	GBP	-	-
8,9,10	USD	61,594	39,900
11,16	PPP (SDR)	142,814	152,191

Efekat promene deviznog kursa proizilazi iz:

	31. decembra 2025	31. decembar 2024
od GBP	(32)	-
od USD	(2,525)	1,100
od PPP (SDR)	952	(317)
	(1,605)	783

Dobitak/gubitak od promene "deviznog kursa" je privremena neoperativna pozicija izvedena iz deviznih stavki (USD i PPP-SDR gore objavljene), koje na dan izveštavanja treba iskazati u njihovoj evropskoj protivvrednosti prema deviznom kursu na datum izveštavanja. Sa promenom deviznog kursa postoje i razlike (dobit ili gubitak), koje kao takve samo izjednačavaju finansijske stavke i ekvivalentne vrednosti, ali koje nisu stvarne realizacije.

Aktivne pozicije u USD (američki dolar) su obelodanjene pod napomenom 4 (d) dok su pozicije u PPP – specijalna prava povlačenja objavljene pod napomenom 11 i 16.

Nerealizovana dobit / gubitak	2025	2024
Iz devizne pozicije	(1,605)	783
Iz pozicije finansijskih instrumenata (napomena 4)	(3)	(93)
Ukupna dobit / gubitak revalorizacije	(1,608)	690

Ako isključimo ovaj efekat (tj. iznose od 1.608 hiljada evra nerealizovanog gubitka u 2025. godini i 690 hiljada evra kao nerealizovanu dobit u 2024. godini), onda operativni finansijski rezultat za 2025. godinu iznosi **25.042 hiljade evra**, a za 2024. godinu **30.927 hiljada evra**.

30. Ugovorene i nepredviđene obaveze

Zakonski slučajevi

CBK ima nekoliko otvorenih sudskih postupaka protiv nje na dan izveštavanja o ovim finansijskim izveštajima. Mišljenje je menadžmenta da konačni rezultat ovih tužbi neće imati značajan uticaj na finansijske izveštaje CBK-a i za godinu koja se završava 31. decembra 2025. godine, međutim, želeći da budemo oprezni (princip razboritosti) za neke od njih, procenili smo raspodelu rezervnog fonda objavljenog kao stavka na druge obaveze.

Nepredviđene obaveze (buduće)

Nepredviđene obaveze se sastoje od:

	2025	2024
Obaveze / ugovori za renoviranje i popravku u	4	84
Obaveze / ugovori za opremu	586	686
Obaveze Aplikacije u toku	551	116
Ukupno	1,141	886

Kosovo je 2009. godine postalo član grupe organizacija Svetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj (MBOR), Međunarodne razvojne asocijacije (MRA) i Multilateralne agencije za garancije investicija (MAGI). U odnosu na ovo članstvo, CBK deluje kao depozitar. Ovo je u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakon br. 03-L-152 o članstvu Republike Kosovo u Međunarodnom monetarnom fondu i organizacijama Grupe Svetske banke.

U junu 2009. godine, Vlada Kosova je izdala pisma obećanja da će izvršiti isplate u vezi sa članstvom u gore pomenutim agencijama Svetske banke, na zahtev i uputstva za njihovo plaćanje. Ukupan iznos na dan 31. decembra 2025. godine iznosio je 718 hiljada, a u 2024. godini ukupan iznos ovih stavaka iznosio je 718 hiljada evra.

Centralna banka Republike Kosova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2025. godine***(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije naznačeno)***31. Transakcije sa povezanim stranama**

Povezane strane uključuju Ključni menadžment i Odbor centralne banke. Njihovi dodaci su predstavljeni na sledeći način:

	2025	2024
Naknade za Odbor CBK-a	103	100
Nadoknade za Komitet za reviziju	11	11
Naknade za Komitet za upravljanje i ljudske resurse	6	6
Naknade za viši izvršni menadžment	232	204
Ukupno	352	321

32. Događaji u nastavku

Nakon datuma izveštaja o finansijskom položaju nisu se dogodili nikakvi materijalni događaji koji bi zahtevali korekcije u finansijskim izveštajima.

V. Statistički prilog ¹⁷

¹⁷ Podaci prikazani u statističkim tabelama predstavljaju nerevidirane podatke finansijskih institucija. Sve naknadne ispravke biće objavljene u periodičnim izveštajima CBK-a.

Ova stranica je namerno ostavljena prazna

Tabela 1.1. Izveštaj finansijskih korporacija – imovina

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto eksterna aktiva								Interni zahtevi							
	Zahtevi za nerezidente							Obaveze prema nerezidentima	Zahtevi centralnoj vladi			Zahtevi prema drugim sektorima	Krediti			
	MONETARNI Aril I SPB	Depozit	Hartije od vrednosti osim akcija	od čega:		Kvota MMF-a	Akcije i drugi kapital		Zahtevi centralnoj vladi	Obaveze prema centralnoj vladi	Krediti		od čega:			
													Druge nefinansijske korporacije	Domaćinstva		
2012	2,224.1	2,660.4	63.3	1,147.7	486.0	68.8	666.5	436.3	1,195.5	-651.7	186.8	838.5	1,847.2	1,819.4	1,271.3	546.3
2013	2,452.7	2,908.3	59.6	1,037.9	818.7	65.9	651.2	455.6	1,369.1	-515.0	258.9	774.0	1,884.2	1,859.9	1,291.1	567.7
2014	2,546.6	3,011.6	62.5	1,313.0	315.7	70.4	1,024.4	465.0	1,609.0	-386.7	349.2	735.9	1,995.8	1,971.5	1,345.5	625.3
2015	2,610.3	3,133.4	65.1	1,271.6	351.3	75.1	1,086.3	523.2	1,864.8	-278.4	481.2	759.6	2,143.2	2,114.8	1,416.3	697.7
2016	2,705.6	3,249.5	56.0	648.0	712.5	105.3	1,307.4	543.9	2,221.0	-160.1	582.2	742.3	2,381.1	2,354.7	1,552.3	799.1
2017	2,784.8	3,441.8	66.3	715.9	639.2	98.1	1,483.0	657.0	2,561.2	-123.4	714.7	838.1	2,684.6	2,650.8	1,747.6	900.4
2018	2,610.2	3,288.1	64.9	602.2	739.8	100.3	1,231.8	677.9	3,049.2	48.5	839.5	791.0	3,000.8	2,970.2	1,965.0	1,000.8
2019	2,867.1	3,574.0	63.7	723.6	633.4	102.1	1,485.3	706.9	3,511.9	181.0	931.6	750.6	3,330.9	3,296.6	2,187.8	1,104.7
2020	2,976.9	3,701.5	58.8	831.3	717.8	97.8	1,356.7	724.6	4,051.2	515.6	1,055.8	540.2	3,535.6	3,499.5	2,312.7	1,182.2
2021	3,511.4	4,296.1	158.2	546.2	789.7	102.2	1,815.1	784.7	4,575.8	485.7	1,127.0	641.3	4,090.2	4,041.7	2,639.8	1,401.2
2022	3,624.3	4,488.2	160.3	744.8	957.0	103.5	1,695.2	864.0	5,241.8	495.6	1,114.1	618.4	4,746.2	4,695.4	3,061.0	1,634.1
2023	4,274.2	5,063.3	153.8	1,110.0	1,210.9	24.4	2,020.7	789.1	5,733.1	340.3	900.6	560.3	5,393.1	5,328.5	3,412.4	1,915.3
2024	4,622.7	5,608.7	154.9	1,043.6	1,320.1	25.3	2,528.7	986.0	6,717.5	340.0	956.5	616.9	6,377.5	6,284.0	3,945.2	2,336.4
2025	5,260.1	6,416.9	139.6	1,103.5	1,529.5	23.5	3,019.2	1,156.7	7,672.5	347.0	1,002.1	655.1	7,325.5	7,233.1	4,431.7	2,795.5

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/01%20Finacial%20Corporations%20Survey.xls

Tabela 1.2. Izveštaj finansijskih korporacija – Obaveze

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Depoziti									K rediti	Tehničke rezerve osiguranja			Akcijski kapital i ostalo	Ostale stavke (neto)
	Prenosivi depoziti	od čega:			Ostali depoziti	od čega:			Neto kapital domaćinstava u penzionim fondovima.		Plaćanje premija i rezervi				
		Nefinansijske javne korporacije	Ostale finansijske korporacije	Domaćinstva		Nefinansijske javne korporacije	Druge nefinansijske korporacije	Domaćinstva							
2012	2,076.6	700.2	13.8	257.5	407.2	1,376.5	61.8	78.2	1,232.9	...	814.9	745.1	69.8	399.2	128.9
2013	2,275.3	848.0	16.4	299.6	506.6	1,427.3	55.7	98.2	1,268.4	...	990.3	919.0	71.3	403.9	152.4
2014	2,353.7	1,133.9	21.1	338.4	743.5	1,219.8	51.6	58.0	1,104.8	...	1,173.8	1,094.1	79.7	452.3	175.8
2015	2,514.6	1,378.4	11.1	413.8	919.0	1,136.3	20.6	68.3	1,046.8	...	1,329.6	1,237.3	92.3	530.5	100.4
2016	2,739.7	1,630.1	24.7	456.0	1,116.0	1,109.6	32.2	70.8	1,006.2	...	1,546.0	1,425.4	120.6	542.4	98.4
2017	2,888.4	1,780.2	59.2	491.6	1,191.8	1,108.2	35.1	89.9	978.7	...	1,766.5	1,652.8	113.8	621.0	70.0
2018	3,118.2	1,962.6	80.5	527.0	1,316.1	1,155.6	30.2	98.4	1,018.2	...	1,807.2	1,689.0	118.2	658.6	75.4
2019	3,490.5	2,261.8	61.5	657.3	1,496.9	1,228.7	29.0	90.3	1,105.0	...	2,107.6	1,976.5	131.1	693.8	87.1
2020	3,999.1	2,683.3	126.9	719.8	1,784.1	1,315.8	44.8	107.7	1,153.3	...	2,138.0	1,999.2	138.8	808.1	82.9
2021	4,580.3	3,216.3	153.1	882.9	2,136.0	1,364.0	26.7	104.3	1,230.1	...	2,516.4	2,363.4	153.0	863.0	127.6
2022	5,154.4	3,508.1	164.3	989.5	2,297.0	1,646.3	105.7	183.8	1,350.1	...	2,593.1	2,420.6	172.5	950.4	168.0
2023	5,668.9	3,820.5	97.7	1,113.7	2,546.4	1,848.4	123.4	210.6	1,510.4	...	2,913.8	2,712.5	201.2	1,187.3	237.6
2024	6,336.3	4,192.5	69.8	1,212.1	2,833.3	2,143.8	190.6	274.5	1,673.2	...	3,417.0	3,193.8	223.2	1,365.4	221.5
2025	7,061.0	4,592.0	111.9	1,320.2	3,096.5	2,468.9	119.2	394.8	1,949.2	...	4,004.0	3,771.0	233.0	1,559.8	307.9

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/01%20Financial%20Corporations%20Survey.xls

Tabela 2.1. Izveštaj depozitarnih korporacija - Neto strana aktiva i domaća potraživanja

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto eksterna aktiva							Interni zahtevi							
	Zahtevi za nerezidente						Minus: Obaveze prema strancima.	Neto potraživanja od centralne vlade			Zahtevi prema drugim sektorima				
	Gotovina	Depoziti	Hartije od vrednosti osim akcija	Kvota MMF-a	Zahtevi centralnoj vladi	Minus: obaveze prema centralnoj vladi		Kredit			od čega:				
													Druge nefinansijske korporacije	Domaćinstva	
2012	1.616,7	1.989,7	141,4	1.147,6	482,7	68,8	373,1	1.075,9	-665,7	172,9	838,5	1.741,6	1.740,9	1.172,9	546,3
2013	1.859,7	2.252,6	157,9	1.037,8	815,3	65,9	392,9	1.219,0	-568,2	205,8	774,0	1.787,2	1.786,0	1.196,7	567,7
2014	1.579,0	1.982,2	160,4	1.312,9	311,6	70,4	403,2	1.441,6	-441,4	294,5	735,9	1.883,0	1.881,9	1.248,7	625,3
2015	1.581,8	2.042,3	190,6	1.271,5	347,4	75,1	460,5	1.641,4	-378,9	380,7	759,6	2.020,3	2.019,2	1.312,0	697,7
2016	1.493,1	1.936,8	316,7	647,9	709,5	105,3	443,7	1.971,5	-259,4	482,9	742,3	2.230,9	2.229,6	1.419,2	799,1
2017	1.419,6	1.945,7	357,2	707,6	637,6	98,1	526,1	2.254,7	-240,2	597,9	838,1	2.495,0	2.485,1	1.577,1	900,4
2018	1.421,7	1.931,4	483,8	482,2	738,4	100,3	509,7	2.572,8	-184,6	606,4	791,0	2.757,4	2.755,1	1.743,2	1.000,8
2019	1.576,3	2.085,0	509,8	722,9	632,0	102,1	508,7	2.885,8	-146,9	603,7	750,6	3.032,6	3.030,9	1.915,2	1.104,7
2020	1.812,4	2.339,7	540,5	830,5	716,8	97,8	527,3	3.274,2	26,7	567,0	540,2	3.247,5	3.245,6	2.051,0	1.182,2
2021	1.896,9	2.477,3	788,7	545,2	789,1	102,2	580,3	3.709,4	-49,4	591,9	641,3	3.758,8	3.747,0	2.335,1	1.401,2
2022	2.169,7	2.786,4	692,8	741,6	956,5	103,5	616,7	4.244,2	-104,5	513,9	618,4	4.348,7	4.346,0	2.700,8	1.634,1
2023	2.554,2	3.036,8	424,0	1.109,6	1.210,6	24,4	482,6	4.757,2	-158,0	402,3	560,3	4.915,7	4.913,4	2.975,6	1.915,3
2024	2.444,9	3.070,6	455,4	1.042,4	1.319,7	25,3	625,7	5.615,3	-212,7	404,2	616,9	5.828,0	5.806,1	3.423,0	2.336,4
2025	2.661,3	3.384,9	538,4	1.100,8	1.529,2	23,5	723,6	6.478,4	-193,4	461,7	655,1	6.671,9	6.654,1	3.805,4	2.795,5

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/02%20Depository%20Corporations%20Survey.xls

Tabela 2.2. Izveštaj depozitarnih korporacija – Obaveze

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Depoziti uključeni u novčanu masu											Depozit i van novčan e mase	Akcijski kapital i ostalo	Ostale stavke (neto)
	Prenosivi depoziti						Ostali depoziti							
	od čega:						od čega:							
	Ostale finansijske korporacije	Nefinansijske javne korporacije	Druge nefinansijske korporacije	Domaćinstva	Ostale finansijske korporacije	Nefinansijske javne korporacije	Ostale nefinansijske korporacije	Domaćinstva						
2012	2.036,8	759,5	41,9	31,2	257,5	408,9	1.277,3	100,4	49,8	70,5	1.053,1	206,2	321,1	128,5
2013	2.389,2	1.097,1	226,5	39,1	299,6	509,0	1.292,1	62,2	43,7	92,3	1.088,9	209,7	329,0	151,5
2014	2.287,4	1.194,7	60,8	21,1	338,4	745,2	1.092,7	67,2	39,4	50,2	930,6	208,7	373,8	150,6
2015	2.415,6	1.476,0	97,6	11,1	413,8	919,7	939,6	37,4	7,8	55,0	838,9	252,2	444,4	111,7
2016	2.639,1	1.700,3	70,9	24,7	456,0	1.116,0	938,7	50,5	20,1	56,4	811,3	243,3	474,1	108,3
2017	2.806,9	1.869,2	89,8	59,2	491,6	1.191,8	937,7	68,2	22,9	66,3	775,8	261,6	523,3	82,5
2018	3.030,0	2.047,4	84,9	80,5	527,0	1.316,1	982,6	126,7	17,5	60,8	768,9	329,3	552,2	83,0
2019	3.393,4	2.338,2	76,4	61,5	657,3	1.496,9	1.055,2	201,0	16,0	56,5	777,3	438,9	575,8	54,0
2020	3.913,5	2.835,0	152,0	126,9	719,7	1.783,9	1.078,5	152,9	32,2	74,7	808,5	459,7	675,2	38,0
2021	4.388,3	3.311,3	95,1	153,1	882,9	2.136,0	1.077,0	110,9	12,4	75,2	875,4	457,4	706,3	54,4
2022	4.884,2	3.631,2	123,1	164,3	989,5	2.297,0	1.253,0	181,4	32,0	104,7	927,8	665,4	773,0	91,3
2023	5.405,3	4.084,6	264,1	97,7	1.113,7	2.546,4	1.320,6	162,1	75,4	105,0	974,3	810,1	961,7	134,7
2024	6.100,3	4.330,2	137,9	69,8	1.212,1	2.833,3	1.769,9	249,9	143,3	205,8	1.165,7	759,9	1.107,6	92,3
2025	7.062,5	4.769,8	177,7	111,9	1.320,2	3.096,5	2.292,7	323,9	107,2	330,3	1.525,5	717,6	1.269,2	90,5

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/02%20Depository%20Corporations%20Survey.xls

Tabela 3.1. Izveštaj CBK - Neto eksterna aktiva i domaća potraživanja

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto eksterna aktiva										Neto potraživanja od centralne vlade	Zahtevi prema drugim sektorima
	Zahtevi za nerezidente							Obaveze prema nerezidentima				
	od čega:							od čega:				
	SPB	Gotovina	Depozit	Hartije od vrednosti osim akcija	Kvota MMF-a		Alokacija SDR-a MMF-a	Korišćenje sredstava MMF-a				
2012	1.125,7	1.356,0	63,3	16,8	921,0	286,0	68,8	230,3	64,6	165,3	-724,8	0,7
2013	1.286,3	1.504,3	59,6	27,4	790,5	560,8	65,9	218,0	61,9	155,8	-667,5	1,2
2014	1.044,7	1.266,4	62,5	29,2	983,5	120,5	70,4	221,6	66,1	155,2	-628,8	1,1
2015	1.046,4	1.302,6	65,1	15,3	1.046,3	100,2	75,1	256,1	70,5	184,8	-599,4	1,1
2016	895,2	1.161,7	56,0	154,8	402,7	438,4	105,3	266,5	70,6	193,7	-493,1	1,4
2017	939,4	1.242,6	66,3	188,5	491,0	394,3	98,1	303,2	65,7	235,0	-473,6	9,7
2018	933,9	1.239,6	64,9	285,4	219,0	565,5	100,3	305,7	67,2	236,1	-431,6	2,1
2019	937,1	1.218,6	63,7	302,2	357,7	392,9	102,1	281,5	69,0	209,9	-421,5	1,7
2020	969,1	1.222,8	58,8	308,1	371,7	386,5	97,8	253,7	65,8	185,7	-213,1	1,9
2021	1.060,9	1.370,7	158,2	537,8	156,3	416,2	102,2	309,8	166,6	140,8	-346,8	11,8
2022	1.146,8	1.448,9	160,3	409,4	306,1	469,4	103,5	302,1	169,8	130,1	-355,4	2,7
2023	1.282,5	1.449,4	153,8	101,9	631,3	537,9	24,4	166,9	165,1	0,0	-350,8	2,3
2024	1.280,1	1.451,6	154,9	77,0	635,0	559,4	25,3	171,5	169,9	0,1	-422,5	21,9
2025	1.352,7	1.511,7	139,6	131,6	619,8	597,2	23,5	158,9	157,6	1,2	-440,5	17,8

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/03%20CBK%20Survey.xls

Tabela 3.2. Izveštaj CBK - Obaveze

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Depoziti uključeni u monetarnu bazu								Depoziti isključeni iz monetarne baze			Kapital i ostalo od čega:			Ostale stavke (neto)
	Prenosivi depoziti					Ostali depoziti			Ostale nefinansijske korporacije	Lokalna samouprava	Kapital	Dobit/gubitak za godinu			
	od čega:					Ostale finansijske korporacije	Ostale finansijske korporacije								
	Ostale korporacije	Lokalna samouprava	Nefinansijske javne korporacije	Ostale finansijske korporacije											
2012	51.5	51.5	49.8	...	0.0	50.4	30.0	0.3	-2.4	
2013	239.0	239.0	236.6	...	0.0	50.5	30.0	0.2	-2.7	
2014	53.0	53.0	40.5	...	10.9	50.8	30.0	0.4	-2.7	
2015	83.4	83.4	82.3	...	0.3	51.6	30.0	0.7	-3.3	
2016	59.6	59.6	51.2	...	7.7	53.3	30.0	1.6	-5.8	
2017	96.6	96.6	52.7	...	43.1	52.4	30.0	-0.9	-5.3	
2018	111.6	111.6	49.3	...	61.6	54.5	30.0	2.2	-5.1	
2019	52.9	52.9	51.0	...	1.1	55.7	30.0	2.1	-6.3	
2020	139.4	139.4	110.3	...	28.3	57.2	30.0	2.2	-5.1	
2021	78.1	78.1	67.8	...	9.6	63.2	30.0	6.1	-4.4	
2022	131.9	131.9	95.0	...	36.1	71.7	30.0	8.3	-3.7	
2023	240.9	240.9	224.9	...	12.0	99.3	30.0	27.7	3.4	
2024	105.3	105.3	92.5	...	11.1	120.2	30.0	31.4	-2.2	
2025	133.9	133.9	122.0	...	11.1	129.2	30.0	24.2	-2.1	

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/03%20CBK%20Survey.xls

Tabela 4.1. Izveštaj o KTD-ovima - Neto eksterna aktiva i domaće potrebe

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto eksterna aktiva								Potraživanja prema CBK	Neto potraživanja centralne vlade	Zahtevi prema drugim sektorima				
	Potraživanja prema strancima					Minus: obaveze prema nerezidentima					Kredit				
	od čega:					od čega:					od čega:				
	Gotovina	Depoziti	Hartije od vrednosti osim akcija	Depoziti	Kredit	Nefinansijske korporacije	Ostale nefinansijske korporacije	Domaćinstva							
2012	490,9	633,7	124,6	226,6	196,7	142,8	87,6	50,3	301,1	59,2	1.741,6	1.740,5	1,4	1.172,9	546,3
2013	573,4	748,3	130,6	247,3	254,4	174,9	90,4	82,4	332,8	99,4	1.786,0	1.786,0	0,2	1.196,7	568,6
2014	534,3	715,8	131,2	329,4	191,1	181,5	90,6	87,8	315,9	187,3	1.881,9	1.881,8	0,6	1.248,7	625,3
2015	535,7	740,0	175,5	225,2	247,2	204,3	116,0	85,9	315,7	220,7	2.019,0	2.019,0	0,6	1.324,1	685,6
2016	597,9	775,1	161,9	245,2	271,1	177,2	74,1	95,9	295,4	233,7	2.229,6	2.229,6	2,9	1.419,2	799,5
2017	480,2	703,1	168,7	216,6	243,4	222,9	117,9	102,5	330,7	233,4	2.485,1	2.485,1	2,4	1.577,1	900,8
2018	487,8	691,8	198,5	263,2	172,8	204,0	108,6	91,9	343,3	247,0	2.755,2	2.755,2	4,0	1.743,2	1.001,2
2019	639,2	866,5	207,6	365,1	239,1	227,2	119,4	106,0	414,9	274,7	3.030,9	3.030,9	3,4	1.915,2	1.105,4
2020	845,4	1.116,8	232,2	458,8	330,3	271,4	152,8	116,9	558,4	239,8	3.245,6	3.245,6	3,7	2.051,0	1.183,1
2021	836,0	1.106,5	250,9	388,9	372,9	270,5	138,3	128,9	589,0	297,3	3.747,0	3.747,0	0,0	2.335,1	1.401,9
2022	1.022,8	1.337,5	283,4	435,5	487,2	314,7	178,3	134,6	594,0	250,9	4.346,5	4.346,5	0,0	2.700,8	1.634,4
2023	1.271,6	1.587,4	322,0	478,3	672,7	315,8	170,2	142,3	589,8	192,7	4.909,1	4.909,1	...	2.975,6	1.916,1
2024	1.164,8	1.619,0	378,4	407,4	760,3	454,2	249,8	203,5	656,8	209,8	5.806,1	5.806,1	...	3.423,0	2.338,8
2025	1.308,6	1.873,3	406,7	480,9	932,1	564,7	240,9	322,3	668,3	247,1	6.654,1	6.654,1	...	3.805,4	2.801,4

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/04%20Other%20Depository%20Corporations%20Survey.xls

Tabela 4.2. Izveštaj CTD-ova - Obaveze

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Depoziti uključeni u širu novčanu masu											Odeljenje izvan novčane mase	od čega:		Akcijski kapital i ostalo	Ostale stavke (neto)
	Prenosivi depoziti					Ostali depoziti					Ostale nefinansijske korporacije		Domaćinstva			
	od čega:					od čega:										
	Ostale finansijske korporacije	Nefinansijske javne korporacije	Ostale nefinansijske korporacije	Domaćinstva	Ostale finansijske korporacije	Nefinansijske javne korporacije	Ostale nefinansijske korporacije	Domaćinstva								
2012	1.986,0	708,0	9,6	13,8	257,5	407,2	1.278,0	100,4	49,8	70,5	1.053,8	206,2	7,8	179,8	270,7	129,8
2013	2.149,5	857,3	11,8	16,4	299,6	506,6	1.292,2	62,2	43,7	92,3	1.088,9	209,7	5,9	179,4	277,8	154,4
2014	2.234,4	1.141,7	20,4	10,2	338,4	743,5	1.092,7	67,2	39,4	50,2	930,6	208,7	7,8	174,2	323,0	153,3
2015	2.349,6	1.392,0	14,5	10,9	413,8	919,1	957,5	37,6	12,8	54,3	852,3	232,7	13,9	193,1	393,8	115,0
2016	2.579,4	1.640,7	19,0	17,0	456,0	1.116,0	938,7	50,5	20,1	56,4	811,2	243,3	14,3	195,0	420,8	113,3
2017	2.710,3	1.772,7	36,3	16,0	491,6	1.191,8	937,7	68,2	22,9	66,3	775,8	261,6	23,6	202,9	471,0	86,7
2018	2.918,4	1.935,8	34,8	18,9	527,0	1.316,1	982,6	126,7	17,5	60,8	768,9	329,3	37,6	249,3	497,7	88,0
2019	3.340,5	2.285,3	24,6	60,4	657,3	1.496,9	1.055,2	201,0	16,0	56,5	777,3	438,9	33,8	327,7	520,1	60,2
2020	3.774,1	2.695,6	40,9	98,5	719,7	1.783,9	1.078,5	152,9	32,2	74,7	808,5	459,7	32,9	344,8	610,2	45,1
2021	4.310,1	3.233,1	26,5	143,5	882,9	2.136,0	1.077,0	110,9	12,4	75,2	875,4	457,4	29,1	354,6	643,1	58,8
2022	4.752,3	3.499,3	27,4	128,2	989,5	2.297,0	1.253,0	181,4	32,0	104,7	927,8	665,4	79,2	422,3	701,3	95,3
2023	5.164,3	3.843,7	38,4	82,5	1.113,7	2.546,4	1.320,6	162,1	75,4	105,0	974,3	810,2	105,0	536,2	862,4	126,4
2024	5.995,0	4.224,8	44,7	57,8	1.211,8	2.833,3	1.769,9	249,9	143,3	205,8	1.165,7	759,9	69,0	507,5	987,4	92,2
2025	6.928,6	4.635,9	54,9	100,8	1.320,2	3.096,5	2.292,7	323,9	107,2	330,3	1.525,5	717,6	64,5	423,7	1.140,0	91,9

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/04%20Other%20Depository%20Corporations%20Survey.xls

Tabela 5.1. Izveštaj o CTF-ovima – Neto eksterna aktiva i domaća potraživanja

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto eksterna aktiva						Potraživanja prema depozitarnim korporacijama						Neto potraživanja od centralne vlade	Zahtevi prema drugim sektorima	Krediti	
	Zahtevi za nerezidente	od čega:				Minus: obaveze prema nerezidentima	Krediti	CBK			Ostale depozitarne korporacije					
		Hartije od vrednosti osim akcija	Akcijski kapital i ostalo	Ostale depozitarne korporacije	Domaćinstva			Prenosivi depoziti	Ostali depoziti	Ostale depozitarne korporacije	Prenosivi depoziti	Ostali depoziti				
																Ostale depozitarne korporacije
2012	607.6	670.8	3.3	666.5	63.2	63.2	154.0	32.4	32.4	...	121.6	9.7	111.9	13.9	125.5	98.3
2013	593.0	655.8	3.5	651.2	62.7	62.7	313.0	213.9	213.9	...	99.1	14.6	84.5	53.1	117.5	94.4
2014	967.6	1,029.4	4.0	1,024.4	61.8	61.8	119.5	15.7	15.7	...	103.7	13.6	90.1	54.7	119.9	96.8
2015	1,028.4	1,091.1	3.9	1,086.3	62.7	62.7	162.8	55.4	55.4	...	107.3	21.8	85.6	100.5	131.6	104.2
2016	1,212.5	1,312.7	3.0	1,307.4	100.2	100.2	136.6	20.6	20.6	...	116.0	26.3	89.7	99.3	158.1	133.1
2017	1,365.1	1,496.0	1.5	1,483.0	130.9	130.9	178.4	18.6	18.6	...	159.8	47.7	112.1	116.8	194.5	170.5
2018	1,188.4	1,356.7	1.5	1,231.8	168.3	168.3	235.4	10.8	10.8	...	224.6	73.8	150.8	233.1	250.2	221.9
2019	1,290.8	1,489.0	1.4	1,485.3	198.1	198.1	309.0	7.7	7.7	...	301.3	81.8	219.5	327.9	305.2	272.6
2020	1,164.5	1,361.7	1.0	1,356.7	197.3	197.3	335.4	62.1	62.1	...	273.2	156.0	117.3	488.9	295.9	261.6
2021	1,614.5	1,818.9	0.6	1,815.1	204.4	204.4	192.3	13.6	13.6	...	178.7	58.3	120.4	535.1	341.3	304.7
2022	1,454.6	1,701.9	0.4	1,695.2	247.2	247.2	325.8	34.5	34.5	...	291.3	154.7	133.5	600.1	408.3	360.2
2023	1,700.5	2,026.5	0.3	2,020.7	306.5	306.5	447.1	156.4	156.4	...	290.7	132.2	155.7	498.3	519.3	457.0
2024	2,177.8	2,538.1	0.3	2,528.7	360.2	360.2	397.7	15.5	15.5	...	382.2	201.8	180.4	552.7	593.8	522.2
2025	2,598.8	3,031.9	0.2	3,019.2	433.1	433.1	518.3	30.9	30.9	...	487.4	288.1	199.3	540.4	701.0	626.3

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: https://bqk-kos.org/repository/docs/time_series/5f%20OFC%20Balance%20Sheet.xls

Tabela 5.2. Izveštaj KTF-ova – obaveze

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Krediti	Tehničke rezerve osiguranja				Akcijski kapital i ostalo					Drugi glasovi			
		Neto kapital domaćinstva u rez. od sig. života	Neto kapital domaćinstva u penzionim fondovima	Preplata i premija i rez. protiv zahteva. prijatelj.		Sredstva koja su doprineli vlasnici	Zadržana dobit	Opšte i posebne rezerve	Godišnji dobitak/gubitak	Ostale obaveze	Minus: ostala sredstva	Plus: konsolidaciono prilagođavanje		
2012	7.2	814.9	...	745.1	69.8	78.1	63.5	9.8	10.7	-6.4	0.7	29.0	28.4	...
2013	6.8	990.3	...	919.0	71.3	75.6	64.2	1.3	11.1	-1.0	3.9	29.8	25.9	...
2014	3.2	1,173.8	...	1,094.1	79.7	78.5	64.3	-0.5	14.4	0.3	6.1	30.9	24.8	...
2015	1.0	1,329.5	...	1,237.3	92.1	86.1	76.9	-2.7	17.3	-5.4	6.4	31.2	24.8	...
2016	2.1	1,546.0	...	1,425.4	120.6	68.3	94.9	-9.5	3.8	-20.9	-10.0	21.0	31.0	...
2017	5.8	1,766.5	...	1,652.8	113.8	97.7	107.3	-27.0	3.8	13.6	-15.1	21.8	36.9	...
2018	3.0	1,807.2	...	1,689.0	118.2	106.4	106.0	-16.1	5.0	11.5	-9.5	30.6	40.1	...
2019	10.1	2,107.6	...	1,976.5	131.1	118.1	114.9	-7.2	6.5	3.9	-2.8	49.6	52.3	...
2020	9.4	2,138.0	...	1,999.2	138.8	133.0	124.7	-3.1	7.2	4.2	4.1	56.4	52.3	...
2021	13.1	2,516.4	...	2,363.4	153.0	156.7	127.8	-0.5	7.6	21.9	-2.9	51.5	54.4	...
2022	14.3	2,593.1	...	2,420.6	172.5	177.7	133.6	18.2	7.1	18.8	3.7	58.1	54.4	...
2023	28.2	2,913.8	...	2,712.5	201.2	225.6	142.3	42.0	11.5	29.7	-3.0	76.3	79.3	...
2024	49.0	3,417.0	...	3,193.8	223.2	257.8	154.2	56.3	12.6	34.6	-1.8	79.1	80.9	...
2025	66.1	4,004.0	...	3,771.0	233.0	290.6	156.0	82.2	15.7	36.8	-2.2	90.2	92.4	...

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: https://bqk-kos.org/repository/docs/time_series/5f%20OFC%20Balance%20Sheet.xls

Tabela 6.1. Depoziti klijenata u evrima u CTD-ovima – Po početnom dospeću, glavni sektori

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Ukupni depoziti u evrima													Nerezident	
	Vlada	Finansijske korporacije					Nefinansijske korporacije			Ostali lokalni sektori					
		Ostale depozitarne korporacije	Ostali finansijski posrednici	Osiguravajuće kompanije	Penzionifondovi	Finansijska pomoć	Javne nefinansijske korporacije	Ostale nefinansijske korporacije	Domaćinstva	NPISH					
2012	2.162,7	0,7	120,0	3,8	6,2	64,3	45,3	0,4	401,7	75,6	326,1	1.558,6	1.535,4	23,2	81,7
2013	2.314,0	1,8	88,1	2,5	7,4	72,3	5,7	0,3	455,6	72,1	383,5	1.685,1	1.658,7	26,4	83,4
2014	2.426,6	8,8	104,4	2,6	5,1	79,3	17,1	0,3	449,7	61,8	388,0	1.781,6	1.751,1	30,6	82,1
2015	2.579,9	5,9	96,7	3,3	5,0	82,5	4,8	1,1	476,4	31,4	445,0	1.895,5	1.862,3	33,2	105,3
2016	2.779,5	5,6	120,4	5,6	6,9	82,8	23,7	1,1	536,4	49,0	487,5	2.053,3	2.021,5	31,9	63,7
2017	2.960,4	11,7	164,6	6,7	10,9	90,7	52,6	3,7	584,1	51,0	533,1	2.087,0	2.047,9	39,0	113,0
2018	3.221,6	15,6	234,0	14,0	8,4	85,0	124,9	1,7	629,4	49,1	580,3	2.236,0	2.193,8	42,1	106,5
2019	3.759,9	14,9	301,2	9,3	21,2	91,9	176,5	2,3	819,1	89,4	729,7	2.511,2	2.463,5	47,7	113,6
2020	4.226,0	14,0	275,3	12,8	36,1	98,6	123,5	4,2	944,8	143,3	801,5	2.843,8	2.781,8	62,0	148,1
2021	4.710,6	14,7	205,0	8,9	40,3	106,0	46,7	3,1	1.129,0	170,2	958,8	3.236,7	3.190,0	46,7	125,2
2022	5.467,9	14,1	342,9	29,0	43,1	125,9	137,1	7,9	1.371,9	233,4	1.138,5	3.579,0	3.517,4	61,6	160,0
2023	5.998,4	31,0	370,7	50,4	73,1	142,5	94,3	10,4	1.490,1	205,9	1.284,1	3.965,3	3.901,1	64,3	142,3
2024	6.812,6	22,1	477,0	49,5	96,4	152,2	169,7	9,2	1.681,1	248,4	1.432,7	4.427,2	4.346,8	80,4	205,2
2025	7.659,1	23,0	643,5	48,6	108,9	192,1	282,6	11,2	1.842,5	219,5	1.623,0	4.940,9	4.875,1	65,8	209,2

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/08%20Deposits%20at%20ODC%20-%20deposits%20in%20euro.xls

Tabela 6.2. Depoziti klijenata u valutama koje nisu evro u CTD-ovima - Po originalnom dospeću, glavni sektori

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Depoziti u valutama koje nisu evro															
	Finansijske korporacije	od čega:					Nefinansijske korporacije	od čega:			Ostali lokalni sektori					Nerezident
		CBK	Ostale depozitne korporacije	Ostala finansijske preduzeća	Osiguravajuća društva	Nefinansijske javne korporacije		Ostale nefinansijske korporacije	Domaćinstva			NPISH				
									Prenosivi depoziti	Štedni depoziti	Ostali depoziti					
2012	120,9	1,6	...	1,2	0,2	...	9,6	...	9,6	104,9	104,7	45,7	27,0	32,0	0,2	4,8
2013	136,9	0,7	0,4	...	14,2	...	14,2	116,7	116,2	59,6	29,6	27,0	0,5	5,2
2014	113,0	0,3	0,3	...	8,5	...	8,5	97,8	97,2	63,2	21,5	12,6	0,6	6,5
2015	124,3	0,2	...	0,2	13,5	...	13,5	102,8	102,2	76,6	19,3	6,2	0,6	7,8
2016	128,9	0,8	0,7	...	15,9	0,2	15,7	101,9	100,8	78,3	17,4	5,1	1,1	10,4
2017	148,1	0,6	0,5	...	17,6	0,1	17,5	122,9	122,6	99,3	17,0	6,2	0,3	7,0
2018	170,9	6,1	...	5,5	0,5	...	15,7	...	15,6	140,8	140,4	116,9	17,1	6,4	0,4	8,3
2019	166,0	6,0	...	5,0	0,6	...	15,0	...	15,0	138,9	138,5	115,2	16,0	7,2	0,5	5,9
2020	191,1	4,3	...	3,4	0,6	...	25,9	...	25,9	156,0	155,4	132,9	16,5	6,0	0,7	4,7
2021	223,7	5,5	...	4,8	0,3	...	28,4	...	28,4	176,6	176,1	153,3	16,7	6,1	0,5	13,1
2022	175,1	4,0	...	4,0	34,9	...	34,9	116,3	115,1	101,6	11,0	2,6	1,2	18,3
2023	213,6	3,4	...	2,9	0,4	...	40,2	...	40,2	156,5	155,7	134,7	11,3	9,7	0,8	13,3
2024	253,4	7,5	...	4,4	1,1	...	53,9	...	53,9	160,4	159,7	135,7	10,2	13,7	0,7	30,4
2025	283,8	4,5	...	3,1	0,4	0,2	92,4	0,5	92,4	172,3	170,6	143,7	10,0	16,9	1,8	13,7

Napomena: DDaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/09%20Deposits%20at%20ODC%20-%20deposits%20in%20non-euro.xls

Tabela 6.3. KTD krediti – glavni institucionalni sektori

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Ukupno kredita																	Kreditni entiti	Krediti u valutama koje nisu evro
	Finansijske korporacije				Nefinansijske korporacije							Ostali domaći sektori							
	od čega:				od čega:							od čega:							
	Ostali finansijski posrednici		Osigravajuća društva		Nefinansijske javne korporacije		Ostale nefinansijske korporacije					Domaćinstva			Nerezidentni				
							Do 1 godine	Preko 1 godine i do 5 godina	Preko 5 godina			Do 1 godine	Preko 1 godine i do 5 godina	Preko 5 godina					
2012	1.763,4	19,8	16,3	3,5	1.171,2	1,4	1.169,8	313,4	586,5	269,9	542,9	542,6	52,2	256,2	234,2	22,5	6,9		
2013	1.805,8	20,4	17,3	3,1	1.194,7	0,2	1.194,5	378,0	569,0	247,5	564,7	563,9	65,4	253,6	244,9	19,8	6,1		
2014	1.882,2	7,1	5,8	1,3	1.247,0	0,6	1.246,4	380,7	590,5	275,2	621,8	621,6	55,9	285,0	280,7	0,4	6,0		
2015	2.019,3	8,7	7,4	1,1	1.322,2	0,6	1.321,6	306,9	671,5	343,2	682,2	682,0	58,2	280,7	343,1	0,3	5,9		
2016	2.230,0	7,9	7,5	0,3	1.420,8	2,9	1.417,9	405,9	638,2	373,8	796,5	796,2	56,1	307,2	432,8	0,4	4,2		
2017	2.485,5	4,9	4,5	0,1	1.577,2	2,4	1.574,8	339,8	724,4	510,6	897,8	897,4	48,9	319,3	529,1	0,4	5,3		
2018	2.755,5	6,9	5,4	0,1	1.745,7	4,0	1.741,7	311,1	817,8	612,8	998,5	998,2	50,2	326,9	621,1	0,3	4,1		
2019	3.031,9	7,0	6,8	0,1	1.916,9	3,4	1.913,5	294,5	921,7	697,3	1.102,8	1.102,0	49,8	331,9	720,3	1,0	4,3		
2020	3.246,6	7,7	7,5	0,1	2.054,8	3,7	2.051,0	334,7	941,9	774,5	1.180,8	1.179,9	40,1	306,1	833,7	1,0	2,3		
2021	3.748,6	10,0	9,9	0,1	2.324,4	...	2.324,4	374,6	1.043,1	906,8	1.399,7	1.399,1	44,3	324,9	1.029,9	1,6	12,8		
2022	4.347,9	10,8	10,1	0,3	2.688,7	...	2.688,7	418,2	1.163,5	1.106,9	1.632,7	1.632,3	48,6	312,1	1.271,6	2,4	13,3		
2023	4.909,5	17,4	14,5	1,0	2.960,4	...	2.960,4	405,5	1.361,6	1.193,3	1.914,8	1.914,0	56,4	354,3	1.503,4	4,6	12,2		
2024	5.804,6	44,2	43,7	0,2	3.413,0	...	3.413,0	595,9	1.479,4	1.337,8	2.338,5	2.336,0	64,3	412,6	1.859,1	7,6	1,2		
2025	6.655,4	47,2	45,4	0,1	3.794,4	...	3.794,3	698,8	1.616,9	1.478,6	2.801,0	2.795,1	73,7	463,5	2.257,9	11,7	1,0		

Napomena: detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bak-kos.org/repository/docs/time_series/12%20ODC%20loans%20-%20by%20economic%20sectors.xls

Tabela 6.4. Krediti za preduzeća od KTD-ova - Glavni ekonomski sektori

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Ukupno									
	Poljoprivreda				Industrija, energetika i građevinarstvo				Usluge	
		Do 1 godine	Više od 1 godine		Do 1 godine	Više od 1 godine		Do 1 godine	Više od 1 godine	
2012	1.194,2	43,6	3,0	40,6	290,4	66,6	223,8	860,2	262,4	597,8
2013	1.217,4	45,8	3,3	42,5	291,4	85,2	206,2	880,2	321,2	559,0
2014	1.256,4	49,8	4,1	45,7	300,0	88,8	211,2	906,6	319,1	587,5
2015	1.333,4	59,9	4,6	55,3	300,6	76,0	224,7	972,9	285,6	687,2
2016	1.410,1	59,7	9,1	50,6	324,8	75,5	249,3	1.025,5	322,2	703,4
2017	1.563,7	67,7	10,7	57,1	371,5	82,9	288,6	1.124,4	296,7	827,7
2018	1.734,3	67,7	18,4	49,3	428,5	88,1	357,1	1.238,1	298,6	939,4
2019	1.904,1	70,6	10,6	60,0	493,0	77,21	415,8	1.340,6	266,0	1.074,6
2020	2.040,6	55,0	4,7	50,3	633,6	100,6	533,1	1.352,0	311,6	1.040,5
2021	2.344,8	51,2	5,4	45,9	760,9	126,8	634,1	1.532,7	250,6	1.282,1
2022	2.713,6	56,3	4,6	51,7	968,3	157,3	811,0	1.688,9	259,3	1.429,6
2023	2.991,3	70,8	5,7	65,1	1.076,1	163,3	912,6	1.844,4	239,6	1.618,7
2024	3.465,2	64,3	6,4	57,9	1.174,4	198,4	976,0	2.226,5	393,2	1.833,3
2025	3.851,4	68,8	7,4	61,4	1.300,5	238,8	1.038,5	2.482,1	372,4	1.761,0

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bak-kos.org/repository/docs/time_series/12%20ODC%20loans%20-%20by%20economic%20sectors.xls

Tabela 6.5. Efektivna kamatna stopa na KTD depozite

(Godišnji prosek, u procentima)

Opis	Novi depoziti							Prenosivi depoziti	Štedni depoziti
	Do 1 meseca	Više od 1 meseca do 3 meseca	Više od 3 meseca do 6 meseci	Više od 6 meseci do 1 godine	Preko 1 godine do 2 godine	Više od 2 godine			
NEFINANSIJSKA PREDSTAVLJANJA I DOMAČINSTVA									
2013	3,4	2,0	2,7	2,7	3,7	4,4	4,8	0,6	1,7
2014	1,1	0,5	0,6	0,5	1,2	1,4	1,9	0,1	0,7
2015	0,9	0,4	0,8	0,4	0,7	1,0	1,9	0,0	0,3
2016	1,0	0,5	0,5	0,4	0,9	1,0	2,0	0,0	0,3
2017	1,0	0,8	0,4	0,4	1,0	1,1	1,6	0,0	0,3
2018	1,3	0,6	0,5	0,4	1,2	1,4	1,9	0,0	0,3
2019	1,5	0,5	0,6	0,6	1,3	1,5	1,8	0,0	0,4
2020	1,5	0,2	0,2	0,8	1,4	1,5	2,0	0,0	0,3
2021	1,3	0,4	0,1	0,5	1,2	1,4	1,5	0,0	0,3
2022	1,7	1,1	0,6	0,4	1,5	1,6	2,0	0,0	0,1
2023	2,3	2,2	1,0	1,5	2,0	2,4	2,4	0,0	0,2
2024	2,8	2,7	2,4	2,5	2,8	3,2	2,6	0,3	0,3
2025	3,1	2,1	2,3	2,3	3,0	3,3	3,0	0,0	0,3
Nefinansijske korporacije									
2013	3,5	1,5	2,8	2,7	3,7	4,6	4,8	0,7	2,0
2014	1,3	0,6	0,8	0,5	1,4	1,2	1,9	0,2	0,8
2015	1,1	0,7	1,0	0,3	1,0	1,0	1,9	0,1	0,1
2016	1,4	0,6	0,5	0,4	1,4	1,4	1,8	0,0	0,1
2017	1,4	0,9	0,9	0,8	1,3	1,5	1,9	0,0	0,3
2018	1,6	1,0	1,1	1,2	1,6	1,7	2,4	0,0	0,5
2019	1,8	1,0	1,8	0,9	1,6	1,8	1,8	0,0	0,5
2020	1,7	0,5	..	0,8	1,5	1,7	1,8	0,0	0,2
2021	1,8	0,6	..	1,1	1,6	1,8	1,9	0,0	0,2
2022	1,8	1,5	1,2	0,9	1,9	1,8	1,7	0,0	0,1
2023	2,7	2,0	2,0	2,7	2,5	3,0	2,8	0,0	0,2
2024	3,1	2,3	2,5	2,4	2,9	3,5	2,2	0,0	0,2
2025	3,4	2,9	2,8	2,1	3,4	3,3	2,8	0,0	0,2
Domaćinstva									
2013	3,5	2,1	2,3	2,6	3,7	4,3	4,8	0,6	1,6
2014	1,1	0,5	0,6	0,4	1,0	1,3	1,9	0,1	0,7
2015	0,9	0,4	0,6	0,4	0,7	0,9	1,9	0,0	0,3
2016	0,9	0,5	0,5	0,4	0,7	1,0	2,0	0,0	0,3
2017	0,9	0,7	0,4	0,4	0,8	1,1	1,6	0,0	0,3
2018	1,2	0,3	0,4	0,4	1,1	1,2	1,8	0,0	0,3
2019	1,4	0,2	0,3	0,6	1,2	1,3	1,8	0,0	0,4
2020	1,4	0,2	0,2	0,8	1,3	1,4	2,0	0,0	0,4
2021	1,2	0,1	0,1	0,4	1,1	1,3	1,4	0,0	0,3
2022	1,5	0,8	0,5	0,4	1,3	1,5	2,0	0,0	0,1
2023	2,1	2,3	0,6	1,4	1,9	2,2	2,3	0,0	0,2
2024	2,7	2,8	2,4	2,4	2,6	3,1	2,5	0,0	0,3
2025	2,9	2,1	2,2	2,4	2,9	3,3	2,7	0,0	0,3

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku:

http://www.bkkos.org/repository/docs/time_series/13a%20ODC%20effective%20interest%20rates%20on%20deposits.xls

Tabela 6.6. Efektivne kamatne stope na kredite od KTD-ova

(Godišnji prosek, u procentima)

Opis	Novi krediti									Prekoračenja po računima i kreditne kartice	Kreditne linije
	Potrošački krediti	Hipotekarni krediti	Krediti sa povoljnijim uslovima	Ostali krediti							
					Poljoprivredni	industrijski	Uslužni	Ostali sektori			
NEFINANSIJSKA PREDSTAVLJANJA I DOMAČINSTVA											
2013	11,8	11,6	10,1	7,6	12,3	17,4	12,3	11,9	13,7	12,2	10,0
2014	10,6	10,9	9,1	4,6	10,6	13,2	10,4	10,7	10,9	12,0	9,8
2015	8,3	9,0	7,4	4,7	8,2	9,8	8,0	8,1	8,9	10,6	8,8
2016	7,5	8,3	6,5	3,7	7,0	8,3	7,0	7,1	6,8	9,4	7,2
2017	6,8	7,8	5,9	3,6	6,5	7,7	6,4	6,5	6,6	9,3	6,3
2018	6,6	7,7	6,0	2,9	6,4	9,2	6,2	6,4	6,3	9,4	6,0
2019	6,5	7,0	5,7	2,9	6,4	9,1	6,4	6,3	6,3	9,7	5,8
2020	6,2	6,7	5,6	2,8	6,1	8,5	6,0	6,0	5,8	9,7	5,5
2021	6,0	6,4	5,0	2,8	5,9	8,0	5,9	5,9	6,3	9,5	5,4
2022	6,0	6,3	4,9	2,8	6,1	8,1	6,0	6,0	6,5	9,3	5,6
2023	6,5	6,4	5,3	3,0	6,7	9,1	6,8	6,6	6,9	9,1	5,7
2024	6,1	6,1	5,0	3,4	6,4	8,7	6,4	6,2	6,8	9,3	6,0
2025	6,4	6,4	5,4	3,2	6,6	8,7	6,5	6,4	7,4	7,9	5,9
Nefinansijske korporacije											
2013	12,3	.	.	7,0	12,3	17,6	12,3	11,9	13,7	11,5	10,0
2014	10,6	.	.	5,5	10,6	13,2	10,4	10,7	10,9	11,2	9,8
2015	8,1	.	.	2,9	8,1	9,3	8,0	8,1	8,9	9,5	8,8
2016	7,0	.	.	3,0	7,0	7,7	7,0	7,1	6,8	8,1	7,2
2017	6,4	.	.	3,6	6,4	7,2	6,4	6,5	6,6	7,8	6,3
2018	6,3	.	.	2,9	6,3	7,7	6,2	6,4	6,3	7,6	6,0
2019	6,3	.	.	2,9	6,3	7,2	6,4	6,3	6,3	7,5	5,8
2020	6,0	.	.	2,7	6,0	5,7	6,0	6,0	5,8	7,8	5,5
2021	5,9	.	.	2,9	5,9	6,9	5,9	5,9	6,3	7,7	5,4
2022	6,1	.	.	2,8	6,1	8,1	6,0	6,0	6,6	7,5	5,6
2023	6,7	.	.	3,1	6,7	9,3	6,8	6,6	7,2	7,5	5,7
2024	6,4	.	.	4,1	6,4	8,7	6,4	6,2	7,2	7,8	6,0
2025	6,6	.	.	4,4	6,6	8,7	6,5	6,4	7,6	7,0	5,9
Domaćinstva											
2013	11,3	11,6	10,1	6,8	7,9	16,4	.	.	.	17,4	.
2014	10,6	10,9	9,1	3,9	5,5	15,4	.	.	.	17,7	.
2015	8,7	9,0	7,4	5,1	7,3	13,3	.	.	.	17,0	.
2016	8,8	8,3	6,5	3,8	7,0	12,0	.	.	.	17,4	.
2017	7,4	7,7	5,9	2,9	.	12,5	.	.	.	17,6	.
2018	7,2	7,5	6,0	2,9	2,4	11,0	.	.	9,2	18,9	.
2019	6,8	7,0	5,7	2,9	2,9	10,6	.	.	5,7	20,0	.
2020	6,5	6,7	5,6	2,9	2,5	9,8	.	.	.	18,5	.
2021	6,1	6,4	5,0	2,6	2,4	9,9	.	.	5,9	18,3	.
2022	5,9	6,3	4,9	2,6	2,2	9,6	.	.	5,7	18,3	.
2023	6,2	6,4	5,3	2,9	1,9	9,8	.	.	6,3	17,7	.
2024	5,8	6,1	5,0	2,9	1,8	.	.	.	6,3	16,8	.
2025	6,1	6,4	5,4	2,7	6,5	.	.	.	6,5	12,3	.

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku:

http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/13%20ODC%20effective%20interest%20rates%20on%20loans.xls

Tabela 7.1 Platni bilans Kosova - glavne komponente

(U milionima evra)

Opis	Bilans tekućeg i kapitalnog računa							Stanje sa finansijskog računa					Greške i propusti
	Tekući račun						Kapitalni račun	Direktno	Portfolio	Ostale	Rezervna sredstva		
	Roba	Usluge	Primarni prihod	Sekundarni prihod									
2012	-280,2	-293,1	-2.050,1	499,6	153,6	1.103,7	13,0	-232,4	-213,3	185,7	-420,5	215,8	47,8
2013	-144,3	-179,0	-1.995,6	520,0	121,5	1.175,0	34,7	-132,2	-250,2	139,3	14,4	-35,7	12,1
2014	-363,4	-384,6	-2.058,6	459,9	113,8	1.100,3	21,2	-145,0	-123,8	13,3	22,6	-57,0	218,4
2015	-471,4	-497,3	-2.109,3	457,1	92,6	1.062,4	25,8	-312,3	-271,8	18,6	-132,8	73,6	159,1
2016	-467,2	-481,4	-2.290,8	638,8	74,5	1.096,1	14,2	-199,1	-177,2	343,6	-264,0	-101,5	268,1
2017	-360,4	-348,6	-2.464,2	827,3	127,4	1.161,0	-11,8	-276,2	-212,0	14,7	-148,8	69,8	84,2
2018	-519,9	-508,8	-2.737,7	855,8	113,1	1.260,0	-11,1	-335,5	-225,8	-199,9	3,4	86,8	184,4
2019	-408,3	-399,5	-2.840,2	926,0	160,6	1.354,1	-8,9	-163,0	-188,4	59,0	-128,8	95,2	245,3
2020	-454,7	-472,2	-2.573,2	391,6	164,0	1.545,4	17,5	-560,9	-286,6	-81,7	-238,9	46,3	-106,1
2021	-632,5	-694,7	-3.567,0	1.034,8	151,4	1.686,1	62,2	-362,6	-320,4	283,6	-488,3	168,9	269,9
2022	-878,7	-917,1	-4.287,2	1.372,9	115,5	1.881,6	38,5	-661,6	-556,9	135,7	-307,9	67,6	217,1
2023	-666,5	-729,4	-4.598,3	1.629,3	198,9	2.040,7	62,8	-415,5	-650,1	432,3	-153,8	-44,0	251,0
2024	-841,0	-872,6	-4.926,8	1.791,4	246,0	2.016,9	31,6	-596,7	-569,2	354,7	-451,8	69,7	244,3
2025	-872,7	-908,4	-5.575,5	2.370,1	222,9	2.074,1	35,8	-649,0	-729,1	394,0	-363,5	49,5	223,7

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku [26 Platni bilans - glavne komponente.xls \(live.com\)](#)

7.2. Tekući račun

(U milionima evra)

Opis	Balans					Kredit					Debit				
	Roba	Usluge	Primarni prihod	Sekundarni prihod		Roba	Usluge	Primarni prihod	Sekundarni prihod		Roba	Usluge	Primarni prihod	Sekundarni prihod	
2012	-293,1	-2.050,1	499,6	153,6	1.103,7	2.614,1	281,9	894,5	230,0	1.207,7	2.907,2	2.332,0	394,8	76,4	104,0
2013	-179,0	-1.995,6	520,0	121,5	1.175,0	2.678,4	291,5	875,1	227,5	1.284,3	2.857,4	2.287,0	355,1	106,0	109,3
2014	-384,6	-2.058,6	459,9	113,8	1.100,3	2.667,3	324,3	928,6	215,8	1.198,7	3.052,0	2.382,9	468,7	102,0	98,4
2015	-497,3	-2.109,3	457,1	92,6	1.062,4	2.628,2	322,5	951,5	221,7	1.132,5	3.125,5	2.431,8	494,4	129,1	70,2
2016	-481,4	-2.290,8	638,8	74,5	1.096,1	2.822,9	307,9	1.130,6	212,8	1.171,6	3.304,3	2.598,7	491,8	138,3	75,4
2017	-348,6	-2.464,2	827,3	127,4	1.161,0	3.195,3	378,4	1.358,8	230,0	1.228,2	3.543,9	2.842,6	531,5	102,6	67,2
2018	-508,8	-2.737,7	855,8	113,1	1.260,0	3.531,3	376,7	1.561,6	264,2	1.328,8	4.040,1	3.114,5	705,8	151,1	68,8
2019	-399,5	-2.840,2	926,0	160,6	1.354,1	3.753,2	393,2	1.675,1	277,7	1.407,2	4.152,7	3.233,5	749,1	117,1	53,1
2020	-472,2	-2.573,2	391,6	164,0	1.545,4	3.363,3	475,1	994,9	290,2	1.603,1	3.835,5	3.048,3	603,3	126,2	57,8
2021	-694,7	-3.567,0	1.034,8	151,4	1.686,1	4.712,8	752,7	1.906,0	295,6	1.758,5	5.407,5	4.319,7	871,1	144,2	72,4
2022	-917,1	-4.287,2	1.372,9	115,5	1.881,6	5.755,5	931,5	2.504,5	353,7	1.965,8	6.672,6	5.218,7	1.131,6	238,2	84,1
2023	-729,4	-4.598,3	1.629,3	198,9	2.040,7	6.469,0	870,7	2.966,5	476,2	2.155,6	7.198,4	5.469,0	1.337,2	277,3	114,9
2024	-872,6	-4.926,8	1.791,4	246,0	2.016,9	6.979,4	956,2	3.364,9	533,3	2.125,0	7.852,0	5.883,0	1.573,5	287,3	108,1
2025	-908,4	-5.575,5	2.370,1	222,9	2.074,1	8.045,6	955,7	4.302,4	586,9	2.200,6	8.954,0	6.531,2	1.932,3	364,0	126,6

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku [26a Tekući račun.xls \(live.com\)](#)

TABELA 7.3.1 Primarni prihod

(U milionima evra)

Opis	Balans			Kredit			Debit					
	Naknada za zaposlene	Prihod od investicija	Ostali primarni prihodi	Naknada za zaposlenih	Prihod od investicija	Ostali primarni prihodi	Naknada za zaposlene	Prihod od investicija	Ostali primarni prihodi			
2012	153,6	214,3	-60,6	0,0	230,0	219,9	10,1	0,0	76,4	5,6	70,8	0,0
2013	121,5	218,9	-97,4	0,0	227,5	223,2	4,3	0,0	106,0	4,3	101,6	0,0
2014	113,8	200,4	-85,9	-0,7	215,8	206,5	8,0	1,3	102,0	6,1	93,9	2,0
2015	92,6	205,7	-112,0	-1,0	221,7	210,3	9,6	1,8	129,1	4,6	121,6	2,8
2016	74,5	194,2	-116,7	-3,0	212,8	199,9	11,3	1,6	138,3	5,7	128,0	4,6
2017	127,4	217,3	-86,0	-3,9	230,0	222,6	5,7	1,7	102,6	5,3	91,7	5,6
2018	113,1	237,0	-121,4	-2,5	264,2	247,6	14,1	2,5	151,1	10,6	135,5	5,0
2019	160,6	257,1	-92,4	-4,1	277,7	264,5	10,3	2,9	117,1	7,3	102,8	7,0
2020	164,0	262,4	-94,6	-3,8	290,2	274,1	13,7	2,5	126,2	11,7	108,3	6,2
2021	151,4	263,4	-110,4	-1,7	295,6	279,9	12,6	3,1	144,2	16,5	123,0	4,7
2022	115,5	286,5	-171,3	0,3	353,7	314,9	36,1	2,7	238,2	28,4	207,4	2,3
2023	198,9	338,1	-140,0	0,8	476,2	358,2	114,2	3,8	277,3	20,1	254,2	3,1
2024	246,0	416,1	-174,5	4,3	533,3	434,3	87,3	11,5	287,3	18,2	262,0	7,2
2025	222,9	470,4	-250,6	3,1	586,9	488,8	90,3	7,8	364,0	18,4	340,9	4,6

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: [28 Primarni prihod.xls \(live.com\)](#)

Tabela 7.3.2 Sekundarni prihod

(U milionima evra)

Opis	Sekundarni prihod		Kredit		Debit				
	Vlada	Finansijske korporacije, nefinansijske korporacije, domaćinstva i neprofitne organizacije	Vlada	Finansijske korporacije, nefinansijske korporacije, domaćinstva i neprofitne organizacije	Vlada	Finansijske korporacije, nefinansijske korporacije, domaćinstva i neprofitne organizacije			
2012	1.103,7	401,6	702,2	1.207,7	401,6	806,1	103,9	-	103,9
2013	1.175,0	369,7	805,3	1.284,3	369,7	914,6	109,3	-	109,3
2014	1.100,3	291,9	808,4	1.198,7	291,9	906,8	98,4	-	98,4
2015	1.062,4	202,9	859,5	1.132,5	202,9	929,6	70,2	-	70,2
2016	1.096,1	207,2	888,9	1.171,6	207,2	964,3	75,4	-	75,4
2017	1.161,0	199,7	961,3	1.228,2	199,7	1.028,5	67,2	-	67,2
2018	1.260,0	226,1	1.033,9	1.328,8	226,1	1.102,7	68,8	-	68,8
2019	1.354,2	236,6	1.117,6	1.407,2	236,6	1.170,6	53,1	-	53,1
2020	1.545,4	276,6	1.268,7	1.603,1	276,6	1.326,5	57,8	-	57,8
2021	1.686,1	233,6	1.452,5	1.758,5	233,6	1.524,9	72,4	-	72,4
2022	1.881,6	295,8	1.585,8	1.965,8	295,8	1.670,0	84,1	-	84,1
2023	2.040,7	301,6	1.739,1	2.155,6	301,6	1.854,0	114,9	-	114,9
2024	2.016,9	292,6	1.724,3	2.125,0	292,6	1.832,4	108,1	...	108,1
2025	2.074,1	317,3	1.756,8	2.200,6	317,3	1.883,3	126,6	...	126,6

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: [29 Sekundarni prihod.xls \(live.com\)](#)

Tabela 7.4. Doznake migranata - po zemlji

(U procentima)

Opis	Nemačka	Švajcarska	Italijanski	Austrija	Belgija	SAD	Švedska	Francuska	Norveška	Kanada	Engleska	Danski.	Finska	Holandija	Slovenija	Drugo
2019 T1	41,8	19,3	4,9	3,9	2,6	7,1	3,1	4,3	1,7	1,4	2,1	0,4	0,8	0,5	0,5	5,6
T2	39,2	20,8	4,8	4,1	2,2	6,8	3,1	4,4	1,9	1,5	2,0	0,4	0,9	0,5	0,6	6,9
T3	41,2	20,4	4,7	3,9	2,4	7,3	2,6	4,3	1,5	1,3	2,2	0,3	0,8	0,6	0,6	5,9
T4	42,4	20,8	4,4	4,1	2,2	7,3	2,7	3,9	1,3	1,0	2,0	0,3	0,9	0,4	0,6	5,7
2020 T1	43,1	24,3	3,5	4,8	2,1	5,4	2,5	3,5	1,1	1,1	1,5	0,3	0,8	0,5	0,9	4,8
T2	40,8	24,4	4,0	4,8	1,9	6,2	2,3	3,7	1,4	1,2	1,8	0,3	0,9	0,5	0,6	5,0
T3	42,9	20,0	4,3	4,7	2,2	6,7	2,6	4,2	1,4	1,3	2,2	0,3	0,9	0,5	0,6	5,2
T4	41,3	18,9	4,1	4,5	2,5	6,9	2,8	3,9	1,5	1,3	2,2	0,3	0,9	0,5	0,6	7,7
2020 T1	39,5	17,3	4,0	4,2	2,4	7,0	2,7	3,9	1,7	1,3	2,2	0,3	0,9	0,5	0,5	11,5
T2	39,2	19,7	4,3	4,5	2,2	7,9	3,1	4,2	2,0	1,5	2,3	0,3	1,0	0,6	0,7	6,4
T3	36,9	19,7	4,4	4,6	2,8	7,1	2,6	3,7	1,9	1,4	1,7	0,3	1,0	0,5	0,8	10,8
T4	41,3	18,9	4,1	4,5	2,5	6,9	2,8	3,9	1,5	1,3	2,2	0,3	0,9	0,5	0,6	7,7
2021 T1	39,5	17,3	4,0	4,2	2,4	7,0	2,7	3,9	1,7	1,3	2,2	0,3	0,9	0,5	0,5	11,5
T2	39,2	19,7	4,3	4,5	2,2	7,9	3,1	4,2	2,0	1,5	2,3	0,3	1,0	0,6	0,7	6,4
T3	36,9	19,7	4,4	4,6	2,8	7,1	2,6	3,7	1,9	1,4	1,7	0,3	1,0	0,5	0,8	10,8
T4	40,0	18,5	4,7	5,1	2,9	8,0	2,5	3,7	1,8	1,4	2,1	0,3	1,1	0,6	0,8	6,6
2022 T1	38,9	17,9	4,5	5,4	3,0	8,4	2,4	3,8	2,1	1,6	2,1	0,3	1,0	0,6	0,8	7,2
T2	41,2	20,2	5,0	5,6	2,7	9,1	2,6	4,0	2,2	1,7	2,0	0,3	1,2	0,7	1,1	0,4
T3	41,5	20,7	4,9	5,3	3,5	8,3	2,0	4,2	1,8	1,5	2,2	0,3	1,1	0,9	1,0	0,6
T4	38,8	17,2	4,8	4,8	3,3	7,6	1,9	3,7	1,5	1,3	2,1	0,3	1,1	0,7	1,0	9,9
2023 T1	37,4	18,0	4,5	4,9	3,3	7,4	2,3	3,5	1,6	1,3	2,0	0,3	1,0	0,7	1,0	10,7
T2	37,9	19,1	4,3	4,7	3,2	7,3	2,9	3,9	2,0	1,5	2,4	0,3	1,1	0,7	1,0	7,7
T3	38,4	20,8	4,8	4,2	3,5	7,1	2,0	3,7	1,7	1,3	2,6	0,3	1,1	0,6	1,0	7,0
T4	37,5	18,0	6,0	4,7	4,1	7,4	1,9	3,6	1,7	1,2	2,5	0,4	0,9	0,7	1,1	8,4
2024 T1	38,1	18,5	4,6	4,9	3,7	7,5	2,3	3,5	2,2	1,4	2,3	0,4	0,9	0,7	1,2	7,9
T2	37,3	19,0	3,7	4,5	3,1	7,4	3,0	3,5	2,6	1,5	2,3	0,3	1,0	0,6	0,9	9,1
T3	37,7	18,8	4,3	4,2	3,4	7,5	2,6	3,4	1,9	1,3	2,4	0,3	0,8	0,5	1,0	9,8
2025 T1	38,9	17,3	4,1	4,4	3,5	8,1	2,9	3,3	1,8	1,2	2,3	0,4	0,9	0,5	1,0	9,3
T2	39,0	17,5	3,9	4,7	3,3	7,0	3,3	3,2	2,3	1,2	2,7	0,3	0,9	0,6	2,5	7,6
T3	37,7	17,6	3,6	3,9	3,2	7,2	4,2	3,4	2,6	1,3	2,8	0,4	1,0	0,7	1,3	9,3
T4	39,3	18,2	3,8	3,8	3,0	6,8	2,9	3,8	1,7	1,2	2,7	0,3	0,8	0,5	1,1	9,9

Napomena: Detaljnije informacije za ovu tabelu možete pronaći na linku: [32 Doznake-po zemljama.xls \(live.com\)](#)

Tabela 8.1. Direktne investicije – po geografskim kriterijumima

(U milionima evra: Stanje na dan 31. decembra 2025. godine)

Zemlja	Ukupne direktne dolazne investicije			Ukupne direktne izlazne investicije		
		Kapital	Ostale kapitalne transakcije		Kapital	Ostale kapitalne transakcije
Evropska unija	3,458.1	2,945.4	512.7	386.1	352.3	33.8
AT Austrija	503.4	478.8	24.5	22.6	21.3	1.3
EU Belgija	117.3	108.4	8.9	10.6	10.4	0.2
BG Bugarska	43.9	9.9	34.0	2.6	1.0	1.5
CY Kipar	18.0	4.8	13.2	19.7	19.7	0.1
FR Francuska	104.9	89.2	15.8	20.8	20.8	0.0
DE Nemačka	1,575.4	1,490.1	85.4	194.7	174.1	20.6
GR Grčka	7.4	6.4	1.0	9.3	9.3	0.0
HR Hrvatska	37.9	23.2	14.7	29.6	23.7	5.9
IT Italijanski	126.1	110.8	15.3	20.0	19.9	0.1
NL Holandija	170.6	-30.9	201.5	9.8	6.1	3.6
RO Rumunija	1.4	3.1	-1.7	0.9	0.9	0.0
SL Slovenija	363.6	349.1	14.5	18.7	18.4	0.2
SE Švedska	133.7	132.5	1.2	8.0	8.0	0.0
Ostale zemlje EU	254.5	170.1	84.4	18.7	18.5	0.2
Ostale evropske zemlje	2,960.8	2,512.4	448.3	1,052.2	1,003.6	48.6
AL Albanija	585.6	417.8	167.8	684.5	659.8	24.7
MK Makedonija	55.0	33.5	21.4	61.1	53.0	8.1
ME Crna Gora	27.3	19.3	8.0	102.7	98.2	4.6
NO Norveška	76.1	74.8	1.3	5.5	5.5	0.0
RS Srbija	22.0	19.7	2.3	24.5	24.5	0.0
GB Velika Britanija	217.4	167.7	49.7	32.3	32.2	0.1
CH Švajcarska	1,422.4	1,265.1	157.2	66.3	58.7	7.6
TR Turska	524.6	489.2	35.4	43.3	39.7	3.5
Ostale evropske zemlje	30.5	25.2	5.3	31.9	31.9	0.0
Druge zemlje	817.9	722.0	95.9	93.4	87.8	5.6
SAD Sjedinjene Američke Države	635.2	561.2	74.0	60.3	54.8	5.5
AE Ujedinjeni Arapski Emirati	31.0	29.1	1.9	16.3	16.3	0.0
Druge zemlje	151.7	131.7	20.0	16.9	16.8	0.1
Ostala mesta (nedodeljena)	889.8	888.2	1.6	0.0	0.0	0.0
ZZ Nije navedeno	889.8	888.2	1.6	0.0	0.0	0.0
ukupno	8,126.6	7,068.1	1,058.5	1,531.7	1,443.6	88.1

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk.kos.org/repository/docs/time_series/34a%20Direct%20investment%20in%20Kosovo%20by%20geographical%20breakdown.xls

Tabela 9.1. Imovina u obliku portfolio investicija po zemljama

(U milionima evra: Stanje na dan 31. decembra 2025 godine)

Opis	Kapital i akcije investicionih fondova	Ukupni dužnički instrumenti	Ukupni dužnički instrumenti		ukupno
			Dugoročni dužnički instrumenti	Kratkoročni dužnički instrumenti	
AE Ujedinjeni Arapski Emirati	-	0.1	-	0.1	0.1
AL Albanija	-	-	-	-	-
O. Austrija	-	207.8	143.0	64.8	207.8
BE Belgija	-	83.9	46.4	37.5	83.9
BR Brazil	-	-	-	-	-
CH Švajcarska	-	3.8	-	3.8	3.8
CI Obala Slonovače	-	1.8	1.8	-	1.8
DE Nemačka	0.2	196.6	143.0	53.6	196.8
DK Danska	-	-	-	-	-
EG Egipat	-	5.1	5.1	-	5.1
FR Francuska	151.7	107.7	85.8	21.9	259.4
GB Velika Britanija	-	3.5	3.5	-	3.5
GR Grčka	-	4.8	4.8	-	4.8
JP Japan	-	-	-	-	-
IE Irska	1,420.3	7.5	7.5	-	1,427.8
LU Luksemburg	1,097.3	10.8	10.8	-	1,108.1
ME Crna Gora	-	3.4	3.4	-	3.4
MX Meksiko	-	-	-	-	-
NG Niger	-	-	-	-	-
NL Holandija	-	66.0	49.6	16.4	66.0
PL Poljska	-	2.5	2.5	-	2.5
RO Romanski	-	21.3	21.3	-	21.3
SE Švedska	-	2.1	2.1	-	2.1
SL Slovenija	-	6.1	6.1	-	6.1
SK Slovačka	-	22.1	12.8	9.3	22.1
SN SENEGAL	-	2.7	2.7	-	2.7
TG Togo	-	-	-	-	-
TN Tunis	-	-	-	-	-
TR Turska	-	-	-	-	-
SAD Sjedinjene Američke Države	349.3	138.0	72.6	65.4	487.3
UA Ukrajina	-	4.2	4.2	-	4.2
UZ Uzbekistan	-	-	-	-	-
ZA Južna Afrika	-	-	-	-	-
ZZ Drugo	-	122.6	78.0	44.6	122.6
Ukupna vrednost investicija	3,018.8	1,030.1	716.6	313.5	4,048.9

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqkkos.org/repository/docs/time_series/34f%20Portfolio%20Investments%20Position.xls

Tabela 10.1. Međunarodna investiciona pozicija – glavne komponente

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto	Imovina					Obaveze			
		Direktne investicije	Portfolio investicije	Ostale investicije	Rezervna sredstva	Direktne investicije	Portfolio investicije	Ostale investicije		
2012	135,8	3.592,0	117,8	986,6	1.760,6	726,9	3.456,3	2.524,3	0,0	931,9
2013	258,6	3.997,4	147,5	1.192,6	1.963,2	694,1	3.738,8	2.816,4	0,0	922,4
2014	196,5	4.175,8	174,6	1.274,7	2.081,5	645,0	3.979,3	2.961,4	0,0	1.017,9
2015	-43,0	4.366,0	211,5	1.383,3	2.063,5	707,8	4.409,0	3.254,4	0,0	1.154,6
2016	-81,0	4.547,7	261,2	1.789,3	1.892,2	605,1	4.628,7	3.405,4	0,0	1.223,3
2017	-94,6	4.837,9	304,5	1.904,8	1.945,2	683,4	4.932,6	3.518,9	0,0	1.413,6
2018	-395,5	4.766,2	348,4	1.613,3	2.035,2	769,3	5.161,7	3.691,5	0,0	1.470,1
2019	-394,2	5.163,3	415,2	1.829,3	2.055,1	863,7	5.557,5	3.968,8	0,0	1.588,7
2020	-814,9	5.315,6	477,2	1.779,2	2.158,4	900,8	6.130,5	4.229,4	0,0	1.901,1
2021	-912,5	6.082,2	579,1	2.260,8	2.142,3	1.100,1	6.995,0	4.655,7	6,4	2.340,2
2022	-1.595,4	6.472,9	755,7	2.259,5	2.281,8	1.175,8	8.083,1	5.358,8	6,4	2.703,2
2023	-1.789,8	7.381,5	945,6	2.828,0	2.476,9	1.131,1	9.171,3	6.239,9	6,4	2.925,0
2024	-2.063,3	8.244,5	1.165,9	3.372,6	2.444,5	1.261,5	10.307,7	7.019,2	6,4	3.282,2
2025	-2.326,7	9.530,2	1.531,7	4.048,9	2.658,6	1.291,1	11.856,9	8.126,6	6,4	3.723,9

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34b%20International%20Investments%20Position.xls

Tabela 10.2. Međunarodna investiciona pozicija - po sektorima

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	NETO međunarodna investiciona pozicija												
	Ukupno	Centralna banka Republike Kosovo			Banke			Vlada			Ostali sektori		
		Imovina	Obaveze		Imovina	Obaveze		Imovina	Obaveze		Imovina	Obaveze	
2012	135,8	1.238,8	1.303,7	65,0	458,0	633,6	175,6	336,5	0,0	336,5	1.224,5	1.654,7	2.879,3
2013	258,6	1.392,1	1.454,2	62,1	540,2	748,3	208,1	321,8	0,0	321,8	1.351,9	1.794,9	3.146,9
2014	196,5	1.146,5	1.212,9	66,3	481,6	715,8	234,2	326,4	0,0	326,4	1.105,2	2.247,1	3.352,3
2015	-43,0	1.174,9	1.245,5	70,6	480,9	740,0	259,1	371,2	0,0	371,2	1.327,6	2.380,5	3.708,1
2016	-81,0	1.011,1	1.082,0	70,9	539,2	775,1	235,9	373,8	0,0	373,8	1.257,6	2.690,6	3.948,2
2017	-94,6	1.102,5	1.168,4	65,9	429,7	710,1	280,3	422,2	0,0	422,2	1.204,7	2.959,5	4.164,2
2018	-395,5	1.096,3	1.163,7	67,4	426,2	691,9	265,6	416,4	0,0	416,4	1.501,6	2.910,6	4.412,2
2019	-394,2	1.072,5	1.141,8	69,3	568,1	866,5	298,4	409,1	0,0	409,1	1.625,7	3.155,0	4.780,7
2020	-814,9	1.083,6	1.149,5	65,9	765,8	1.116,8	350,9	525,8	0,0	525,8	2.138,5	3.049,4	5.187,9
2021	-912,5	1.126,2	1.293,1	166,9	735,3	1.106,6	371,3	576,4	0,0	576,4	2.191,4	3.682,5	5.874,0
2022	-1.595,4	1.200,5	1.370,6	170,0	901,2	1.337,6	436,4	647,6	0,0	647,6	3.049,6	3.764,7	6.814,3
2023	-1.789,8	1.284,2	1.449,4	165,2	1.129,1	1.587,4	458,3	699,2	0,0	699,2	3.503,9	4.344,7	7.848,6
2024	-2.063,3	1.281,7	1.451,6	170,0	999,9	1.619,0	619,1	782,4	0,0	782,4	3.562,5	5.173,9	8.736,3
2025	-2.326,7	1.354,0	1.511,7	157,7	1.118,9	1.873,6	754,7	862,7	0,0	862,7	3.936,9	6.145,0	10.081,8

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34c%20International%20Investment%20Position%20by%20sectors.xls

Tabela 10.3.1 Međunarodna investiciona pozicija – sredstva (U milionima evra: Kraj perioda)

	Neto PIN	Međunarodna imovina Kosova								
		Kapital				Dug				
			Investicije u inostranstvu	Akcije u vlasništvu		Investicije u inostranstvu	Dužničke hartije od vrednosti	Ostale investicije	Rezervna sredstva	
2012	135,8	3.592,0	784,2	117,8	666,3	2.807,9	0,0	320,3	1.760,6	726,9
2013	258,6	3.997,4	786,2	135,4	650,8	3.211,2	12,1	541,7	1.963,2	694,1
2014	196,5	4.175,8	1.186,3	161,9	1.024,4	2.989,5	12,6	250,3	2.081,5	645,0
2015	-43,0	4.366,0	1.284,9	198,6	1.086,3	3.081,1	13,0	296,9	2.063,5	707,8
2016	-81,0	4.547,7	1.550,4	243,1	1.307,4	2.997,3	18,1	481,9	1.892,2	605,1
2017	-94,6	4.837,9	1.762,3	279,3	1.483,0	3.075,6	25,2	421,8	1.945,2	683,4
2018	-395,5	4.766,2	1.546,6	314,8	1.231,8	3.219,5	33,6	381,5	2.035,2	769,3
2019	-394,2	5.163,3	1.864,5	379,2	1.485,3	3.298,8	35,9	344,0	2.055,1	863,7
2020	-814,9	5.315,6	1.787,0	429,3	1.357,7	3.528,7	47,9	421,5	2.158,4	900,8
2021	-912,5	6.082,2	2.346,0	531,1	1.815,0	3.736,2	48,0	445,8	2.142,3	1.100,1
2022	-1.595,4	6.472,9	2.390,3	695,5	1.694,8	4.082,5	60,2	564,7	2.281,8	1.175,8
2023	-1.789,8	7.381,5	2.916,9	896,6	2.020,3	4.464,6	48,9	807,7	2.476,9	1.131,1
2024	-2.063,3	8.244,5	3.646,1	1.117,9	2.528,2	4.598,4	48,0	844,4	2.444,5	1.261,5
2025	-2.326,7	9.530,2	4.462,4	1.443,6	3.018,8	5.067,8	88,1	1.030,1	2.658,6	1.291,1

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34e%20IIP%20Assets%20and%20Liabilities.xls

10.3.2 Međunarodna investiciona pozicija – obaveze

(U milionima evra: Kraj perioda)

Opis	Neto PIN	Obaveze							
		Međunarodni kapital				Međunarodni dug			
			Direktne investicije	Kapital i akcije investicionih fondova		Direktne investicije	Dužni instrumenti	Ostale investicije	
2012	135,8	3.456,3	1.938,4	1.938,4	0,0	1.517,8	585,9	0,0	931,9
2013	258,6	3.738,8	2.129,9	2.129,9	0,0	1.608,9	686,5	0,0	922,4
2014	196,5	3.979,3	2.241,4	2.241,4	0,0	1.737,9	720,0	0,0	1.017,9
2015	-43,0	4.409,0	2.476,3	2.476,3	0,0	1.932,7	778,2	0,0	1.154,6
2016	-81,0	4.628,7	2.612,7	2.612,7	0,0	2.016,0	792,7	0,0	1.223,3
2017	-94,6	4.932,6	2.848,2	2.848,2	0,0	2.084,4	670,7	0,0	1.413,6
2018	-395,5	5.161,7	3.138,4	3.138,4	0,0	2.023,2	553,1	0,0	1.470,1
2019	-394,2	5.557,5	3.371,0	3.371,0	0,0	2.186,5	597,8	0,0	1.588,7
2020	-814,9	6.130,5	3.626,0	3.626,0	0,0	2.504,5	603,4	...	1.901,1
2021	-912,5	6.995,0	4.038,2	4.038,2	0,0	2.964,0	617,5	6,4	2.340,2
2022	-1.595,4	8.068,3	4.628,3	4.628,3	0,0	3.440,0	730,5	6,4	2.703,2
2023	-1.789,8	9.171,3	5.330,1	5.330,1	0,0	3.841,2	909,8	6,4	2.925,0
2024	-2.063,3	10.307,7	6.086,2	6.086,2	0,0	4.221,6	933,0	6,4	3.282,2
2025	-2.326,7	11.856,9	7.068,1	7.068,1	0,0	4.788,8	1.058,5	6,4	3.723,9

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34e%20IIP%20Assets%20and%20Liabilities.xls

Tabela 11.1. Spoljni dug – bruto pozicija

(U milionima evra: Stanje na dan 31. decembra 2024. godine)

Opis	Ukupan bruto spoljni dug																		Direktne investicije: pozajmice između kompanija
	Javni dug i garantovani javni dug											Neosigurani dug privatnog sektora							
	Vlada			Centralna banka Republike Kosovo			Nefinansijske javne korporacije			Depository corporations, excluding the Central Bank			Other sectors						
		Kratko ročno	Dugoročno		Kratko ročno	Dugoročno		Kratko ročno	Dugoročno		Kratko ročno	Dugoročno		Kratko ročno	Dugoročno				
2012	1,517.3	401.4	336.5	-	336.5	65	0.4	64.6	-	-	-	1,115.9	175.6	175.6	-	354.4	321	33.5	585.9
2013	1,608.2	383.9	321.8	-	321.8	62.1	0.3	61.9	-	-	-	1,224.3	208.1	208.1	-	329.7	281.1	48.5	686.5
2014	1,737.1	392.8	326.4	-	326.4	66.3	0.3	66.1	-	-	-	1,344.3	234.2	234.2	-	390.1	294.8	95.3	720
2015	1,931.8	441.8	371.2	-	371.2	70.6	0.1	70.5	-	-	-	1,490.0	259.1	259.1	-	452.8	313.8	139	778.2
2016	2,015.1	444.6	373.8	-	373.8	70.9	0.1	70.8	-	-	-	1,570.5	235.9	235.9	-	541.9	353.1	188.8	792.7
2017	2,083.2	494.0	422.2	-	422.2	65.9	0.1	65.8	6.0	-	6.0	1,589.2	280.3	280.3	-	638.1	416.6	221.5	670.7
2018	2,021.9	493.9	416.4	-	416.4	67.4	0.1	67.2	10.0	-	10.0	1,537.3	265.6	217.5	48.1	709.3	480.8	228.4	553.1
2019	2,184.8	488.4	409.1	-	409.1	69.3	0.4	69.0	10.0	-	10.0	1,701.7	298.4	206.8	91.6	800.2	536.3	263.9	597.8
2020	2,502.4	601.1	525.8	-	525.8	65.9	0.1	65.8	9.4	-	9.4	1,901.3	350.9	258.1	92.8	946.9	525.5	421.4	603.4
2021	2,955.8	756.4	582.8	-	582.8	166.9	0.3	166.6	6.6	-	6.6	2,206.3	371.3	289.9	81.4	1,217.4	684.0	533.5	617.5
2022	3,437.1	823.2	647.6	-	647.6	170.0	0.3	169.8	5.6	-	5.6	2,613.9	436.4	391.2	45.2	1,447.0	779.3	667.7	730.5
2023	3,837.8	869.0	699.2	-	699.2	165.2	0.1	165.1	4.6	-	4.6	2,968.8	458.3	379.9	78.4	1,600.8	928.8	672.0	909.8
2024	4,217.7	955.9	782.4	-	782.4	170.0	0.1	169.9	3.6	-	3.6	3,261.8	619.1	488.3	130.8	1,709.7	4,217.7	955.9	782.4
2025	4,784.3	1,022.2	862.7	-	862.7	157.7	0.1	157.7	1.8	-	1.8	3,762.1	754.7	597.9	156.8	1,948.9	4,784.3	1,022.2	862.7

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34i%20Gross%20External%20Debt%20Position.xls

Tabela 11.2. Plan otplate javnog spoljnog duga

(U milionima evra: Stanje na dan 31. decembra 2025 godine)

Opis	Jedna godina ili manje (nekoliko meseci)					Preko jedne do dve godine		Treća godina	Četvrta godina	Peta godina	Preko 5 godina do 10 godina	Preko 10 godina do 15 godina	Preko 15 godina		
	Neposredno	0 - 3	4-6	7 - 9	10 - 12	13 - 18	19 - 24								
Spoljni dug javnog sektora	41.0	-	12.5	3.7	20.3	4.5	60.8	28.6	32.2	72.9	95.0	122.3	154.9	281.1	237.7
Glavnica	36.7	-	11.1	3.7	18.2	3.8	53.9	25.9	28.0	68.1	91.3	109.1	153.8	273.0	236.3
Kamata	4.3	-	1.4	-	2.1	0.7	6.9	2.7	4.2	4.9	3.7	13.2	1.1	8.1	1.4
Spoljni dug privatnog sektora garantovan od strane Vlade	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	41.0	-	12.5	3.7	20.3	4.5	60.8	28.6	32.2	72.9	95.0	122.3	154.9	281.1	237.7
Glavnica	36.7	-	11.1	3.7	18.2	3.8	53.9	25.9	28.0	68.1	91.3	109.7	153.8	273.0	236.3
Kamata	4.3	-	1.4	-	2.1	0.7	6.9	2.7	4.2	4.9	3.7	13.2	1.1	8.1	1.4

Napomena: Dtaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34i%20Public%20Sector%20Debt%20Service%20Payment.xls

Tabela 11.3. Bruto spoljni dug - po poveriocima

(U milionima evra: Stanje na dan 31. decembra 2025 godine)

Opis	Ukupan bruto spoljni dug						
	Bruto spoljni dug bez direktnih investicija						Direktne investicije: Kreditiranje između kompanija
	Opšta vlada	Centralna banka	Depozitarna korporacija, isključujući Centralnu banku	Ostali sektori			
Međunarodni monetarni fond	323.2	323.2	165.6	157.6	-	-	-
Svetska banka	339.4	339.4	339.4	-	-	-	-
MBRD 1/	67.6	67.6	67.6	-	-	-	-
ID 2/	271.8	271.8	271.8	-	-	-	-
EU 3/	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-
KFW 4/	9.9	9.9	9.9	-	-	-	-
RBSE 5/	43.8	43.8	43.8	-	-	-	-
Ostali poverioci	3,967.9	2,909.4	203.9	0.1	754.7	1,950.7	1,058.5
Ukupan dug	4,784.3	3,725.8	862.7	157.7	754.7	1,950.7	1,058.5

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34h%20Gross%20External%20Debt%20Statistics%20-%20by%20creditors.xls

Tabela 11.4. Neto spoljni dug

(U milionima evra: Stanje na dan 31. decembra 2025 godine)

Opis	Bruto spoljni dug (1)	Spoljna imovina u dužničkim instrumentima (2)	Neto spoljni dug (3)=(1)-(2)
Opšta vlada	862.7	0.0	862.7
Kratkoročno
Dugoročno	862.7	0.0	862.7
Alokacije specijalnih prava vučenja (SPV)
Valuta i depoziti
Dužničke hartije od vrednosti	6.4	...	6.4
Kredit	856.3	0.0	856.3
Trgovinski krediti i avansi
Ostali dužnički instrumenti
Centralna banka	157.7	1,511.7	-1,354.0
Kratkoročno	0.1	764.1	-764.0
Valuta i depoziti	0.1	751.4	-751.4
Dužničke hartije od vrednosti	...	12.7	-12.7
Kredit
Trgovinski krediti i avansi
Ostali dužnički instrumenti
Dugoročno	157.6	747.5	-589.9
Alokacije prava vučenja (DSA)	157.6	163.0	-5.4
Valuta i depoziti	0.0	0.0	0.0
Dužničke hartije od vrednosti	0.0	584.5	-584.5
Kredit
Trgovinski krediti i avansi
Ostali dužnički instrumenti
Depozitarne korporacije, isključujući Centralnu banku	754.7	1,873.6	-1,118.9
Kratkoročno	597.9	1,253.0	-655.1
Valuta i depoziti	431.1	888.0	-457.0
Dužničke hartije od vrednosti	0.0	311.4	311.4
Kredit	165.4	50.4	115.0
Trgovinski krediti i avansi	0.0	0.0	0.0
Ostali dužnički instrumenti	1.4	3.2	-1.8
Dugoročno	156.8	620.6	-463.8
Ostali sektori	1,950.7	1,594.5	356.2
Kratkoročno	1,080.3	1,443.8	-363.6
Valuta i depoziti	0.0	1,358.1	-1,358.1
Dužničke hartije od vrednosti	0.0	0.0	0.0
Kredit	505.1	45.5	459.5
Trgovinski krediti i avansi	575.2	37.5	537.8
Ostali dužnički instrumenti	0.0	2.8	-2.8
Dugoročno od čega:	870.4	150.7	719.7
Valuta i depoziti	0.0	0.0	0.0
Dužničke hartije od vrednosti	0.0	0.4	-0.4
Kredit	870.4	150.3	720.1
Direktne investicije: Kreditiranje između kompanija	1,058.5	88.1	970.5
Dužničke obaveze preduzeća sa direktnim ulaganjima prema direktnim investitorima	8.2	21.5	-13.4
Dužničke obaveze direktnih investitora prema preduzećima sa direktnim ulaganjima	972.5	56.9	915.7
Dužničke obaveze prema povezanim kompanijama	77.9	9.7	68.2
NETO spoljni dug (3)	4,784.3	5,067.8	-283.5

Napomena: Detaljnije informacije o ovoj tabeli možete pronaći na linku: http://www.bqk-kos.org/repository/docs/time_series/34g%20Net%20External%20Debt%20Position.xls

Ul. Luan Haradinaj, br.2, 10000 Priština,
Republika Kosovo
Tel: +383 38 222 055; Fax: +383 38 243 763
Web: www.bqk-kos.org